

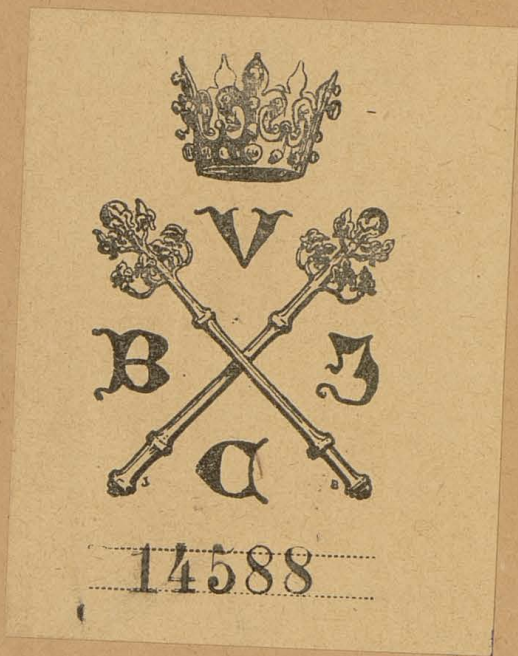

14588

III

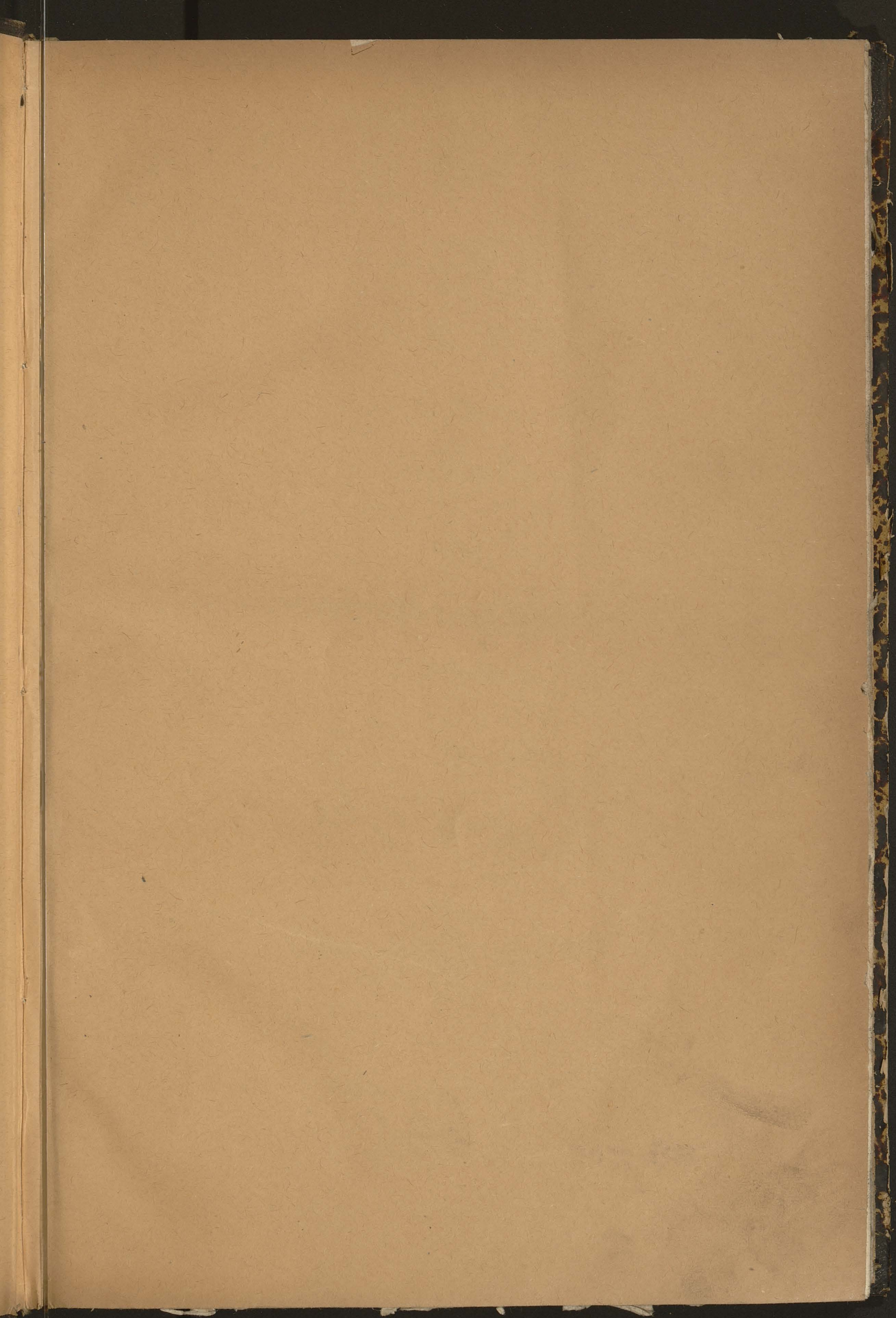
P

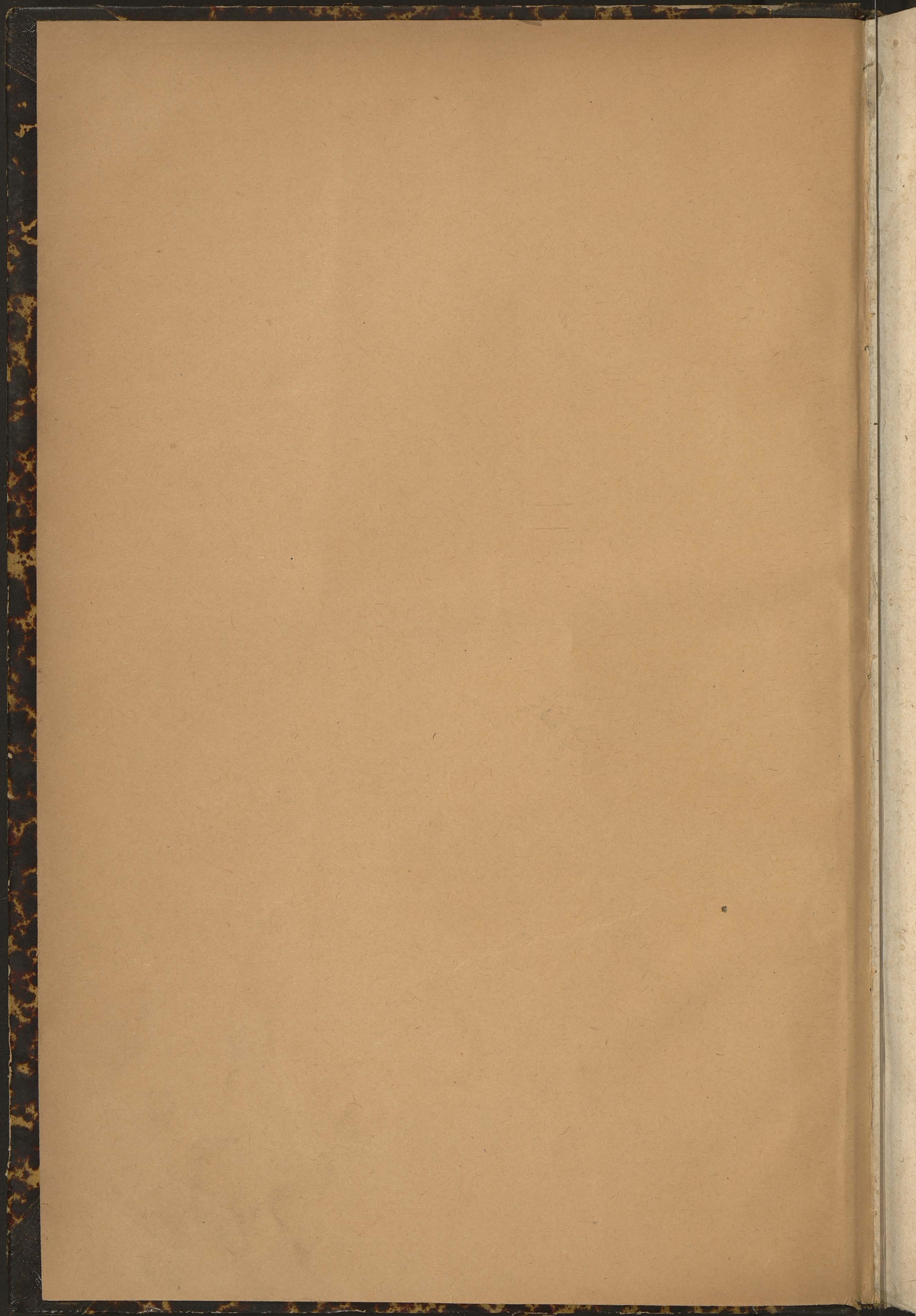

Prawo pol. 6632.

6840
C O D E X

CONSTITUTIONUM

ORDINIS S. BASILII M.

ex Sancitis antiquiorum Capitulorum Congregationis

Ruthenorum

&

DECRETORUM SANCTÆ SEDIS

collectarum, ad textum Regulæ S. Patris nostri exactus

&

CONFIRMATUS.

Dad 211 XXX 1/12
Typis S. Reg: M. Monasterii Poczajowien: O. S. B. M.

1791. Annô.

Monasterij Meinseensis Libris non en...

1871

BIBLIOTHECA

14528 III

11

PROLEGOMENON.

*De vitæ Monastica scopo, & mediis ad eundem
conducentibus.*

Doctrina S. Patris Nostri Basilii.

Unus est asceticae vitæ scopus, ut consulat animæ saluti; & quid
quid proposito huic conducere potest, id sicut Divinum man-
datum cum timore observandum est. Neque enim ipsa Dei mandata ad quid-
quam aliud spectant, nisi ut salutem adipiscatur, qui eis auscultaverit. *Instit.*
Monast: C. 5.

Legitimè juxta Apostolum, decertandum est; (a) Hoc est, nè minimum
quidem punctum ex iis, quæ præscripta sunt negligendum est: imo singula per-
ficienda sunt ita, ut nobis præceptum est. *Beatus enim, inquit, servus,*
quem cum venerit Dominus invenerit, non facientem utcumque, sed sic Facien-
tem (b) . . . . *Euntes, inquit Dominus, docete Omnes gentes, docentes*
ipso non hæc quidem observare, illa verò negligere: sed servare omnia,
quæcunque mandavi vobis. (c) Et Apostolus ratione non dissimili scribit: *nul-*
lam in ulla re dantes offensionem, ut ne vituperetur ministerium, sed in omni-
bus exhibeamus nosmet ipsos sicut Dei ministros. (d) Etenim, si non omnia
essent necessaria ad salutis propositum, non utique omnia mandata fuissent con-
scripta, neque fuisset sancitum, ut necessariò servarentur omnia . . . .

Ergo, inquiet aliquis, Christiani permulti, qui omnia non servant
præcepta, inutiliter, & sine fructu aliqua custodient? ad hoc juvat meminisse
Beati Petri, qui postquam tam multa præclarè gesserat, taliterque Beatus fuerat
prædicatus, ob unum duntaxat erratum audivit: *Si non laveris te, non habe-*
bis partem mecum. (e) Omitto autem dicere, nequè segnitiam, nequè con-
temptum ea re indicari, sed ostendi honorem, atque reverentiam in Domi-
num suum. Sed dicet aliquis: scriptum est: *Quis quis invocaverit nomen*
Domini, salvus erit, (f) Sic ut ei, qui invocaverit, satis sit ipsa Nominis
Domini invocatio ad salutem adipiscendam. Verum audiat & ille Apostolum
dicentem: *Quomodo ergo invocabunt, in quem non crediderunt?* (g) Quod si
credis

(a) 2. Tim: C. 2. v. 5. (b) Luc: 12. 43. (c) Math: 28. 19. (d) 2. Cor: 6. 3.

(e) Joan: 13. 8. (f) Joel: 2. 22. (g) Rom. 10. 14.

credis, audi Dominum qui ait: *Non omnis qui dicit mihi Domine, Domine, intrabit in regnum celorum, sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in celis est*: (h) Nam certe, qui Domini voluntatem facit, non ita tamen, ut Deus vult, neque hoc ex affectu amoris erga Deum peragit; is operi perficiendo frustra studium impertit, juxta vocem ipsius Domini Nostri Jesu Christi, qui dicit: *Faciunt, ut videantur ab hominibus: amen dico vobis, recipiunt mercedem suam*: (i) unde Paulus Apostolus edoctus est dicere: *Etiam si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas, & si tradidero corpus meum ut comburam, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest*. (k) In summa autem tria hæc ego video animi discrimina, quibus ex inevitabili quadam necessitate ad obediendum mandatis, compellimur, aut enim supplicii metu, à malo declinamus, versamurque in affectu servili; aut mercedis fructus requirantes, ob nostram ipsorum utilitatem mandata explemus, & hoc pacto mercenariis efficimur similes; aut ob ipsum honestum charitatemque erga Legislatorem nostrum, gaudentes, quod digni simus habiti, qui tam glorioso, ac bono Deo serviamus, & ita demum, ut filii efficimur. Neque igitur is, qui in timore perficit mandata, semperque desidia penam suspectam habet, alia quidem, quæ sibi præcepta fuerint, exequetur, alia verò negliget: sed omnis inobedientiae vindictam sibi exæquo metuendam suspicabitur. Et idcirco beatus prædicatur, qui veretur omnia ob metum: stat autem firmus in veritate, cum possit dicere: *Providebam Dominum in conspectu meo semper, quoniam a dextris est mihi, ne commovear*: (l) Qui scilicet mihi eorum, quæ ad officium pertineant, prætermittere velit. Et, *beatus vir, qui timet Dominum*. Quam ob causam? quia *in mandatis ejus volet nimis*. (m) Itaque timentium non est aliquid ex iis, quæ præcepta fuerint, præterire, aut negligenter exequi; imo ne mercenarius quidem quidquam eorum, quæ præscripta sint, violare volet. Quomodo enim præmium feret ob vineæ culturam, si pacta omnia non servaverit? etenim si vel unum ex iis, quæ necessaria extiterint, defuerit, inutilem ipsam possessori reddidit. Ecquis præterea detrimenti mercedem persolvat injuriæ actori? Tertium ministerium erat ob charitatem præstitum. Quis igitur filius, cujus is scopus sit, ut complaceat Patri, ipsum in rebus majoribus exhilaratum, tristitiâ ob res minoris momenti afficere volet? quod etiam multo magis præstabit, si meminerit Apostoli, qui dicit: *Nolite contristare Spiritum S. Dei, in quo signati estis*. (n)

Qui igitur maximam violant mandatorum partem, quo in numero collocari

(h) Matth: 7. 21. (i) Matth: 6. 5. (k) 1. Corin: 13. 3. (l) Psal: 15. 8. (m) Psal: 119.
(n) Eph: 4. 30.

locari cupiunt? qui neque Deum ut Patrem, obsequiis colant, neque ei tanquam magna pollicenti habeant fidem, neque ut Domino serviant. Si enim, inquit, *Pater sum ego, ubi est gloria mea?* & si *Dominus sum ego, ubi est timor meus?* (o) qui enim timet Dominum, in mandatis ejus volet nimis.

Quoniam ergo nequē salvi esse possunt, qui opera ex Dei præcepto conficienda non egerint, nequē absque periculo quidquam eorum, quæ imperata fuerint, prætermittitur (ingens enim arrogantia est, constitui nos Legislatoris judices, & alias quidem leges comprobare, alias verò reicere,) agendum nos, qui in pietatis palestram venimus, quique vitam quietam, & a negotiis remotam, tanquam ad custodienda Evangelii dogmata adjutricem sumus amplexi, communem curam, consiliumve adhibeamus, ne quod præceptum nos effugiat. Etenim si Dei hominem oportet perfectum esse, sicut scriptum est, & uti doctrina superius tradita docuit, prorsus necesse est, eum in quovis mandato perfici, & absolvi ad mensuram ætatis plenitudinis Christi, quando etiam ex Divina lege animal, quod mutilatum sit: etiamsi fuerit mundum, Deo ad Sacrificium acceptum non est.

Num ordo aliquis sit, & series in Dei mandatis, ita, ut aliud sit primum, aliud secundum, & sic deinceps? *Resp:* Vetus est quæstio vestra, & jam olim in Evangeliiis proposita, cum Legisperitus, qui ad Dominum accesserat, dixit: *Magister quod est mandatum primum in Lege?* & Dominus respondit: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo &c: hoc est primum, & magnum mandatum. Secundum autem simile, illud est: Diliges proximum tuum, sicut te ipsum.* (p) Ipse igitur Dominus in ordinem sua distribuit mandata: primum quidem, & maximum mandatum ad Dei dilectionem spectare pronuntiavit: illud verò, quod pertinet ad proximi dilectionem, primo illi simile, seu potius quod expleat primum, & ab eo dependeat, secundum ordine posuit. *Reg: Fus: 1.*

Dei dilectio non in doctrinæ præceptis posita est. Nequē enim ab alio didicimus luce gaudere, & vitam desiderare; neque parentes diligere, aut nutritores. Sic igitur, aut etiam multo magis, non in externa disciplina situs est Dei amor; sed simul, atque constitit animal illud (hominem dico) vis quædam rationis in seminis modum insita nobis fuit, quæ intra se amandi facultatem, atque necessitudinem continet. Quam vim, ubi schola Divinorum præceptorum excepit, eam excolere diligenter, & scitè nutrire, atque Deo juvante ad perfectionem perducere consuevit.... Sciendum autem est hanc unam quidem virtutem esse, sed tamen ejus vi, & efficacia mandatum quodvis

B

perfici

(o) Malachi 1. 6. (p) Matth. 22. 36.

perfici, ac comprehendi. *Qui enim diligit me, inquit Domini, mandata mea servabit.* (q) Et rursus: *In his duobus mandatis universa lex, & propheta.* (r) *Reg: Fus: 2.* Dei dilectio, quæ simul excitat ad conficienda Dei mandata, & ipsa ab ipsis vicissim perpetuo & constanter servatur. Atque hoc Dominus ostendit, qui nunc quidem ait: *Si diligitis me, mandata mea servate:* (s) Nunc verò: *Si praecepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea.* (t) Et quod efficacius etiam possit commovere: *sicut & ego Patris mei praecepta servavi, & maneo in ejus dilectione.* (u) *Reg: Fus: 5.*

Martha Dominum excipit: Maria verò ad illius pedes affidet: bonum est in utraque sorore studium: sed tamen distingue res ipsas. Nam Martha in ministerio occupata apparabat, quæ hospitis corpori futura erant necessaria: Maria verò affidens ad illius pedes, sermones ipsius audiebat. Altera igitur reficiebat visibile, invisibili serviebat altera. Vere enim, qui aderat, is, & Homo erat, & Deus; idem Dominus utriusque mulieris studium approbabat. At Martha cum premeretur labore, internuntium fieri sibi Dominum postulabat, ut se sua soror in ministrando juvaret. *Dic illi, inquit, ut surgens ministret mecum.* Cui Dominus; *Martha, Martha sollicita es, & turbaris circa multa: porro unum est necessarium: Maria enim bonam partem elegit, quæ non auferretur ab ea....* (w) Illam quidem non avocavit a suscepto opere; sed hanc laudavit ob illius attentionem. Videtur mihi igitur duos status per mulieres duas designare: alterum quidem inferiorem, cum ministerium magis corporale amplectatur (quamquam & ipsum est utilissimum) alterum verò meliorem, cum ad mysteriorum contemplationem ascendat, magisque spiritualis sit. Hæc tu, qui auditor es, spiritualiter accipe, & utrum vis, elige.... Quodsi potes utraque imitari; utrinque referes fructum salutis. *Const: Monast: C. 5.*

Vitam, quæ simul cum pluribus agitur, ad multa utiliorem esse scio. Ac primùm quidem, quod nemo nostrum sit, qui sibi ipsi sufficiat ad sublevandas corporis necessitates, sed in comparandis rebus necessariis alter alterius operâ indigeamus.... Siquidem Opifex Deus nos alterum alterius ope egere decrevit, sicut scriptum est; ut sic inter nos jungamur. Sed præterea diligendi Christi ratio, & modus unumquemque, quod proprium sibi fuerit, spectare non sinit. *Charitas enim inquit, non querit, quæ sua sunt.* (x) Vita autem solitaria, & seorsim a cæteris omnibus acta, scopum unicum habet, ut suis quisque utilitatibus inserviat. Hoc autem aperte adversatur charitatis legi, quam implevit Apostolus, qui non sua, sed multorum commoda, quærebat, ut salvæ

(q) Joan: 14. 23. (r) Math: 22. 40. (s) Joan: 14. 15. (t) Joan: 15. 10. (u) Ibidem,

(w) Luc: 10. 40. (x) 1. Corinth: 13. 5.

ut salvi fierent . Reg: Fus: 7.

DECLARATIO.

Luculenter patet, ultimum Monachorum, ac Sæcularium scopum ex mente S. Patris Nostri eundem esse. Utrisque enim animarum suarum saluti consultum ire, id est, ad vitam æternam tendere, æque propositum est. Peculiarem tamen, & non ultimum finem, quem alia quoque instituta Regularium communem sibi habent, esse Christianam perfectionem, idem S. Pater Noster clare docet, cum necesse, ait, nos, qui in pietatis palestram venimus, perfici in quovis mandato, & absolvi ad mensuram ætatis plenitudinis Christi.

Perfectionem autem istam, ad quam eniti jubemur, sitam esse in plenitudine charitatis, non summa illa, quæ in statu glorioso possidetur, sed quæ in hac vita obtineri potest, & solet, sive, ut ait S. Pater Basilus, (y) quam schola Divinorum præceptorum, id est vita Monastica, excolere diligenter, & scitè enutrire, atque Deo adjuvante ad perfectionem perducere consuevit. Discimus ex eodem S. Patre, qui loco proximè citato, ita de charitate ait: sciendum autem est, hanc unam quidem virtutem esse; sed tamen ejus vi, & efficacia mandatum quodvis perfici & comprehendere. *Qui enim diligit me, inquit Dominus, mandata mea servabit.* Et rursus: *In his duobus mandatis universa lex & Prophetae pendent.*

Hinc scire tenentur Monachi nostri se eo ipso, quod Monasticæ vitæ genus amplexi sint, pro ratione status sui obligari, ut semper ad perfectionem charitatis tendant. Quod non est aliud, quam sedulò dare operam, ne minimum quidem punctum (prout in Proemio ad Reg: Fus: latè docet S. Pater Noster) ex iis, quæ mandata sunt, negligatur; utque singula perficiantur, ita quemadmodum nobis præcepta sunt, sive ut perficiantur, ut Deus vult, ex affectu amoris erga Deum. (z) Fit enim, ut idem tradit, ut si nobis in quovis opere Dei præcipientis voluntatem tanquam scopum proponimus, ad eumque studium nostrum dirigimus, Deo jungamur.

Præter communes illos fines, de quibus diximus, habet institutum nostrum etiam alios peculiare ac immediatos suos fines, per quos tanquam media ad mediatum charitatis, & ultimum æternæ salutis finem, pervenire nos necesse est, scilicet contemplationem, & actionem: quod perinde est, ac si diceremus; Nobis Basilianum Institutum profitentibus propositum esse ad perfectionem charitatis per vitæ contemplativæ exercitia, & vitæ activæ studia contendere. Etenim certa, & explanata res est, teste S. Patre Nostro Gregorio

Theologo

(y) Reg: 2. Fus: Disp. (z) Reg: Fus: 5.

Theologo Orat. 20. S. Basilium medium inter *Anathoretas*, qui contemplationi, & *Migadas*, qui actioni se totos dabant, Institutum instituisse, & utrorumque officia in Cænobiis ita conjunxisse; ut nec Anachoretarum deesset solitudo, nec Migadarum officiosa eharitas; primorum autem abesset factus, & posteriorum tumultus; quod uberius clariusque eodem loco edisserit Idem S. Pater Noster Gregorius. Cum igitur solitaria vita, & ea, quæ societate gaudet, ut plurimum inter se dissiderent, ac pugnarent, ne utraque omnino comoda pura vel incommoda & mixta haberet, verum illa magis quidem tranquilla, & composita esset, ac Deo animos copularet, cæterum ob eam causam fastu non careret, quod virtus non exploraretur, nec in comparationem veniret. Hæc autem magis quidem actiuosa, & utilis esset, verum a tumultibus minus libera: præclare eas inter se reconciliavit ac permiscuit, pietatis nimirum gymnasia, & Monasteria exstruens, non tamen longe discrepantia ab iis, qui societatem colunt, & permiscuntur, nec velut muro quopiam interiecto hæc instituta distinguens, atque a se invicem separans ac dirimens, verum prope conjungens, ut nec contemplatio communicationis expers esset, nec actio contemplatione careret.

Id etiam compertum est, quod tametsi Cænobitica vita Nostra Basiliana ex duplici parte mixta, contextaque sit; potior nihilominus contemplatio ejus finis habeatur, quam actio. Nihil enim in Regulis suis S. Pater Basilus nobis operosius commendat, quam studium orationis, & abnegationis suimet ipsorum, amorem silentii, & solitudinis, collectionem animi, & id genus alia, quæ aperte vitæ contemplativæ officia sunt, iisque, qui in solius Dei amplexus adspirant, via Regia, qua ad arctissimam unionem cum Deo perveniunt. Ideo omnes scire tenentur, primum ac præcipuum studium nostrum esse dare operam exercitiis, quæ ad vacandum Deo, ejusque res contemplandas instituta sunt, serio intendere: aliud verò, quasi posterius, in ea diligenter adimplenda incumbere, quæ nobis ex obedientia ad proximorum nostrorum salutem, utilitatemve agenda præscribuntur, ut docere, prædicare, confessiones excipere, manibus laborare, &c.

Institutum nostrum complectitur præterea Regulas, Constitutiones, & Ordinationes Superiorum, tamquam media, per quæ peculiare propriumque Instituti nostri fines obtinentur. Hinc Monachi nostri ita ad fines suos collineent, ut alias eis vias, ac media, quibus ad eosdem pervenire possint, requirere necesse non sit, præter sola ea, quæ in nostris Regulis & Constitutionibus præscribuntur. Proinde fideliter prælaudatas Regulas, & sanctiones observare discant, perivasum habentes sic, & non alias se ad charitatis perfectionem pro
Basiliani

Basiliani sui instituti ratione perventuros .

Porro quod status nostri obligationem attinet , id hoc loci declarandum venit : Tria nimirum solemnia Vota , & quartum de non ambiendo . Jtem formalia expressaque Superiorum mandata , quæ & seriam mandantis Superioris voluntatem exprimant , & circa rem ex se gravem versentur , Monachos nostros Professos sub reatu letahlis peccati obligare . Regulas verò , Constitutiones , & Ordinationes , sive Decreta Reformationis , etsi ad nullum peccatum , tamen ad pœnam sicubi , & quando imposita est , vel Superior imponere judicaverit obstringere . Sciant tamen Monachi nostri Religiosæ perfectionis studiosi , se non aliter Regulas , & Leges nostras , quæ ad nullum peccatum obligant , observare debere ; quam si mortalem reatum incursum essent . Omnia quippe ista , quæ nostrum Institutum continent , convenientissima ad perfectionis acquisitionem auxilia sunt , quæ parvi pendentes , a culpa saltem levi , etiam citra contemptum , nunquam eximuntur .

P A R S P R I M A .

Constitutiones Communes

C A P U T P R I M U M .

De Votis

Obedientia

Textus Regulæ S. Patris Basilii M.

Qui ad Monasticæ vitæ genus accedit , oportet imprimis cum stabilem , firmum , & immobilem animum habere , ac propositum ejusmodi , quod nequitia spiritus invadere , ac mutare non possint , itemque Martyrum constantiam firmitate animi usque ad mortem ostendere , sic , ut & Dei mandata amplectatur , & Magistris suis obtemperet . Hæc enim hujus Instituti summa est . *Const: Monast: Cap: 19.*

Ad Romanos scribens Apostolus Paulus , (a) subjici eos & Potestatibus cunctis supereminentibus jubet , mundanis , inquam , non Spiritualibus Potestatibus . Atque hoc ex his , quæ sequuntur , declaravit , ubi de tributis , ac vectigali loquitur , & ubi , qui vel minimum resistit potestati , (b) eum affirmat , Deo ipsi resistere . Itaque si hujus mundi Principibus , qui ex humana Lege Principatum obtinuerunt , ita subjectos esse pietatis cultores voluit Divina Lex , idque tunc , cum in impietate degerent ; quanta tandem ab Asceta præstanda obedientia est ei , qui à Deo Præses constitutus sit , ab ejusque Legibus potestatem acceperit ? Quomodo igitur Dei ordinationi non restiterit , qui resistit

C

Moderatori

(a) Rom: 13. 1. (b) Ibidem v. 7.

Moderatori ? Præsertim cum aperte Apostolus jubeat omni in re parandum esse Spiritualibus Præpositis : *Obedite*, inquit, *Præpositis vestris*, & *subjecti estote*, ipsi enim *vigilant pro animabus vestris*, *tanquam rationem reddituri*, ut cum gaudio hoc faciant, & non gementes : *Inutile hoc enim vobis est*. (c) Si igitur non perfecte obedire inutile est, operæ pretium est, persequi nos, quod magis expedit. Nam mea quidem sententia, hoc quod dicitur inutile, magni cujusdam detrimenti, rei que pænitiendæ ac corrigendæ significationem habet.

Imitanda est autem maximè Sanctorum obedientia, quam Deo exhibuerunt. Si idoneo hoc exemplo ad exequendum nostrum propositum utentes, obedientiam rite præstare velimus. Neque verò existimet quispiam me obedientiam Præfectis debitam stabilire volentem, exempla sublimiora proferre, aut debitæ Deo obedientiæ obedientiam hominibus reddendam arroganter comparare audere. Non enim proprio Marte, sed ipsis Divinis scripturis inductus, hanc adhibui comparisonem, Animadvertite enim, quid dicat Dominus in Evangeliiis, ubi de obedientia servis suis reddenda Legem ponit : *Qui recipit vos, me recipit* : & iterum alio in loco : *Qui vos audit, me audit*, & *qui vos spernit, me spernit*. Quod autem Apostolus dixit, id ab ipso de omnibus post eos moderamen habituris statutum fuisse ex multis, & indubitatis Sacrae Scripturae testimoniis, evidentissimisque argumentis probari potest. Quamobrem fuimus nos etiam convenienter Divinis oraculis loquuti, cum diximus, nos Sanctorum erga Deum obedientiam, nostræ erga Præfectos obedientiæ exemplar nobis ipsis proponere. *Const: Monast: C. 22.*

Qui ad discendam pietatis, sanctitatisque disciplinam accedunt, ubi semel persvaserint sibi, se ejusmodi scientiam a Præfecto ediscere posse, se his præstabunt omnino dociles, ac prorsus morigeros omnibus in rebus, neque eorum, quæ imperata sunt, exposcent rationem, sed injunctum opus perficient; præterquam quod si eorum, quæ ad salutem attinent, quidpiam ignorant, licebit modeste, & cum decenti reverentia interrogare, ac doceri. *Ibidem.*

Vera autem, & perfecta subditorum erga Præfectum obedientia in eo declaratur, si non a flagitiosis modo abstineant ex Præfecti consilio, sed si ne ea quidem, quæ laudabilia sunt, citra illius arbitrium peragant. Nam abstinentia & omnis corporalis afflictatio ad aliquid utilis est, sed si quis animi sui motum sequutus, quod sibi placet, egerit, & Præposito consilium sibi danti, non obtemperaverit, peccatum futurum est magis, quam rectefactum. Qui enim resistit potestati, Dei ordinationi resistit; atque obedientiæ major merces

quam

quam abſtinentiæ virtutî tribuitur. *Inſtit: Monach: Cap: 5. N. 2.*

Cum obedientia juxta Apoſtolum, propoſita nobis obedientia Domini, qui factus eſt obediens uſque ad mortem, mortem autem crucis. (d) limites ſuos uſque ad mortem extendat, delatum munus qui recuſat, & requirit aliud; primum violat obedientiam, & aperte declarat, ſe minime abnegaffe ſemet ipſum. Deinde etiam aliorum plurium malorum tum ſibi, tum cæteris auctor exiſtit. *Reg: Brev: Inter: 116. & 119.*

Si quid, quod omnino cohæreat cum mandato Domini, aut ei conducat, nobis præcipiatur, id tanquam Dei voluntatem ſtudioſius diligentiusque ſuſcipere debemus, exequentes, quod dictum eſt: *Obedientes alter alteri in charitate Chriſti.* (e) Cum verò aliquid, quod contrarium ſit mandato Domini, aut id corrumpat, aut inquinet, nobis ab aliquo præceptum fuerit; tunc opportune dicemus: *Obedire oportet Deo magis, quam hominibus.* *Regula: Brev: Inter: 113.*

Quodſi quis ſe dicat, propter corporis infirmitatem mandatis conficiendis imparem eſſe, infirmitatem ſuam Præſecto probandam permittet. Et alioquin, ſi meminerit Scripturæ, adhortabitur ſe ipſum ad imperata implenda, quandoquidem audiet Scripturam dicentem: *Nondum uſque ad ſanguinem reſtiſtiſtis adverſus peccatum repugnantes.* *Conſtit: Monaſt: Cap: 27.*

Qui contradixerit Præpoſito, velut contumax, alioſque ad id ipſum provocans; ſtatuatur eſſe obnoxius judicio huic: *Contradictiones ſuſcitatur omnis malus; Dominus autem Angelum immenſericordem immittet ipſi:* (f) Sit autem perſuaſiſſimum ei, ſe non homini contradicere, aut obedire, ſed Domino ipſi, qui dixit: *Qui vos audit, me audit, & qui vos ſpernit, me ſpernit.* *Reg: Brev: Inter: 38.*

Docet Apoſtolus dicens: *Omnia facite ſine murmurationibus, & heſitationibus.* (g) Quis quis ergo murmurat, abalienatus ſit a conjunctione Fratrum, & opus illius ab illorum uſu. Palam eſt enim, eum tum incredulitate, tum ſpei ambiguitate laborare. *Reg: Brev: Inter: 39.*

Siye tenet quis artem a Communitate haud improbatam, eam deferere non debet. (eſt enim animi inconstantis, & mentis incertæ nihil facere præſentia) ſive non habet, ſibi ipſi non ſumat, ſed quod a Majoribus probatum eſt, ſuſcipiat, ut in omnibus obedientia ſervetur. Quemadmodum autem ſibi ipſi delectum pèrmittere, indecorum eſſe monſtratum eſt; ita quoque rem ab aliis probatam non ſuſcipere, probro vertitur. Imo etiamſi quis habèat artem, non placèat autem ejus uſus Fraternitati, abijciat ipſam prompto animo, ſequè nullius

(d) Philip: 2. V. 8. (e) Eph: 4. V. 2. (f) Proverb: 17. V. 14.

(g) Philip: 2. V. 14.

nullius rei mundanæ studiosum esse ostendat. *Reg: Fus: Inter: 41.*

In universum propria voluntate uti, aut pro arbitrio agere, alienum sit a recta ratione: Itemque, quod plurimum iudicio non patere, est contumaciæ, & contentionis periculum adire. *Reg: Brev: Inter: 123.*

Dictum est, oportere, ut cui operum dispensatio delegata est, is prius habilitatis, & virium laborantis habita ratione mandata sua dirigat, ut, ne audiat illud. *Qui fugis laborem inpræceptum.* (k) Verum tamen refragari non debet, cui datum est mandatum. Quandoquidem obedientia ad mortem usque limites suos extendit. *Reg: Brev: Inter: 152.*

Ji, qui secundum Deum Ascetæ sunt, Præfæctis obsequi debent, nequaquam curiosius perscrutantes eorum præcepta, quando libera sunt a peccato, sed omni alacritate atque studio imperata explentes. *Constit: Monast: Cap: 22. N. 5.*

Cum quis Præpositi statuta non admittit, debet apertè, vel privatim ei contradicere, si modo suppetat ipsi valida aliqua ratio, eaque Scripturis consentanea; vel silentio mandatum conficere. Quodsi eum pudeat; ad hoc adhibeat alios quosdam internuntios, ut si hoc mandatum Scripturæ adversetur, ipse & se ipsum, & suos Fratres a noxa eximat: sin autem liqueat illud a recta ratione alienum non esse, se à vana, ac periculosa inquisitione liberet. *Reg: Fus: Inter: 47.*

Non convenit affligi Fratres, aut indignari, quando Præfæctus infirmioribus convenientia munia assignat, eosque indulgentia dignos censet, necessitate ita postulante. Imo verò qui robustiores sunt, eos cæteris, qui indulgentia indigent, tanquam debilioribus membris, par est parcere, & hoc pacto charitatem spiritualem complere. *Constit: Monast: Cap: 32.*

Illud in universum inter Fratres observandum est, ut nullus investiget curiosè Præfæcti agendi rationem, neque eorum, quæ sunt, satagat, iis solum exceptis, qui tum gradu, tum prudentiâ ipsi Præposito sunt proximi. *Reg: Fus: Inter: 48.*

Si verò detrahat Præfæcto, iudicium illud manifestum est ex ira Dei adversus Mariam, quando de Moyse oblocuta est, cujus peccatum Deus, ne ipso quidem Moyse precante, inultum reliquit. *Reg: Brev: Inter: 27.*

Quodsi quispiam existimat opus sibi esse asperitate majore, sive in jejuniis, sive in vigiliis, sive in quacunque alia re, patefaciat rei communis Præfæctis hanc ipsam rationem, ob quam asperitate majori indigere se arbitratur. Quod autem ipsis probatum fuerit, observet. *Reg: Brev: Inter: 138.*

Quid

(k) Psal: 93. V. 20.

Quid quid enim sine Præfecto efficitur , furtum est , & sacrilegium , quod mortem infert , non utilitatem , tamen tibi videtur esse bonum . Etenim si bonum est , cur fiat clanculum , non in aperto ? *Inst: Monast: Cap: 2. N. 40.*

CONSTITUTIONES.

I. **N**ulla est virtus quam nobis commendet magis , ac inculcet S. Pater quam obedientiam ; Qua propter , qui Institutum ejus profitentur , nihil antiquius habeant , quam ut omnia promptè , alacriter , cum debita humilitate , sine excusationibus , obmurmurationibusquæ adimpleant , quæ sibi a Superioribus , vicem Dei gerentibus , imperantur .

II. Si cui tamen suppetet valida , ut loquitur Idem S. Legislatores noster , id est in nostris Constitutionibus vel Sacris Canonibus fundata aliqua ratio Superioris mandatum detrectandi , eam per se , vel per alios , quemadmodum docemur *Reg: Fus: 47.* adhibitos internuntios . Superiori curet patefacere . Quo præstito , si contingerit Superiorem persistere in sententia , Monachus verò perrexerit , etiam datis sibi induciis ad æstum deponendum , credere , grave sibi facessit negotium , integrum ipsi esto , suspensa Præcepti executione ad Visitatorem recurrere . Quodsi facilis ad Visitatorem recursus haberi nequiret , res verò urgeret , fas sit eidem per Litteras convenire suæ vicinæ Seniores ; cujus partes erunt , Monasterium expostulantis Manachi adire , controversiam discutere , discussa ex æquo decidere , totaque de re demum Visitatorem certiores facere ; Sicuti etiam Superior opem Senioris postulare potest , quoties in officio continere Monachum sua auctoritate non valeret ,

III . Pariter licebit Monacho non admissa pænitentia , apellationem ad Visitatorem interponere , quoties pænitentia gravissima , & irreparabilis , aut inflicta contra Sacros Canones , Legumque Monasticarum Præscriptum , gravibus , ac certis probaretur argumentis ; si his tamen Superior nihil deferendum duceret . Quodsi pænitentia esset ad medicinam , & emendationem duntaxat imposita , nemini licebit appellare , nisi ea admissa , & expleta , ac impenso deliberationi triduo , ut nimirum animo a perturbatione expedito , rectius videri possit , num opere pretium sit appellare .

IV . Cum persuasum nostro cuique Monacho *juxta Reg: Brev: 38.* Esse debeat , se non homini contradicere , aut obedire , sed Domino ipsi , qui dixit : *Qui vos audit , me audit , & qui vos spernit , me spernit* , nemo audeat cum Superiore protervè contendere , verbis eum lædere , nutibus , aut signis in contemptionem adducere . Quodsi quis tantum sibi sumeret , ut graviter contra debitam Superiori reverentiam delinquere non vereretur ; intererit omnium de

cætu communis Monachorum dare operam, ne hujusmodi audax facinus ultimum relinquatur. Atque ad id se omnes teneri intelligant sub pæna gravis culpæ. Imo illud etiam ad suam curam pertinere sciant, ne minoris etiam cuiusvis irreverentiæ reus maneat, non ex æquo punitus.

V. Cum ad veram perfectamque obedientiam, juxta nostram Regulam pertineat, non tantum agere, quod præceptum est, sed nihil extra ordinem agere præter Superioris sententiam; Serio Monachis nostris prohibemus, ne ullum unquam opus suarum, quas callent, artium, aggredi, externos alloqui, aut ad cubicula invitare, litteras scribere, ac accipere infcio, & dissentiente Superiore audeant.

VI. Fas tamen Monachis esto, citrà facultatem Superioris localis ad mediatos Superiores, & ad quoscunque sive Consultores, sive Secretarios scribere, accipereque ab iisdem Litteras.

VII. Nemo nostrum audeat Litteras commendatitias à Sæcularibus emendicare, ut se obedientiæ subtrahat, vel illam impediat, vel remoretur: multo minus, ut pænas effugiat debitas delicto, vel culpæ suæ.

VIII. Ad communes functiones chori, scilicet refectorii, scholæ, & alias, ad quas per signum campanulæ convocantur, tanquam ad vocem Domini vocantis, nulla interjecta mora, omnes, præter dispensatos, & legitime impeditos concurrere teneantur.

IX. Dent operam etiam Monachi nostri, ut non solum Superioribus, sed etiam eorum Ministris, ut Vicariis, Ecclesiarchis, aliisque Monasterii Officialibus, in iis, quæ vel ex commisso eorundem Superiorum, vel ex vi Regularum officiis suis præscriptarum ab aliis agenda requirent, humiliter morem gerant.

X. Superiores quoque ipsi intelligant se ab obedientiæ vinculo non esse exemptos, proinde Plælati omnes tam temporales, quam advitales, quocunque titulo insigniti, curent singuli sancta hujusmodi virtute subditis suis prælucere, parendo exactè tam Superioribus suis respectivis, quam Regulæ & Constitutionibus Congregationis nostræ.

PAUPERITAS.

Textus Regulæ S. Patris Basilii M.

Oportet Ascetam, qui eam, quam exposuimus, societatem amplexus sit, ab omni privata rerum terrenarum possessione liberum esse. *Const: Monast: Cap: 34.*

Apotheca communis omnium sit, nec quidquam, ceu cuiusvis proprium nominetur, non vestimentum, non calceamentum, non quidvis aliud, quod ad necessa-

ad necessarium corporis usum pertineat . Sed usus sit penes Præfatum , ita , ut quidcuique convenit , id ex communibus tribuatur juxta moderatoris præceptum . *Instit: Monach: C. 4.*

Dare autem , aut accipere , etiam secundum mandatum , non est cuiuslibet , sed ejus , cui post factum experimentum , delatum est munus dispensandi . Proinde sive vetus , sive novum fuerit , hic habita ratione temporis cuiusque , & dabit , & recipiet . *Reg: Brev: Inter: 87.*

Judicio furis , aut cuiusvis cum fure currentis , obnoxius esto uterque , tum qui dat , tum qui accipit , citra sententiam illius , cui demandata est harumce rerum cura . *Reg: Brev: Inter: 142.*

Qui abusus fuerit , veluti sacrilegus : qui verò perdiderit , tanquam sacrilegii auctor judicetur ; cum sint Domino dedicata omnia , & Deo consecrata . *Reg: Brev: Inter: 144.*

Quodsi suo jure commodaverit alicui , aut ab eo acceperit , veluti temerarius , & contumax judicetur . Hæc enim ejus , qui his curandis Præpositus est , ipsaque distribuit , propria sunt . *Reg: Brev: Inter: 145.*

Nihil nominatim , & peculiariter cuiquam tribuatur , neque vestimentum , neque vas , neque quidpiam aliud ex iis , quæ conducunt vitæ communi , ut singula usibus necessariis , non autem possessoribus destinantur . *Instit: Monach: Cap: 5.*

Certe necesse est , ut iis , qui ad Dominum accedunt , bona ad ipsos pertinentia reddant Cognati , nihilque subtrahant , ne subeant judicium sacrilegii . Attamen dum hæc consumuntur in oculis eorum , ad quos attinere visa sunt , id plerumque , & his ipsis causam dat se se efferendi , & pauperibus , ad idem vitæ genus accedentibus tristitiæ fit occasio . . . . . Quare talia administrare non est omnium , sed eorum duntaxat , qui præmisso examine , huic rei præfecti sunt . *Reg: Brev: Inter: 187.*

Ab omni avaritia declina cor tuum , ut non condemneris , sicut adulter , & idolorum cultor . Noli amare mammonam , ne offendas ei , cui membra tua , & mentem pariter dedicasti . Ne petas eas , quæ te avocant , & separant a Domino . Noli diligere opes terrenas , ne amittas cælestes . Multi cupientes aliena , & à suis privati sunt . Alienatæ a nobis sunt sæculi hujus facultates : nostra autem possessio regnum cælorum est . Noli appetere aliena , ne a tuis fias extraneus . Quotidianum victum sufficere tibi contentus esto . Quid quid superfluum est , projice abs te , tanquam propositi tui impedimentum . Ne cupias fieri locuples , ne in tentationes incidas , & in laqueos diaboli . Caveto avaritiam ; quia radix omnium malorum ab Apostolo nominata est . *Ad-*

monit:

monitt: ad Fil: Spiritt: Parag: 6.

CONSTITUTIONES.

I. Vitam perfectè communem, quam servandam S. Pater Noster præscribit, plurimi facientes, volumus, ut Capitula Provincialia, venientibus annis celebranda serio deliberent, qua ratione Monasteria, quæ sufficientium facultatum laborant inopia, rem familiarem suam facere possint auctiorem, quo scilicet tenendo, tuendoque vitæ usquequaque communis Instituto, idonea evadant singula, ita, ut præter victum, qui Divina liberalitate ex communi cella penaria ministratur, etiam amictum quoad omnes necessarios vestiendi corporis usus, ex communi, quemadmodum vult S. Pater Apotheca, omnibus suppeditare valeant,

II. Interea autem dum in eum locum Dei ope res veniat, volumus, ut Monachis habita Personarum ratione (quæ qualiter ducenda sit, statuent proxime habenda Capitula Provincialia) certa pecuniæ merces, vestiarii nomine, quotannis in amictum pendatur; cujus tamen moderandæ quantitatis semper penes Capitula Provincialia potestas erit, ne illa scilicet aut veræ Personarum indigentia sublevandæ impar sit, aut eandem excedat.

III. Nolumus tamen istam de pensione vestiaria legem extendi ad Monachos, quos abuti pecunia compertum esset. Nam his omnia ad usum vestiendi corporis necessaria ab ipso Superiore curari, & præstari volumus, ducta utique ratione vestiarii, quod alias ab ipsis in pecunia percipiendum fuisset.

IV. Sancimus præterea, ut in Monasteriis, quibus res familiaris amplior est, ac majores suppetunt copiæ, Superiores sentiant se obligatos præter pensionem vestiariam, ad alia quoque Fratribus suis providenda, quibus eos curare incongruum molestumque esset.

V. Omnia tamen Monasteria, nulla excusante proventuum tenuitate, curabunt omnino, ut nullibi a Monachis nostris desideretur, aut ipsorummet mercede conducatur tam Chirurgorum, quam lotricum opera necessaria.

VI. Quia verò ob non satis sufficientes Monasteriorum facultates, omnibus Monachorum necessitatibus, etiamdum succurri commodè nequit; ideo tam pecuniæ, quam rerum aliarum usum, ipsis a Visitatore Provinciali sub tempus visitationis permittendum ducimus; ita tamen, ut pecunia, si qua cui facultas utendi concedenda sit, haudquaquam eam quantitatem excedat, quæ spectata Religiosæ paupertatis natura, permitti valeat, aut peculiare Personarum, temporum, aliarumque circumstantiarum rationes suaserint. Ideoque pro vario earundem statu, semper Capitulis Provincialibus determinandi talem quantitatem

majorem

maorem vel minorem potestas erit.

VII. Quare noverint Religiosi nostri ex voto paupertatis nullius rei Domini posse sibi convenire. Hinc paratos se esse debere ad renuntiandum usui quarumcunque rerum, etiam alias sibi permissarum, cum Superior saluti suae id magis expedire in Domino judicaverit.

VIII. Ut itaque legitime rerum sive necessariarum, sive convenientium statui suo, usu potiri valeant, obligantur in scripto Superiori Visitatori, vel hujus vices sustinenti, referre speciatim recensitas, & usus earundem facultatem expetere, quoties ab eodem requisiti fuerint. Quam quidem expropriationis, ut nominare solemus, legem, singulos cujuscunque gradus & dignitatis, sive in Monasteriis particularibus, sive in Provincia quacunque, sive in ordine eminentes Religiosos complecti stringereque volumus. Consequenter, omnes & singulos hac teneri, quam primum a suis respectivis Superioribus ad eandem implendam obligentur.

IX. Superiores vero, quibus expropriationis exigendae jus competit, a Religiosis sibi subditis, sciant se secreto naturali teneri, ita, ut absque necessitate, quae aliter svaderet, haustam notitiam ex porrecto sibi elencho rerum, minime communicare aliis audeant, vetitumque sibi putent ulla ratione subtrahere aliquid, sive in privatos, sive in communes usus illud convertere velint, ex rebus usui alicujus Religiosi concessis, aut legitime concedendis, nisi fortassis de abusu convinceretur, aut res appareret statum Religiosum offendens. Nec denique integrum Superioribus erit, e communibus Provinciae vel Monasterii beneficiis quidquam detrahere motivo notitiae habitae ex revisa Religiosi expropriatione.

X. Quodsi vero contigerit quempiam Monachum, aut Parentum, aut aliorum Patronorum suorum beneficiò aliquid obtinuisse, quod usui suo superfuert, integrum illi esto, alicui suae Provinciae Monasterio applicare, conditionibus ipsi Monasterio a se delecto & Visitatori Provinciae exponendis, atque a Proto-Archimandrita approbandis.

XI. Monachi nostri Archimandritis praeficiendi volumus, ut rerum quarumcunque usum legitime sibi permissum habuerunt, denuo facultatem a Rmo Proto-Archimandrita iis utendi postulent; eamque ante sui benedictionem obtentam, & in Archivio Proto-Archimandritali reponant a se subscriptam, & aliam a Proto-Archimandrita subscriptam, in sui Monasterii Tabulario conservent, ut scilicet ex ejusmodi elenchis, facile discerni possint res, quae illorum cura accesserint Monasterio, cui eadem cedere debent, ab iis, quas in statu simplicis Religiosi acquisiverant, & permissas sibi habuerant.

XII. Ji, qui ad dignitatem Episcopalem provehuntur, Monasterium non
E prius

prius deferant, quam juxta Elenchum ultimo recognitum renuntiaverint omnibus, quæ permissu Superiorum, ad usum suum habuerunt. Si quid tamen ipsis ad ulteriorem usum commodandum videretur, id Superiores non aliter faciant, quam accepta chirographi cautione, vel de restitutione rei commodatæ congruo tempore facienda, vel de dando quam primùm Ordini pro ipsa æquo pretio. V. *Benedicti XIII. Decret: Postul: sub Die 7. Martii. 1725. emanatum.*

XIII. Ut Monachi ad præscriptum Regulæ rerum omnium Monasterii, quæ ad usum conceduntur, veluti rerum Divinarum rationem habere consuecant, seriò præcipimus, ut si quis rem quampiam Monasterii perdiderit, fregerit, laseraverit, vel alia demum quacunque ratione abusus illa fuerit, Superiori supplex fiat, atque ab eo culpæ panam poscat.

XIV. Quid quid Monachis singillatim ab externis mittitur, & offertur, id, si res majoris momenti est, mox Superiori indicetur, & patefiat.

XV. Ut Monachi nostri omnem avaritiæ speciem etiam deinceps studiosè devitent, & a negotiationibus diligenter abstineant, serio præcipimus. Nolumus tamen negotiationis nomine accipi venditionem, ac commutationem frumentorum, annonæque, si qua à necessario victu superest; dummodo venditio, aut commutatio, nomine, & in rem fiat Monasterii.

C A S T I T A S.

Textus Regulæ S. Patris Basilii M.

Ante vitæ Religiosæ Professionem, quilibet potest juxta id, quod concessum, ac legitimum est, vitæ commoda amplecti, ac nuptiarum societati se dedere: Sed ubi jam Professus est, se ipsum Deo custodire debet, veluti Sacrum quoddam donum: ne sacrilegii damnationem subeat, si corpus per professionem Deo dicatum, rursus communi vitæ ministerio contamine. Atque hoc dico, non unum tantummodo vitii genus spectans, quemadmodum opinantur quidam, qui in sola corporis custodia, virginitatis virtutem constituunt: sed respicio ad omnem vitiosæ affectionis speciem, sic, ut nullo humano vitio inquinetur, qui se ipsum Deo custodire studet. Ira, invidia, injuriarum illatarum memoria, mendacium, superbia, mentis evagatio, intempestiva garrulitas, segnitie in orando, eorum, quæ non sunt cupiditas, in mandatis perficiendis negligentia, vestimentorum ornamentum, faciei cultus, congressiones, colloquia præter decorum, & sine necessitate habita, hæc omnia quam diligentissime sunt cavenda ab eo, qui per virginitatem Deo se ipsum consecravit: Siquidem propemodum æquale est periculum in unum aliud quod horum dilabi, & in vitio peccato versari. *Instit: Monach: C. 4. N. 2.*

Non

Non enim in sola à procreandis liberis abſtinentia conſtituitur virginitatis donum, ſed vita omnis, vitæque ratio, ac mores virginitatem excolere debent, ſic, ut cælibis integritas in omni ſtudio appareat. *Ibidem N. 1.*

Par eſt, non ſolum cogitationes moderari, ſed etiam, quoad ejus fieri poteſt, à rerum conſuetudine recedere: maximè earum, quæ ſuo ad nos accèſſu libidinem nobis in memoriam revocantes, turbant, ac confundunt mentem, bellaque & pugnas omnino faciunt. Bellum enim, quod invitis nobis accidit, ſufferre planè neceſſe fuerit: ſed ſpontaneum bellum ſibi ciere, eſt abſurdiſſimum. In priore enim, etiamſi quis ſuperetur, fortè veniam conſequetur (abſit tamen hoc à Chriſti athletis) at verò in altero, ſi quis vincatur, præterquam quod, id admodum ridiculum eſt, præterea venia caret. Itaque opere pretium eſt, & mulierum colloquia; & conſuetudines quam maximè fugere, niſi inevitabilis quædam neceſſitas adigat ad colloctionem. Quodſi devenimus ad hoc neceſſitatis, ab his, tanquam ab igne cavendum eſt, & ab ipsis ocyſſimè & celerrimè ſecedendum. Conſidera autem, quid ea de re Sapientia ipſa dicat: *Alligabit quis ignem in ſinu, veſtes autem non comburet? aut ambulabit quis ſuper carbones ignis? & pedes non comburet?* (d)

Quodſi quis dicat, ſe ex frequenti mulierum colloquio atque conſuetudine nequaquam lædi, is, aut particeps non eſt mæſculæ naturæ, & eſt res quædam portentiffima, in utriuſque ſexus conſinio poſita, quales dicunt, qui Eunuchi nati ſunt, ſi tamen hoc illis etiam demus, quod nullomodo fæminæ libidine afficiantur, aut commoveantur. *Concupiſcentia enim ſpadonis devirginabit iuvenulam*, inquit ſapiens: (e) Aut ſi expers non eſt, cum totus libidinibus immerſus ſit, inſciens ebrios & phreneticos imitatur, qui graviffimis morbis affecti, exiſtimant ſe eſſe a morbo immunes. Agedum, quod rationi haud conſentaneum eſt, id inter diſceptandum concedamus, eſſe quempiam, qui nullo mæſculo affectu exſtimuletur. Verum tametſi nihil ſentit, tamen ſe nihil ſentire vix cæteris etiam perſvadere poterit. Porro, quod quis nulla ſibi propoſita virtute, multis offenſioni eſt, hoc ei periculofum eſſe arbitror. Deinde verò aliud etiam conſiderandum eſt, quod etiamſi nullam viro perniciem afferant cogitationes; at non item de muliere quoque nobiſcum contendet, quaſi ea etiam corporearum libidinum expers ſit. Quin potius ipſa, cum sæpe debili ratione prædita ſit, irrepatque facile in eam libido, ex eo, qui in ipſius colloctionem incautè venit, detrimenti aliquid accipit. Et ipſe quidem non ſauciatur: ſed non raro, licet neſciens, ſauciavit. Et muliercula, quæ ſpiritualis ſcilicet charitatis ſimulatione, atque nomine ad Aſcetam frequenter accedit; incipit per oculos peccato impleri, obturibuſque

(d) Proverb. Cap. 6. V. 27. & 28. (e) Eccl. 20. 2.

obutibusque lascivis depasci speciem proximi, & internam virginem, quam maxime sponsus amat, cogitationibus impuris corrumpere. Proinde nè eorum, quæ diximus, quidquam eveniat, omnia prorsus (si id fieri poterit) sin minus, crebra saltem, & longa mulierum colloquia consortiaque vitanda sunt: neque id ex odio sexûs; appage: neque quasi abnegamus illarum cognationem, sed ut earum patrociniûm suscipiamus, atque pro virili singulis, quæ naturæ humanæ consortes sunt, suppetias feramus, iis maximè, quæ pro castitate in certamen descenderunt, velut quæ communia nobiscum certamina subeant. Caveamus autem congressum ac consuetudinem, ut ne libidinem, cui valediximus, cuique nuntium remisimus, in memoriam revocemus. *Constit: Monast: Cap: 3.*

Juvenis es sive corpore, sive animo; æqualium tuorum consuetudinem declina; ab iisque velut à flamma aufuge; in sedili à coevo procul sede. Cum recubas ad somnum capiendum, indumenta tua non sint vicina indumentis illius. Imo potius senem intermedium adhibe.

Quando verò tecum loquitur, aut ex adverso psallit, responde ei vultu humi defixo, ne forte oculis in vultus coniectis, a satore inimico libidinis semen suscipias, ac corruptionis, & interitûs manipulos metas. In domo, aut in loco, ubi nemo est, qui videat opera vestra, ne meditandorum Divinorum eloquiorum, aut alterius cujuscunque rei, vel maxime necessariæ obtentu, cum ipsa inveniare. Nihil enim magis necessarium est, quam anima, pro qua Christus mortuus est. *Instit: Monach: Cap: 2.*

Si quis igitur, quantum ad corporis florem, juvenis est, occultet, & abscondat hujusmodi elegantiam, & venustatem, donec apparens ille decor ad debitum statum pervenerit. *Instit: Monast: Cap: 4.*

Ante omnia oportet Monachum abstinere a congressu mulierum, & a vini potu: quoniam vinum, & mulieres ad apostasiam perducunt sapientes. *Instit: Monach: Cap: 3.*

CONSTITUTIONES.

I. Ad conservandam conformem Angelico Instituto puritatem, singuli in oculis suis ferant semper, quæ magnus Parens Noster, ac Legislator de castitate præscripta reliquit, eaque diligentissimè exequantur.

II. Mulierum consuetudinem, juxta sanctissimum S. Patris Nostri monitum, velut ignem refugiant, nec ad colloquutionem accedant, nisi necessitate adaçti, cum socio, & de expressa Superioris facultate. Paucis autem & ciçissimè, quæ necessitatis, vel salutis animarum causa loqui oportuerit, cum modestia, & gravitate in loco patenti absolvant; Porro Socius a Superiore designatus eo tunc

tunc in loco consistat, ubi videre eos; sed non, si quæ secreta esse oportet, audire possit.

VOTUM NON AMBIENDI DIGNITATES.

Textus Regulæ S. Patris Basilii M.

Nequaquam convenit, ut Asceta cupiat unquam ingredi in Clerum, aut Fratribus præfici. Nam diabolica ista pestis est, labesque libidinis dominandi; quæ res summæ diaboli nequitiae insigne est. Nam & ille ab hoc vitio præceptus actus est in superbiæ lapsus: qui autem hoc morbo corripitur, perinde atque ille ægrotat. Deinde verò, quos occupat morbus ille, eos invidos, contentiosos, accusatores, imprudentes, calumniatores, assentatores, molitores, & præter decorum humiles, illiberales, arrogantes, ac innumeris turbis refertos efficit. Invidet enim, qui ejusmodi est, viris claris, eosque calumniatur: imo plerumque eorum mortem exoptabit, ut hominibus, qui ad opus idonei sunt, deficientibus, suffragia ad se devolvantur. Itidem penes quos est sortitio, electioque, iis adulabitur, ob idque habebit animum servilem; at verò adversus inferiores, si adversentur, superbè, ac insolenter invehitur. Dolos igitur consuet, turbis ac suspicionibus innumeris futurus est obnoxius, animique dissolvat tranquillitatem; proptereaque Deus pacis fugabitur, utpote cui locus non sit quiescendi. Cognito itaque detrimento, hanc absurdam cupiditatem fugiamus. Quodsi Deus aliquando eligat quempiam ad ejusmodi munera, novit, cum sit industrius, ac sagax, quemadmodum ipsum etiam præstiturus sit dignum: nos autem conscii esse debemus nobismet ipsis, nunquam nos aliquid tale appetivisse, neque ullo modo ejusmodi desiderium in animo habuisse. Nam & hic, animæ morbus gravissimus est, & facit, ut a bonis excidamus. *Constit: Monast: Cap: 9.*

Quo autem pacto agnoscitur, & quomodo curatur? R. Cognoscitur quidem ex eo, quod ea, quæ ad principatum pertinent, requirit: curatur verò, si fidem habeat sententiæ illius, qui dixit: *Dominus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.* (f) Illud autem sciendum est, ut quis superbiæ judicium timuerit, non posset tamen ab eo vitio sanari, nisi omne dominandi studium reliquerit: quemadmodum linguam, aut qualemcunque artem dediscere non potest, qui non omnino supersederit non solum facere, aut loqui aliquid, quod pertineat ad hanc artem, sed etiam de ea loquentes, audire, & eam facili-
tantes videre: quod in quovis etiam vitio observandum est. *Reg: Brev: 35.*

CONSTITUTIONES.

I. Cum prolapsam his in oris Basilianam disciplinam Sanctæ atque immortalis

F

memoriæ

(f) Jac: 4. 6.

mémoriae , Josephus Welamin Rutki Metropolita Russiæ ad vetëra Instituta revocaret , & in primo Congregationis nostræ Novogrodcensi Capitulo videret , ex una parte vacantibus Cathedralibus Ecclesiis , & Archimandriis , aliisque dignitatibus juxta Legum Ecclesiæ suæ Præscriptum , receptamque ab ipso lucis Evangelicæ in Russia ortu consuetudinem , solos Monachos nostros præfici solère ; ex altera verò parte vereretur , ne hac via honorum cupiditas , quàm S. Pater Noster *diabolicam pestem* appellat , in Religiosas Monachorum voluntates irreperet ; tametsi magnam aliunde voto obedientiæ ad efficiendum , ne Monachi , nisi jussi , & vocati a Deo , sicut Aaron , oblatas sibi capefferent dignitates , vim inesse intelligeret , nihilominus , quo fortius pronos suopte ingenio hominum in superbiam animos , injecto ipsis novo quasi freno , coerceret ; necessarium arbitratus est , tribus solemnibus Monasticis votis , quantum de non ambiendis honoribus addi , illudque cum aliis tribus circa solemnem Professionem aperte emitti . Atque ita votum istud Regulæ conveniens , & Instituti disciplinæ , quam instaurabat consentaneum esse noster hic alter Basilus judicavit , ut nemini fores ad Congregationem nostram patere voluerit , qui solemnî hujus voti spon- sione adversus dignitatum tam Ecclesiasticarum , quam Monasticarum ambitum , & desiderium , veluti animæ (secundum mentem Regulæ) *morbum gravissimum* se detrectaret , præmunire .

II . Quia itaque quantum votum istud nostrum in nostra Congregatione esse necessarium , magnus sanctitate , & judicio Josephus noster judicavit , & utilissimum illud esse longissimi temporis experientia docuit , summus verò Christi in terris Vicarius Benedictus XIV. ut inviolabiliter observaretur , semperque in posterum ab admittendis ad Professionem , cum aliis tribus emitteretur , per Litteras Sacræ Congregationis sub Die 25. Augusti 1753. datas , commendavit , idcirco volumus , & mandamus , ut quemadmodum ab initio Congregationis nostræ semper in solemnî Professione ab omnibus nuncupatum fuit , ita etiam deinceps semper & ab omnibus nuncupetur .

III . Declaramus autem vi hujus quarti voti nostri nulli e nostris , sive illi præfinitum Constitutionibus nostris laborum curriculum confecerint , sive non , licere , quascunque dignitates Ecclesiæ , & Ordinis procurare per se , sive per alios , clam vel palam , imo etiam nefas esse dicimus acceptare nisi , quos digniores , & Ecclesiæ magis utiles a Proto-Archimandrita , Ejusque Consultorio judicatos , & Excellentissimo Metropolitæ nostro , dato Autentico de hujusmodi habilitate testimonio , nominatim commendatos , ipse idem Metropolita a respectivis Patronis , qui ad promotionem præficiendorum Archi-Episcopatibus , Episcopatibus , & Archimandriis operam suam præstant , nominari , atque præsentari curaverint .

Secus

Secus omnes , & singulos , qui alia via , modo , atque ratione eniti ad quascun-
que dignitates , tam intra , quam extra Ordinem , præsumpserint ; statutis per
Sacros Canones , inflictisque contra ambitiosos pænis , teneri volumus , edici-
musque . *Vide Decret: Inclytum quidem . Constit: Benedict: XIII. Post: Item*
Can: : - Nullus . Quæst: 1. Cap: 8. Cum concessa . Tit: de electione - cap: 27.
Si Religiosus : Ibidem . Triden: Sess: 24. de Reformatione Cap: 1.

RENOVATIO VOTORUM .

Textus Regulæ S. Patris Basilii M.

Revocat ibi in memoriam præclaram Professionem , quam professus est
coram Deo , Angelisque , & hominibus . *Epistola Select: 9.*

Et vide , nè forte , dum servare vis , quæ cum nonnullis pactus es ,
inita cum Deo pacta , quæ coram multis testibus professus es , transgrediare ,
Epistola Select: 7.

Attendamus nobismet ipsis , nè forte quidpiam (promissione nostra)
indignum perpetrantes , prolato adversum Ananiam iudicio , efficiamur obnoxii ,
Instit. Monach: C. 4. N. 2.

CONSTITUTIONES.

I. **C**um ad excitandum Spiritûs fervorem , plurimum juvet diligens officio-
rum , quæ a nobis nostra postulant Vota , recordatio ; hinc , quo
eadem melius memoriæ infigantur , omnes Congregationis nostræ Professi sole-
mnia Vota sua quotannis , diè Sancto Parenti Nostro Sacra , conceptis ex præ-
scripta formula verbis , renovabunt .

II. Ut verò hoc spiritus sui Sacrificium acceptius Deo faciant , bonorum
operum exercitio se se pridie comparare non omittant .

III. Volumus præterea , ut triduo hujusmodi renovationem præcedente , ad
mensam in communi Refectorio , aliquis legatur Asceticorum S. P. N. Liber ,
idque ab uno ex gravioribus .

CAPUT SECUNDUM.

De iis , quæ velut , ad interiorum Spiritus profectum pertinentia ,
a Magno Legislatore nostro Sancto Basilio in Asceticis tradita , addi-
tis alicubi peculiaribus nostris Constitutionibus , ab omnibus servanda
sunt .

STUDIUM PERFECTIONIS .

Doctrina S. Patris Basilii Magni .

Solitariam quidem vitam incipere multi forrasse ausi sunt : sed rem ut par
est ,

est, absolvere pauci profectio elaboraverunt. Ac omnino non in proposito solum consistit exitus: sed in exitu laborum fructus. Nulla ergo utilitas, non properantibus ad propositi finem, sed initio solo Monachorum vitam circumscribentibus: quin etiam ad deridendum relinquunt suum ipsorum propositum, in ignavia, & levitatis crimen apud externos incurrentes. Nam & de talibus Dominus dicit: *Quis volens domum edificare, non prius sedens computat sumptum, an habeat, quibus opus sit ad absolvendum? Ne posteaquam posuerit fundamentum, & non potuerit perficere, incipiant illudere ei pratercuntes, dicentes: hic homo fundamentum posuit, & non potuit consummare.* (g) Initium igitur alacrem, ac promptum in virtute progressum habeat. Etenim generosissimus Athleta Paulus nolens nos de vita bene antea acta securos otari, sed quotidie ultra progredi, ait: *Quae retro sunt obliviscens, ad ea vero, quae sunt priora extendens me ipsum, juxta scopum persequor ad bravium supernae vocationis.* (h) Nam talis est tota hominum vita non contenta iis, quae praecesserunt, sed nutrita non magis praeteritis, quam futuris. Quid enim prodest homini hesternae ventris sacietas, hodie insita fame conveniens cibi solatium non inveniente? Sic igitur neque animae lucrum ullum ex rectefacto hesterno, quod ab hodierno opere justo deseritur. *Qualem enim inquit, reperio te, talem te judico.* Epistola ad Chilo Parag: 1.

Perspectum tibi sit Frater, non eum, qui bene incipit, perfectum esse, red qui bene desinit, eum esse Deo probatum. Ne igitur dederis Frater, somnum oculis, neque palpebris tuis dormitationem, ut salvus fias, velut dama ex cassibus, & velut avis ex laqueis. Considera per medios te laqueos transire. & supra excelsum murum ambulare, ex quo periculosus cadendi lapsus. Quapropter ne statim ad vitae Asceticae apicem temet ipsum intendas, maxime vero, ne tibi ipse confidas, ut ne ob imperitiam ex summo Ascetici Instituti labaris. Nam satius fuerit paulatim proficere. Itaque voluptates vitae paulatim ac sensim subtrahe, tuam omnem consuetudinem delens; ne forte si subito omnes simul voluptates irriteris, tibi ipse turbam tentationum accersas. Cum autem unum voluptatis morbum vi superaveris, accinge te ad voluptatem aliam debellandam, & ita demum voluptates omnes tempestive domabis. Nam voluptatis quidem nomen unum, sed res diversae. Sis itaque primum Frater in tentatione omnipatiens. Qualibus autem tentationibus, fidelis probatur, damnis mundanis, criminationibus, mendaciis, contumacia, obrectationibus, persecutionibus & his & similibus probatur fidelis. Deinde sis etiam quietus, non praiceps verbis, non litigiosus, non in contentionem pronus, non cupidus gloriae vanae, non effluens

(g) Luc. 13. V. 28. (h) Phil: 3. V. 13.

effluens arcana , sed fide dignus , non in sermone multus , sed esto semper non ad docendum , sed ad discendum paratus . Ne curiose de vita mundana inquiras , unde nihil tibi accessurum sit emolumenti . Ait enim : *Ut ne loquatur os meum opera hominum* . Qui enim ea , quæ peccatorum sunt , lubens loquitur , cito in se exfuscitat voluptates . *Ibidem Parag: 2.*

Turrim excellam construere cogitas , præpara ergo tibi sumptus ad struendam , ut captum ædificium ad perfectum deducas , ne quando prætereuntibus venias in risum , & gratulentur de te inimici tui . Hæc turris non ex lapidibus construitur , sed ex virtutibus animæ : nec auri , nec argenti indiget sumptibus , sed conversatione fideli ; nam terrenæ opes plurimum ad ædificandum impediunt . Unus profectus sit tibi Fili , si Domino uni servire desideras , ne alicui in vita tua placere coneris , nisi illi soli : Nec occupes in diversis rebus , (occasionibus) animum tuum , sed abscinde à te carnalem amorem , ne a te Dei timorem excludat . Omne vitium expelle ab anima tua , ut virtutes animæ conquirere possis . Audi igitur , quæ sit virtus animæ , & quam maximum rei conferat lucrum . Virtus animæ est , diligere Dominum , & odisse illa , quæ non diligit Dominus . Virtus animæ est , patientiam sectari , & ab impatientia declinare . Virtus animæ est ; castitatem tam corporis , quam animæ custodire . Virtus animæ est , vanam gloriam contemnere , & omnia caduca calcare . Virtus animæ est , humilitati studere , & tumorem superbiæ abominari . Virtus animæ est , veritatem amplecti , & omne mendacium fugere . Virtus animæ est , iram cohibere , & furorem reprimere . Virtus animæ est , pacem diligere , & invidiam execrari . Virtus animæ est , ab omni stultitia declinare , & sapientiam Divinam amplecti . Virtus animæ est , omnem voluptatam carnis subicere menti . Virtus animæ est , avaritiam spernere , & voluntariam assumere paupertatem . Has igitur virtutes &c. *Admonit: ad Fil: Spirit: Parag: 2.*

CHARITAS erga DEUM . Doctrina S. Patris Basilij Magni .

Cum de diligendo Deo mandatum acceperimus , statim à prima nostra constitutione insitam possedimus diligendi vim ac facultatem : neque ejus rei demonstratio ab externis argumentis petitur , sed quivis ipse a se ipso , & in se ipso illud ediscere potest . Quippe bonas res , ac pulchras naturaliter appetimus , quamquam , ut plurimum , aliud alii videtur pulchrum & bonum . Itemque necessitudine & propinquitate conjunctum amamus licet indocti : & nostra sponte beneficos omni benevolentia complectimur . Ecquid quæso Divina pulchritudine admirabilius ? quæ cogitatio magnificentia Dei gratior est , & suavior ? quale animi desiderium tam vehemens est , & violentum , quam illud , quod a Deo ingeneratur

ingeneratur animæ vitio omni purgatæ , & dicenti ex vero affectu . *Vulnerata à charitate ego sum ?* (i) Ineffabiles omnino sunt , & inenarrabiles Divinæ pulchritudinis fulgores , non eas detegit oratio , non excipit auris . . . . Pulchritudo hæc carneis quidem oculis conspici non potest , sed a sola anima ac mente apprehenditur . Ea , si quando , quempiam Sanctorum illustravit , statim intolendum in ipsis reliquit stimulum . Quippe , qui præsentis vitæ pertesi dicebant : *Heu mihi , quia incolatus meus prolongatus est :* (k) *Quando veniam & apparebo ante faciem Dei ?* (l) Item illud : *Dissolvi , & esse cum Christo :* (m) multo longèque melius . . . . Quod autem propriè pulchrum est & amabile , bonum est ; jam verò bonus est Deus : bonum autem appetunt omnia : Deum igitur omnia appetunt .

Quodsi liberi amant naturalitèr Parentes , declarat autem hoc & brutorum animalium habitus , & hominum in prima ætate erga matres affectus , non videamur rationis magis expertes , quam parvuli , neque bestiis agrestiores , quasi sine ullo amore erga Conditorum nostrum , & ab ipso abalienati : Quem etiam ex ejus bonitate non nosceremus , qualis sit , tamen ob id solum , quod ab eo conditi sumus , diligere & amare quam maxime deberemus ; perpetuoque de Ejus memoria non aliter pendere , quam de Matrum suarum ulnis pueruli soleant . Inter eos autem , qui naturæ ductu diliguntur , primas tenet , qui bene de nobis meritis est . Atque hæc affectio non hominum modo propria est , sed eis etiam cum omnibus fere animantibus communis est , ut videlicet boni cujusvis accepti , auctores benevolentia prosequantur , *Cognovit , inquit , bos Possessorem , & asinus præsepe Domini sui .* (n) Absit autem ut de nobis dicantur , quæ sequuntur : nimirum : *Israel autem me non cognovit , & populus me non intellexit .*

Quodsi erga eos , qui de nobis bene meriti sunt , benevolentiam , amoremque naturalem habemus , quis nam sèrmo Dei dona pro merito explicare possit ? tanta quidem est horum multitudo , ut etiam numerum effugiant : Item magnitudine tanta sunt , & talia ; ut vel unicum satis ad id sit , ut omnimodam Largitori gratiam rependere debeamus . . . . alia igitur omittam . . . . sed ne volentes quidem illud præterire possumus . . . . Quod cum hominem condidisset ad imaginem , & similitudinem suam , eumque cohonestasset sui ipsius cognitione . . . . Deinde a serpente deceptum , & collapsum in peccatum , & per peccatum in mortem , & in ærumnas ea dignas , non propter ea tamen eum neglexit . . . . Non enim nos deseruit bonitas Domini , neque per stupiditatem , qua delatos ab ipso honores habebamus despiciatui , abolevimus ejus in nos amorem ,
etiam

(i) Cant: 2. V. 5. Psal: 119. V. 5. (l) Psal: 41. V. 3. (m) Phil: 1. V. 23. (n) Jsaïa, 1.

etiamsi in beneficientem contumeliosi essemus . Imo verò revocati sumus a morte , & vitæ rursus ab ipso Domino Nostro Jesu Christo restituti . Qua in re etiam beneficentiæ ratio majorem movet admirationem : *Cum enim in forma Dei esset , non rapinam arbitratus est , esse se aequalem Deo , sed semet ipsum exinanivit , formam servi accipiens : (o)* Atque etiam infirmitates nostras suscepit , portavit langvores , pro nobis vulneratus est , ut nos livore ejus sanaremur . Item redemit a maledicto , factus pro nobis maledictum , mortemque pertulit ignominiosissimam , ut nos ad gloriosam vitam reduceret . Nec satis habuit mortuos duntaxat ad vitam revocare , verum etiam largitus est Divinitatis suæ dignitatem , atque æternam requiem , humanum omnem cogitatum , lætitiæ magnitudine superantem , præparavit . Quid igitur retribuemus Domino pro omnibus , quæ retribuit nobis ? Est autem adeo bonus , ut neque remunerationem exigat , sed sat habet , si solum pro iis , quæ tribuit , diligatur . *Reg: Fus: 2.* Præterea videatur . *Reg: Brev: 157. 211. & 113.*

Mentis ad Deum attentio, sive collectio animi, & recta Intentio .

Illud certe sciendum est , nos non posse aliud quodvis mandatum servare , neque Deum , aut proximum diligere , si huc & illuc mente divagemur . Neque enim artem , aut scientiam probè callere potest , qui ab alia ad aliam transit : neque unam etiam comparare , qui ea , quæ propria finis sunt , ignorat . Par namque est , actiones ad scopum , & finem quadrare : siquidem nihil , quod rectum sit , via inepta , & incongruenti peragitur . . . Quare exercitatio etiam , quæ fit , juxta Christi Evangelium , ad placendum Deo , in eo posita est , si curis mundi amandatis , omnem mentis avocationem propellamus . Quamobrem Apostolus , & si alioquin permissæ sint nuptiæ fuerintque habitæ benedictione dignæ ; tamen eas , quæ ex his nascuntur , occupationes curis pro Deo gerendis opposuit , perinde , quasi hæc inter se cohærere non possent , his verbis : *Qui sine uxore est , sollicitus est , quæ Domini sunt , quomodo placiturus sit Deo : qui autem cum uxore est , sollicitus est , quæ sunt mundi , quomodo placiturus sit uxori . (p)*

Quisquis igitur vere Deum sequi vult , vinculis affectionum vitæ hujus solvatur , necesse est . . . His peractis , cor nostrum omni custodia servandum est , ne unquam amittatur Dei cogitatio , nevé rerum mirabilium ab eo gestarum memoria vanis phantasmatibus coinquinetur : sed circumferenda est sancta Dei cogitatio , sic , ut quasi sigillum indelebile ex perpetua , & pura recordatione in animis nostris imprimatur .

Ita enim

(o) Philip: 2. 6. (p) 1. Corin 7. V. 32.

Jta enim a nobis comparatur Dei dilectio , quæ simul excitat ad conficienda Dei mandata , & ipsa ab ipsis vicissim , & constanter servatur : atque hoc Dominus ostendit , qui nunc quidem ait : *Si diligitis me , mandata mea servate* : (q) Nunc verò ; *Si Præcepta mea servaveritis , manebitis in dilectione mea* . (r) Et quod efficacius etiam possit commovere : *Sicut & ego Patris mei Præcepta servavi . & maneo in ejus dilectione* . (s)

Quibus illud nos docet , semper in opere , quod faciendum constituerimus , præcipientis voluntatem , tanquam scopum nobis proponere debere , ad eumque studium nostrum dirigere , uti etiam alio loco dicit : *Descendi de calo , non ut faciam voluntatem meam , sed voluntatem ejus , qui misit me , Patris* . (t) Ut enim artes , quæ ad parandum victum excogitatae sunt , ubi proposuerint sibi scopos quosdam peculiares , congruenter illis convenienterque singula opera sua accomodant : ita etiam cum opera nostra finem unum , ac regulam habent , nimirum , ut mandata modis Deo acceptis exequamur , opus accuratè peragè aliter non potest , nisi ad jubentis voluntatem efficiatur . Futurum est autem , ut si in quovis opere diligens studium ad voluntatem Dei faciendam conferamus , Deo per hanc recordationem jungamur . Quemadmodum enim faber ferrarius , cum securim E. c. cudit , ejus , qui id sibi operis locavit , memor est , ipsumque fert in animo , ac formam hanc , quæ sibi ab eo præscripta est , & magnitudinem attendit , atque suum opus ad voluntatem ejus , qui illud injunxit , dirigit , (si enim hunc cæperit oblivio , aut quidpiam aliud , aut longe dissimile efficiet ejus , quod facere instituerat :) Jta & Christianus omni actione tum parva , tum magna ad Dei voluntatem directâ , simul & opus suum diligenter conficit , & memoriam præcipientis servat , ac implet , quod dictum est : *Providebam Dominum in conspectu meo semper , quoniam a dextris est mihi , ne commovear* . (u) Quin & perficit Præceptum illud : *Sive manducatis , sive bibitis , si quid facitis , omnia in gloriam Dei facite* . (w) Si quis autem agendo , depravat Præcepti integritatem , eum langvidè Dei meminisse planum est . Memores igitur vocis illius , qui dixit : *Nonne calum & terram ego impleo , dicit Dominus ?* (x) & , - *Deus appropinquans ego sum , & non Deus de longe* : (y) & , - *Ubi sunt duo , vel tres congregati in nomine meo , ibi sum in medio eorum* . (z) Omnia facere debemus , ut fieri decet , quæ in oculis Domini efficiuntur , & omnia cogitare , ut cogitari decet , quæ ab ipso cernuntur . Sic enim & perpetuus futurus est timor , odio habens iniquitatem , sicut scriptum est , - *& contumeliam , & superbiam , & vias malorum* ; atque charitas perficitur , impletque

(q) Joan: 14. V. 15. (r) Joan: 15. V. 10. (s) Jbidem. (t) Joan: 6. V. 58.
(u) Psa: 15. V. 8. (w) 2. Coriu: 10. V. 31. (x) Jerem: 13. V. 24. (y) Jbidem. V. 23 ,
(z) Math: 18. V. 20 .

impletque , quod dictum fuit a Domino : *Non quero voluntatem meam , sed voluntatem ejus , qui misit me* ; (a) Patris cum anima continuo sibi planè persvadeat , & bonas actiones judici , & vitæ nostræ Arbitro acceptas esse , & malas ab eo condemnari . Puto autem una cum hoc etiam illud contingere , ut ne ipsa quidem Domini mandata conficiantur ad capiendam hominum benevolentiam . Nemo est enim , qui se ad inferiorem convertat , si persvasum habeat , adesse præstantiorem . Quis potius si contigerit , ut quæ sunt , cuipiam homini clariori , & illustriori grata sint & accepta , alteri verò viliori invisæ , & reprehensione digna videantur ; contempta hac inferioris reprehensione , pluris facit præstantioris approbationem . Quodsi inter homines res ita se habeant , quænam , quæso , anima vere prudens , & sana , quæ Deum præsentem esse sibi penitus persvaserit , iis omissis , quibus Deo placere possit , modo se ad aucupandam humanam gloriam conversura est , modo verò neglectis Dei mandatis inserviet humanæ consuetudini , aut a communi , & anticipata opinione vincetur , aut flectetur a dignitatibus ? sic erat animatus , qui dixit : *Narraverunt mihi iniqui fabulationes , sed non ut Lex tua Domine* (b) Et rursus : *Et loquebar in testimoniis tuis in conspectu Regum , & non confundebar* . (c) Reg: Fus: 5. Videtis Reg: Brev: 33. 34. 202. 36. Constit: Monast: cap: 10. Epist: Ascet: ex Solecioribus Numerum 1.

Imitatio Christi .

Omnis actio , charissime , omnisque sermo Servatoris nostri Jesu Christi , pietatis ac virtutis Regula est : Quapropter , pietate , ac virtute nobis veluti in quadam imagine depictis , etiam naturam humanam assumpsit , ut unusquisque , & unaquæque ad id respicientes , pro viribus Archetypum , ac exemplar imitemur . Nam eam ob causam corpus nostrum gerit , ut & nos illius vivendi rationem , quoad ejus fieri potest , exprimamus . *Constit: Monast: C. 1.*

Quod Servator suam ipsius vitam , omnibus ipsi obtemperare volentibus , proposuit imaginem vitæ optimæ , audi ipsum aperte hoc docentem : *Si quis mihi ministrat , me sequatur* . (d) Haud indicans corpoream sequendi rationem (erat enim omnibus impervia , cum Dominum nunc secundum corpus in cælis esse notum sit) sed vitæ , quantum fieri potest , accuratam imitationem . *Constit: Monast: Cap: 4.* Conferatur reliquum hujus capituli . Item *Instit: Ascet: 1.*

Abnegatio sui , & perfecta renuntiatio .

Cum Dominus noster Jesus Christus post documenta multa , eaque ex multis operibus valide comprobata , dicat omnibus : *Si quis venit ad*

H

me ,

(a) Joan: 5. V. 30. (b) Psal: 118. V. 85. (c) Ibidem. V. 46. (d) Joan: 12. V. 26.

me, abneget semetipsum, & tollat Crucem suam, & sequatur me: (e) & iterum: - Sic ergo omnis ex vobis, qui non renuntiat, omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus, (f) arbitramur hoc præceptum ad plura, a quibus abalienare oportet, pertinere. Nam & diabolo ante omnia, & carnis affectibus renuntiamus, qui nuntium remisimus occultis turpitudinibus, cognationibus, corporeis, hominum amicitis, & vitæ consuetudini, quæ integritati Evangelii salutis adversetur. Et quod his magis necessarium est, sibi ipse renuntiat, qui exuit veterem hominem cum actibus ipsius, qui corrumpitur secundum desideria erroris. Ac etiam renuntiat omnibus mundanis affectibus, qui pietatis scopo impedimento esse possunt. Itaque, qui ejusmodi est, veros parentes eos esse existimabit, qui ipsum in Christo Jesu per Evangelium genuerint: Fratres vero eos, qui acceperint eundem adoptionis Spiritum. Reg: Fus: 8. Convenit utique tam disjunctos esse affectu a cognatis, amicisque, & Parentibus, quam separari videmus mortuos a viventibus. Qui enim se vere ad subeunda virtutis certamina exuit, mundoque universo, ac rebus omnibus mundanis nuntium remisit, & ut amplius aliquid dicam, qui mundo crucifixit se ipsum, mundo, & omnibus, qui in mundo sunt, mortuus est, sive Parentes fuerint, sive Fratres, sive tertium, aut quartum, aut remotissimum cognationis gradum obtineant.

Precemur itaque optima cognatis nostris, justitiam, inquam, & pietatem, & quæ nos magni facimus. Decet enim, nos hæc precari. Illis verò conducit, ut opera nostra, hæc ipsa consequantur. Quare nos neque simus de illis solliciti, neque anxii. Nam & Dominus ipse ejusmodi affectum, ac consuetudinem vetat, qui uni ex Discipulis id non permisit, ut diceret, vale, propinquis: Nec alteri, ut vel cadaver mortui Patris humo superinjecta contingeret. Ei enim, qui vale propinquis suis dicere volebat, dixit: Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retro, aptus est regno cælorum. (g) Alteri verò, qui sepelire patrem postulabat: Sequere me, inquit, & sine, ut mortui sepeliant mortuos suos. (h) Et quidem videbatur uterque rem æquissimam, justissimamque rogare: sed Servator non probavit, & ne minimo quidem temporis momento permisit, a se disjungi alumnos regni cælorum, ne alta & cælesti meditatione humilior aliquid ex quadam ad terrenos, & carnales affectus propensione, aut facerent, aut cogitarent; cum non liceat cælestia curantibus, aliquam habere rerum terrenarum rationem, velut iam translatis, & animo supra mundum evectis. Quodsi dixerit quispiam: Quomodo igitur jubet Lex curam suscipere cognatorum, his verbis: Et propinquos seminis tui ne despicias. (i)

(e) Math: 16. V. 24. (f) Luc: 14. V. 33. (g) Luc: 9. V. 62. (h) Ibidem. V. 59. (i) Jsaia 58, V. 7. Et

Et Apostolus similiter: *Si quis autem suorum, & maxime domesticorum curam non habet, fidem negavit, & est infideli deterior.* (k) Ei paucis respondebimus, hoc a Divino Apostolo ad homines sæculo addictos, ad homines, qui terrenas opes possidebant, poterantque cognatorum inopiam levare, dictum fuisse. Similiter lex etiam hæc dicit, atque, ut dicam brevius, sermo est de viventibus, non de mortuis: Quandoquidem hi ab omni hujusmodi debito liberi sunt. Tu autem mortuus es, & toti mundo crucifixus. *Const: Monast: cap: 20.*

Abnegare semetipsum, est præteritorum prorsus oblivisci, atque a voluntatibus suis secedere... Præparare se ad mortem pro Christo perferendam, mortificare membra, quæ sunt super terram, aceingi quasi in instructa acie ad periculum omne subeundum, quod nobis pro Christi nomine impendat, vitæque præsentis non affici, hoc est crucem suam tollere. *Reg: Fus. 6. Vide Reg: Brev: 4. 199. & reliqua Reg: Fus. 8.*

Dilectio Proximi.

Nihil tam proprium est nostræ naturæ, quam ut mutuo consociemur, & alii aliorum indigeamus, eosque, qui ejusdem sunt generis, diligamus. Quorum igitur semina Dominus ipse prius nobis contulit, eorum etiam fructus postea reposcit dicens: *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem.* (l) Cum autem ad exequendum illud mandatum animum nostrum excitare vellet, Discipulorum suorum characterem, & notam non in prodigiis, & miraculis inauditis constituit, quamquam horum patratorum, eis vim, & potestatem per Spiritum S. largitus fuisset: sed quid dicit? *In hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem.* (m) Et sic ubique connectit hæc Præcepta, ut beneficia in proximum collata in se ipsum transferat. *Esurivi enim, inquit, & dedistis mihi manducare.* (n) Deinde subjungit: *Quatenus fecistis uni ex his Fratribus meis minimis, mihi fecistis* (o) *Reg: Fus. 3.*

Qualem alter erga alterum debeat habere charitatem? R. Qualem Dominus ostendit, & docuit, cum dixit: *Diligite invicem, sicut ego dilexi vos: majorem hac dilectionem nemo habet, quam ut animam suam ponat quis pro amicis suis.* (p) Quodsi ipsam quoque animam ponere oportet, quanto magis necesse fuerit, in rebus minoribus studium, animique promptitudinem ostendere? non quod humanis officiis satisfacere quæramus, sed eo consilio, ut Deo placeamus, ad uniuscujusque utilitatem. *Reg: Brev: 162.*

Quomodo peterit quis dilectionem erga Proximum consequi? R. Primum quidem, si timeat judicium transgredientium mandatum Domini, qui

dixit

(k) 1. Timoth: 5. V. 8. (l) Joan: 13. V. 34. (m) Joan: 13. V. 35.

(n) Math: 25. V: 35. (o) Ibidem V. 40. (p) Joan: 15. V. 13.

dixit: *Qui incredulus est filio, non videbit vitam, sed ira Dei manebit super eum*: (q) Deinde si requirat vitam æternam; nam mandatum ejus vita æterna est. *Primum autem & magnum mandatum est*: (r) *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota mente tua, & ex totis viribus tuis*: *Secundum vero est simile huic*: *Diliges Proximum tuum, sicut te ipsum*. (s) Tum etiam si studeat Domino similis fieri, qui dixit: *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut ego dilexi vos*. (t) Denique, si secum ita cogitet: Si de nobis bene meritus est Frater, debemus ei, vel ipso humano more charitatem, quam etiam servant gentiles, ut in Evangelio Dominus declarat his verbis: *Et si diligitis eos, qui vos diligunt, quæ vobis est gratia? nam & peccatores diligentes se diligunt*. (u) Sin autem male meritus est, etiam sic eum non modo propter mandatum, sed etiam tanquam majorum beneficiorum largitorem debemus diligere; si modo Domino credamus, qui dixit: *Beati estis, cum vos affecerint probris, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum verbum adversum vos, mentientes propter me: Gaudete & exultate, quoniam merces vestra, copiosa est in calis*. (w) *Reg: Brev. 163. & 190.*

Charitas Fraterna .

Communem, & æqualem omnibus inter se charitatem esse convenit, quæ homo naturaliter erga singula sua membra affectus est, qui totum suum corpus pariter salvum vult, quando, & uniuscujusque membri dolor æqualem corpori molestiam exhibet. At quemadmodum in nobismet ipsis dolor uniuscujusque ægrotantis membri similiter totum corpus attingit, & tamen sunt membra alia aliis præstantiora (non enim pariter de oculo, atque de pedis digito afficimur, etiamsi dolor æqualis sit) ita unumquemque in omnes, qui in conventu vixerint, commiserationem quidem, atque amorem parem ostendere operæ pretium est, sed tamen, ut decet, iis qui utiliores sunt, major deferatur amor. Quoniam autem omnino æquali amoris mensura se se invicem diligere debent; injuria est, privatas quasdam sodalitates, ac contubernia in conventu reperiri. Qui enim unum præ aliis diligit, is, quod non perfectè cæteros diligit, se ipse arguit; Quare ex Conventu contentio indecora, & singularis amor sunt æqualiter amandandi. Oritur enim ex contentione inimicitia: ab amicitia vero particulari, & sodalitate suspiciones, & invidiæ nascuntur. Cum enim æqualitas aufertur, id ubi eis, qui ea spoliuntur, invidiæ & odii origo, & causa est. Quapropter jussit etiam Dominus nos bonitatem illius, qui solem similiter super justos, ac injustos exoriri curat. Quemadmodum igitur

Deus

(q) Joan: 3. V. 36. (r) Joan: 12. V. 50. (s) Math: 22. V. 37.

(t) Joan: 13. V. 34. (u) Lucæ 6. V. 32. (w) Math: 5. V. 11.

Deus ex æquo impertit omnibus lucem : ita & Dei imitatores communem & parem charitatis radium in omnes effundant . Ubi enim deficit charitas , illic utique ejus loco succedit odium . Quodsi , ut Joannes ait : *Deus charitas est , prorsus necesse est , diabolum odium esse .* (x) Sicut ergo qui habet charitatem , Deum habet , sic qui odium habet , is diabolum in se ipso nutrit .

In iis autem , qui sic conjuncti sunt , & copulati , non futura est major dilectio ob corporalem consanguinitatem : Neque si quis quidem germanus alienjus Frater sit , filiusve , aut filia , is licet cognatione conjunctus , magis quam cæteri amabitur ob sanguinis communionem . Qui enim in his naturam sequitur , is nondum a natura perfecte recessisse convincitur , sed etiamnum a carne gubernari . *Inst: Monach: Cap: 5.*

In hoc communi contubernio dilectionis lex non permittit particulares amicitias , ac sodalitates . Nam necesse est omnino , affectus particulares plurimum communi concordia nocere . Quamobrem respicere se mutuo debent omnes cum æquali amoris mensura , unusque , & idem in toto cætu tenendus est dilectionis modus . Quodsi quis ob quancunque causam Monachum Fratrem , aut propinquum majori studio , quam alium quemvis prosequi comperiat , is tanquam in totam societatem contumeliosus castigetur . Nimius namque erga unum aliquem amor , magnum in cæteros defectum arguit .

Nihil in eis iram indicet , aut injuriarum acceptarum memoriam , aut invidiam , aut contentionem , neque gestus , neque motus , non verbum , non acris oculorum obtutus , neque faciei conformatio , aut si quid aliud Convictorem nostrum ad iram provocare soleat . Quodsi quispiam in aliquod horum inciderit , etiamsi prior molestia aliqua affectus sit : id tamen satis non est ad peccatum , cui obnoxius sit , excusandum . Malum enim quoquo tempore admissum , exæquo malum est . *Inst: Monach: Cap: 4. Vide Cap: 18. & 29. Item Reg: Bre: 41. 42. & 183.*

CONSTITUTIONES.

I. Volumus ut æqualis charitas imperturbataque concordia ubique sollicita Superiorum cura foveatur .

II. Nemo nostrum aliquem ex nostris , sive extraneis probro , vel nomenclatura afficiat , quæ contemptui vel derisui eum exponere nata sit ; nemo mordacibus , scurrilibus , superbis verbis , aut pungentibus jocis perstringat : Nemo immodeste cum scandalo contendat vel rixetur : Nemo alicui detrahat , infamet , præteritas , aut iam emendatas culpas exprobet : Et si quis in eo deliquerit ,

I

pada

(x) i. Joan: 4. V. 16.

pæna pro ratione culpæ corripiatur .

III. Si Monachus Monachum molestia affecerit , studeat reconciliari , deprecarique eum , quem offendit . Quodsi is , qui contristatus est , nolit cum eo in gratiam redire , offendens communitatis intercessionem adhibeat , quæ si non profuerit , læsus multo magis corripiatur , quam qui læsit .

Mansuetudo .

Oportet Ascetam , quam maximè plenum esse mansuetudine , quandoquidem spiritus mansuetudinis vel particeps iam factus est , vel fieri se participem cupit . Convenit autem hospitem hujus , ei , qui hospitio excipitur , similem esse . Quodsi opus etiam aliquando fuerit indignatione adversus socordem , qui scilicet sit nobis subditus , ratione temperetur indignatio . Etenim , ut homicidæ gladiis utuntur , ita utuntur & Medici . Verum illi , quod ex ira & crudelitate ens in manus sumunt , patrant facinora omnium scelestissima , cum eos , qui ejusdem generis sunt , interimant : Hi vero , quod ratione gladium adhibent , maximam hinc adferunt utilitatem . . . . Quare potest etiam mansuetus cum ratione excandescere , nec tamen mansuetudinis dignitatem corrumpere . . . . Cæterum in iis , qui vere mansveti sunt , nec habent mores severitate attritos , ac vitiatos , permixta est etiam benignitas . Etenim mansuetudinis materia , benignitas est . Hæc autem inter permixta , ac conjuncta , præstantissimam virtutum charitatem efficiunt . *Const: Monast: Cap: 13. Vide admon: ad Fil: Spirit: Nro 4.*

Patientia .

Fili , patientiam arripe , quia maxima est virtus animæ , ut velociter ad sublimitatem perfectionis possis ascendere . Retributionem patientiæ tuæ ne quæras ab homine , ut in futuro possis accipere ab æterno Domino æternam retributionem . Patientia , grandis est medela animæ : impatientia autem , est pernicies cordis . Per patientiam enim expectatur futurorum bonorum spes , & quod non videtur , quasi quod videtur , amplectitur . *Admon: ad Fil: Spirit: Parag: 4.*

Fiet , ut in metu , ac constanti proposito bona prosequamur omnia , cum id semel , firmiter ante omnia in animum induxerimus , Deum bonum esse , bonorumque omnium auctorem , non autem ullius cujuscunque mali , licet nos remedium amarius quidem , sed ad emendationem necessarium , degustemus . Nam cum Medicus sit humanarum animarum Deus , pro morborum natura , vim medicamentorum idoneam temperat , ut expurget , cum opus fuerit , intimum vitium . Cum igitur hæc ita se habere plane intelligamus , gratias agamus semper , etiamsi dum purgamur a negligentis , medelam experiamur acriorem . At per

tentationes

tentationes probationem etiam sufferre, paucorum admodum hominum est, & Abrahæ similium. *Const: Monast: Cap: 34.*

Humilitas.

Fili, præ omnibus humilitati stude, quod est omni virtute sublimius, ut ad perfectionis fastigium possis conscendere. Cunctæ Institutiones, non aliter, nisi per humilitatem implentur, & multorum temporum labores per superbiam in nihilum deputantur. Vir humilis, Deo est similis, & in templo pectoris sui gestat Eum: superbus autem cum sit Deo odibilis, diabolo similis est. Humilis, licet in habitu videatur vilissimus, gloriosus est in virtutibus: superbus autem homo, etsi decorus videatur aspectu, & clarus, tamen inutilem eum manifestant opera ipsius, & per incessus & motus dignoscitur ejus superbia; & ex verbis ejus publicabitur levitas ipsius. Cupit semper laudari ab hominibus, & virtutes, a quibus alienus est, de se prædicari gestit. Non se patitur cuiquam esse subiectum, sed semper primatum cupit, & ad majorem gradum se conatur emergere: & quod ex meritis obtinere non potest, ambiendo festinat. Ambulat semper tumens, ut uter vacuus, & inanis; & sicut navis absque gubernatore, cum jactatur a fluctibus, ita & is circumfertur inter omnes actus suos. Humilis è contrario respuit omnem honorem terrenum, & ultimum se esse judicat omnibus hominibus. Nam etsi mediocris appareat in vultu, eminebat apud Dominum intuetur. Cum consumaverit omnia mandata Domini, nihil se fecisse testatur, & omnes virtutes animæ suæ cælare festinat. Sed divulgat Dominus omnia opera ipsius, & profert in medium, & mirificat gesta ipsius, & exaltabit, & clarum faciet eum, & in tempore precum suarum, quid postulabat, impetrabit. *Admonit: ad Fil: Spirit: Parag: 7.*

Nè innitare carnis nobilitati, neque honorem exquiras: - *Qui enim carnalis est, non capit ea, quæ sunt Spiritus . . . .* (y) Nam nisi celeriter diabolicas insidias noveris, easque excideris ex corde tuo, te ab ea vivendi ratione, quæ in Christo instituta est, deturbabunt. Verum ubi in animum tuum induxeris te esse omnium hominum ignominiosissimum, peccatoremque maximum, ac peregrinum, & erronem; Teque ex misericordia ab iis, qui ante te nuntium sæculo remisere, receptum esse, stude omnium esse ultimus, & omnium servus. Hæc enim tibi afferent honorem, & gloriam veram; non illa. *Inst: Monach: Cap: 2.*

Ne tibi temporis progressu persuadeat superba aliqua cogitatio, ut de laboribus remittas, ne forte si ad exitus fores, nudus virtutibus deprehensus fueris, extra regni portas inveniare. Ne efferat te Cleri gradus, sed potius

humiliter

(y) 1. Corinth: 2. V. 14.

humiliet. Nam animæ profectus, humilitatis profectus est: Defectus verò, & ignominia ex animi elatione gignitur. Quanto ad majores Sacerdotii gradus appropinquare te contigerit, tantum humilia te ipsum, filiorum Aaron veritus exemplum. Cognitio pietatis, cognitio est humilitatis, atque mansuetudinis. Humilitas, æmulatio est Christi, elatio autem, & audacia, atque impudentia, æmulatio est diaboli. Christum æmulare, non AntiChristum: Deum, non Dei adversarium... Ne ambias Fratribus imperari, nè alienorum peccatorum onera collo tuo imponas. *Ibidem.*

Quid sit humilitas, & quomodo eam assequemur? R. Omnes se ipso præstantiores existimare, humilitas quidem est ex præscripto Apostoli. (z) Ea autem comparabitur primum quidem, si quis meminerit mandati Domini, qui dixit: *Discite a me, quia mitis sum & humilis corde.* (a) Quod locis multis, variisque modis, & ostendit, & docuit. Ibidem, si fidem ei adhibuerit, qui hoc promissum fecit: *Qui humiliat se, exaltabitur.* (b) Deinde, si exæquo & indefinenter in omni negotio vacaverit humilitatis studiis, seque in ipsis exercuerit. Vix enim hoc modo per assiduam meditationem humilitatis habitum poterit adipisci, ut in artibus etiam fieri consuevit. Atque etiam in qualibet virtute, quæ secundum mandatum Domini nostri Jesu Christi possidenda fuerit, idem est modus comparandi. *Reg: Brev: 198.*

Compendiaria huc pertinens S. Patris Basilii de Ascesi Doctrina.

Oportet Monachum imprimis nihil in vita possidere. Rursus eum oportet corporis solitudinem, habitus modestiam, vocem moderatam, sermonem ordinatum habere, de cibo, & potu tranquillum esse, & quietum, silentio comedere, coram senioribus tacere, audire coram sapientioribus, æquales amare, consilium charitate conditum inferioribus dare, a malis, carnalibusque, ac negotiorum amatoribus secedere, plura cogitare, & pauca loqui, temerarium non esse in sermone, neque plus æquo colloqui, non facilem esse ad risum, verecundia cohonestari, oculos deorsum, animam sursum habere, non contradicere contradictionibus, obedientem esse, manibus laborare, novissimorum assidue meminisse, spe gaudere, afflictionem sufferre, indefinenter orare, in omnibus gratias agere, humilem esse erga omnes, odisse arrogantiam, sobrium esse, corque a pravis cogitationibus purum servare, mandatis exequendis thesauros in cælo recondere, suas ipsius quotidianas cogitationes, actionesque examinare, vitæ negotiis, vanisque sermonibus non implicari, non curiosius in socordium vitam, sed vitam Sanctorum Patrum imitari,

cum

(z) Philip: 2. V. 3. (a) Math: 10. V. 29. (b) Lucæ 14. V. 11.

cum his, qui excolunt virtutem, gaudere, non ipsis invidere, eos, qui patiuntur, commiserari, atque una cum ipsis lachrymari, hos valde lugere, neque tamen eos condemnare, a peccato resipiscentem probris non insectari, se ipsum nunquam iustificare, ante omnia coram Deo, & hominibus se se peccatorem confiteri, inordinatos admonere, eos, qui sunt pusilli animi, consolari, famulari infirmis, pedes Sanctorum lavare, hospitalitati, & fraterno amorì diligenter vacare, in pace esse cum domesticis, videatur in fonte fidei auersari hominem hæreticum, genuinos, & veraces libros legere, apocryphos nè attingere quidem, omnino, de Patre, & Filio, & Spiritu Sancto, non disceptare, sed Trinitatem increatam, & consubstantialem libere profiteri, & sentire, atque percontationibus dicere: Oporter baptizari nos ita, ut traditum accepimus; credere autem sicut baptizati sumus, glorificare verò, quemadmodum credidimus: in operibus & sermonibus bonis occupari, omnino non jurare, non dare fanori pecuniam, non frumentum, non vinum, non oleum, ad quæstum majorem faciendum, a crapula, & ebrietate, ac sæculi curis abstinere, dolose & fraudulenter cum aliquo non agere, neque omnino adversum quemque loqui, non detrahare, neque ullo modo obtrectiones libenter auscultare, nihil statim contra quemque credere, non iræ tyrannide opprimi, non vinci a cupiditatibus, non temerè irasci proximo, iram non tenere contra quemquam, malum pro malo non reddere, maledictis potius vexari, quam vexare, percuti, quam percutere, injuriam pati, quam facere, spoliari, quam spoliare.

Et certè, ante omnia oportet Monachum abstinere a congressu mulierum, & a vini potu: *Quoniam vinum & mulieres ad apostasiam perducunt sapientes*: (c) Atque in Domini Præceptis pro virili exequendis animum non despondere, sed mercedem laudemque ab ipso expectare, & æternæ vitæ possessionem desiderare, illud Davidis ob oculos jugiter habere, ac dicere: *Providebam Dominum in conspectu meo semper, quoniam a dextris est mihi, ne commovear*. (d) Et ut filius quidem debet, ex toto corde, & tota fortitudine, & tota mente, ac viribus Deum diligere, ut servus vero, eum revereri ac metuere, ipsi obedire, cum timore & tremore salutem suam operari, fervere spiritu, indutum esse universam Spiritus Sancti armaturam, non currere in incertum, pugnare non tanquam, qui aerem verberet, superare adversarium in corporis infirmitate, & in paupertate animi, omnia imperata facere, seque inutilem fateri, Sancto gloriosoque, & metuendo Deo gratias agere, nihil per contentionem, ac vanam gloriam efficere, sed propter Deum, & ad placendum ei; *Quoniam Deus dissipavit ossa eorum, qui hominibus placent*: (e) Omni-

K

no

(c) Eccles: 19. V. 2. (d) Psal: 15. V. 8. (e) Psal: 52. V. 6.

nō non gloriari, neque suimet ipsius laudes prædicare, neque prædicanti alteri aures libenter præbēre, latenter in omnibus servire, nihil ad humanam ostentationem patrare, sed solam, quæ a Deo datur, laudem quærere, versare animo fornidandum, & gloriosum ejus adventum, & eum, qui hinc fieri debet, transitum, recondita justis bona, ignem paratum diabolo, & angelis ejus, sed ante hæc omnia Apostolici dicti meminisse: - *condignas non esse passionēs hujus temporis ad futuram Gloriam, quæ revelabitur in nobis*: - (f) Atque in antecessum cum Davide dicere: Custodientibus Ejus mandata, retributio multa, merces ingens, corona justitiæ, æterna tabernacula, vita finem nunquam habitura, gaudium inenarrabile, perpetua & inconcussa mansio apud Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum, qui est verus Deus in Cœlo, faciei ad faciem patefactio, choreæ cum Angelis, cum Patribus, cum Patriarchis, cum Prophetis, cum Apostolis, cum Martyribus, & Confessoribus, cum iis denique, qui Deo ab æterno placuerunt, quibuscum inveniri conemur, gratia Domini Nostri Jesu Christi, cui gloria & imperium in sæcula sæculorum, Amen. *Instit: Monach: Cap: 3.*

CONSTITUTIO.

Omnes in id sedulo incumbant, ut quæ hoc codicis nostri Capite, ex Asceseos Basilianæ præscriptis, tradita sunt, diligenter exequantur; nec quid perfectionis, quod Divina gratia consequi possint, in Præceptis S. Patris Nostri adimplendis, prætermittant.

CAPUT TERTIUM.

De iis, quæ conferunt, ad interiorē Spiritus profectum.

Oratio præsertim Mentalis.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Duplex est charissimè orandi modus. Alter quidem situs est in glorificatione cum humilitate: Alter vero, qui huic inferior est, in petitione. Cum ergo oras, nolito confestim ad petitionem accedere; sin aliter, in tuam voluntatem id criminis infers, quod necessitate adactus preces Deo adhibeas. Cum igitur ingrederis precari, relinque te ipsum . . . . desere terram, transcede cœlam . . . et incipe a glorificatione Conditoris universorum, & ubi ipsi dederis gloriam, carpe de Sanctis Scripturis, & dic: Domine benedico tibi clementi, & toleranti malorum, qui me quotidie precantem, fers patienter . . . idcirco enim taces, ac nos sustines Domine, ut tibi generis nostri salutem moderanti

deranti , tribuamus gloriam . . . Cum autem pro viribus ex Scripturis glorifica-
veris , laudaverisque Deum ; tum ordire humiliter , ac dic : Ecquidem non sum
dignus Domine , qui loquar coram te , quoniam valde peccator sum . . . . Ubi
ergo protuleris humilitatis verba , dixerisque : Gratias ago tibi Domine , quod
patienter pertulisti peccata mea , & usque ad hoc tempus me reliquisti inultum.
Equidem iam pridem eram dignus , qui innumera supplicia paterer , expellerer-
que è conspectu tuo . . . . Et ubi duas glorificationis , & humilitatis partes ab-
solveris , tum demum quod debes petere , pete , non divitias , . . . non gloriam
terrenam , non corporis sanitatem : ipse enim finxit te , ipsique curæ est salus
tua , nec ignorat , qua ratione prosit unicuique sive bona , sive mala valetudo :
sed quemadmodum jussus es , pete regnum Dei , pete digna Regē Deo . Cum
autem exposcis digna Deo , ne destiteris , donec accipias. *Const: Monast: C. 1.*

Orandum autem est , non segnitè , neque mente huc & illuc divagā-
te : siquidem quisquis est ejusmodi , non solum , non consequuturus est , quæ
petet , imo vero Dominum magis exasperabit . Si enim cum aliquis coram Prin-
cipe stat , ac loquitur , stat cum multo timore . . . . quanto magis coram Deo
cum timore , ac tremore standum est , qui non externum hominem modo videt ,
velut homines , sed internum etiam intuetur . . . . Quodsi a peccato debilitatus ,
non potes citrà mentis aberrationem precari , quantum potes , vim tibi ipsi in-
feras , ac constanter ita coram Deo , mente in illum defixa , eaque ad se ipsam
advocata ; sicque ignoscet Deus , quoniam non ex contemptu , sed ex infirmitate ,
ut convenit , stare coram Deo non potes . *Ibidem . Conser: reliqua hujus Ca-
pituli . Item Reg: Brev: 80. 201. 261. 277. Item Epist: ad Fil: Spirit: Pa-
rag: 7. & 8.*

CONSTITUTIONES.

I. **A**d spiritus conservationem , ejusque majorem profectum , omnes quo-
tidie ante matutinas preces , dimidium horæ in rerum Cœlestium me-
ditatione attentaque precatione mentali ponant ; a qua ne laicos quidem ipsos
abesse volumus .

II. Orationi mentali præmittatur brevis sectio ex aliquo meditationum libro.
Interim verò , dum corde oratur , nemo horas Canonicas , vel alias preces re-
citet : nemo obstrepat , nemo colloquatur , sed in quiete , & silentio , devotè
operi huic Divino intentus , quisque maneat .

III. Omnes nostri , ne Superioribus quidem exceptis , satagant semel in
anno , a curarum suarum , negotiorumque strepitu semoti , in sacram se se ab-
dere solitudinem , ut in ea per otiduum spiritualium conservatorum ope exerci-
tiorum

tiorum profectui suo, & saluti consultum eant. Cui legi, si qui non satisfecisse deprehensi fuerint, bino octiduo Recollectionibus impendendo per Superiores mulcentur.

LECTIO SPIRITUALIS

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Non negligas lectiones Testamenti Novi maximè, propterea, quod ex Veteri Testamento oritur detrimentum: non quid scriptæ sint res noxiæ, sed quod eorum, qui læduntur, mens infirma. Omnis enim panis ad alendum idoneus, sed nocet infirmis. *Epla ad Phil: Nro 3.*

In scripturis, & rerum agendarum Præcepta reperiuntur, & Beatorum hominum res gestæ litteris traditæ, veluti animata quædam vitæ secundum Deum institutæ simulacra, ad bonorum operum imitationem proponuntur. Ac proinde quacunque in re quisque mendosè ipse se se habere senserit; in illam imitationem assidue iucumbens, tanquam ex communi quadam medicinæ officina, appositum suæ infirmitati medicamentum invenit. Ac castitatis quidem amator, historiam Josephi assidua lectione evolvit, atque ab eo actiones temperantiæ plenas ediscit... Fortitudinem verò discit a Jobo... Ac omnino, ut pictores cum imagines ex imaginibus pingunt, crebro ad exempla respicientes, inde formam in suum opus transferre conantur: sic etiam, qui sese omnibus virtutum partibus absolutum perficere studet, ad Sanctorum vitas, velut ad simulacra quædam viva, & actiosa, respicere debet, & quod illis inest boni, suum imitando facere. Preces rursus lectionibus succedentes vegetiorem, ac fortio rem animam amore in Deum concitatam excipiunt. *Epla ad Gregor: Nro 3. & 4.*

C O N S T I T U T I O .

In studio perfectionis virtutum solidarum omnia sita esse sciant: Quare, ut cum in finem salutaribus se muniant documentis, lectioni sacræ quotidie, quartam, ut minimum partem horæ impendant: præsertim quæ Sanctissimus Legislator noster in Regulis, Constitutionibus, & Institutionibus Monasticis documenta solide, atque sapienter ex oraculorum Divinorum fide tradit, & diligenter ad mensam, dum leguntur, auscultent, & ipsi sæpius privatim pervolvare non omittant.

EXAMEN CONSCIENTIÆ.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Completo die, omnique opere tum corporali tum spiritali absoluto, par est unumquemque in corde suo ante quietem, suam ipsius conscientiam

examinare . Et si quid contigit præter decorum , sive cogitatio interdicta , aut colloquium præter officium , aut in orando segnities , aut in psallendo negligentia , aut communis vitæ desiderium , nequaquam occultet peccatum , sed cæculi confiteatur , ut morbus illius , qui in ejusmodi malum incidit , per communem precationem sanetur . *Inst: Monach: Cap: 4.*

Expende cujusque diei opus , id cum opere diei præteriti confer , & ita demum melior fieri stude . *Ibidem Cap: 2.*

Quotidie actus tuos discute curiosius , & si te peccatis obnoxium senseris , ad penitentiam cito confuge . Nolo , ut protrahas peccatum tuum de die in diem ; sed si quid cogitaveris male , in Deo penitentiam age , & velociter de corde tuo seca illud . Ne velis dicere : non est grande hoc facinus , quod cogitavi tantummodo , quia in conspectu Domini manifesta , & aperta sunt omnia . *Admonit: ad Fil: Spirit: Parag: 8.*

CONSTITUTIO .

Vesperis quotidie , quadrante ante signum nocturni silentii , in unum locum congregati (puta in Ecclesiam , Oratorium aut Refectorium , prout locorum fert consuetudo) conscientiam discutient suam , & quomodo diem transegerint , perquirent . Finem autem discussioni huic facient , Psalmum : *De profundis* , dicendo , ad solatium ex indulgentia Clementis XIV. dandum animabus mortuorum Congregationis nostræ Professorum .

PENITENTIA SACRAMENTALIS .

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni .

Servanda est ratio eadem in peccatorum confessione , quæ in detegendis corporis morbis adhibetur . Quemadmodum igitur corporis morbos non omnibus patefaciunt homines , neque quibusvis , sed iis , qui horum curandorum periti sunt : ita fieri quoque debet peccatorum confessio , coram iis , qui curare hæc possint , prout scriptum est : *Vos qui fortes estis , infirmitates debiliū portate : (g)* Hoc est cura , ac diligentia vestra , tollite . *Reg: Brev: Inter: 229.*

Anima , quæ in multis peccatis misere versata fuerit , quo timorē , & quibus lachrymis recedere debeat a peccatis , & qua spe , quavē affectione ad Deum accedere ? *R.* Primum quidem odisse debet reprobam suam vitam antea actam , & ipsam ejus memoriam execrari detestarique . Scriptum est enim : *Iniquitatem odio habui , & abominatus sum , legem autem tuam dilexi : (h)* Deinde vero timoris magistrā assumere , æterni judicii , ac supplicii commina-

L

tionem

(g) Rom: 15. V. 1. (h) Psal: 118, V. 163.

tionem, itemque cognoscere tempus lachrymarum, tempus esse penitentiae, uti docuit David in sexto Psalmo. Quippe certissime credat, peccata purgari per sanguinem Christi in magnitudine misericordiae, & multitudine miserationum Dei... Tum demum nata facultatem, ac potestatem placendi Deo, dicit: *Ad vesperum demorabitur flectus, & ad matutinum letitia...* (i) Atque ita accedens psallit Deo, ac dicit: *Exaltabo te Domine, quoniam suscepisti me, nec delectasti inimicos meos super me.* (k) *Reg: Brev: 10.*

Quomodo oderit quis peccata? R. Eventus tristis, ac molestus, semper odium parit in eos, qui ejusmodi rerum auctores sunt. Si cui igitur persuasum sit, quot, & quantorum malorum causa peccata sint, ea sponte & ex animo prosequitur ejusmodi odio, quale ostendit, qui dixit: *Iniquitatem odio habui, & abominatus sum.* *Reg: Brev: 11.*

Quomodo debeat quis penitentiam agere de singulis peccatis, & cujusmodi fructus penitentia dignos ostendere? R. Nimirum, si habeat animum illius, qui dixit: *Iniquitatem odio habui &c:* item si praestiterit, quae referuntur in sexto Psalmo, & in aliis multis; Et si fecerit, quae ob peccatum ab alio admissum facta fuisse testatur Apostolus ab iis, qui secundum Deum contristati fuerant. 2. Corin: 7. V. 10. Ibidem si Zacchaei exemplo oppositam virtutem crebro excoluerit. *Reg: Brev: 5.*

Quem penituit peccati, & rursus in idem peccatum labitur, quid faciet? R. Si quis acta semel penitentia, rursus idem peccatum admittat, liquet, primam peccati illius causam non fuisse expurgatam, a qua, veluti a quadam radice similia necesse est nasci. Quemadmodum enim, si quis relicta radice, voluerit arboris ramos refecare, nihilominus, radix manens aliquid haud dissimile rursus producit: sic quoniam peccata aliqua non in se ipsis habent principium, sed ex aliis originem ducunt, necessarium omnino est, eum, qui ab ipsis purus esse vult, primas peccatorum illorum causas tollere. e. c. jurgium aut invidia, haud quaquam a se ipsis sumunt exordium, sed ex radice amoris gloriae pullulant. Qui enim humanam gloriam aucupatur, huic jurgium est cum eo, qui bene audit, aut ei invidet, qui fuerit nominis splendore inferior. Si quis igitur, ubi se ipse semel condemnaverit, invidiae, aut dissidii, in eadem rursus vitia incidat, noverit in intimis laborare se ex primaria illa invidiae, aut altercationis causa, ipso videlicet gloriae studio. Et quidem oportet eum ex diverso per humilitatis exercitia (exercitium autem humilitatis est in vilioribus negotiis occupari) id vitium amoris gloriae curare, ut sic animo humili affectus, deinceps, in ea, quae ante diximus, amoris gloriae germina nequaquam incidat; & in singulis ejusmodi peccatis similiter. *Reg: Brev: 279.*

(i) Psal. 29. V. 6. (k) Ibidem V. 2.

Qui vobis confitetur se pænitere, peccatum verò non corrigit, quis est? R. Existimo de eo, qui hujusmodi est, id scriptum fuisse... *Sicut canis cum redierit ad suum vomitum, & odibilis efficitur, sic homo malitia sua revertens ad peccatum suum.* (1) *Reg: Brev: 6.*

Nullum parvi pendas vitium, etsi id, quod patratur, minus sit, quam ut ullum scandalum pariat; imo vero citius emenda per pænitentiam, quamvis multi multa admittant delicta, & parva, & majora, nec tamen pænitentiam agant: *Inst. Monach: Cap: 2. Vide Reg: Brev: 8. 9. 12. 13. 15. 16. & 28. Et Epistolas ad Lapsos 7. 8. 9.*

CONSTITUTIONES.

I. Omnes summo studio adnitantur conscientiam ab omni, ut vult S. Pater Noster vitio puram servare; hinc omnes, qui Sacerdotes non sunt, singulis Festis, & Dominicis diebus Sacramento pænitiæ maculas animarum suarum eluant: Sacerdotes autem toties, quoties vel necessitas, vel major conscientiae nitor postulabit.

II. Nemo nostrum, sive is incola Monasterii sit, sive hospes confiteatur extraneis, præter Superiorum facultatem. Nec liceat ulli pro sacro Tribunali sistere se apud alium nostrum, præterquam apud Pænitentiarium Ordinarium a Visitatore Provinciali, aut Extra Ordinarium a Superiore Loci, approbatum, & designatum. Extra Monasterium tamen, ubicunque copiam nostrorum non habuerint, poterunt confiteri extraneis, modo ii sint à Superioribus comparatè suis approbati.

COMMUNIO SACRAMENTALIS.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Necessaria ad vitam æternam est participatio corporis, & sanguinis Christi.... sed qui accedit ad communionem non considerata hac ratione, secundum quam corporis, & sanguinis Christi participatio datur, is nullam ex ea utilitatem capit, & qui indigne assumit, condemnatus est. *Reg: Mor: 21.*

Quali cum timore, aut qua animi persuasione, aut quo affectu corpus, & sanguis Christi nobis accipienda sint? R. Timorem quidem docet nos Apostolus, cum ait: *Qui manducat & bibit indigne judicium sibi manducat & bibit.* (m) Persuasio verò integra habetur ex fide verborum Domini, qui dixit; *Hoc est corpus meum, quod pro vobis traditur: hoc facite in meam commemorationem.* (n) Item ex fide testimonii Joannis, qui memorata prius Verbi gloria, posthac Incarnationis modum induxit, his verbis: - *Verbum caro factum est, & habitavit in nobis, & vidimus gloriam Ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre*

(1) Proverb. 26. V. 11. (m) 1. Corint. 11. V. 29. (n) Ibidem V. 24.

plenum

plenum gratia & veritatis. (o) Itidem, quoniam Apostolus scripsit: - Qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, esse se equalem Deo: sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens: in similitudinem hominum factus, & habitu inventus, ut homo. Humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. (p) Cum igitur animus his & talibus verbis fidem adhibens, gloriæ majestatem didicerit, humilitatisque, & obedientiæ magnitudinem admiratus fuerit, quod talis, ac tantus ad mortem usque Patri obtemperarit, vitæ nostræ causa, eum arbitror ita affici, ut simul Deum & Patrem diligat, qui proprio Filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum. (q) Simul Unigenitum ejus Filium, qui obedivit usque ad mortem pro nostra redemptione, ac salute. Et ita demum obsequi potest Apostolo, qui bonam in his conscientiam, iis, qui sani sunt, proponit, cœu regulam quandam, ubi ait: - charitas enim Christi urget nos æstimantes hoc, quoniam scimus unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt. Et pro omnibus mortuus est, ut qui vivunt, iam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est, & resurrexit. (r) Quisquis panis, & poculi fit particeps, sic affici, & præparari debet. Reg: Brev: 172.

Quid proprium Christiani? R. Purum esse ab omni inquinamento carnis & spiritus in sanguine Christi, ac perficere sanctimoniam in timore Dei & dilectione Christi: nequaquam habere maculam, aut rugam, aut quidpiam hujusmodi, sed esse Sanctum, & incontaminatum, & sic edere corpus Christi, & bibere sanguinem. Qui enim manducat, & bibit indigne, judicium sibi manducat, & bibit. (s)

Quid est proprium illorum, qui edunt panem, & bibunt Poculum Domini? R. Perpetuam servare memoriam illius, qui pro nobis mortuus est, & resurrexit.

Quid est proprium eorum, qui servant ejus memoriam? R. Ut iam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est, & resurrexit. Reg: Mor: 19. C. 22.

CONSTITUTIONES.

- I. Omnes, qui Sacerdotes non sunt, singulis saltem solemnibus Festis, & Dominicis ad Divinam mensam accedant.
- II. Accedant vero Clerici mandias induti, Laici palendranas.
- III. Simul quoad fieri poterit, accedant omnes, idque sub tempus Sacræ, quæ vulgo Conventualis audit, Lyturgiæ, nisi interdum aliter Superiori visum fuerit.

IV. Commu-

(o) Joan. 1. V. 6. (p) Philip: 2. V. 6. (q) Rom: 8. 32. (r) 2. Corin: 5. V. 14.

(s) 1. Corint. 11. V. 29.

IV. Communicabunt maxima cum religione, modestia, reverentia, & manibus decenter ante pectus decussatis.

CORDIS REVELATIO.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Unusquisque eorum, qui subditi sunt, si modo profectum eximium velit facere, & in ejus vitæ, quæ ex Domini Nostri Jesu Christi præceptis transigitur, firmo, & stabili statu versari, debet, neque motum ullum animæ occultum apud se ipsum servare, neque verbum ullum in considerate proferre, sed hisce Fratribus, qui infirmis benignè, & humanè curandis præfecti sunt, cordis arcana aperire. Ita enim, quod laudabile est, stabilitur, quod vero reprobum, congruenti remedio sanabitur. Atque per mutuum hujusmodi exercitium perfectio a nobis comparabitur, facta paulatim accessione. *Reg: Fus: 26.*

Utrum oporteat unumquemque, ea, quæ sentit, aliis patefacere: an cum sibi persuasum fuerit, rem, quæ geritur, Deo esse gratam, eam debeat apud se ipsum continere? R. Memor es sententiæ Dei, qui dixit per Prophetam, *Vae vobis, qui prudentes estis in vobis ipsis, & coram vobis ipsis scientes.* (t) Itemque horumce verborum Apostoli: - *Desidero enim videre vos, ut aliquid impertiar vobis gratiæ spiritualis ad confirmandos vos, idest, simul consolari in vobis, per eam, quæ invicem est, fidem vestram, atque meam.* (u) Communicare nos, res nostras cum iis, qui nobis conjunctissimi sunt, quique tum fidei, tum prudentiæ specimen dederunt, necesse esse arbitramur: ut quod erroneum est, corrigatur, aut quod rectefactum est, stabiliatur, sicque effugiamus nos memoratum jam judicium, quod adversum eos, qui in se ipsis prudentes sunt, prolatum est. *Reg: Brev: 227.*

CONSTITUTIO.

Ad Spiritus profectum, medium imprimis necessarium est, revelatio hominis interioris Superiori, vel cui conscientiarum cura demandata est, juxta Regulam S. Patris facienda; Quare consultissimum esse censemus, ut a nostris ejus ratio habeatur. Iis vero, quibus pia humilitate extra confessionem, consilii vel solatii gratia, arcana cordis patefient, in virtute Sanctæ obedientiæ præcipimus, ut ea arctissimo secreto teneant.

EXHORTATIONES DOMESTICÆ.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Duo cum sint magis generales ordines, & eorum, qui aliis præficiuntur, & eorum, quorum partes sunt, morem gerere, & obedire.

M

secun.

(t) *Isaia 5. V. 21.* (u) *Rom: 1. V. 12.*

secundum diversa dona ; arbitror , cui Præfectura , & cura plurimum concredita est , eum , quæ omnibus congruunt , scire , ac ediscere debere , ut cunctos doceat , voluntates Dei , singulisque ea , quæ ad ipsorum officium spectant , ostendat. *Reg: Brev: 235.*

Quemadmodum mihi necessitas incumbit , & vix mihi est , si non evangelizavero : ita & vobis æquale impendet periculum , si segniter inquisiveritis , aut ad ea , quæ tradita sunt , observanda , & re ipsa conficienda languidius , ac remissius affecti fueritis . Quapropter Dominus dicit : - *Sermo , quem loquutus sum , ille judicabit etiam novissimo die .* (w) Item : - *Servus , qui non cognovit voluntatem Domini sui , & fecit digna plagis , vapulabit paucis : Qui vero novit , & non fecit , neque paravit se ad voluntatem ejus , vapulabit multis .* (x) Precemur igitur , ut ego inculpate dispensem sermonem , vos vero utiliter doctrinam excipiatis . Tamquam ergo , qui sciamus Divinæ Scripturæ verba , in nostro conspectu ante Christi Tribunal sistenda esse - (*Arguam enim te , inquit , & statuam contra faciem tuam peccata tua .*) (y) Ita & iis , quæ dicuntur , attendamus diligenter , & sedulam Divinis monitis exequendis operam demus , quandoquidem , ignoramus , qua die aut hora Dominus noster venturus est . *Proem: Reg: Brev: Nro 4.*

CONSTITUTIONES.

I. **A**bbatibus , & omnibus Superioribus nostris commendamus , ut majoris profectus spiritualis causa , bis saltem in annum per se ipsos , per alios vero quot mensibus orationem ad Monachos suos habeant , Monasticæ vitæ ipsis officia exponendo , ac ad ea , quæ ad studium virtutum , regularem observantiam , & omnimodam perfectionem attinent cohortando .

II. Exhortationes istæ non producantur ultra duos horæ quadrantes : habeantur autem in loco , ubi pro more Monasterii vespertina solet peragi discussio conscientiae , idque statim discussione ista absoluta .

III. Nemo ab Exhortationibus hujusmodi absit , nisi quem gravis , ac legitima causa excusaverit .

IV. In Monasteriis minoribus , ubi cohortatorii sermones commode institui nequeunt , suppleat eorum vicem Lectio Compendiariæ Sancti Patris de Asce- tica Exercitatione Doctrinæ , quæ Capiti 3tio Constitutionum nostrarum inserta legitur .

MORTIFICATIO & TEMPERANTIA .

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni .

Opta

(w) Joan. 12. V. 48. (x) Loc. 12. V. 47. (y) Psal. 49. V. 21.

Opta esse ex paucorum numero . Nam rarum est bonum , ob idque pauci sunt , qui ingrediuntur in Regnum Cælorum . Cave , putes eos omnes fieri salvos , qui in cella degunt , tum malos , tum bonos . Non enim res ita se habet . Multi quidem accedunt ad Sanctum , ac pium vitæ genus : sed pauci ejus jugum subeunt . Violentorum enim est regnum Cælorum , & violenti rapiunt illud . Verba hæc Evangelii sunt . . . . Violentiam appellavit corporis afflictionem , quam suapte sponte sustinent Discipuli Christi , dum suam ipsorum voluntatem , corporisque quietem reiciunt , ac omnia Christi Præcepta servant . Igitur si vis rapere Regnum Dei efficiare violentus , cervicem tuam jugo servitutis Christi submitte . Jugum ejus constringe circa collum tuum , id tuam cervicem premat , fac idem reddas tenue ac leve per laborem virtutis , in jejuniis , in vigiliis , in obedientia , in silentio , in psalmodiis , in precationibus , in lachrimis , in manum opere , in toleranda afflictione omni , quæ tibi tum ex dæmonibus , tum ex hominibus accedit . *Inst: Monast: Cap: 2.*

Ei , qui pie vivere vult , necessaria est temperantia . Primum quidem , quoniam temperantia ab Apostolo inter fructus Spiritus recensetur : (2) Deinde vero , quoniam dicit nostrum Ministerium , etiam per illam inculpatum fieri , his verbis utens : - *In laboribus , in vigiliis , in jejuniis , in castitate :* (a) Et alibi : *In labore , & ærumna , in vigiliis saepe , in fame & siti , in jejuniis saepe .* (b) Et rursus : *Omnis autem , qui in agone contendit , ab omnibus se abstinet .* (c) Nulla autem res alia tam corpus castigat , quam temperantia , aut illud æque in servitutem redigit . Nam juventutis fervor , & libidinum reprimendarum difficultas temperantia quasi fræno quodam cohibetur . . . . Temperantiam autem dicimus non universam prorsus ciborum abstinentiam (hoc enim violenta quædam vitæ dissolutio est) sed eam , qua a rebus jucundis abstinemus , quæ ad pertinaciam carnis frangendam , & ad attingendum pietatis scopum instituta sit . *Reg: Fus: 16.*

Fili vigiliis copula jejunium , ut cunctis animæ virtutibus florere possis , & caro tua subjecta sit animæ tuæ , & ancilla tua famuletur dominæ suæ , ne præbeas vires corpori tuo , ne bellum adversus spiritum exerceat , sed semper subjecta sit caro spiritui , & obtemperet jussis spiritus . Noli incrassare ancillam tuam , nè contemptui habeat dominam suam ; sed & in omnibus ejus obsequiis mancipetur . Sicut enim equis sunt frena imposita , ita jejuniorum frena imponamus corpori nostro . Nam quemadmodum auriga , si equorum frena laxaverit , rapidissimo cursu cum eo in præcipitia deferuntur ; ita & anima ,

si cor-

(2) Galat: 5. V. 23. (a) 2. Corint: 6. V. 5. (b) Ibidem II. V. 27.

(c) 1. Corint: 9. V. 25.

si corpori suo non imposuerit frænum, uterque ad inferni præcipitia devolvuntur. Eslo peritissimus auriga corpori tuo, ut per tramitem rectam possis pergere viam. Escæ enim plurimæ non solum animam, sed & corpus nostrum plurimum lædunt.... Quantum possumus, mundi delicias, & ciborum opulentiam fugiamus, ne quando cruciati in flamma, guttam aquæ quæramus, nec refrigerium consequamur. Fugiamus ebrietatem, nè in retia luxuriæ incurramus. Vinum enim nobis Dominus ad lætitiæ cordis, non ad ebrietatem creavit; Non quantum gula exigit, sed quantum naturæ imbecillitas postulat. Et Apostolus Timotheo medico præcipit uti vino, & hoc propter dolorem stomachi, & propter ejus frequentissimas infirmitates. (d) Ne igitur nos, quod ad medelam corporis nostri tributum est, ad perniciem deputemus. Plurimi namquæ maximam per vinum debilitatem contraxerunt, nec potuerunt consequi pristinam dignitatem, qui primum gulæ non temperaverunt ardorem. *Admon: ad Fil: Spirit: Parag: 9.*

Quemadmodum aquæ scaturigo in multos ductus divisa, facit, ut omnis locus his ductibus circumjacens virescat: ita & gulæ vitium si se in cor tuum effuderit, ipsum irrigatis omnibus tuis sensibus, qui sunt nequitie quasi sylva in te confusa, animam tuam ferarum habitaculum efficiet. Ego enim vidi multos, qui vitiis mancipati, redierunt ad sanitatem: sed ex omnibus ne unum quidem, qui occulte manducaret, aut gulosus esset, emendatum vidi; Imo vero aut vitæ continentis institutum deserunt, atque in mundo corrumpuntur, aut inter continentes occultari conantur, & diaboli fiunt commilitones per voluptatem. Hi enim mendaces sunt, multis juramentis obnoxii, perjuri contentiosi, ad referendum parati, clamosi, & qui negent se comedisse, illiberales, molles, queruli, scrutatores, & qui tenebris gaudeant, omneque vitæ piæ, ac sanctæ institutum ultrò oppugnent. Etenim, ut gulæ vitium contegant, in malorum incidunt multitudinem: qui quidem specietenus inter electos, at re ipsa inter reprobos numerantur.

Ingluvies morti tradidit Adamum, atque per ventris voluptatem mundo exitium intulit. Irridetur Noe, Cham diris devotus est; Primogeniti jura amittit Ezau, atque cum Chananeis affinitatem contrahit. Loth filiarum maritus fit, ipse sui ipsius gener, & socer, pater, vir, & avus, pater utrinque naturæ terminos afficiens contumelia. Hæc etiam Jsraelem impulit ad adorandum simulacrum, eorumque cadavera in deserto prostravit. Hæc & quendam Prophetam, qui a Deo ad objurgandum impium Regem fuerat missus, feræ bestię pabulum effecit: & quem Jeroboam Rex cum omni regia potestate

ulcisci

(d) 1. Timot: 5.

ulcisci non poterat, is ventris suadela captus, miserandam mortem recipit. *Instt: monach: Cap: 2.* Quomodo jejunandum est: cum opus fuerit jejunio propter aliquid eorum, quæ ad pietatem excolendam requiruntur: Utrum tanquam coacte, an cum animi promptitudine? R. Cum Dominus dicat: *Beati, qui esuriunt, & sitiunt justitiam* (e) quidquid ad pietatem conducit, id nisi libenter, ac studiosè fiat, periculosum est. Quare qui jejunat quidem, sed id animo alacri non facit, vocatur in periculum. Cæterum in tempore necessitatis ejusmodi necesse est jejunare, quandoquidem Apostolus inter sua alia rectefacta, illud etiam ad docendos nos enumerat: *In jejuniis sæpe* (f) *Reg. Brev: 130. vide: Epistolam: 2. ascett: atque Reg. Brev. 69. 128. 129. 137 & 138*

CONSTITUTIONES.

I. Salutare esse dicimus; ut nostri omnibus totius anni feriis sextis extra Sacrum Pœnitentiæ Tribunal, Superiorem, aut ipso impedito, Pœnitentium ordinarium adeant, & pœnitentiam, sive corporis voluntariam afflictionem, quam ad sui spiritus profectum sibi ipsi magis convenire judicaverint, humiliter injungi petant. Quod quidem ipse etiam Superior servare teneatur, rem cum eodem agendo Pœnitentiario. Si qua tamen sponte delectat corporis castigatio, modum excedere, nocumetum adferre, aut majus bonum posse impedire ei, a quo facultas expetetur, visa fuerit, intererit ejusdem prudenter in Domino moderari.

II. Temperantiam tantopere a Sancto Patre Nostro commendatam, utri, quæ carnem, motusque ejus turbulentos refrænât, colant nostri diligenter. Hinc jejunia multorum dierum; quæ in nostra Ecclesia quater in Annum sustinenda occurrunt, strictè ab omnibus observentur, & quidem, Vernalium, quadragenarum dierum, omni necessaria severitate. Cætera vero cum statuta a carnibus, & lacticiniis abstinentia.

III. Eadem abstinentia colantur dies, qui festi, & esuriales simul habentur: Exaltationis nimirum Sanctæ crucis, & decollationis Sancti Joannis Baptistæ. Pervigilium autem tam augustissimi festi, quo ortus Natalis Christi Dei Nostri recolitur, quam alterius, quo Ejusdem Domini Nostri in Jordane Baptizati memoria agitur, ad Legem quadragesimalis Jejunij nunquam non exigatur.

IV. Extra hæc jejunia liceat nobis, veteri suffragante consuetudine, vesci carnibus, at diebus tantum Dominicis, nec non feriis secundis, tertiis, & quintis. Sabbatha solorum lacticiniorum usu obeantur. Feriæ autem.

N

quarta

(e) Math: 5. v. 6. (f) 2. Corint: 11. v. 27.

quarta, & sexta, cum omnimoda, etiam a lacticiniis abstinentia: Nisi in hos dies inciderit festum, vel Nativitatis Domini, vel Theophaniae, quibus solvendi penitus jejuniij morem a majoribus accepimus, uti & feriis sabathinis.

V. Legibus jejuniorum, & abstinentiarum nostrarum nulli Superiorum nostrorum liceat totum monasterii cœtum, seu Communitatem solvere citra legitimam dispensationem, sub pœna privationis vocis activæ, & passivæ ipso facto incurrenda, juxta Epistolam decretalem Benedicti XIV. *Demans Calitus* & inter: *Plures*.

CELLÆ CUSTODIA, & SILENTIUM

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

○ Cella spiritualis, exercitii mirabilis officina, in qua certè humana anima Creatoris sui imaginem in se restaurat, & ad suæ rēdit originis puritatem! ... Tu das, ut homo mundo corde Deum conspiciat, qui suis obvolutus tenebris, Deum & se ipsum prius ignorabat. Tu hominem ad suum facis redire principium, & de exilii dejectione, ad antiquæ dignitatis revocas celsitudinem.... Tu campus Divini prælii, spiritualis arx certaminis, Angelorum spectaculum, Palæstra fortiter dimicantium luctatorum: ubi spiritus cum carne congreditur, & fortis ab infirmo superatur... Nam qui in te sunt lorica fidei præmuniti, sub Imperatoris sui invicta protectione tripudiant, & de hostium suorum certa jam dejectione triumphant. Quibus nimirum dicitur: - *Dominus pugnabit pro vobis, & vos tacebitis* - ... (g) Quam pulchra rerum species, cum Frater in Cella constitutus, nocturnas peragit Isalmodias, & quasi pro divinis castris militares custodit excubias. Cella siquidem testis est, quanto Divini amoris igne cor ferveat, & utrum perfectæ devotionis instantia, quis Dei faciem quærat... O cella! te Hieremias aspexerat, cum dicebat - *Bonum est præstolari cum silentio salutare Dei. Bonum est viro, cum portaverit jugum Domini ab adolescentia sua: sedebit solitarius, & tacebit: elevabit enim se supra se*: - (h) Habitator enim tuus se elevat supra se, quia Deum esuriens anima, a terrenarum rerum se obtutibus erigit, & in Divinæ contemplationis arce suspendit: a mundi se actionibus segregat, atque in altum contemplationis cœlestibus desideriis pennas librat: cumque illum, qui est super omnia, conspicere satagit, semet ipsum quoque homo cum reliqua mundanæ vallis dejectione transcendit. O cella! spirituale prorsus habitaculum! ... Illi te noverunt, qui te diligunt, illi præconia tuæ laudis agnoscunt, qui in tui amoris amplexibus fideliter requiescunt... Me tuæ laudis in parem fateor

(g) Exod: 14. (h) Trea 31

fateor: sed unum pro certo scio, quod & indubitanter affirmo: quia quisquis in amoris tui desiderio perseverare studuerit, ipse quidem habitator est tui, sed ejus inhabitator est Deus. *Ex: Lib: de Laude Solitt. vitæ.*

An in universum bona sit exercitatio silentii? R. Silentii utilitas ex temporis opportunitate, exquæ persona, probatur, ut ex Divina Scriptura edocemur. Ex temporis quidem opportunitate, veluti cum dicit: *Prudens in tempore illo tacebit quia tempus malum est.* (i) Et rursus: *- Posui ori meo custodiam, cum consisteret peccator adversum me.* (k) Ex persona vero; ut cum Apostolus scribit: *- Quodsi alii revelatum fuerit sedenti, prior taceat.* (l) Ac iterum: *Mulieres vestrae in Ecclesiis taceant:* (m) Aliquando etiam iis, qui linguam intemperatorem habent, nec servare possunt illud: *- Omnis sermo malus ex ore vestro non procedat, sed si quis bonus ad edificationem fidei:* (n) Necessarium est silentium integrum, donec in dicendo & a vitio petulantiae per id curentur, & per otium discere potuerint, quando, & quid, & quomodo loqui oporteat, ut quemadmodum scriptum est: *- det gratiam audientibus:* (o) *Reg. Brev. 208.*

Nisi aut peculiare aliquod negotium, & ad animæ suæ curam, & ad inevitabilem operis alicujus, quod in manibus sit, necessitatem pertinens, aut instituta aliqua quæstio urgeat, in silentio degendum est, excepta videlicet psalmodiarum modulatione. *Reg: Fus. 13.*

Tempore psalmodiæ, quæ in domo fit, colloquia aliqua seri non oportet! exceptis iis, quorum munus, & cura est disciplinæ & operum distributioni providere, idque aliqua re necessaria urgente: & neque tunc inconsiderate, sed habita ratione, & loci, & disciplinæ, & gravitatis, & scandali, quod vitari debet: reliquis omnibus necessarium est silentium. *Reg. Brev: 13.*

An conveniat, ut in officinis inveniantur aliqui de fratribus relicto loco suo? R. Eo excepto, qui operariis invisendis, & dispensandis operibus Præfectus est, quisquis hoc facere inventus fuerit, veluti, qui rectum ordinem harmoniæ membrorum dissolverit, licito etiam cellæ egressu prohibeatur: in loco autem qui castigationi idoneus judicatus fuerit, sedens attente, & solito laboriosius pensum reddat, quoad servare didicerit, quod dictum est ab Apostolo: *- Unusquisque in quo vocatus est, in hoc permaneat.* (p) *Reg Brev. 141.*

CONSTITUTIONES.

- I. In Monasteriis, quoad fieri poterit, singuli singulas, præsertim Presbyteri cellas habeant.

II. Omnes

(i) Amos. 5. v. 12. (k) Psal: 38. v. 2. (l) 1. Corin. 14. v. 30. (m) Jbidem: v. 34.

(n) Ephs: 4. v. 29. (o) Jbidem. (p) 1. ad Corin. 7. 24.

II. Omnes se in Cellis suis contineant, dando alacrem operam exercitiis, quæ Asceticus ab illis requirit status, aut ratio inpositi sibi postulat ministerii.

III. Caveant circum-cursari, aut per claustra divigari, uti & adire officinas, si ad se id non attineat.

IV. Alienas cellas, præsertim silentii tempore, citra necessitatem non ingradientur. Quodsi illas adire opus fuerit, non prius pedem intromittant, quam solitam preculam - *Domine Jesu Christe miserere nobis*. ex more Patrum nostrorum antiquissimo, ad fores præmiserint, benedictionemque impetrarint.

V. In quiete & silentio se contineant, nec extra tempus recreationi assignatum loquantur, nisi paucis, & de rebus necessariis, præsertim in Ecclesia, choro, sacristia, refectorio, ubi dum quid privatim dicendum occurret, submissa voce suggeratur.

CAPUT QUARTUM

De iis quæ ad cultum exteriorem divinum pertinent.

DIVINUM OFFICIUM.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Non oportet precationum tempora in fratrum Conventibus constituta negligere, quæ necessario delegimus, quod eorum quodlibet, accepta a Deo beneficia singulari quodam modo in memoriam revocet. *Reg. Fus. 37.*

Matutinum quidem, ut animi, ac mentis nostræ primi motus Deo consecrentur, & nihil aliud prius curandum suscipiamus, quam exhilarati fuerimus Dei cogitatione, sicut scriptum est: *memor fui Dei, & delectatus sum*: (q) neque corpus ante admoveatur operi, quam effecerimus, quod dictum est: *Ad te orabo Domine, mane exaudies vocem meam*. (r) *Mane adstabo Tibi, & videbo*. *Ibidem*.

Hora vero tertia surgatur ad precandum, fratresque convocentur, etiam si divisi, aliis operibus fuerint occupati; & ita spiritus donum circa tertiam horam Apostolis collatum in memoriam redigentes omnes uno, eodemque animo illum venerentur, ut ipsi quoque fiant digni; quibus sacritas conferatur. *Ibidem*.

Sexta quoque hora necessariam esse precationem Sanctorum exemplo iudicavimus, qui dicunt: *Vespere & mane & meridie narrabo, & annuntiabo: & exaudiet vocem meam*: (s) Et ut liberemur ab incurso, & dæmonio meridiano, etiam eodem tempore recitetur nonagesimus Psalmus. *Ibidem*.

Nonam autem horam ad orandum necessariam esse, Apostoli nobis prodiderunt

(q) Psal: 76. v. 4. (r) Psal: 5. v. 4. (s) Psal: 54.

diderunt, in Actis, in quibus narrantur Petrus & Joannes ascendisse in templum ad horam orationis nonam. *Ibidem*. (t)

Jam completa die, de iis, quæ in ipsa data sunt nobis, aut rectè a nobis gesta sunt, persolvantur gratiæ, itemque ea, quæ prætermissa sunt, confiteamur. *Ibidem*.

Ac rursus nocte incipiente petendum est, ut inoffensa & a visis libera requie fruamur, qua hora etiam Nonagesimus Psalmus necessario dicatur. *Ibidem*.

Mediam autem noctem nobis ad orandum necessariam esse tradiderunt Paulus, & Silas, quemadmodum Actorum historia declarat his verbis: *Media autem nocte Paulus & Silas laudabant Deum*. *Ibidem*. (u)

Et rursus antevertere diluculum par est, & ad præcationem exsurgere, ne in somno, ac cubili a die deprehendamus, juxta eum qui dixit: *Prævenerunt oculi mei diluculum, ut meditarer eloquia tua*. *Ibidem*. (w)

Ex quibus temporibus nullum est negligendum ab iis, qui diligenter ad Dei & Christi ipsius gloriam vivere instituerunt. *Ibidem*.

Quodsi forte aliqui propter operum, aut locorum naturam longius abfuerint, illic sine ulla hæsitazione singula, quæ communiter statuta sunt, exequi necessario debent. *Ibidem*.

Quoniam autem precum & Psalmorum obtentu nonnulli opera refugiunt, sciendum est, in aliis quidem quibusdam rebus proprium esse cujusque rei tempus, juxta Ecclesiasten, qui dixit: *Omni negotio tempus est*. Sed præcationi & Psalmodiæ, sicut & pluribus aliis rebus nullum non tempus idoneum esse, ita ut interea, dum admovemus manus ad opera, modo quidem ipsa lingua (quando id fieri potest, aut conducit potius ad fidei ædificationem) sin minus, corde in Psalmis & Hymnis, & Canticis spiritualibus Deum colaudemus, uti scriptum est, & ita inter operandum præcationem expleamus. *Ibidem*.

Quotiescunque ad præces vocaris, succinat os tuum, operique Divino intersis ad extremam usque præcationem, ratus te inde non sine magno detrimento recessurum. *Instit: Monach: Cap: 2.*

Quodsi corpore cum cæteris non possit accurrere, non sit sollicitus, perficiens. quod dictum est: *Unusquisque in quo vocatus est, in hoc maneat*. (x) Cavendum autem est, ne quis forte, cum rem injunctam valeat conficere, opportuno & convenienti tempore, ita ut aliis etiam exemplum detur, nihilominus tamen ad reliquorum offendiculum muneris sui prætexat occupatio-

O

nem

(t) Act: 3. C. 1. (u) Act: 16. V. 52. (w) Psal: 118. (x) 1. Corint: 7. V. 24.

nem , atque adeo in negligentium iudicium incidat . *Reg: Brev: Inter: 147.*

Nisi alacriter accedat ad psallendum , & nisi ferat præ se affectum illius , qui dixit : *Quam dulcia faucibus meis eloquia tua , super mel ori meo : (y)* Et nisi putet magnum detrimentum desidiæ esse ; aut corrigatur , aut expellatur , *Ne modicum fermentum totam massam corrumpat . Reg: Brev: Inter: 281. (z)*

Persvasum sit cuilibet , ne inter orandum mente distrahatur , Deum sibi ob oculos esse : si enim quis Principem aut Præpositum intuens , & cum eo loquens , oculos intentos habet , quanto magis , qui Deum precatur , intentam mentem habebit in eum , qui scrutatur corda & renes . *Reg: Brev: Inter: 201.* In tempore orationis , vel Psalmorum nè te opprimat somnus animæ tuæ , & nè dissonans sit sensus , & lingua , sed consonantia sint , & utraque proferant verba . *Admonit: ad Fil: Spirit: Parag: 8.*

Quare corporis necessitates , ad precum horas accommoda , sisque paratus non ei cogitationi obedire , quæ te ab opere Divino avellat . Is enim demonibus mos est , videlicet æquæ causæ nomine , atque simulatione , per precum horas nos ad recedendum instigare , ut specioso quodam obtentu a saluari precatone nos abducant . Ne dixeris , simulatione usus , heu caput meum ! heu ventrem meum ! obscuros commentitii doloris testes adhibens , atque quiescendi causa vigiliarum rigorem infringens . Imo potius vaca occultis precibus , quas in occulto videns Deus , te in aperto remunerabitur . *Instit: Monach: Cap: 2.*

CONSTITUTIONES.

I. Cum S. Pater Basiliius neminem a precibus & Psalmodia exceptum velit , idcirco declaramus unumquemque ad Professionem Clericalem admissum , tametsi Sacris initiatus non sit , Divinum Officium recitare teneri .

II . In omnibus Monasteriis Divinum officium simul ab omnibus dicatur . Dicatur autem studiosè & devotè voce clara , articulata : ac nec acuta , nec depressa , sed mediocri .

III . Inter dicendum voces nec protrahantur nimis , nec corripiantur : voces quoque æqualiter inchoentur , & terminentur : deturque opera , quo solita in mediis ipsis servetur respiratio .

IV . Cantus chori nostri sit gravis , modestus , & ad numeros modulosque Ecclesiasticorum nostrorum tonorum exactus : vitandaque in eo inconcinnitas , & celeritas , ne Psalmodia quæ populi devotionem alere debet , offensionem ipsi ercet .

V. Ad

V. Ad conformitatem autem in exteriori precum dicendarum ritu, servandam statuimus: 1mo. Ut Monachi stent erecti, quoties recitatur Trisagion cum Oratione Dominica, Symbolum Nycænum, Orationes horariae, Dexologia, Cantica, *Magnificat*, & *Nunc dimittis*: 2do. Ut stent inclinatoris capitibus, cum dicitur, *Gloria Patri &c.* & Orationes, quæ facta exclamatione, - *Capita vestra inclinate*. secreto, & interdum clara voce recitandæ subjunguntur. 3tio: Ut stent capitibus apertis, dum canitur Evangelium, Dôxologia, Hymnus vespertinus S. Anthynogenis. Et quoties Encomium Virginis Beatissimæ, quod incipit, - *Dignum est* - decantatur. 4to. Ut flectant genua, dum recitatur Oratio Complectorii, quæ incipit - *Immaculata impolluta* - dum canitur - *Sanctus* - in Missiæ Sacrificio, & reliqua quæ sequuntur usque ad *dignum est*. - Item pariter genibus innixi maneant, a - *Sancta Sanctis* - usque ad *Reſti qui accepimus*. - In capitis tamen apertione facile cum Monachis ob rationem frigoris, a Prima Octobris, usque ad Primam Maji dispensamus.

VI. Præterea Ritus, Ceremoniæ, & incensationes, quæ ex præscripto Typicorum Orientalis Ecclesiæ legitimè in Ecclesia nostra receptorum, & antiquo usu comprobatorum, inter Divinum Officium servari debent, exactè servantur.

VII. Vigiliæ Ecclesiasticæ, quæ solèmnioribus festis haberi solent, fiant pro consuetudine locorum nulla excusatione admissa; nec usquam intermittantur, Festis Natalis Domini, Theophaniæ, Annuntiationis; Feria Magna Canonis, Dominica Palmarum, Feria Parasceves, Glorissimò Festo Paschatis, ac Pentecostes.

VIII. Officium Lotionis pedum, quod Feria Quinta, Majoris Hebdomadæ peragendum præscribitur; in locis, ubi sufficiens numerus Monachorum habetur: ubi nimirum præter Monachos, quibus Lotio ministrari debeat, tot reperiuntur alii, quot officium hujusmodi persoluturo Superiори congruam assistentiam præstare possunt, quotannis, ad præscriptum Typicorum eodem die in memoriam exempli Domini peragatur.

IX. Diebus Festis, & Dominicis, Dies ejusmodi computando a Primis Vesperis usque ad secundas, omnes Monachi, pleno Monastico amictu induti, choro adsint, nec aliter Ecclesiam adeant, quoties iisdem Diebus devotionis causa fuerit adeunda.

X. Qui verò vices suas in opere Divini officii Hebdomadariorum nomine in choro exequentur, ita, semper, nec aliter vestiti, suo fungantur ministerio.

XI. Nemo nostrum, dum Hebdomadarii, sive officiantis nomine, in
choro

charo, Divino ministrat officio, audeat in publicis Ecclesiae Litanis, five Precibus Sanctos commemorare Caelites, quorum cultui privatim deditus est, nomina tamen eorum, autoritate Ecclesiae his inserta supplicationibus, non legit.

II. Ut fructus Monasticae Psalmodiae, quam Monachi Sacris initiati, & initiandi singulis diebus persolvunt, non sit alienus a Laicis, volumus, ut loco chori precum Laici, qui legere nesciunt, ter ac tricies in memoriam aetatis Redemptoris Nostri dicant quot diebus Orationem Dominicam, totiesque in honorem Sanctissimae Dei Genitricis Dominae nostrae Angelicam salutationem, cuius precum suarum decadi Symbolum Fidei Apostolicum, vel Nycenum adiciendo: legendi verò gnari, ut recitent, quoties opere impediti non fuerint, jam Paraclesim, jam Acathistum de Beatissima alternis diebus. Omnes verò iisdem diebus Festis, nisi quos obsequia Monasterii distinuerint, choro interesse, & assistere tenantur.

XIII. In singulis nostris Monasteriis unus constituatur, qui linguae Slavicae, ritus chori, & cantus Ecclesiastici nostri peritus, alios praesertim juniores, alternis diebus, quoties tali instructione indiguerint, in iis quae ad chorum, & linguae intelligentiam pertinent, per semihoram instituat.

XIV. Ne charitati Instituto nostro conformi desimus, volumus, ut dum intensiora frigora durant, hyberna Oratoria, ob commodum debiliorum, & senum Monachorum in Monasteriis nostris calefiant, in iisque Divinum persolvatur officium.

C U L T U S. Sacrosanctorum Altaris Mysteriorum. Doctrina S. Patris Basilii Magni.

Sacerdos Dominus, qui ab Angelis, & Archangelis extollitur, ac Seraphim Sanctus pronuntiatur, super Cherubim sedet, atque ab his simul omnibus, nullo interposito silentio vocibus Divino sermone informatis gloriosè laudatur, & a nobis etiam terrae incolis Sacerdotali functione colitur, non quod nostro cultu, opus habeat; sed ut nos Sanctitatis suae reddat participes. *Ex Anaphora Syronum.*

C O N S T I T U T I O N E S.

I. In Monasteriis Majoribus, ubi severiores disciplinae non traduntur, una Sancta Lyturgia, nulla admissa excusatione, cum chori cantu quotidie celebretur. In quibus verò huiusmodi Litterarum studia tractantur, illis solum feriis, quibus a Scholae laboribus quies fit, a Monachis decantetur: aliis au-

tem

tem diebus, quibus schola non silet, tametsi Missam constanter cantandam volumus, id tamen per sæculares adolescentes, gratuitos Monasteriorum Alumnos, præstari posse edicimus.

II. In Monasteriis minoribus, ubi scilicet numero pauciores, iique cura animarum distineri soliti manent Monachi; detur opéra, ut diebus saltem Dominicis, & aliis Festis Sacrum cantatum habeatur.

III. Omnes qui Sacerdotes non sunt, quotidie rei Divinæ intersint: Sacerdotes verò Sacrum facere non omittant, nisi justa causa excuset, quo in casu saltem adesse Sacrificio connitantur.

IV. In omnibus Ecclesiis nostris Augustissimum altaris Sacramentum in Tabernaculo decentissimo, quod in medio principis aræ situm esse debet, sub clavi asservetur, ac obsecratum habeatur.

V. Ante religiosissimam hanc Divinorum Mysteriorum sedem, lampas nunquam, & nusquam non ardeat noctu ac interdiu.

VI. Singulis hebdomadibus, idque Quinta earum Feria, in Sacro matutino idem Venerabile Sacramentum innovetur.

VII. Dum cultui publico exponitur, ea reverentia, quam poscunt præscripta Ritualium, exponatur, deturque opéra, ut in tenuioribus Ecclesiis sex saltem cærei tunc ardeant, ac res Sacra continuo, attenta copia Sacerdotum coram exposito fiat.

VIII. Dum ad infirmos deferitur, a Sacerdote mandia cum stola induto, deferatur, pertineatque ad Superiores tum videre, ne desint affectatores, qui hæc Sacrosancta Mysteria cum lumine devotè deducant.

IX. Quot diebus a prandio, juxta receptam consuetudinem omnes simul Venerabile Christi corpus visitent, cultumque ei, ac honorem debitum pro sua pietate impendant.

X. Omnes in transitu ante Aram majorem, si Sanctissimum publice expositum est, utroque genu in terris posito, illud adorent: unico verò, si reconditum.

CAPUT QUINTUM.

De iis, quæ exteriorem Monasticam disciplinam concernunt.

ORDO DIURNUS.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Apostolus nobis Regulam præscribit, cum dicit: *omnia honeste & secundum ordinem fiant*: (a) Quamobrem oportet, tum pro tem-

(a) 1. Corin: 14. V. 40.

pore, tum pro loco, honestatis, ac recti ordinis curam habere. *Reg: Brev: 238.*

CONSTITUTIONES.

I. **A** dato excitationis à somno signo ad signum nocturnæ quietis, sexdecim horas interesse volumus. Hinc signum, quo dormientes expergeant, exeunte a media nocte hora quarta: Quo verò ad eundem cubitum vocantur, decursis a meridie octo choris, dandum sancimus.

II. Pro diversa tamen conditione locorum, & consuetudine, fas Superioribus esto, quemadmodum paulo tardius, aut habita Ecclesiasticarum vigiliarum ratione, longe citius ad expergiscendum campanulam pulsari jubere: ita etiam nocturni silentii signum illis mensibus, quibus dies productiores sunt, in horam nonam vespertinam protrahere.

III. Tempus Ecclesiasticarum precum servetur veteri præfinitum consuetudine, ita ut Mezonyctium cum matutino, hora quinta exeunte, hoc est statim ac orationi mentali finis imponitur, incipiat. Horæ dicantur circa decimam ante prandium: vespere autem cum completorio circa horam tertiam vel quartam pomeridianam, nisi temporis hujus rationem aliter interdum legitimæ oblatae causæ suaserint immutandam.

IV. Volumus tamen, ut initium mezonyctii cum matutino nunquam ultra horam sextam matutinam protrahatur. Hinc signum excitationis de somno, sicubi hæc tardius fieri consuevit, vel quapiam poscente ratione, aliquando facienda est, nunquam longius producat, quam ad Quintæ horæ matutinæ initium.

V. Tempus sumendi prandii, censeatur ubique hora antemeridiana undecima. Cænæ verò, hora sexta vespertina juxta diu receptam Congregationis nostræ consuetudinem. Quod tamen accipi volumus exceptis diebus Quadragesimæ, & Festis Solemnibus.

CLAUSURA.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Aditus ad Monasteria obstruatur mulieribus: imo non quivis Viri ingradientur, sed quibus Præfectus ingressum permiserit: *Instit: Monach: Cap: 4.*

CONSTITUTIONES.

I. **I**ntra Clausuram Monasterii nulla, quantumvis nobilissima femina admittatur, nisi Apostolico donata sit Privilegio, dummodo tamen, ut vult

Decretalis

Decretalis Benedicti XIV. edita 1742. *Regularis disciplina*, . hujusmodi Privilegium, sive Apostolica concessio expedita sit in forma Brevis, vel sub Plumbo, de qua documenta authentica exhibita sint Loci Ordinariis, Privilegiata verò fœmina iis facultatibus uti velit non ad evagandum per Monasteria, sed sola pietatis gratia, ac de earum adventu & ingressu certiores antea fiant Superiores. Quod pariter intelligendum dicimus de Fundatricibus.

II. Imo nec promiscuè, quibuscunque Viris ad clausuram nostram pateat accessus, nisi quos Superior ipse, ut vult Regulæ nostræ præscriptum, intramitti posse judicaverit.

III. Nomine autem clausuræ intelligi volumus ædes ipsius Monasterii, cum interioribus cellis, ambitu, seu curitorio, cœnaculo, valetudinario, omnibusque iis officinis, ad quas non nisi per januam Monasterii patet aditus.

V I C T U S .

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

In cibis quemadmodum alii aliis sunt necessarii, suntque & pro ætate, & pro vitæ instituto, & pro corporis habitudine convenienter distincti: ita quoque illis utendi modus & ratio diversa sunt. Quo fit, ut regula una omnes pietatis exercitatores comprehendi non possint. Jis autem, qui rebus administrandis fuerint Præfecti, permittimus, ut habita ratione eorum, quæ cuique accidunt, mensuram pro ascetis sanis a nobis statutam prudenter immutent. Neque enim omnia sigillatim oratio complecti potest: sed ea solum, quæ a communi, & generali doctrina dependent. Præfecti enim danda ægrotis per cibos solatia, aut levamentum ejus, qui cæteroquin defatigatus fuerit propter operum assiduitatem, aut etiam levamen illius, qui E. g. ad itineris, aut arduæ cujusvis alterius rei laborem accingitur, pro necessitatis ratione semper præscribent, sequenturque eum, qui dixit: *Dividebatur singulis, prout cuique opus erat.* (b) Neque igitur idem sumendi cibi tempus, neque modus, neque mensura omnibus sanciri potest: sed sit id scopus communis, ut fiat satis necessitati... Neque etiam esûs jucunditas, finis loco habenda est; sed usus ad vitam necessarius, vitata voluptatis intemperantia, atque protervitate. Etenim servire voluptatibus nihil aliud est, quam ventrem deum suum efficere.

Omnia, quæ manifesto nocent, rejicienda sunt. Neque enim par est, escas corporis conservandi causa assumere, ac rursus per ipsas escas inferre bellum corpori, eique ad mandatum conficiendum impedimento esse. Atque hoc idem nobis exemplo est, ut ad ea, quæ nocent fugienda, licet grata sint, & jucunda

(b) Act. 2. V. 43.

& jucunda, animum nostrum asuefaciamus. Quod igitur facilius paratur, prorsus est anteponendum, ut ne continentiae prae-textu cariora, ac sumptuosiora anxie inquiramus, & magno partis condimentis edulio apparemus: sed quod in unaquaque regione, nullo negotio haberi potest, & vile est, & quo vulgus facile utitur, deligamus, ita, ut ex quæsitis alimentis utamur iis solis, quæ ad vitam sunt maxime necessaria. *Reg: Fus: 19.*

Etsi temperantia iis, qui proprietate certant, prorsus ad corpus macerandum necessaria sit. — *Omnis enim, qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet, (c)* tamen, ne una cum Dei inimicis corruamus, qui suam ipsorum conscientiam habent cauterio inustam, ob idque abstinent a cibis, quos Deus creavit, ut à fidelibus cum gratiarum actione sumantur omnia, si quando occasio se dederit, degustanda nobis sunt, ut videntibus compertum sit, & exploratum, cuncta mundis munda esse, omnemque Dei creaturam esse bonam, nec quidquam, quod cum gratiarum actione assumatur, rejiciendum esse. *Sanctificatur enim per verbum Dei & orationem. Reg: Fus: 18. (d)*

Cura quidem, & mensæ quædam decentia necessaria est in omnibus, sed ita tamen, ut extra præscriptos nobis necessitatis terminos, nunquam egrediamur. *Reg: Fus: 20.*

Necesse est omnes ad horam prandii convenire, & qui ausuerit, veneritque post prandium, sic cum eo procedendum: si absuerit quidem ob loci, aut operis necessitatem, tanquam qui servet præceptum illius qui dixit: *Unusquisque in quo vocatus est, in hoc maneat: (e)* Examine præmissio, ignoscet communis disciplinæ Inspector: sin cum simul potuisset accurrere, non festinavit, culpa hujusce negligentiae cognita, usque ad constitutam horam sequentis diei mareat jejunus: *Reg: Brev: 136.*

Accubationis ordinem permittere debemus excipientis arbitrio, quemadmodum & Dominus submonuit cum dixit, pertinere ad Patrem familias harum rerum dispositionem: altercari enim majus est superbiæ indicium, quam primam sedem inter accubandum tenere, cum jussi eam acceperimus. *Reg: Fus: 21.*

Sinistra tua in mensa non inordinate se gerat, neque adversus dextram sibi arroget auctoritatem, imo potius iners sit, & otiosa: sin minus, dexteræ subserviat. *Instit: Monach: C. 2.*

Voluptate majore, quam qua edimus, & bibimus, audienda sunt, quæ nobis cibum sumentibus leguntur, ut mens videatur non distrahi ad corporis voluptates, sed potius delectari magis verbis Domini, quemadmodum affectus erat, qui

(c) 1. Corin: 9. V. 25. (d) 1. Tim: 4. V. 5. (e) 1. Corin: 7. V. 34.

qui dixit: *Et dulciora super mel & favum.* (f) *Reg. Brev.* 180.

Preces ante cibum fiant, quæ donis Dei dignæ sint, tum, quæ nunc largitur, tum quæ in futurum recondidit: Preces etiam post cibum, quæ ad gratiarum actionem pro acceptis bonis, & promissorum petitionem habeant. *Epistola Ascetica* 1. ad *Gregorium*. *Videsis Reg. Brev.* 71. 72. 126. 132. 140. 196.

CONSTITUTIONES.

I. In iis, quæ ad rationem victus nostri spectant, vêtus Provinciarum consuetudo teneatur; ita, ut Monachis præsentibus non pauciora, quam quatuor, tria vero cænantibus obsonia apponantur.

II. Non ideo tamen interdictum volumus Superioribus, illa potestate, quam illis facit *Regula S. Patris*, præscribendi liberaliorem victus mensuram, ubi id prudentia, necessitas, charitas, aliarumque circumstantiarum, poscit ratio.

III. Quamvis, secundum *Regulæ nostræ* præscriptum, simplicitatis, & paupertatis habenda sit in cibis apponendis ratio, curandum est tamen semper, ut decenter, diligenter, & cum charitate sint curati: nec apponantur, nisi valetudini accomodati. Hinc rancidi, putidi, & qui manifesto nocent, quamvis grati sint, & jucundi, a mensa Monastica nostra, ut vult *S. Pater*, omnino arceantur.

IV. Omnes in communi refectorio cibos sumant, nec ulli liceat a prima abesse mensa, nisi de speciali Superioris facultate.

V. Inter accubandum primam sedem teneant Monasterii Officiales, reliqui servant ordinem vocationis: ita tamen ut qui Sacerdotes sunt, præcedant semper eos, qui Sacerdotes non sunt.

VI. Superiores quoque semper communi mensæ accumbant, quoties iusta impedimenta non occurrerint, atque eosdem cum ipsis Monachis cibos capiant, non peculiare & exquisitos, nisi hospitum exceptio, vel alia rationabilis causa aliud postulaverit.

VII. Lectio spiritualis ad mensam habeatur, quid autem, legendum sit, Superior, aut consuetudo decernat.

VIII. In iis, quæ ad mensam legenda erunt suum omnino habeant locum *Regulæ*, & constitutiones quas quolibet semestri, legi volumus.

VESTITUS.

Textus *Regulæ S. Patris Basilii Magni*.

Superius demonstratum est, & humilitatem & simplicitatem & in omnibus vilitatem, & sumptus tenuitatem, necessarias esse, ut sint nobis causa pau-

Q

(f) *Psalm.* 18. v. 11.

ca

cæ, quibus ob corporeas necessitates distrahamur. Itaque eo animo hæc etiam ratio circa vestitum observanda est: Etenim, si danda nobis est opera, ut omnium simus postremi, utique quod etiam in hoc genere infimum fuerit, summopere est præferendum. *Reg. Fus. 22.*

Quisnam sit amictus honestus ab Apostolo traditus? R. usus ad proprium scopum honeste, ac decenter accomodatus, habita ratione temporis, loci, personæ, atque necessitatis. Non enim eadem integumenta ratio comprobatur tempore hyemis, ac æstatis, neque idem est habitus operarii, ac quiescentis, famuli, & ejus cui famulatur militis, & privati, aut viri, & fæminæ. *Reg. Brev. 210.*

Tunica cingulo ad corpus adstricta sit: cinctus neque illa exsuperet, id enim muliebri: neque laxus ita, ut tunica diffuat: id enim molle... Unus vestimenti scopus, ut idoneum sit carnis ad hyemem, & æstatem operimentum. Neque enim in colore floridum exquiratur, neque in opere tenue ac molle: etenim in veste pigmentorum lautitias consecrari non absimile est venustati studio, quo mulieres ducuntur, dum genas & crines alieno flore inficiunt. Sed & eoque crassa tunica sit, ut socia opus non habeat ad eum, qui induitur calefaciendum. Calcearium autem pretio quidem vili, sed cui nihil desit ad usum explendum: & ut simul omnia uno verbo complectar, in veste necessarium præcipue sectandum. *Epist. Ascet. ad Greg. 1. nro: 6.*

Quo animo vestimentum, aut calceamentum, qualecunque tandem fuerit, accipere oportet? R. Si minus, aut majus, quam pro statura est, indicet necessitatem suam cum debita modestia: sin autem dissidium fuerit de vilitate, vel propterea, quod non novum sit, recordetur Domini dicentis: *Dignus est non simpliciter quivis, sed operarius cibo suo.* Percontetur autem se ipse, an pro dignitate mandatorum Domini, aut promissionum effecerit quidquam, & tunc non requireret aliud, sed de eo, quod datum fuit, sollicitus erit, velut qui ultra meritum acceperit. *Reg. Brev. 168*

CONSTITUTIONES.

I. Vestimentorum nostrorum, nominatim sotannæ, palendranæ, mandix, cingulorum, cucullorum, color sit omnino niger, materia vero lanea. Quare nulli fas esto, uti sericeis, nec etiam laneis pretio, splendore, textura, aliisque qualitatibus, studium vanitatis, aut luxus indicantibus, sed quæ cum humilitate, & modestia congruant, cujus, secundum Regulam Sancti Patris ratio, spectatis circumstantiis, loci, temporis, personæ, atque necessitatis duci debet.

II. Tunica, quæ Habitus, seu Sotanna dicitur, talaris sit, tribus globulis da collare colligandum instructa, fibulis cingulum versus connexa, ac a cingulo usque ad fimbriam clausa. Manicæ ejus firctiores, & ad flexionem cubiti accomodatæ sunt. Extremæ earum patres tegantur, sed integumenta longitudinē sua quartam partem ulnæ non excedunt; in latum vero non ultra clausuram fibularum protenduntur, sed una cum ipsa, terminantur. Carpum autem manus ita arcte ambiant, ut nec interula, nec ejus circa manum colligacula hominibus conspicienda se præbeant.

III. Palendranæ pro more sint latæ, & æque ac sotannæ ad talos demissæ. In ipsarum manicis idem observetur, quod dictum est de manicis sotannarum, præterquam quod, extremitatum ambitus laxior, non adstrictus manui esse debeat.

IV. Mandiæ usque ad terram protensæ sunt, habeanturque communes in quovis monasterio saltem aliquot, pro cujusque modo, & facultate.

V. Pileis utantur omnes laneis, nec unquam Domi, & foris adhibeant more, & modo sæculari factos.

VI. Cinguli latitudine sua spatium quatuor digitorum non exsuperant. Sunt autem lanei, non sericei. Redimicula tamen galerorum, & vittæ tam, quæ ad pendulas de collo gestandas in itinere cruces adhibentur, quam quæ baculis accomodantur, sericæ esse possunt, dummodo versicolores non sint, sed nigræ, & nihil, auri, vel argenti texti habeant.

VII. Pro tempore hyberno permittimus Palendranas adstrictiores, pellibus ad arcendum frigus subsutas, dummodo pelles exterius non promineant. Nec pallia, quibus iter facientes, comodo suo uti solent, improbamus, dummodo Religiosam modestiam non dedeant, & coloris subobscuri sint.

VIII. Lectulorum apparatus ad modestiam, eamque congruam paupertati Religiosæ decentiam appositus sit, nec quid sericeum in eo appareat.

OPERA MANUALIA

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Diligenter (manibus) laborandum esse, re ipsa liquet. Neque enim pietatis scopum, ceu segnitiei prætextum, & laboris fugam ducere oportet, sed ceu certaminis majorisque laboris, ac nostræ in afflictionibus tolerantiae materiam, & occasionem, ut & nobis dicere liceat: *In labore & erumna in vigiliis abundantius, in fame & siti &c.* (g) Quippe non ob corporis castigationem modo, sed etiam propter charitatem erga proximum utilis nobis est hujusmodi vitæ ratio. *Reg. Fus. 37.*

Speciatim

(g) 2. Corin: II. v: 27.

Speciatim artes aliquas decernere facile non est, quod aliæ apud alios requirantur juxta locorum naturam, & negotiationum, quæ in singulis regionibus fiunt, commoditatem. In universum tamen, ita harum delectus designari potest, ut eæ exerceantur, quæcunque vitæ nostræ servant quietem, atque tranquillitatem, & quæ neque indigent negotio multo, ad suam ipsarum materiam parandam, neque multa solitudine ad ea, quæ facta sunt dividendenda, quæque neque virorum, neque mulierum, indecoros congressus nobis conciliant, aut noxios... Architectura vero, ars lignaria, araria, textoria, & agricultura, ipsæ quidem per se necessariae sunt, vitæ, multum afferunt utilitatis, nec speciali ratione a nobis rejiciendæ sunt, sed tamen quandoque aut nobis creant tumultum, aut conjunctionem vitæ fratrum distrahunt, illas tunc necesse est vitare... Quare, si quando in eis nihil insit, quod præcepto vitæ nostræ instituto noceat, hæ plurimis aliis anteponendæ sunt, & maxime agricultura, cum per se comparet necessaria, liberetque a longiore vagatione, agricolas, impediatque, quominus discurrant huc & illuc, si modo, ut diximus, neque a vicinis, neque a contubernalibus tumultus nobis, & turbas excitet. *Reg. Fus. 38.*

Atque etiam oportet Ascetam viliora opera ingenti alacritate ac studio suscipere, scientem nihil omnino parvum esse, quod Dei causa fiat, sed magnum, & spirituale, & Cælo dignum, & ejusmodi, quod mercedem illinc accessuram nobis conciliet. Et si igitur oneraria jumenta, quæ communibus commodis inserviunt, sequi oportet, reluctandum non est, cum meminisse Apostolorum debeat, quam alacriter Domino pullum adducere jubenti obdixerint, cogitareque eos etiam, quorum causa nos jumentorum curam suscipimus, Fratres servatores esse, benevolentiamque & studium in ipsos collatum referri ad Dominum, qui dixit: *Quatenus fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis.* (h) Quod si ea, quæ fiunt pro minimis, attribuit sibi ipse, longe magis, quæ fiunt pro electis, ea sibi vindicabit, modo ne suum ministerium, teporis, ac desidii causam putet, sed communiat se ipsum in vigilantia omni, ut & ipse, & qui secum sunt, percipiant utilitatem. Si igitur facienda sunt viliora quædam opera, scire convenit, servatorem quoque ipsum Discipulis servivisse, abjectaque opera agere, dedignatum non fuisse, & magnum esse homini, si Dei fiat imitator, atque per humilia hæc, in hujus imitationis altitudinem ascendat. Quis autem jam quidquam eorum, quæ Deus fecit, humile & abjectum appellavit? *Const. monast. cap. 23.*

Et quidem quantum sit otii malum, quid attinet memorare, cum Apostolus

(h) Math. 25. v. 40.

stolus aperte præcipiat : - *Ut qui non laborat, neque etiam manducet :* (i)
Quemadmodum igitur necessarium est unicuique quotidianum alimentum, ita
quoque labor pro viribus necessarius est. *Reg: Fus: 37. Nro: 2.*

Artifices vero ab aliquo accipere opus, citra sententiam illius, cui de-
mandata est harumce rerum cura, nequaquam audeant, enimvero iudicio furis
obnoxius est uterque, tum qui dat, tum qui accipit. *Reg: Brev: 142.*

Operarii commissa sibi instrumenta debent accurare, primum tanquam di-
cata Deo, & consecrata, deinde tanquam qui sine ipsis studium impigrum,
quod debetur, ostendere non queant. *Reg: Brev: 143.*

Quodsi urgente necessitate, Præpositus ipse ab operario petierit instru-
mentum, illè verò nega verit? R. Qui semetipsum suaque membra in Christi
charitate tradidit usui aliorum, qua ratione de suppellectili poterit cum Præpo-
sito litigare, ad quem etiam pertinet suppellectilis cura? *Reg: Brev: 146. Vide
Reg: Brev: 6. 144. & 145.*

CONSTITUTIONES.

I. Cum otium teste S. Patre, exitiosum sit, Monachi nostri studeant sem-
per esse aliquo bono opere occupati.

II. Præcipue dent operam, ut in opere manuum, quod Sanctus Pater
summopere commendat & præscribit, se exerceant, ejusque modi labores
spiritu veræ humilitatis, & mortificationis exerceant, rati illos adeo statui
Monastico nostro esse proprios, ut tametsi piorum fidelium liberalitate ita pro-
spectum nobis esset, ut unde sustentaremur, & egentibus pro modulo nostro
ad præscriptum Regulæ largiremur, haberemus, tamen ob corporis castigati-
onem ut loquitur S. Pater Noster, sive ob poenitentiam, cujus statum profi-
temur, ab exercitio laborum immunes, aut dispensati esse censerī nequeamus.

III. Hinc qui studiis litterarum, Sacramentorum administrationi, fidelibus
Christiana doctrina erudiendis, aliisque vitæ activæ operibus vacant, & si ita
perficiendo vicem laborum manualium in Congregatione nostra explere digno-
scentur; non ideo tamen artem, si quam norunt, abjiciant, sed in ea succi-
sivo saltem tempore, ponere industriam suam aditantur. Qui vero post No-
vitiatum ad Theologiam Moralem addiscendam mittentur, circa ejusdem studi-
um, omnino aliquam utilem artem perdiscere debent, ut eandem etiam fini-
to studio, sacris quoque initiati exerceant, si obsequiis Parochialibus aut aliis
ad animarum curam vel illustrationem necessariis distendi non fuerint, quæ exer-
citium artium supplere possunt, idque ut valeant tempus cum merito tran-

R

figere

(i) 2. Thess: 3. V. 10.

figere, tadium solitudinis levare, seque ex præscripto Instituti nostri utiliter exercere.

IV. Qui Sacris initiati sunt, caveant medicinam facere, esto ejus tractandæ facultatem in sæculo adepti essent.

V. Nemini etiam liceat earum artium opera exercere, quæ vel inutiles sunt, vel alia quapiam ratione legibus S. Patris expresse improbantur: Cujusmodi censendæ non sunt artes: eg. pingendi, sculpendi, catenulas, & flagella in usum mortificationum conficiendi, libros compingendi, hortos excolendi, panes ad usum Sacrificii coquendi, apum curandarum æconomiam tractandi, ideas ædificiorum delineandi, & id genus cætera.

RECREATIO.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Considerandum est ut ne corporis viribus per immodicam abstinentiam resolutis, ipsum ad bona opera iners, & invalidum reddamus: Neque enim Deus, cum hominem conderet, eum inertem, & otiosum esse voluit, sed ad officia sua actuosum promptumque. Convenit igitur nihil innovare, præter naturam, terminosque, quos qui naturæ commodis consulit, præscribit, sed in his immorari, corpusque ad agendum paratum, nusquam vero per immoderationem resolutum habere; hæc est enim, meo quidem judicio optima agendi ratio, statutos limites servare. *Const: Monast: Cap: 4. Nro: 1.*

Præclare faciet, qui Domini illius Discipulorum, ac Apostolorum vitam tam per animi virtutes, quam per corporis exercitia imitando, corpus strenuum & optimorum operum ministrum præstabit. Animi enim est bona seligere, quæ post hac perficiuntur, corporis opera: corporis verò exequi, quæ animus selegit. Quodsi corpus invalidum est ad agendum, imperfectum remanet virtutis opus, cum occultetur in animi sententia, veluti germen quoddam, quod in terræ sinibus emarcescit, nec ad usum eorum, propter quos productum est, pervenit. *Ibidem Nro: 6.*

Planum est, & exploratum ex naturæ legibus, ex Divinarum Scripturarum doctrina, ex omnium Sanctorum factis, ex vivendi ratione ipsius Servatoris nostri, ex Regula vitæ Virorum pie degentium, melius esse, atque præstabilius, si corpus firmum sit, ac robustum, quam si exolutum sit ac enervatum. Itemque, si reddatur ad bonas actiones strenuum, quam si voluntaria afflictatione iners fiat, ac deses. *Ibidem Nro: 7.*

Quodsi opus aliquando fuerit oblectamento verborum, ut tristitia paululum remittatur

remittatur, sit sermo vester refertus spirituali lepore, & Evangelico sale conditus, ut gratum interni cuiusdam, ac sapientis consilii afferat odorem, dupliciterque auditorem exhilaret, & animi relaxatione, & prudentiæ gratia. *Constit: Monast: C. 12.*

Operæ pretium est autem abstinere a facetiis omnibus; contigit enim plerumque, ut qui talibus occupantur, a recta ratione aberrant, animo effundente se ad risum movendum, & prudentiæ cogitationem, ac vim destruentem. *Ibidem.*

Risu quidem leni & hilari effusionem animi detegere indecorum non est, quantum scilicet necesse fuerit ut solum indicetur, quod scriptum est: *Cor- dis læti facies floret:* (k) sed cachinnis vocem sustollere, & corpore præter voluntatem concuti, non ejus est, qui mente quieta sit, aut probus, aut sui ipsius compos. *Reg. Fus. 17.*

CONSTITUTIONES.

I. Cum S. Pater Noster corpus aduocatum, promptumque ad officia sua servari jubeat, & Sanctorum exempla probent, ad vitæ communis labores alacri animo ferendos, plurimum conferre animi remissionem, idcirco statuimus, ut liceat Monachis nostris singulis diebus a prandio, & a cæna, quando ministratur, intergam horam, honestæ & cum corporis exercitatione conjunctæ, tribuere recreationi.

II. Fas etiam sit Monachis nostris, præsertim litterarum studiosis in singulas hebdomadas semel atque iterum pro ratione loci & temporis deambulatum, etiam in campos ire cum Superioris facultate, cujus tunc intererit, ætate, & moribus præstantem Patrem designare, qui ejusmodi deambulationi præsit, videatque, ne quid Religiosa modestia ac gravitas detrimenti capiat.

III. Integrum quoque sit Superioribus locorum animi remissionem, præsertim verno tempore in prædio, vel suburbana villa, si prope adsit, Monachis suis indulgere, ibidemque honesta corporis exercitia, quæ Monasticam gravitatem non dedeant, per integrum diem exigenda permittere. Quod tamen sine præjudicio Ecclesiastici in Monasterio chori accipi volumus.

RATIO IN COLLOCUTIONIBUS SERVANDA.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Sermo inutilis, & inepta mentis avocatio ex mutuo colloquio orta, sine interdicta. Sed si quid animarum ædificationi conducit, de eo duntaxat instituendus est sermo: imo vero ea ipsa, quæ utilia fuerint, modeste, & tempore congruenti, ab iis, quibus sit loquendi facultas, dicenda sunt. Quodsi quis

(k) Prov. 15. v. 13.

piam ex inferiorum numero sit, licentiam hanc, & facultatem a Superiore expectet. Murmurationes autem, & colloquutiones in aurem, & quæ per nutus fiunt significationes, hæc omnia rejiciantur, cum murmuratio præferat obtreclationis suspicionem, significatio vero, quæ per nutum datur, rem aliquam latentem, & malignam Fratri indicet. Quæ autem sunt ejusmodi, odii initium sunt, atque suspicionis. Cum autem necessarium fuerit mutuum colloquium, vocis modum formet necessitas, ita, ut eum, qui propinquus est, remissiore voce compellemus, eum vero, qui procul dissidet, contentius alloquamur. Sed si quis, dum cuiuspiam consilium dat, aut eum exhortatur ad rem aliquam, altiore minacioremque, adhibet vocem, is, ut contumeliosus in conventu non sit. *Inst. Monach. Cap: 5. Nro. 2.*

Interrogatus responde decenti, ac humili voce; si non interrogaris, tace. Dum alius interrogatur, cohibe os tuum, ne lingua tua excurrens, & a procaci corde impulsa quempiam vitam Asceticam accurate excolentem offendant, teque in criminum vincula conjiciat... Sermo ad consolandum, & ad exhortandum aptus præeat reliquis tuis verbis, qui tuam in proximum charitatem confirmet. Ponatur, & medius, qui dissimilis non sit, nec sit dispar quoque, qui in fine colloqui habetur, idque cum hilari vultu, ut ei, qui tecum colloquitur lætitiæ impertiat. *Ibidem Cap: 2. Nro 8.*

Omne juramentum exterminetur e Monachorum cætu: habetur vero pro juramento nutus capitis, aut assensus per vocem datus, si quis loquatur, si quis audiat. Si quis autem fidem non habuerit nudæ affirmationi, is suam ipsius conscientiam arguit, proditque tanquam qui non dixerit verum interloquendum, ob idque in delinquentium numerum referetur a Præposito, & pœna medicinali castigabitur. *Ibidem. Cap: 4. Nro 5.*

Atque illud quidem imprimis studio esse debet, sermone non inscite uti, sed interrogare sine litigandi studio, respondere sine ambitione, non interpellare differentem, si quid dicat utile, neque cupidum esse proprii sermonis, ostentationis causa interserendi; modum tenere loquendi, & audiendis discere etiam sine verecundia, docere liberaliter, nec occultare, si quid ab alio didiceris, velut improbæ mulieres facere solent, quæ spurios partus subjiciunt, sed grato animo parentem doctrinæ, prædicare. Vocis vero sonus mediocris præferendus est, ut nec exiliior auditum præterfugiat, nec nimia contentione importunus sit. Expendendum tecum prius, quid dicturus sis, atque ita demum edendum & vulgandum. *Epist. Select. 1. Nro. 5.*

Omni blasphemiam longe fac a te, nec superflui sermones procedant de ore tuo, quia & pro otiosis verbis in die judicii reddituri sumus rationem.

Nec

Nec ad maledicendum quempiam asuescas linguam tuam, quæ ad benedicendum, & ad laudandum Dominum creata est. De quibus ignoras rebus, in conventu noli proferre sermonem, sed oportuna verba procedant a te, cum opportunum tempus inveneris, ut te audientibus cunctis, gratiam præbeant. Ab omni vaniloquio tempera linguam tuam, ne quando, qui audiunt, horrescentes obturent aures suas, & sit tibi confusio coram omnibus. De quibus molestiam non pateris, noli contendere acriter, nec te consuescas consuetudine pessima, quia mos, qui longo usu fuerit confirmatus, non parvo labore vitatur. *Admonit: ad Fel: Spirit: Parag: 10.*

CONSTITUTIONES.

- I. Nemo in Monasterio loquatur cum externis, nisi ex facultate generali, aut peculiari Superioris.
- II. Omnes sedata, & submissa voce, ut Monachos decet, loquantur, servantque in colloquutionibus, eam gravitatem, & modestiam, quam Regula S. Patris poscit ab omnibus.

MUTUA OBSERVANTIA.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Ut æqualis similisque charitas quibuscumque ab omnibus est exhibenda: ita honor, uti addecet, unicuique est tribuendus. *Instit: Monach: C. 5.*
Coram natu maiore sedere, ne temere audeas. Quodsi id facere iubearis, eandem, atque ille sedem neque occupes, sed huc, atque illuc circumspiciens, sellam inferiorem invenire coneris, ut te Deus ob humilitatem gloria afficiat... Cum autem sedes, non superpones alteri cruri alterum crus tuum, siquidem istuc facere, animi parum attenti, atque aliud agentis indicium est. Si sermonem habes cum aliquo, qui te sit inferior, aut etiam ab eo aliquid interrogaris, segniter, negligenterque non respondebis, quasi Fratrem ad Dei contumeliam contempnas: Ait enim Scriptura: *Qui ignominia afficit pauperem, irritat eum, qui fecit ipsum.* *Ibidem Cap: 2. Nro: 8.*

CONSTITUTIONES.

- I. Omnes sibi vicissim honorem habeant: dum se nominatim compellant, Nomina propria religiosa adhibeant, Superioribus verò, Officialibus, aliisque munere aliquo conspicuis, ex gradu ipsorum muneris appellationem tribuant.
- II. Proto-Archimandritæ Capiti Congregationis nostræ Supremo, & Archimandritis titulum, *Reverendissimorum Patrum*: Provincialibus *Religiosissimorum* ac admodum *Reverendorum*: Consultoribus, & Secretariis: *Venerabilium* ac

Admodum Reverendorum : Superioribus , Magistris Novitiorum , Professoribus Theologiæ , & Patribus Benemeritis *Admodum Reverendorum* : Cæteris verò Monachis , *Religiosorum* & *Reverendorum* omnes dent .

III . Quemadmodum vero volumus , ut Exofficiales Congregationis & Provinciarum iisdem semper potiantur Titulis , quos semel perstantes in Officiis suis obtinebant ; ita sancimus , ut Ex Superiores quoque in possessione Veteris Tituli semper maneant , dummodo Superioratu , interposita iudicii sententia , moti non fuerint .

Egressus , & Missio extra Monasterium .

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni .

Peregrinandi detur facultas ei , qui citra animæ suæ detrimentum , & cum utilitate eorum , quibuscum graditur , iter perficere possit . Nam si nemo idoneus affuerit , præstat , in rerum necessariorum penuria afflictionem omnem , atque angustiam vel ad mortem usque perpeti , quam corporalis levamenti causa , certissimum animæ detrimentum negligere : *Bonum est enim mihi , inquit Apostolus , magis mori , quam , ut gloriam meam quis evacuet .* (1) Et hoc in iis , quæ liberum est omittere : Quanto igitur magis in his , quæ præcepta sunt ? Quamquam etiam huic in commodo medetur lex charitatis . Si enim contigerit , ut in uno Fratrum Conventu desit , qui commodè mitti possit , ii qui propinqui sunt , supplebunt , quod deerit : iter facientes simul , nec unquam a se invicem disjungentur , ut tam , qui infirmi sunt anima , quam qui corpore etiam debiles sunt , ii sint cum fortioribus conjuncti , incolumes serventur . Atque hoc longè autea a Præposito constitutum sit , ne postea in ipso necessitatis articulo remedium ullum , quod per temporis angustias adhibere liceat , nanciscatur . Cæterum Præfectus , post reditum , viatorem percontetur , quid egerit , in quorum hominum venerit congressum , quos cum eis sermones habuerit , quid versaverit animo , num diem totam , totamque noctem exegerit in timore Dei , an prævaricatus sit , & aliquid violaverit eorum , quæ statuta sunt , aut externis incommodis victus , aut sua ipsius segnitie dilapsus . Et quod quidem rectè gestum est , laudando confirmet : in quo vero deliquit , id corrigat diligenti ac perita adhortatione : ita enim & qui peregre proficiscuntur , vigilantiores erunt , si itineris rationem reddere cogantur , & nos , ne in separationis quidem tempore vitam ipsorum negligere videbimur . *Reg: Fus: 44 .*

Si necessitate quapiam urgente contigerit te è cella egredi , tunc Dei timore , ceu thorace circummunitus inserta in manum charitate Christi , oppugnatisque per omnem continentiam incursum voluptatum , simul ut negotium ab-

solveris

(1) Corin: 9. V. 15.

solveris, statim revertere non immorans, sed ad reditum velocibus alis usus, & tanquam innocens quædam columba ad Arcam, unde emissus fuisti, confugiens, ferens in ore misericordiam Christi, sicque internis cogitationibus persuade, te requiem salutarem in nullo alio loco invenire posse. *Instit. Monach. Cap. 2. Nro: 5.*

Quodsi Asceta dicat, detrimenti se aliquid pati, cum egreditur, aut peregrinatur ob necessaria Communitatis negotia, ob idque exire recuset, nondum novit obedientiæ integritatem, neque intellexit, hanc virtutem nequaquam comparari ejusmodi inertia, atque pigritia. Respiciat igitur ad exempla Sanctorum, quomodo morem gesserint, ne minimum quidem in quibusvis mandatis, vel difficillimis contradicentes, aut reluctantes, & ita demum discat obedientiæ perfectionem. Si autem sit aliquis, qui etiam revera damnum inde recipiat, is roget Fratres, ut pro ipso Deum rogent, similiterque & ipse cum certissima spe a Deo petat, ut in omnibus spiritualibus refectionibus, & in corporis ministeriis ad bona opera adinentibus instrumentum fiat efficax & utile. *Constit. Monast. Cap. 26.*

CONSTITUTIONES.

I. Monachis nostris nec frequenter, nec citra necessitatem, prout statuit Regula S. Patris Nostri longius extra Monasteria exeundi facultas detur.

II. Cum qui sibi aliquo eundi fieri a Superiore potestatem petit, simul eidem aperiat, quo, & qua de causa velit ire, neque unquam eat solus, sed cum Socio, quantum fieri potest, quem designare solius Superioris jus esto: non in consulto tamen Professore, si Scholastici sunt, qui egredi volunt, aut a propinquis interdum ad hospitium invitantur. Quod etiam servetur, si ad portam Monasterii, aut hospitibus excipiendis destinatum cubiculum exeundi opus fuerit; & si juniores fuerint Religiosi, Socii graves moribusque honestis conspicui, iisdem associandi designentur.

III. Parochi, Procuratores, Cellarii, alique similibus implicati ministeriis, hac socii assumendi lege solvi possunt, quoties Superiori sic rationem postulare visum fuerit.

IV. Monasterio egressuri sua nomina in tabula prope januam descripta notent, egressi autem moras non trahant, sed confecto negotio, recta domum quam primum remigrent.

V. Nemini egredi liceat, nisi per januam communem. Quodsi aliquis clam sine Superioris benedictione per rimam, aut sepimentum aliquo credi deprehensus fuerit, pœnis gravioribus, aut levioribus a Superiore, spectato culpæ, & circumstantiarum merito muldetur.

VI. Egreffe

VI. Egressi e Monasterio nunquam, ut monet S. Pater, a se invicem se-
jungantur, dentque operam, ut semper, quantum fieri potest, sint simul ad
eum interdum modum, qui superius Constit: 2. ad Votum castitatis præscri-
ptus habetur.

VII. Ubivis vero locorum, in quibus unquam diversabuntur exemplo so-
brietatis, & modestiæ in agendo, ac versando, cum aliis bonum ædificationis
odorem omnibus non obliviscantur relinquere.

VIII. Regressi Superiorem conveniant, referantque eidem, quid egerint,
sicut ipsum velle prudenter intelligent, & Regula postulat S. Patris Nostri Basilii.

IX. Non liceat Superiori loci Monachis ob privata negotia ultra quindecim
milliaria profectorem permittere, aut illam sine Socio vitæ spectatæ suscipien-
dam concedere, quoties Socius commode dari potest.

X. Ob necessaria tamen Communitatis negotia fas Superiori esto, Mona-
chos etiam ad remotissima loca mittere, dummodo intra antiquioris Regni fines
ipsa sita sint, nec prospici aliter necessitati possit.

XI. Monachi profecturi peregrè, & diutius extra Monasterium acturi, habe-
ant a Superiore loci Litteras patentes, quæ de præmisso ipsis discessu doceant,
ac tempus, quo domum sit revertendum, præfiniant. Quodsi, qui longiorem
moram, ultra scilicet, quam concessum sit, facere non dubitent, bene tamen
se gererent, Superior vicinioris Monasterii eos ad reditum cohortabitur: Com-
prehendendos vero, & de loco commorationis subducendos omnino curabit,
quoties commoratio fines temporis constituti excederet, vel scandalosa, ac re-
prehensioni obnoxia aliunde haberetur.

XII. Cum vero non raro nostri expetantur, & a Parochis, ut adjuto-
rum in ipsorum Ecclesiis partes agant, & a viris Illustribus, ut vel filios
eorum erudiant, vel domestici sacelli curam habeant, id quod, salvo officio,
abnui plerumque nequit, idcirco statuimus, ut tam Provincialibus, quam
Superioribus loci, liceat Monachis ad hæc munia obeunda foras mittere,
at his omnibus legibus: imo. Ut mittendus vir sit probatus, & maturus. 2do.
Ut is, præter istud, ad quod mittitur, nulla alia foris curanda admittat ne-
gotia: 3tio. Ut in aula habeat separatum cubiculum, ab arbitris liberum, ac
a societate hominum, præsertim vero faminarum, omnino sejunctum: 4to.
Ut non addicatur suo ministerio in integrum anni spatium, sed ad mensem
unum duntaxat: 5to. Ut exacto mensis spatio se in suum recipere Manaste-
rium, tanquam amplius non rediturus teneatur. Quo præstito, ad pruden-
tiam Superioris pertinebit, vel ipsum mutare, si aliqua inde nequit timeri
offensio, vel denuo, post aliquot dierum in Monasterio moram, eundem
iisdem

iisdem legibus mittere. Integrum tamen esto Reverendissimo Proto. Archimandritæ nostro, ab hac quotiensibus ad Monasterium veniendi Lege Monachos huiusmodi dispensare. Verum ita dispensati, sciant se teneri ad bina sacra exercitia intra Annum obeunda, vacandumque alteris per octiduum, alteris per triduum. Tridui tamen istius, ut & aliarum hic præexpressarum Legum rigore solutos haberi volumus Monachos, qui in Aulis Illustrissimorum Episcoporum nostrorum operam ipsis dicant suam.

HOSPITALITAS.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Vana gloria, studium placendi hominibus, & qualibet res ad ostentationem gesta, prorsus in omni negotio Christianis interdicta sunt, quandoquidem qui & ipsum mandatum ideo perficit, ut spectetur ab hominibus, & gloria afficiatur, mercedem ob ipsum sperandam amittit. Itaque iis, qui omnem humilitatis speciem propter Domini Præceptum amplexi sunt, fugiendus admodum est omnis vanæ gloriæ modus. Quoniam autem videmus mundanos homines, qui cum pudore ferant paupertatis humilitatem, & ubi aliquis ipsis suscipiendus est hospes, omnem ciborum copiam, ac magnificentiam studiosius apparent, timeo ne nos quoque clanculum eidem vitio fiamus obnoxii, atque de paupertate, quæ a Christo beata prædicata est, erubescere deprehendamus. Quemadmodum igitur vasa argentea, aut vela purpurea, aut stratum molle, aut vestimenta pellucida extrinsecus comparare nobis non convenit: sic fuerit indecorum excogitare epulas a nostra vivendi ratione multum abhorrentes. . . . . Etenim si malæ sunt delitiæ, & fugiendæ, nunquam eas amplecti debemus. Nihil enim eorum, quæ reprobata sunt, potest ullo tempore opportunum esse. . . . Quid igitur nobis cum apparatus sumptuosus accessit hospes aliquis? si Frater sit, & idem vitæ institutum sequatur, suam ipsius mensam agnoscet. Quæ enim reliquit domi, ea inventurus est apud nos. At fatigatus est ex itinere? tantum afferimus levamenti, quantum requiritur ad lassitudinem sublevandam.

Advenit alius sæculo huic addictus? ex factis discat, quæ ei sermo non persuasit, & frugalitatis in escis servandæ formam, & exemplar accipiat. Maneant in ipso monumenta mensæ Christianorum, & ejus paupertatis, quæ Christi causa citra verecundiam perferenda est. *Reg. Fus. 20. Nro. 1. & 2.*

CONSTITUTIONES.

- I. Hospites accipiantur mensa modesta, a qua absit & luxus & vanitas, non tamen Religiosa honestas iuncta vasorum munditiæ & nitori, quæ tamen etiam

etiam deinceps ad mensam Abbatum adhiberi nolumus exotica, aut pretiosa.

II. Hospites externi insigniores possunt seorsum cum Superiore comedere, Familiares vero ad mensam invitantur Refectorii.

III. Cum mulieribus omnis in adita Monasterii introitus sit præclusus, idcirco, ne humanitatis, aut grati animi desimus interdum officio, voluimus, ut in singulis nostris locis extra clausuram conjunctum aut situm prope Monasterium habeatur hospitium, in quo, si quæ quando Illustres, aut de Religione nostra benemeritæ ad nos humani officii, aut necessitatis gratia accedunt fæminæ, congrua hospitalitate possint excipi. Ad hujusmodi autem hospitium, præsertim cum alteri sexui hospitalitatis exhibetur officium, quemadmodum etiam ad Superioris cellam, dum cum hospitibus in ea tractatur, aditus Monachis, qui in socios assumpti non fuerint, prohibetur. Superiores autem, quo ad fieri potest, adsciscant tunc sibi socios graves, moribusque religiosis conspicuos.

IV. Ubi instituti nostri exstant Monasteria, Monachi nostri iter ea facientes, vel illo ad negotia tractanda missi, alio non divertant, sed recta suum petant Monasterium: Superior autem loci amanter ipsos hospitio excipiat, nec alio hospitatum dimittat, nisi prorsus in Monasterio collocari non possint.

V. Cum vero ad Monasteria nostra divertent, caveant, ne de rebus aut personis aliorum Monasteriorum loquantur, nisi bene & ad ædificationem.

VI. Monachi hospites è Monasterio, in quo diversantur, negotiorum causa egressuri, faciant loci Superiorem de egressu suo certiores toties, quoties egredi ipsis necessum fuerit.

VII. Qui recursus causa Superiores locorum adeunt, vel hospites sunt, Superiori loci submissi mancant, quousque in Monasterio commorati fuerint.

VIII. Pauperes quoque & peregrini cum ad nos accedunt, charitatis hospitalitatisque nostræ experiantur effectum, adhibeaturque cura, & sollicitudo, prout monet S. Pater *Moralium* C. 6. circa eorum necessitatem, secundum Domini voluntatem, & modum facultatum nostrarum.

RESPECTUS BENEMERITORUM.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Quemadmodum æqualis, similisque charitas quibusvis in omnibus est adhibenda, ita honor, uti addecet, unicuique est tribuendus: iis tamen, qui utiliores sunt, majorem deferre honorem necesse est: non enim pariter de oculo, atque de pedis digito afficimur, etiamsi dolor æqualis sit. *Instit. Monach. C. 5.*

An convēniat quempiam labore defatigatum, quidquam consuetis amplius exposcere? R: Si laborem suscipit ob retribuendam a Deo mercedem, hinc laboris sui quærere non debet levamentum, sed semetipsum ad Domini præmii apparare haud ignorans se, ut pro labore remunerationem, ita quoque pro angustia consolationem a Domino consequuturum: ille autem, cujus ea cura est, ut impleat illud: *Dividebatur singulis, prout cuique opus erat:* (k) Debet necessario laborantem quemque congoscere, & ut par est, curare. *Reg. Brev: 135.*

Si de nobis benemeritus est Frater, debemus ei vel ipso humano more charitatem, quam etiam servant gentiles, ut in Evangelio Dominus declarat *Lucæ 6. v. 32. Reg. Brev. 163*

Quod de Presbyteris Apostolus constituit, cum dixit: *Qui bene præsunt Presbyteri duplici honore digni habeantur, maxime, qui laborant in verbo & doctrina:* (l) id erga omnes, qui ejusmodi sunt, servari debere arbitror. *Reg. Brev: 170.*

C O N S T I T U T I O N E S.

I. Cum regula nostra, æquitas ipsa, & rectus ordo postulet, ut Monachorum, qui sive in officiis congregationis, vel Provinciarum, sive in Ministerio Monasteriorum majorem cæteris gloriæ propagandæ Divinæ, bonoque communi promovendo operam dant, major ratio & respectus cum charitate habeatur; Idcirco statuimus, ut qui Proto-Archimandritæ. Visitatorum Provincialium, & Consultorum sive Ordinis, sive Provinciarum officio functi sunt, & publico gesti cum laude muneris testimonio a Capitulo Generali, si Ex-Officiales Ordinis, a Provinciali vero, si Ex-Officiales Provinciarum sunt, honestati fuerunt, ipso facto in ordinem Benemeritorum adlecti, & ut tales renuntiati censeantur.

II. Pariter, qui Provinciæ in publicis Monasteriorum obsequiis, spatio 24. Annorum junctim cum solito Sexennio meritorum sumpto, industriam, studium, ac laborem suum probarunt, nec unquam in grave dedecus incurrerunt, ut Benemeritis adscripti habeantur, volumus, & sancimus.

III. Eos etiam, qui insigne aliquod beneficium in Provinciam, vel Monasterium opæra sua, vel industria contulerunt, vel editis libris pro religione Orthodoxa cum laude decertarunt, aut alia quapiam præclara ratione Provinciis suis decus & gloriam pepererunt, Benemeritis adsciscendos edicimus.

IV. Et si vero Patres Benemeriti Honorarii multi in Provinciis esse possint, numerus tamen eorundem participantium, sive commoda Benemeritis constituta percipientium, nolumus ut major sit duodenario: quare pertinebit ad Capitula Provinciarum Secundæ & Tertiæ Classis virorum merita discutere, ob-

(k) Acti 4. V. 35. (l) 1. Timi 5. V. 17.

sequia expendere, & videre, qui, & quando in numerum participantium admittendi sint: uti ad eadem pertinebit Capitula etiam circa ipsa commoda singillatim statuere, quod, spectata uniuscujusque ratione, æquius & magis expediens in Domino visum fuerit.

V. Supra ea, quæ favore Benemeritorum singillatim a Capitulis statui, & caveri possunt, universim decernimus, ut qui ad duodenarium participantium numerum relati sunt, nec regimen tamen Monasterii, nec Officium Congregationis, vel Provinciarum ullum obtinent, sed æquo cum cæteris jure vivunt, gaudeant jure deligendi, & exposcendi commodum sibi ad habitandum Monasterium: in Monasterio com modo cuticulo potiendi, illudque calefaciendum curandi, quoties opus duxerint: tum obsequio Laici sive Monachi, sive sæcularis, communi Monasterii mercede conducti, utendi: vestiariam pensionem proportionem Superiorum percipiendi, & omnia, quæ ad vitam, & sanitatem ope medicinæ tuendam necessaria sunt, ex communi a Monasterio subministrata habendi.

VI. Præterea immunes haberi volumus eosdem Patres ab onere frequentandi solito more communem chorum, & ab obsequiis illis omnibus, quæ ardua ipsis sunt, & oneris ac negotii habent non parum. Non tamen Legis ejus facimus ipsis veniam, quæ de sacris ad intentionem Eleemosynas Ecclesiis nostris largientium ab unoquoque celebrandis lata est: Ea tamen sacra, tot numero fieri ab ipsis permittimus, quot a Professoribus Theologiæ in singulas septimanas facienda præscribuntur.

VII. Porro meminerint tam insignibus in Provincia ornati Privilegiis Patres se teneri ad præstanda Monasteriis, quæ incolunt, omnia illa obsequia, quæ sine gravi incommodo præstari possunt: Superiores suos revereri, obedientes se eis in cæteris exhibere, omnibus exemplo ad virtutem præire, & in iis semper, quoad vires dabunt, se honeste occupare, quæ Religioni decus, & utilitatem afferre, ipsos vero a pravitate otii alienos servare possunt.

VIII. Quæ autem a Benemeritis in unaquaque Provincia deligi, & expeti possint Monasteria, intererit Patrum ad Capitula suarum Provinciarum congregatorum, videre, quoties opus fuerit, & designare. Hic cautum solum volumus, ne plures, quam duo Patres Benemeriti in uno eodemque habeant sedem Monasterio.

IX. Ex Protoarchimandritæ tamen, qui sub Superioris Ex-generalis Nomine principe inter Benemeritos loco est, fas esto, quod animo libuerit, regendum deligere Monasterium, at intra suam duntaxat Provinciam, & octennium tantum, quo quidem exacto, etiamsi integrum ipsi volumus denuo locum arbitrato suo capere, in eoque regimen habere, is tamen sit diversus ab eo, quem primum obtinebat

obtinebat.

X. Præterea volumus, ut Ex-Protoarchimandrita primum in omnibus actibus Monasticis post Proto-Archimandritam locum teneat, ac præcedat omnes Archimandritas, quamvis, si non Abbas, sed simplex Monachus fuit, qui universæ Congregationi præfuit, æquo jure cum cæteris Monachis subjectus esse debeat Provinciæ suæ Visitatori. Dicta autem de Ex-Protoarchimandrita, æquo jure suffragari debent Ex-Vicariis Generalibus.

CURA INFIRMORUM & MORIBUNDORUM.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

An medicinae usus pietatis Instituto conveniat? R. Quemadmodum singulae artes subsidii loco ob naturæ debilitatem nobis a Deo concessæ sunt, velut agricultura, quod ea, quæ sua sponte è terra gignuntur, non essent satis ad necessitates sublevandas, textoria vero, quod necessarius esset indumentorum usus tum ad decorum, tum ad arcendas aeris injurias, pariterque ars domorum extruendarum: Ita & ars medica data est; cum enim corpus nostrum, utpote morbis obnoxium, variis incommodis tum extrinsecus advenientibus, tum intrinsecus ab alimentis proficiscentibus subjaceat, & modo redundantia, modo defectu affligatur, ars medica pro exemplo medelæ ejus, quæ animo curando adhibenda sit, nobis a totius vitæ nostræ Moderatore Deo concessa est, cujus ductu, quod superfluum est, rescinderetur, & quod deest, adjiceretur. Ut enim, si essemus in Paradiso voluptatis, nihil industria, & labore indigeremus: ita quoque, si a morbis essemus immunes, uti ante lapsum, cum primum res creatæ sunt, fuerat concessum, nullo medicinae subsidio nobis ad levamen opus esset: sed quemadmodum posteaquam expulsi essemus in hunc locum, & audivimus illud: *In sudore vultus tui vesceris pane tuo*: (m) Tunc facta longa experientia, multoque insumpto labore in excolenda terra, ad lenienda ejus execrationis incommoda, artem agriculturæ effecimus, Deo nobis ejus artis intelligentiam atque cognitionem impertiente: Sic quoque ubi in terram, unde fueram: assumpti, denuo reverti jussi sumus, & ad molestantem carnem morri ob peccatum addictam, ob idque his morbis subjectam, juncti sumus, oblatum est nobis medicinae etiam auxilium, quo saltem aliquantulum ægrotantes levaremur. Neque enim fortuito ex terra germinaverunt herbæ, quæ ad singulos morbos accommodatæ sunt: imo certe productæ sunt ex Conditoris voluntate commodis nostris inservituræ.

Quodsi defecerint nos medicinae præsidia, nequaquam levandi mali omnem spem in hac arte reponamus: sed sciendum fore, ut aut non sinat tentari nos

U

ultra

(m) Gen: 3. V. 19.

ultra quam possumus, aut quemadmodum olim Dominus modo salutem faciens illinebat, jubebatque lavari in Siloam, modo sola voluntate contentus erat, dicens, *volo, mundare*: (n) Quosdam vero in afflictationibus decertare permittit, probatiores ipsos per tentationem efficiens; ita nunc quoque peculiari aliqua ratione agere nobiscum velit, qui scilicet aliquando invisibiliter, latenterque medeatur, cum id animis nostris expedire judicaverit, aliquando vero statuatur nos & ipsis corporeis auxiliis in nostris morbis uti, idque, ut hac curationis dilatione firmam & stabilem reddat accepti beneficii memoriam, aut etiam, quemadmodum dixi, ut aliquod exemplum, quod in curandis animis imitari possimus, nobis proponat.

In medicorum manibus sanitatis suae spem collocare, belluinum est; quod tamen usovenire nonnullis miseris videmus, qui etiam non verentur eos appellare Servatores: & commoda ex ea nascentia omnino averſari, animi est obstinati... Periculum autem est non mediocre, ne mens in errorem incidat, quasi omnis morbus subsidiis medicinae indigeret. Non enim naturae tribuendae sunt aegritudines omnes, neque ex vitioso victu, aut aliis quibusdam corporalibus principiis nobis accedunt: Quibus quidem curandis utilem esse medicinam nonnunquam videmus. Saep̄ enim morbi sunt peccatorum multae, ad convertendos nos irrogatae. Quem enim, inquit, diligit Dominus, castigat. (o) Item. Ideo inter vos multi infirmi, & imbecilles, & dormiunt multi. Si enim nosmet ipsos dijudicaremus, non utique judicaremur. Dum judicamur autem a Domino, corripimur, ut non cum hoc mundo damnemur. (p) Quamobrem, qui sunt hujusmodi (ubi nostra ipsorum delicta cognoverimus) usu medicinae praetermisso, poenas sibi illatas debent silentio perferre, juxta eum, qui dixit. *Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei*: - (q) Et ita emendare se, ut dignos poenitentiae fructus edant: Item meminisse Domini, qui dixit. *Ecce sanus factus es, jam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat*. (r) Reg: Fus: 55.

Qui in Fratrum Convētu vivit, sed incidit in morbum corporalem, num in hospitalē domum abducendus sit? R. Habenda est ratio loci cujusque & finis, qui accomodetur ad communem utilitatem, ad gloriam Dei. Reg: Brer: 296.

Præpositus velut Pater legitimorum Filiorum curam suscipiens, quid Fratri unicuique opus sit, attendet, curamque, ac medelam convenientem afferet: & quod membrum, sive animo, sive corpore re ipsa infirmum fuerit, id cum charitate, atque benevolentia Patre digna sustentabit. Constit: Monast:

(n) Math: 8. V. 3. (o) Proverb: 3. V. 12. (p) 1. Corin: ii. V. 30. (q) Mich: 7. V. 9. (r) Joan: 5. V. 14.

CONSTITUTIONES.

I. Cunctis Superioribus districtè mandamus , ut quemadmodum S. Pater Noster statuit , infirmos paterna benevolentia complectantur : Medicum , quantumvis aliunde conducendum , si res , & locus permittat , ad ferendam ægris opem accersiri curent , & quid quid ex medici præscripto , aut ipsius infirmi indigentia ad corporis sanitatem conferre dignoscetur , pro fraterna charitate non difficulter præstent , id quod sub præcepto formali , id est sub reatu peccati mortalis Superiores sibi mandari intelligant . Si tamen infirmitas ex peccati multa , ut loquitur S. Pater , hoc est culpa Monachi causam morbi sibi non obscure præbentis acciderit , impensam in eum juvandum faciam ex pensione ejus vestiaria , ducta proportionè , resarciendam decernimus .

II. Porro , qui infirmitate quacunque corripitur , statum suum Superiori aperiat , nec ulli liceat sine expressa ejus facultate medicum advocare , aut scripto eum consulere .

III. Nosocomum , qui diligentem , & benignam infirmi curam gerat , designet Superior , eique Laicum , sive Monachum , sive sæcularem promptioris obsequii causa adjungat .

IV. Quodsi Nosocomus haberi nequeat , Monachi ex ordine vocationis infirmo ministrare teneantur , & quidem ea diligentia , & charitate , qua sibi ipsis adversa valetudine ministratum vellent .

V. Infirmi statim , ac morbus cœperit ingravescere , Sacramentis se communiunt , quod quidem præstent etiam singulis hebdomadis , si morbus fuerit diuturnus .

VI. Ad constantem dolorum tolerantiam , optimo ægris incitamento solent esse piæ Monachorum visitationes : hinc Superioribus cunctis plurimum commendamus , ut infirmos sæpius invisent , atque id præstandum ab aliis commendent .

VII. Qui autem infirmos visitabunt , demissa voce , ea etiam moderatione loquantur , ut illis molesti non sint : atque de iis agant , quæ infirmos solari , & ad patientiam eos , nec non frequentem Sacramentorum usum comparare possunt .

VIII. Cum infirmis nihil antiquius esse debeat , quam se ab animi angustiis omni meliori modo expedire , ideo simul , ac morbus cœperit invalescere , Confessaritis continuo adsit , ut succurrat in supremo certamine moribundo , ad quod bene conferet libellus in hujusmodi usum typis editus .

IX. Infirmis animam agente domestica pulsetur campanula , cujus signo audito singuli ad cubiculum morientis se conferant , devote officium pro moribundis

bundis persolutori, donec animam, cui tunc impertienda est benedictio cum indulgentia plenaria, in manus Domini commendaverint.

X. Mortui cadaver spatio viginti quatuor horarum insepultum retineatur, & diutius interdum, si ita expedire visum fuerit.

XI. Res ab obitu Monachorum derelictas Superior loci cum duobus ex cetero Monasterii Sociis sibi adscitis recognoscat, ac in indicem referri curet, quem tam ipse, quam Socii subscribere teneantur.

XII. Res autem ipsius demortui Superioris recensebit Vicarius duobus pariter ad hunc actum adhibitis Sociis: Qui tamen nulla derelicta scripta, & Litteras, praesertim si Superior aliquo officio Ordinis, vel Provinciae functus proxime, vel antea fuit, audebunt legere, sed collecta solum tenebuntur in arculam conjicere, ac obsignata servare, donec a Proto-Archimandrita, vel Provinciali deputabitur, qui ea recolat, & secernat.

XIII. Post decessum Abbatis, Vicarius loci per publicum, vel peculiarem Tabellarium quam primum de obitu Abbatis Reverendissimum Proto-Archimandritam faciat certiore. Deinde assumptis secum duobus ex Communitate Patribus, supellectilem, & peculium, cujus usum Abbas obtinebat, exacte revideat, omniumque Religiosa fidelitate duplex conficiat Inventarium, alterum ad Archivium Reverendissimi Proto-Archimandritae remittendum, alterum in loco pro novi sufficienti Abbatis notitia asservandum.

XIV. In quolibet Monasterio sit specialis liber, in quem quisque vita functus Monachus referatur, adnotato obitus anno, mense, die, illisque laudibus, quibus eminuit, & posteritati reddidit se se commendandum.

P A R S   S E C U N D A . C O N S T I T U T I O N E S   P A R T I C U L A R E S . C A P U T   P R I M U M .

De iis quae ad rectam Congregationis Provinciarum & Monasteriorum Administrationem pertinent.

Textus Regulae S. Patris Basilii Magni.

Quae major est humilitatis significatio, quam si Fratrum Praefecti aliorum imperio subjiciantur? Si enim pares sunt in Spiritualibus donis, eos simul decertare satius est. Quemadmodum igitur ostendit nobis Dominus ipse, cum Discipulos binos & binos misit: ita ex ipsis alter alteri submitti prorsus cum gaudio volet, haud immemor Domini dicentis: *Qui se humiliat exaltabitur.* (s) Quod si forte hic pauciora habuerit, ille plura, praestabilius est debiliorem

(s) Luc: 18. V. 14.

debiliorem a fortiori assumi . Atque etiam quomodo non manifeste violatur Apostolicum præceptum , quo dicitur : *Non quæ sua sunt , singuli considerantes , sed etiam ea , quæ aliorum .* (t) Arbitror enim fieri non posse , ut hoc in divinis mansionibus rectè perficiatur , cum qualibet turba , pro ijs , quibuscum versatur , curam singularem , & propriam gerat , cæteros vero non curet : quod , ut dixi , manifestè adversatur Apostoli præcepto . Et quoniam Sancti illi , quorum frequens est mentio in Actis , id ipsum plerumque testantur , quibus scriptum est , modo quidem : - *Multitudinis credentium erat cor unum & anima una* : - modo verò : - *Omnes credentes erant in eodem loco , & habebant omnia communia .* (w) Liqueat nullam fuisse inter hos omnes divisionem , nec quemquam fuisse sui juris : sed omnes una & eadem cura gubernatos fuisse : Idque etiam si horum omnium numerus esset quinque millium ; in quibus fortasse non pauca erant , quæ hominum iudicio viderentur conjunctionem , ac concordiam impedire . Cum autem , qui in singulis vicis reperiuntur , adeo illis numero inferiores sint , quæ ratio permittit ipsos a se invicem separatos esse ; utinam autem fieri posset , ut non modo qui eodem pago simul sunt congregati , sic permanerent ; sed plures etiam , qui diversis in locis constituti sunt Fratrum Conventus , ab una tantum cura eorum , qui æquo in omnes animo , sapienterque rebus omnium consulere possent , in spiritus consensione & pacis vinculo regerentur . *Reg: Fus: 35 .*

Oportet ut is , qui Præfectus est , memor præcepti Apostoli , qui ait : *Exemplum esto fidelium ,* (x) vitam suam efficiat cujuscunque præcepti Domini , evidens exemplum , ut videlicet iis , qui a se docendi sunt , causam nullam relinquat , cum Domini mandatum tale esse putent , quod aut fieri non possit , aut quod contemni debeat . Initio igitur primum hoc est , nimirum in charitate Christi ita excolenda est ab eo humilitas , ut vel ipso tacente , operum suorum exemplum ad docendum proponatur sermone quovis efficacius . Etenim , si hæc est Christianismi nota , imitatio Christi juxta humilitatis mensuram , prout convenit uniuscujusque vocationi , ii , quibus credita est plurium regendorum cura , infirmiores sua ipsorum cura atque opera ad imitandum Christum promoveri debent ; juxta Beatum Paulum , qui dicit : - *Imitatores mei estote , sicut & ego Christi* : (y)

Proinde servando eo , qui a Domino nostro Jesu Christo traditus est , humilitatis modo , ipsos primos accuratum , & omnibus numeris absolutum exemplar fieri , operæ pretium est : - *Discite enim a me , inquit quia mitis sum , & humilis corde .* (z) Morum igitur mansuetudo , & humilitas cordis characterem

W

(t) Philips: 2. V. 4. (u) Act: 4. V. 32. (w) Ibidem . (x) 1. Timot: 4. V. 12.

(y) 1. Corin: 11. V. 1. (z) Math: 23. V. 29 .

clerem Præpositi, atque insigne constituent. Si enim Dominus servis suis ministrare non erubuit, sed voluit servus esse terræ, & luti, quod finxit ipse, & in hominem confluxit: Ego enim, inquit, in medio vestrum sum, sicut qui ministrat. (a) Quid æqualium nostrorum causa facere par est, ut existimare possimus assequutos nos illum imitatione fuisse? Hoc igitur unum est, quo maxime præditum esse Præfectum oportet. Tum misericordem esse, & eos, qui inexperti officiorum, aliquid omiserint, patienter sufferentem, non prætereuntem silentio peccata, sed rebelles tolerantem leniter, medelamque cum omni clementia, atque moderatione eis adhibentem. Item idoneum esse, qui remedium modum morbo convenientem excogitet, non autem asperere increpantem, sed cum mansuetudine commonefacientem, atque erudientem, uti scriptum est, per-vigilem in administrandis rebus præsentibus, providum futurorum, peritum de-certandi cum fortibus, & debiliū infirmitates perferendi, talem, qui omnia, & facere & dicere possit ad eorum, qui secum degunt, perfectionem. Præfecturam non sibi sumentem, sed qui delectus sit ab iis, qui primas obtinent in aliis Fratrum Conventibus, & qui in vita antea acta morum suorum specimen sufficiens ediderint. Et hi enim, inquit, probentur primum, deinde ministrent nullum crimen habentes: (b) Sic, qui ejusmodi est, accipiat Præfecturam, instituatque inter Fratres disciplinam, & opera, prout unusquisque idoneus est, dispartiat. *Reg: Fus: 43.*

Quemadmodum Lex spiritualis non vult pauciores esse, quam Decem, qui Mysticum Pascha comedant: ita hic eorum, qui simul vitam spiritualem excolunt, numerum denarium potius augeri oportet, quam minui. Hanc honestam vivendi rationem unus aliquis moderetur, qui ob vitæ morumque, ac omnis modestæ conversationis probationem reliquis Præpositus sit: Quin & ætatis, ac temporis habeatur ratio ad obtinendas priores partes. Nam, quod antiquius est in hominum natura, majorem quodammodo præfert venerationem. Hic autem Fratribus ultrò cum docilitate solum & humilitate obedientibus, tanta potitur potestate, ut nulli eorum, qui Conventum componunt, liceat ipsius voluntati resistere, cum aliquid eorum, quæ ad honestatem, & vitæ integritatem conferunt, præcipit. . . . Quoniam igitur prorsus convenit, Cæterum hunc Præposito obedientem esse, ac subditum, necesse est imprimis talem eligi vitæ hujus moderatorem, ut illius vita iis, qui ad illum respiciunt, sit virtutis cujusvis exemplar: Et, ut ait Apostolus, qui sobrius sit, temperans, modestus, & ad docendum idoneus. Sic meo quidem judicio exploranda est, & hujus vitæ, non solum, an temporis spatium senectam attigerit (accidit enim cum canitie etiam ac rugis

(a) Luc: 12. V. 27. (b) 1. Timoth: 3. V. 10.

ac rugis , inveniri juveniles mores) sed præsertim , an mores , & agendi ratio per modestiam , & gravitatem incanuerit , ut quidquid ab illo dicitur & efficitur , pro Lege conventui sit , & pro regula . *Instit: Monach: C. 4. Nro: 3.*

Non extollat Præfectum dignitas , ne ipse quoque ab ea , quæ humilibus promissa est , beatitudine excidat , aut etiam inflatus incidat in iudicium diaboli ; sed illud pro certo habeat , plurium curam habere , esse , pluribus servire . . . Proinde , ut omnium Minister , & tanquam , qui de omnibus rationem redditurus sit , animum attendere , & sollicitus esse debet . *Reg: Fus: 30 .*

Quippe si inciderit in peccatum Frater unus , nec tamen antea justificationem Dei ei declararit , aut si lapsus in eo perliterit , quod modum emendandi se ab eo non edoctus fuerit , sciat sanguinem ipsius ex suis manibus requisitum iri , uti scriptum est , & maxime , si quidquam eorum , quæ placent Deo , non ex inscitia neglexerit , sed potius ex eo , quod ob assentationem ad uniuscujusque vitia se accomodet , disciplinæ integritatem labefactarit . *Reg: Fus: 25 .*

Ac etiam caveat oportet Præfectus , ne si graviora , quam corporis vires ferant , mandata injugat , infirmum provocet ad contradicendum , sed perinde , ut Pater ex æquo in omnes benevolus , ac legitimus , corporeas cujusque vires consideret , atque ita imponat , partiaturque . *Constit: Monast: Cap: 31 .*

Præpositus eos , qui tum gradu , tum prudentia sibi sunt proximi , necessario ad consilium , ac deliberationem de rebus communibus faciendam adhibebit , obsequutus hortamento illius , qui dixit : *Omnia fac cum consilio . (b)* *Reg: Fus: 48 .*

Quomodo debent Fratribus munera , & officia committi ? Utrum a solo Præfecto ita judicante , an etiam a Fratribus suffragium ferentibus ? R. Si unusquisque ea , quæ sentit , aliis proponere edoctus est ; quanto magis , quæ sunt hujusmodi , ea fieri debent , adhibito eorum , qui ad hoc apti sunt , iudicio ? Quare Dei negotium secundum Deum concedendum est iis , qui se jam ostenderint prædicto munere fungi posse modo Domino grato . Et in summa , necessarium fuerit Præfectum in omni negotio Sacrae Scripturae meminisse , quæ sic habet : *Omnia fac cum consilio : Reg: Brev: 104 .*

Quemadmodum Præfectus in omnibus Fratrum dux esse debet , ita quoque vicissim , si quando Præfectus ipse delicti alicujus suspectus fuerit , ipsum commonefacere munus est reliquorum . Quamobrem ne exsolvatur disciplina , iis , qui cum ætate , tum prudentia præstant , danda est admonendi potestas . *Reg: Fus: 27 .*

Quandoquidem usuvenit non raro , ut vel propter corporis infirmitatem , vel peregrinandi

(c) Eccl: 32. V. 24 .

peregrinandi necessitatem, vel ob alium quemvis casum Praefectus absit a Fratrum conventu, etiam aliquis alius cum approbatione, eo absente, suscipiat Fratrum curam, ut & qui remanserint, unius consilio gubernentur, non autem Fratres, absente Praeposito, formam status popularis assumant ad Regulæ, & traditæ disciplinæ dissolutionem, sed quæcunque approbata sunt, & recepta, ad Dei gloriam observentur: ut etiam adsit, qui advenientibus hospitibus prudenter respondeat, ut, & qui sermonem requirunt, ædificentur pro argumenti dignitate, nec tamen Fratrum communitas confundatur. *Reg: Fus: 45.*

Expendendum est circumspicius, ad quid quisque idoneus sit, sique committendum munus quodlibet, ut ii, qui cuiuspiam committunt, quod ei non convenit, nequaquam veluti mali, & animarum, & mandatorum Domini dispensatores condemnentur, nec ii quoque, quibus munus committitur, excusandi peccati rationem hic invenire videantur. *Reg: Brev: 149.*

Ex iis, qui intus res necessarias distribuunt, omnino necesse est in singulis ordinibus aliquos esse, qui curent magnopere, ut misericordes sint, ac lenes erga quoslibet, neque ulli suspicionem præbeant singularis studii, aut propensionis erga quosdam, neque vicissim contra jurgii, & contentionis, ut iis quibuscum ipsis contentio est, necessarias res subtrahant, & iis, in quos animi inclinatione propendent, plus æquo largiantur. *Reg: Fus: 34.*

Quamobrem, qui Fratribus distribuunt necessaria, eos necesse est, summe ab amore singulari, & a contentione puros esse, atque expurgatos. Saneque debent hujus affectus sibi ipsis conscii esse, ac studium adeo magnum ostendere, tam ipsi, quam ii, qui alio munere funguntur ad Fratrum Ministerium, tanquam, si non hominibus, sed Domino ipsi inserviant. *Ibidem: Nro: 2.*

Eum, cui Cellarii, aut alterius rei ejusmodi cura tradita est, si recti ordinis scientiam, & Regulæ integritatem servet, supervacaneum est permolari, vel potius grave, & difficile. Habeat autem necesse est, affectum aliquem, qui paulatim ad id muneris instituatur, ut ne necessitate successorem postulante, si hic deesset, perturbemur: imo etiam, ne sæpe aliquem ineptum huic operi præficere cogamur: Unde fit necessario, ut corrumpatur integritas ob ejus imperitiam, rectaque disciplina dissolvatur. *Reg: Brev: 156.*

Si quis molestus est Archimandritæ prætextu operæ per vices suscipiendæ, excepto Cellario, aut Archi-hebdomadario, sit benedictionis expers: ac Archi-hebdomadarius, qui cuique vici præest, & Procurator habeant sedulam curam rerum quarumlibet necessariarum, ne in judicium negligentiae incidant.

Penals

Penal: in deliquen: Nro: 51.

Fiat autem per vices in communi conventu ministerium, duobus vicissim in una hebdomada negotia quæque necessaria peragentibus, ut & communis existat humilitatis merces, nec cuiquam liceat, ne in bono quidem sodales superare: omnes vero pariter interquiescant. *Inst: Monach: Cap: 4. Nro: 5.*

REGULÆ PROTO-ARCHIMANDRITÆ.

De iis quæ ad ejus Personam spectant, & totius Congregationis gubernationem respiciunt.

I. Ex Provinciis earumque Monasteriis, quæ olim disjuncta unita iam sunt, vel studio nostrorum unienda venient, unica juxta vota S. Patris nostri, & Decreta S. Sedis, Congregatione constituta, unum etiam esse volumus, qui eam in spiritus consensione, & pacis vinculo, sub nomine Proto-Archimandritæ administret: ejusque officium octennio duret.

II. Intelligat is teneri implere omnia, quæ aliis Superioribus in Regulis S. Patris Basilii M. & Constitutionibus nostris præscribuntur, idque eo diligentius, quo longius inter eos autoritate præstat: Quare occasione regiminis, a studio orationis, aliisque exercitiis pietatis abstrahi se non sinat: imo cogitet id potissimum incumbere sibi, ut suis meritis, & orationibus congregationem tueatur, studeatque Deum quam maxime propitium ei reddere.

III. Det operam, ut, quod ait S. Pater noster Basilius, vitam efficiat cujuscunque præcepti Domini evidens exemplum, ut videlicet iis, qui a se gubernandi sunt, causam nullam relinquat, cur aliquid in Regulis & constitutionibus nostris tale esse putent, quod aut fieri non possit, aut quod contemni debeat.

IV. Sciat potestatem suam plenam esse, seque porrigere ad omnia, quæ nec Regulis, nec constitutionibus nostris, nec ullis aliis Legibus ipsi prohibentur.

V. Ipsius est Capitula tam Generalia, quam Provincialia congregare, servatis rite omnibus, quæ in formulis dictorum Capitulorum sancita habentur.

VI. Ipsius est Provinciarum Visitatores & Officiales legitime electos confirmare, uti & non legitimas eorundem electiones rescindere.

VII. Ipsius est, rationem Visitationum a Provincialibus, reposcere, & si usu forte venisset, ut aliquod Monasterium per eorum visitationem gravatum esset, parte Communitatis majore, vel ejus locali Superiore exposcente, idem gravatum Monasterium sumptibus ejusdem posse visitare, non pluribus, amen equis utatur, quam quot vetus juncta necessitati permittat ipsi decen-

ia & consuetudo.

VIII. Ipsius est Lites, ac disceptationes, si quas inter Provincias oriri accideret, ita Decreto suo transigere, ut ab eo appellari nequeat, nisi ad Capitulum Generale, cujus potestatis erit, vel probare Decretum Proto-Archimandritale, vel idem pro æquitate reformare.

IX. Præter facultates, quarum hæ Regulæ concessionem ei faciunt, habeat etiam eas omnes, quæ in Jure Canonico omnibus jurisdictione quasi Episcopali gaudentibus concessæ sunt, & quæ in gratiis Apostolicis Congregationi nostræ impertitis, Proto-Archimandritæ tribuuntur; quas ex iisdem intelliget. Jisdemque & maxime usu Pontificalium, & potestate doctorandi, aliisque similibus fruatur gratiis juxta sonantiam talium Privilegiorum.

X. Potest quidem aliquos ex undecim, quos Clemens VIII. reservari posse censuit, casus, pro Universa congregatione reservare: Sed quoniam Capitulum Generale Sextum, efficacius posse occurrere malis, ope Pœnitentiarum ad eisdem præscriptum in Sacro Tribunali irrogandarum, judicavit, id circo reservationes nullas faciet.

XI. Nullam quoque Regulam, Constitutionem, aut probatam Congregationis nostræ consuetudinem immutabit, nec quidquam novi statuet, nisi sit ejusmodi: quod Regulis & Constitutionibus promovendis, ac conservandis expediens in Domino videretur.

XII. Quamvis totius Congregationis nostræ votum sit, ut immotus in suo ad lapsum turni persistat officio, nec ipse sua sponte, se suo possit abdicare munere, non ideo tamen inhabilis censetur, quominus vocatus a Deo, sicut Aaron, Episcopatum possit capeffere. Sciat tamen hoc casu statim, ac intra spatium Canonibus præfinitum in sui consenserit Nominationem, se Præfecturam Congregationis deponere, exactam in congruum Magistratus sui subsidium dati, & accepti, rationem dare, omniaque Autographa, munimenta, & documenta, si quæ vel Congregationi, vel Provinciis servientia apud se fuerint; summa fide in antiquum suum locum restituere debere.

De iis quæ ad rectam totius Congregationis administrationem conferunt.

XIII. In omnibus, quæ agenda, vel statuenda his regulis præscribuntur, aut quæ, gravioris momenti aggredienda occurrent, Suorum Consultorum semper utatur consilio, pluralitateque suffragiorum, rem omnem definiat.

XIV. Non inexpediens etiam censebitur, si præter Consultores, alios etiam ad consultationem adhibuerit, præsertim, quos de re proponenda rectam sententiam ferre posse existimaverit. Absentibus autem poterit jubere, ut quid de re

re eadē ex vero, & bono judicent, per Litteras ad se datas, aperiant.

XV. Consilium capturus det operam, ut res, quæ in Consultatione ad deliberandum venit, pridie saltem cum suis communicetur Consultoribus, quibus etiam Litterarum, & scriptorum, quæ ad rem pertinent (nisi quid obstiterit) faciet copiam, ut bene de re edocti rectius judicare possint.

XIV. Consultationem aggressus, breviter, & quam potest, clarissime, rem exponat, nec quo fidentius suam quisque sententiam dicat, indicium præ se ullum ferat, unde colligi posset, in quam ipse partem inclinet.

XVII. Consultore aliquo absente, dabit operam, ut alius ejus loco Vir gravis, & prudens, si hujusmodi ex absentis Consultoris Provincia præsto fuerit, emissio prius eam in rem Consultoriali juramento, subrogetur: alias rem moram patiente, ipse absens Litteris appelletur Consultor, ut quid de re statuatur, scripto pronuntiet, quo negotium in deliberationem adductum, cum ejus transmissio suffragio (si id suffragium cum pluribus fecerit) decidi possit.

XVIII. De bono Congregationis cum conservando, tum promovendo assidue cogitet, & quid quid hac in re animum unquam subibit, memoriæ causa notet, cum suis suo tempore communicandum Consultoribus, si res consultatione digna visa fuerit.

XIX. Ipsius erit una cum Consultoribus suis (adhibitis tamen etiam Provinciarum Officiis) dubia, si quæ circa Præscriptum Constitutionum nostrarum, suboriri contigerit, enodare ac resolvere: ejusmodi resolutiones vim Legis obtineant ad proxime futurum Capitulum Generale, nisi per examen ejus probatæ robur etiam in posterum sortiantur. Nulla vero dubia extra tempus Capituli Generalis se ipso, & motu proprio audeat formare, & per Procuratorem in Urbe resolvenda curare.

XX. Cum sui muneris sit causas, quæ universam Congregationem concernunt, in foro competenti, sive Sæculari, sive spirituali promovere, tum in negotiis, utrum in foro quopiam agenda sint, vel non, sciat non satis esse suorum uti consilio Consultorum, sed debere etiam consuli omnes Provinciales, & Provinciarum Consultores, si negotium, quod in deliberationem venit, totam respiciat Congregationem, sicut respectivos tantum & Provinciales, & Consultores, dum Provinciarum res est: ac quod ita collatis in commune sententiis, factu opportunum visum fuerit, disponet agendum vel omittendum, sumptibus Provincialium aut Provinciæ, quam concernit negotium.

XXI. Constitutiones capitulares, Consultationum sancita, Volumina Patriarum Legum, Decreta S. Congregationis, nec non Privilegia, & concessiones

nes S. Sedis Congregationi nostræ impertitas in promptu habeat.

XXII. Ad calamum circa secretiora nunquam Sæcularem Amanuensem adhibeat, sed Monachum Professum, eumque de servanda secreti fide jramento obstrictum.

XXIII. Se ipsum quoque ad ea, quæ secretum postulare intelliget, silentio tegenda, nec patefacienda, nisi suo loco, & tempore, obstrictum esse intelligat.

XXIV. Principum tam in Republica Ecclesiastica, quam Civili virorum, aliorumque magnæ authoritatis hominum, quos benevolos erga Congregationem nostram esse cognoscet, gratiam & favorem omnibus gratitudinis veræ, & venerationis officiis tueri pergat: nec minori curet studio, ut ad Congregationis nostræ præsidium inveniat locum gratiæ etiam apud eos, qui a nobis animum gerere alienum videbuntur.

XXV. Ipsius erit preces & jejunia in tota indicare Congregatione, quoties id privata Congregationis, vel publicaurgens Patriæ necessitas postulare videbitur: caveat tamen ne in ea re excedat.

XXVI. Ipsius est Archimandritas, sive Abbates a legitimis Patronis præsentatos, a Metropolitano vero nostro benedictos & institutos installare, hoc est in actualem corporalem suarum respective Archimandriarum, omniumque bonorum possessionem, per se vel per Commissarium Delegatum mittere, ac omnia circa installationem eorum acta ad Metropolitanum, curiamque Ejus transmittere, juxta ordinationem Sæ Sedis præscriptam.

XXVII. Ipsius est pariter per se, vel per Commissarium Abbatum Personas, bonaque Abbatialium Monasteriorum visitare, ipsisque vacantibus prospicere, ne quid detrimenti patiantur.

XXVIII. Sua etiam intererit jurium Abbatialium, tum etiam bonorum defensionem adversus minus æquos impeditores suscipere, strenueque studio, ope, ac consiliis suis tueri.

XXIX. Ipsius est dare operam, nè vacantes Abbatix, quæ proborum, & Benemeritorum Monachorum præmia esse debent, conferantur aliis, nisi Viris dotibus illis omnibus, quas poscunt Leges nostræ, & Patriæ instructis. Hinc sciant se teneri statim, ac acciderit aliquem obiisse Abbatem, precibus cum Metropolitano agere quam diligentissimis, ut quem virum ipse cum suo Consultorio censebit dignum, qui in locum demortui sufficiatur, is authoritate sua tuendum, ac in gratiam respectivi Patroni ponendum suscipiat.

XXX. Ad ipsum quoque pertinet. Monasteriis insignioribus, hoc est, quæ ferendi in Capitulis suffragii jure gaudent, Superiores præficere una

cum

cum suo Consuorio , præficiendosque eidem Consultorio proponere . Quare summo nitatur opere , ut dum Propositio facienda est , ea omnino justitiæ distributiæ concors sit , spectetque non Monachorum commodum , sed unam Regularis disciplinæ incolumitatem & Monasteriorum utilitatem . Quæ omnia ut rite ac bono ordine procedant ac servantur , extra Sessionem Consultorialem curet instituere Collationem de subjectis promovendis . In Sessione vero Ipse Proto-Archimandrita proponet tres Candidatos , & ex eorum numero unus pluralitate votorum eligitur .

XXXI . Non prius tamen ad Superiorum designationem descendat , quam recursus ad se habitus a Provincialibus fuerit . Idcirco dum sub exitum Capituli designandi venient novi Monasteriorum Superiores , Provincialibus denegare non poterit , quin recursum faciant in scripto exponendo , quales singula Monasteria , spectatis rerum adjunctis poscant Præfectos ; Extra vero Capitulum , dum mutandi , vel privandi cujuscumque occurreret necessitas , quin necessitatis hujus causas indicent .

XXXII . Si in mortui cujuscumque Superioris locum Superiorem ex alio Vocali Monasterio assumendum , & transferendum statuerit , Provinciale de eo certiore faciet ; sicut etiam , si forte hac occasione ad alios quoque tres , vel quatuor mutandos devenerit ; & eidem Provinciali integrum sit exponendi , si quid habeat , quod contra Propositum Officii Generalis facere videretur : neque urgeat executionem suarum determinationum nisi bene perpensis rationibus a Provinciali exponendis .

XXXIII . Ut Superiores studio Monasticæ disciplinæ præstantes , prudentia in rebus agendis insignes , & quantum fieri potest , bene rei administrandæ peritos , præficere Monasteriis semper valeat , capiat quotannis ex Actis Visitationum Provincialium , & scrutiniorum de Personis informationes , deque illis a Provincialibus ipsis , & Consultoribus suis , doceri patiatur , si ex dotibus , moribusque ei notæ non sunt , quo quam exactissimam hominum Congregationis promovendorum notitiam consequatur .

XXXIV . Quamquam Legibus nostris cautum sit , ut Officium Superiorum localium omnium a Capitulo daretur ad Capitulum , hoc est , ut spatium unius Quadriennii habeatur definitum ; poterit tamen iis , quos vere idoneos , ac Monasteriis suis utiles intellexerit , regimen ex uno quadriennio in alterum , pro majori bono locorum prorogare , quemadmodum etiam , non expectato lapsu Quadriennii , exposita a Provincialibus , justa , gravi , & urgente causa , locis suis movere , ac privare .

XXXV . Ad privationem tamen Superiorum non veniat , nisi servato legitimo

juris Processu , quo de æquitate causæ rectius constare possit , nisi moram non patientes circumstantiæ , videlicet publicum scandalum , ingens damnum Monasterii , aut periculum salutis animæ aliter procedendum , & accelerandam privationem urgerent suaserint .

XXXVI. Superioribus a se designatis poterit Litteras obedientiales extradere , si id facere per integrum mensem Provinciales neglexerint , aut recusaverint .

De Litterarum Studiis .

XXXVII. Cum in Regionibus , per quas nostra diffunditur Congregatio Orthodoxiam pro viribus tueri , & propagare teneamur , idcirco sciat , serio , atque diligenter in id incumbere teneri , ut studiorum præstantiora quæque generâ quam maxime in Congregatione nostra propagentur .

XXXVIII. Proinde det quoque operam , ut Hebrææ & Græcæ linguæ studium , alterum quod versionem Sacræ Scripturæ ab Ecclesia probatam tueatur , alterum quod summo ad eruditionem adjumento sit , & Ritibus nostris semper lucem tulerit , perpetuo in Congregatione nostra foveatur ; Et quidem Græcæ Linguæ in Monasteriis , quæ humaniora alunt studia : Hebrææ vero circa Sacræ Theologiæ studium .

XXXIX. Id etiam non in minimis curæ suæ partibus habeat collatum , ut quoniam , vi Regulæ nostræ , in educationem puerorum secularium incumbere obligamur , diligenter istud suum officium nostra persolvat Congregatio , quo aperte scilicet suum Deo placendi , & de Patria benemerendi studium publica , operæ tam utilis , Professione declarare valeat .

XL. Hinc advigilet , ut Scholæ , quæ pluribus in locis pro juvenibus secularibus adaptæ sunt , & aperiendæ sperantur , summa diligentia a Provincialibus promoveantur , ac in suo flore conserventur .

XLI. Ad se sciat pertinere , Libros nostrorum studio elaboratos , publica luce donandi , facultatem impertiri . Propterea , ut facilius provideri possit , quo vere digni luce Libri in publicum prodeant , eos recognoscendos non committat , nisi Viris præstanti judicio , & doctrina , criticesque scientia conspicuis .

XLII. Nunquam edi Libros a nostris permittat , qui vel novas , & a communibus discrepantes opiniones tradunt , vel quod jura Principum , sive eorundem ac Reipublicæ ordinationes & leges læderet , aut alia quavis ratione justam Magistratum , & Potestatum , quibus subjicimur , offensionem creare possunt .

XLIII. Promoturus ad gradum Doctoratus in Sacra Theologia , vel Philosophia , ne hujusmodi gradus veniat in contemptum , videat , ut promovendi probatæ imprimis virtutis sint , & ingenio polleant : Nec promoveantur antequam vel ipsi edita aliqua in publicum dissertatione , sufficiens doctrinæ suæ documentum

mentum dederint, vel per juratos Examinatores digni gradu isto judicati fuerint.

De Visitatione & appellationibus Monachorum.

* XLIV. Solvere itineris ex ensas pertinebit ad Depositarium ex communi raudusculo ejus Provinciae, cujus Monasterium inspecturus est.

* XLV. Ab ejusdem raudusculi depositario percipiet quoque congruum viae subsidium, quoties necessitas tulerit, ut ab ipso Proto-Archimandrita aliquod Abbatiale Canonice inspiceretur Monasterium.

XLVI. Interpositas Monachorum ad se appellationes non admittat, si fuerint a poenitentiis medicinalibus & correctivis, secus, si fuerint gravissimae, & irreparabiles.

XLVII. Devolutas autem ad se ex appellatione causas cognoscat, servato juris legitimo processu. Nec liceat Monachis ab ejus foro recedere, nisi exacto, & secundum omnes gradus absoluto eodem processu.

XLVIII. Si qui Monachi in Ejus Foro sibi illatum gravamen contenderent, patiatur, si poscunt, recursum eos facere ad Metropolitanum, tanquam Sedis Apostolicae Delegatum, salva semper Sae Nunciaturae Apostolicae auctoritate.

XLIX. Abbatibus quoque, si quos in actu visitationis, utilitate Monasteriorum ita exigente, suspendendos judicaverit, sciat esse jus relictum appellandi in devolutivo ad Metropolitanum, ac etiam in suspensivo appellandi ad Eundem, si forte in visitatione ad alias poenas corporis afflictivas, aut infamiam irrogantes, contra eosdem processerit.

L. Imo intelligat, ipsis fas, & integrum esse, a sua sententia, etiam extra casum Visitationis in causis graviorum, & personalium criminum, appellationem in suspensivo interponere ad Eundem Metropolitanum, tanquam Sedis Apostolicae Delegatum.

De iis qui peregre mittuntur, & proficiscuntur.

LI. Ad se intelligat pertinere, Monachis, qui ad Collegia Pontificia in exteris sita Nationibus, commendatione a Provincialibus habita, studii Litterarum causa designantur, Litteras obedientiales extradere, eosque eorum Superioribus commendare.

LII. Ad hujusmodi profecturis Collegia commendare non omittat, ut quo utiliores Congregationi & Patriae redeant, circa studium severiorum disciplinarum, linguam ejus Regionis, in qua morabuntur, & si, commode fieri poterit, etiam alias lingvas utiles ad juvenes educandos addiscant.

LIII. Ipsorum in exteris oris degentium peculiarem curam gerat, identidem per Litteras eos inviset, ad perfectionem Religiosam paterne exhortetur, ad laborum

* *Haec duae Constitutiones suspensae sunt ad Consultationem Generalissimam.*

ad laborum tolerantiam excitet, tum interdum necessitatibus, quantum fas fuerit, succurat.

LIV. Occasionem, cum se offeret, subveniendi aliis ritus nostri Regionibus, si adsint, qui apta Dei instrumenta ad rem tantam esse possunt, nec Provinciis notabile sua absentia dumnum allaturi videbuntur, libenter arripiat. Quoties autem oblata occasione nostri, juvandarum animarum causa, in exterarum Regiones mittendi erunt, curabit ut Litteris Metropolitanis muniti mittantur, tum ut Capiti Hierarchiae nostrae habeatur honor, & praebeatur opportunitas aliquid, si quid curandum ibidem habuerit, committendi; tum ut ipsis mittendis concilietur major fides autoritate hujus dignitatis, quae merito gravis apud omnes est.

LV. Dabit operam etiam, ut quos, sive ad animas Divina gratia juvandas, sive ad negotia Congregationis curanda & agenda, sive alio fine extra fines Congregationis missurus est, non nisi bene instructos mittat, quid, & quomodo acturi sunt, quamque vitae rationem tenere ibi debent.

LVI. Erit quoque sollicitus, ut successus uniuscujusque Missionum perspicuus sibi sit, quo scilicet juvari possit unusquisque consiliis, Sacris orationibus, aliisque modis, prout locus, tempus, & persona postulaverit.

De Residentiali Monasterio, & rebus aliorum Monasteriorum.

LVII. Ipse est Superiorem regendo Monasterio, in quo ex Praescripto Capituli Generalis deget, praeficiendum deligere, quem Provincialis nequeat recusare.

LVIII. Et licet ipse sit etiam illud suum quotannis Canonice visitare Monasterium, si tamen Provincialis velit rationem rei familiaris a Superiore poscere, nequit ipsum ab ea re prohibere, sicut neque potest impedire, quominus ad majus rei ejusdem familiaris incrementum, illud cum eodem Superiore statuat, quod expedire in Domino judicaverit, quoties perspexerit tale statutum verè profuturum commodis sui Monasterii.

LIX. Nequit etiam Cætus sui Monachos impedire, quo minus sua, si qua circa locum immutandum habuerint desideria Provinciali coram, vel per Litteras, exponere possint.

LX. Ex eodem sui Monasterii Cætu unum habeat designatum, qui munere Generalis Fiscalis, sive defensoris recurrentium ad suum forum Monachorum fungi debeat. Ne vero, quis ille sit, in Provinciis ignoretur, pertinebit ad suum officium, statim, ac renunciatus fuerit, & juramentum præstiterit, electionis hujus nuntium cum Provincialibus communicare.

LXI. Dum rerum alienationes, permutationes fundorum, & negotiorum transactiones

transactiones, quæ respiciunt, seu sapiunt alienationem aliquam, faciendæ sunt, summopere nitatur servari facere omnia, quæ ab Apostolica Sede nobis servanda hac in re, præscribuntur; quemadmodum etiam, quæ servari, Leges volunt, illius ditionis, cui subest Monasterium, concessione, in hujusmodi negotiis, egens sua.

LXII. Cum contigerit, vices supplendo Provincialis Capituli, sententiam de Monasteriis ferre quæ cum nova fundatione offerrentur, meminerit expendere, quæ ad commune bonum accessio inde speretur, quæ onera exigantur, quæ loci opportunitas, & salubritas sit, nec sinat ea admitti, nisi exacte servatis omnibus, quæ Legibus ditionum, in quibus vivimus, cauta sunt, & Apostolicis Constitutionibus præscribuntur.

LXIII. Nulla Monasteriis onera contributionum adsumptus communes Congregationis imponat, sed si quando ad causas universæ Congregationis in foro competentis promovendas contribuendum erit, sinat, ut Provinciales ipsi cum suis officiis videant, atque statuant, quid cuique Monasterio proportionem debita imponi debeat, ipse vero dabit operam, ut, quæ a Provincialibus statuantur, executionem suam in Monasteriis Abbatialibus sortiantur.

LXIV. Ipsius etiam erit attendere, & urgere, ne contributionum, quibus, juxta Regulam S. Patris, communis, & æqualis Monasteriorum inter se charitas, membrorum corporis exemplo exhibetur, ex Archimadritilibus Monasteriis debita Provinciæ solutio, temere denegetur, aut diutius quam par est, differatur.

De officiis erga Metropolitanum, & Pastores Nostros.

LXV. Quemadmodum se fidelem, reverentem, ac obedientem Sedi Apostolicæ, Principi Dominatori, ex instituto suo exhibere tenetur, tenetur, ut primum hac in re subditis exemplum præbeat; ita eadem omnia officia suo etiam Metropolitanæ præstare annitatur: idque integre explendo, quæ volunt jura omnia, & Decreta S. Sedis præscripta in Litteris P. M. Benedicti XIV. incipientibus. Inter plures, & super Familiam, nec non etiam in nostris Constitutionibus sancita, & constituta.

LXVI. Curet etiam erga Episcopos Pastores nostros officiosum se præstare, & quoties deficientibus ad gerendam animarum curam, vel ad inserviendum Ecclesiis Cathedralibus e Clero Sæculari Sacerdotibus, agi secum ab iis contigerit, ut defectum Sæcularium Sacerdotum suppleturi Monachi, ipsis concedantur, eorundem necessitati sibi expositæ obsequi pro posse studeat.

LXVII. Sinat vero facile, ut hujusmodi Monachi in exercitio muneris sibi concrediti, ipsis Episcopis omnino subjecti sint, in iis nimirum, quæ

Ecclesiarum servitium, Divinum cultum morumque integritatem respiciunt.

LXVIII. Certior de obitu Metropolitæ, vel alterius Pastoris nostri factus, sicut, & de obitu Monachorum, Fundatorum, & Benefactorum, qui in aliqua Provincia decesserunt, a Provinciali admonitus, reliquos Provinciales admonebit, ut juxta Constitutiones suffragia pro iis fiant.

REGULÆ CONSULTORUM GENERALIUM.

De iis quæ generatim ad omnes pertinent.

I. **P**rimi & maximi in munere Proto-Archimandritali Adjutores sunt Consultores, qui quatuor, pari nimirum numero, ex singulis electi Provinciis esse debent, nec ad regimen Monasteriorum citra dispensationem S. Sedis assumi possunt, sed in Monasterio, in quo degit ipse Proto-Archimandrita, residere semper tenentur. Jisdem quoque minime licitum est, ante præfixum turni lapsum suis officiis, præter casum ascensus ad Beneficium Ecclesiasticum incompatible cum officio, renuntiare. Propterea neque posse eosdem durante officio in Capitulis respectivarum Provinciarum celebrandis in visitatores Provinciales eligi, sed non nisi in Generali, completo turno, celebrando, quando suis jam defuncti fuerint officiis, quæ in eodem, immediate ante electionem Proto-Archimandritæ, deponere tenebuntur.

II. Ut exactius muneris sui patres administrarent, singulari boni communis studio teneantur, & ad ejus amussim exigant suas sententias.

III. Decreta & Resolutiones S. Sedis, nec non Constitutiones Congregationis nostræ crebra lectione familiares sibi reddant, ne interdum decisiones suæ a mente nostrarum Legum aberrant.

IV. Rem in deliberationem adductam bene expendant, præmissaque oratione, sententiam dicant, præsertim in difficilibus. Quodsi maturiore examine rem indigere judicaverint, tempus ad deliberandum a Proto-Archimandrita dari petant.

V. Si sententia verbis dicenda est, brevibus eam explicant: Rationes autem contrarias, si refelendæ sunt, servata modestia, dissolvant.

VI. Sententias, ducto initio ab ultimo Consultore, pronuntiabunt, in quibus si quam oriri dissensionem acciderit, per secreta suffragia, servato eodem ordine, rem expediant.

VII. Si quid alicui occurrat, quod ad bonum commune pertinere videatur, illud etiam non interrogatus proponat, ut si opus fuerit, solerti præmissa discussione, statuatur, quod in Domino videbitur expedire.

VIII. In approbationibus Personarum ad Superioratus, privato animi affectu abduci se non sinant, sed seposito amore, odio, & metu, suffragia ferant sua

sua, semper publicum Religionis commodum, privatis quibuscunque utilitatibus præferenda. Quem in finem, ut emissi a se juramenti formam in limine cujusque Consultationis prælegi sibi curent, districte præcipimus.

IX. Sciant sibi licere, Acta Visitationum Provincialium inspicere ac explorare, id tamen non faciant, nisi vera necessitate exposcente.

X. Caveant autem, ne id, quod' ipsis a Proto-Archimandrita propositum fuit, vel super quo consultatum, multo vero minus id, quod definitum est, aliis revelent, donec ab ipso Proto-Archimandrita suo tempore, & loco fuerit promulgatum.

XI. Sint exacti, ut negotia, quæ per Literas sive a Provinciali, sive a quovis Monacho sibi commendabuntur, quæque a Proto-Archimandrita resolutione indigebunt, Eidem Proto-Archimandritæ sive in Consultatione, si opus fuerit, sive extra Consultationem exponant.

XII. Actorum Ordinis scribentorum laborem æquo inter se jure partiantur ita, ut e. g. per Annum, uno Acta diurna scribente, & in Epistolis gravioribus texendis operam Proto-Archimandritæ dicante: Altero Consultationum Decrèta Litteris consignante, alii duo spatio ejusdem temporis interquiescant: Et vicissim his altero Anno scribendi provinciam sustinentibus, illi duo quietem capiant.

XIII. Porro quorum erit muneris Acta scribere, ad ipsos eo tempore pertinebit, etiam excerpta ex Actis necessaria dare, sigillorum curam gerere, & circa ipsa se subscribere.

De iis, quæ Personas eorum concernunt.

XIV. Proto-Consultor, sive Comprovincialis Proto-Archimandritæ Consultor, sciat in casu, quo Proto-Archimandritam ante præfinitum magistratus sui tempus, mori, vel ad Episcopatum assumi contigerit, ad se Vicariam Congregationis gubernationem pertinere. Præerit proinde illo casu Vicarii Generalis nomine Congregationi pleno jure usque ad lapsum Proto-Archimandritalis turni, iisdemque facultatibus omnibus in administranda Congregatione, quibus ipse Proto-Archimandrita, gaudebit.

XV. Non aggrediatur tamen prius munus suum, quam juramentum de servanda fide, & obedientiam dixerit in verba juramenti ipsi Proto-Archimandritæ præscripti, præsentem reliquo Consultorio Generali.

XVI. In casu autem prædicto, intelligat, se teneri etiam Metropolitæ debitum servare honorem & reverentiam, Eum, antequam capeffet munus Vicariatus, de obitu Proto-Archimandritæ, vel ascensu, certiore faciendo.

XVII. Quodsi contigerit ipsum Vicarium Generalem mori, aut ad Episcopalem

scopalem evehi gradum, tunc Comprovincialis Ejusdem Consultor Generalis, tanquam ante electionem futuri Vicarii Congregationis Præses convocatis Provinciarum Consultoribus, deliget una cum iisdem & reliquo suo officio Generali ad suffragia medietate plura, eaque jurata, Virum sive ex præsentibus, sive ex absentibus ejusdem Provinciæ, qui muneri par ferendo magis idoneus in Domino videbitur. Sic electus autem Vicarius præerit Congregationi pleno, ut dictum est de Primo Consultore, jure, Servareque tenebitur, quæ Regula XIII. & XIV. hic dicta sunt.

XVIII. Dum alius etiam quicumque Consultor Generalis, sive mortis causa, sive propter repugnantem officio gradus Episcopalis accessionem, locum deserit suum, pariter sunt cogenda Provinciarum Consultoria, ut una cum Consultorio Generali per secreta medietate plura suffragia deligant sufficiens, etiam, si placuerit, ex absentibus, dummodo sufficiens sit idoneus, & Alumnus Ejusdem Provinciæ, ac post sui electionem juramentum in manibus Proto-Archimandritæ sive Vicarii Generalis consuetum edat.

XIX. Vicarius, & quicumque Consultor Generalis, dum Episcopali dignitate donabitur, ea omnia se præstare debere intelligat, quæ ab ipso Proto-Archimandrita ad Episcopatum vocato, poscit ejusdem Regula XI.

XX. Morte sequuta cujusvis Consultoris Generalis, omnis supellex, quam ad usum habuit, ad eam pertineat Provinciam, ex qua vita functus electus fuit.

Regulæ Procuratoris Generalis in Urbe.

I. In negotiorum procuracione diligens, fidelis, ac circumspectus sit, studeatque eos benevolos sibi reddere, ac conservare, quorum opera ac negotia peragenda uti est necesse.

II. Nullum negotium, quod universam Congregationem respicit, aut aliquam ejus Provinciam tangit, aggredi, aut intentare audeat, nisi obtenta ad hoc in Scriptis Proto-Archimandritæ dispositione.

III. Negotia quoque particularia Monasteriorum, quæcunque a Superioribus eorum commendantur, si sint gravioris momenti, nunquam agere incipiat, nisi a Proto-Archimandrita, vel a Provinciali fuerint approbata, & ipsi commissa.

IV. Det operam, ut recte & solide fiant, quæ gerenda sunt. Quare si juris periti consulendi sunt, quam maxime idonei consulantur, talesque etiam eligantur Curiales, dum res per illos transigenda occurret.

V. Proto-Archimandritam sæpe per Litteras faciat certiores de negotiis, quo in statu sint, & quæ eorum gratia facit, præsertim, si ob rerum difficultatem

difficultatem extraordinariis adjumentis opus foret, id eidem omnino significet, & auxilia, quæ ipsi opportuna visa sunt, exposcat.

VI. Summo curabit studio, ut Archivium Ordinis, quod in Residentia Romana reperitur, tam quod a Prædecessore suo sibi traditum est, quam quod sub ipso accrescit, bene instructum: & compositum, in Cubiculo ab igne tuto, nec humido, asservetur, & Successori, quam fidelissime consignetur.

VII. Litteras a Proto-Archimandrita ad se scriptas fideliter tractet, habitatione secreti, quod ipsis deberi intelliget.

VIII. Et quoniam etiam Rectorem Romanæ Domus agit, idcirco Regulas Superiorum Localium officio proprias exacte legat, ut quæ in illis præscribuntur, diligenter exequatur.

IX. Suo defuncturus officio, antequam rationem accepti & expensi remanentis, totiusque rei domesticæ, ac Ecclesiasticæ Successori reddet, conficiendum curabit rerum omnium Inventarium, & statum temporalem domus, in quo eam ipse suscepit, & in quo Successori regendam traditurus est, hæcque omnia ante Capitulum Generale perficere curet, ut Successori in eodem electo exemplar unum tradendum, alterum ad Proto-Archimandritam deferendum, & a novo Procuratore subscriptum in promptu habeat.

X. Caveat Hospitium SSm Sergii & Bacchi, cui præest, alieno ære gravare sine consensu Proto-Archimandritæ, & Beneplacito Sæ Sedis Apostolicæ, quinimo curet promovere augmentum proventuum, cum hoc titulo e Provinciis subsidium quotannis sit percepturus.

XI. Antè lapsum turni, Procuratore Generali in Urbe vel mortuo, vel ad dignitatem cum officio suo non consentiente, promotò, alium ex eadem Provincia, ex qua ipse fuit creare pertinebit ad Proto-Archimandritam cum suo Officio Provinciarumque Consultoriis ad modum Regulæ XVI. Consultorum Generalium.

XII. In Consultationibus Generalibus, dum post sui electionem iis interest, locum post Consultores teneat, eodemque loco Acta Capituli Generalis subscribat.

Regulæ Visitatoris Provincialis.

De iis, quæ Personam & Potestatem ejus concernunt.

I. Singulis Provinciis suis sit immediatus Præses, qui subjecta sibi Monasteria sub nomine Visitatoris Provinciæ vel Superioris Provincialis in singulos annos lustret, bono eorum spirituali atque temporali prospiciat: Monachos prout res postulaverit mutet, Officiales Monasteriorum instituat, quorum institutio per Constitutiones ipsi commissa est. Is in Capitulo Provinciali, eligatur, & spatio quatuor annorum suam Provinciæ regat. Statim vero post sui electionem

onem super obedientia debita S. Sedi, Proto-Archimandritæ, aliisque quæ formula juramenti continentur, in manibus Proto-Archimandritæ emisso juramento sit obstrictus.

II. Insuper pro certo habeat, quod ait S. Pater Noster Basilius *Reg. Jus.* 30. Plurium curam habere, esse pluribus servire. Quare ut idem ibidem monet, ex hoc ministerioumat occasionem studii ac solitudinis, ut tanquam, qui de omnibus subjectis sibi Deo rationem redditurus est, animum attendere, ac sollicitus de omnibus esse debeat.

III. Potissimam officii sui curam in eo sitam sciat, ut Provinciam sibi commissam in Monastica perfectione juxta Congregationis Institutum promoveat, videatque, ne Monachi subjecti officio desint suo.

IV. Magna voluntate in bonum commune Provinciæ suæ procurandum feratur, animoque sit forti, ut nullis retrahatur arduis ab eo, quod muneris sui esse intellexerit.

V. Præter facultates, quæ in his Regulis conceduntur, habet etiam eas omnes, quæ de jure quasi Episcopalis jurisdictionis sunt, quæque in concessionibus Apostolicis Congregationi nostræ factis, Provincialibus attribuuntur, quas ex iisdem cognoscet. Non potest tamen in Provincia etiam ex undecim Clementinis ullos casus reservare, sicut nec veteres toti communes Provinciæ consuetudines abrogare.

VI. Caveat etiam quampiam novitatem inducere, nisi ea in commodum Provinciæ cessura videretur, & censeatur prudenter a Capitulo Provinciali probanda.

VII. Equos, currus, & cætera necessaria utensilia, durante officio suo curet conservari in bono statu, ita, ut hæc omnia finito officio Successoris usui commode inservitura traderè teneatur.

VIII. Defuncturus officio rationem accepti, & expensi ex contributionum raudo, sciat se una cum Depositario teneri reddere non modo Proto-Archimandritæ, sed etiam suo Capitulo Provinciali, si id postulatum fuerit a Patribus.

IX. In diuturno eoque gravi morbo constitutus, Proto-Consultorem deleget, qui, quæ Visitatoris sunt, & ab ipso impleri non possunt, sumptibus raudi Provinciæ communis expleat: in aliis vero casibus legitimi alicujus impedimenti, quem in Domino judicaverit, delegare poterit, dummodo is sit delectus vel ex suis Consultoribus, vel ex Superioribus Monasteriorum, vel si ratio distantiae loci suaserit, poterit delegare qualemcumque Virum Religiosum gravem & exemplarem, præcipue autem ex numero benemeritorum. Quemcumque autem delegaverit, nulli potestatem mutandarum Personarum faciet, ita, ut nec Proto-

Consultor

Consultor delegatus mutare possit, sed vel per se, vel per Litteras, dum res mutationem poscet, ad Visitatorem ipsum recurrere teneatur, nisi urgens causa aliter suaserit, Visitatori tamen statim referendo. Sic delegatus autem iis omnibus stringatur obligationibus, quibus adstrictus ipsemet delegans Visitator.

X. Si nondum expleto officii turno ad alium gradum, qui cum suo officio componi nequeat, promoveri eum contigerit, intelligat se statim, ac certam suam promotionem intellexerit, teneri ad accepti, & expensi strictam reddendam rationem, omniaque autographa, munimenta & documenta Provinciæ, sive Monasteriis servientia, si apud se fuerint, nec non Acta officii sui, & Libros scrutiniorum ad respectiva tabularia restituenda.

De iis, quæ juvant ad rectam Provinciæ administrationem.

XI. In Consultationibus suis agat ad eum modum, qui præscriptus habetur in Regulis Proto-Archimandritæ xv. xvi. & xvii.

XII. Ultra accuratam notitiam Regularum S. Patris Nostri, communium Constitutionum, & consuetudinum Provinciæ suæ propriarum, crebra lectione reddat sibi perspectas etiam Regulas, quæ singulis officialibus, & Monasteriorum Ministris præscriptæ sunt.

XIII. Sit diligens in Decretis Capitulorum Generalium, & ordinationibus, quas Capitula statuunt Provincialia per Monasteria Provinciæ suæ publicandis, ut neminem lateant, sed servantur ab omnibus, a quibus servanda sunt.

XIV. Ut opera aliorum adjutus facilius scribere & tractare possit, quæ agenda & scribenda sunt, poterit, præter Secretarium Provinciæ suum Socium, alium habere Monachum, qui ipsi a scribendo sit, dummodo hic Monachus de servanda secreti fide iurjurandum det.

XV. Singulo trimestri rationem accepti, & expensi ex raudo Contributionum a Depositario exigat, ut Contributionum ratio ipsi constet, eamque ipse reddere possit, cum per Constitutiones nostras facienda est.

De Superioribus Officialibus, & Ministris Monasteriorum, nec non Dispositionibus Personarum.

XVI. Quamvis Superiores Monasteriorum, quæ jure ferendi in Capitulis suffragii gaudent, in sua Provincia nequeat constituere; potest tamen, data causa, in judicium eos vocare, & urgente necessitate, suspendere, aliosque, qui vices ipsorum obeant, interim constituere, donec, Proto-Archimandrita per recursum admonitus, novum cum potestate Superiorem provideat.

XVII. Quoties providenda Monasteria Vocalia fuerint Superioribus, recurrat semper ad Proto-Archimandritam eo modo, qui præscribitur in Regulis Proto-Archimandritæ.

XVIII.

XVIII. Ipsius est Praesides Monasteriis non Vocalibus praeficere, eos etiam mutare, & privare ex causa iusta, ad plura tamen suffragia sui Consultorii.

XIX. Vicarios autem quorumcunque Monasteriorum, Ordinarios nostrorum Confessarios, Gymnasiarchas, Concionatores, Ecclesiarchas juratos, Magistros, ac Professores in omnibus classibus, aconomos, & cellarios ipse designabit.

XX. Magistros Novitiorum, & alios quoscunque Officiales, qui juxta schemam suarum comparatè Provinciarum jus suffragandi habent in Capitulis, ipse deligere poterit, sed una cum suo Consultorio.

XXI. Ipsius est, Superioribus Vocalium Monasteriorum a Proto-Archimandritali Officio constitutis, Litteras obedientiales extradere, Installatores designare, nec rem hanc longius, ultra mensem producere.

XXII. Satagat impense, ut in Monasteriis Monachi colant revereanturque Superiores suos, unde neminem ab obedientia eorum eximat, nec immunitates aliquas permittat, quæ præberent subjectis occasionem, suis Praesidibus refragandi.

XXIII. Quos ad graviora, & majora officia idoneos observaverit, ad minora prius munia exercenda admoveat, quo liquido constare possit, suum ipsorum talentum, nisi aliunde de idoneitate ad hujusmodi munia Personæ constet.

XXIV. Universim etiam, quemcunque ejusmodi studiis & officiis applicare studebit, ad quæ quis magis idoneus judicabitur; hac quippe in re habenda semper erit ratio communis boni potius, quam Personæ.

XXV. Quos dotibus ad concionandum, & Sacras Missiones exercendas præstare viderit rarioribus, multo magis, quos ipsos Dei ductu in hoc munere Apostolico vitam Deo dicare velle intellexerit, permittat, imò curet, ut secundum suum talentum, sive votum obsequio, ac gloriæ Dei se se addicant, nec facile eos ad alia traducat studia, nisi gravissima aliter ratio postulaverit.

XXVI. Item, quos docendo Rhetoricam, aut alias Scholasticas artes magis, quam in alio munere juvare, ac ornare posse Familiam Congregationis in Domino judicaverit, ipsique in his Litteris docendis terere vitam velint, si aliud nihil obsit, strenue ad id applicet, horteturque diligenter, ut se totos majoris Divini obsequii causa, tam salutari impendant officio.

XXVII. Monachos semel tantum in Anno, si mutandi opus fuerit, mutet, ac disponat, nisi necessitas gravis aliter suaserit, idque eo Anni tempore, quo sine incommodo Monasteriorum, & Monachorum, imò etiam ipsorum vectorum, iter confici potest.

XXVIII. Monachos ita disponat, ut in singulis Monasteriis non plures aiantur, quam quot ex fixis eorum redditibus ali possint; imò profuerit interdum ali pauciores, ut si forte aere alieno gravetur Monasterium, id, quod superest ex redditibus

ex redditibus, in dissolutionem ejusdem æris impendatur.

XXIX. Caveat, ne ad dissita procul Monasteria absque gravi necessitate Monachi disponantur: neve Litteræ obedientiales cum fenestrellis, ut ajunt, apertis, extradantur, sed expresse scribendum curet nomen Monachi, & Locum, quo jussu suo discedendum est.

XXX. Missionarios ita disponat, ut cum mutandi fuerint, uno amoto, alter relinquatur, qui novum missum sibi Socium paulatim ad id muneris formet, & veluti futurum hæredem methodi suæ instituat.

XXXI. Monachos ad curanda negotia Sæcularia, qualia sunt Commissariorum, Administratorum, Exequutorum testamenti, & id genus alia, nunquam admoveat, nec ad moveri sinat, quamvis in rem Monasterii alicujus, fructus aliqui inde redundaturi sperarentur. Præstat enim juxta monitum S. Patris nostri *Reg: Fus: 44.* in rerum necessariarum penuria, omnem angustiam ad mortem usque perpeti, quam ut gloriam nostram quis evacuet.

XXXII. Curet, ut in prædiis præsertim, quibus cura animarum est annexa, minimum duo nostrum commorentur, qui sibi tam conversationis, quam integritatis vicissim esse valeant testes, ac admonitores.

XXXIII. Etsi Legibus nostris cautum sit, ut etiam officium minorum Præsidentum, sive Superiorum non Vocalium duret a Capitulo ad Capitulum, hoc est, ut spatio unius quadriennii habeatur definitum, poterit tamen cum voto suorum Consultorum iis, quos vere idoneos, ac Monasteriis suis utiles intellexerit, regimen ex uno quadriennio in alterum pro majori locorum bono prorogare, quemadmodum non expectato exitu quadriennii, ex gravi, justa, & urgente causa, locis suis movere, ac privare.

XXXIV. Ad privationem tamen Præsidentum non veniat, nisi gravissimæ rationes communicandæ ac serio examinandæ a Consultorio integro ad amovendum suaserint, & istud in mutationem, consenserit.

De Novitiis professuris & recens Professis.

XXXV. Potest Clericos nostros, qui Annum probationis explerunt, si idonea ad professionem faciendam ætate destituti fuerint, vel studiis Litterarum, si sint ad ea apti, interim addicere, vel Monasticis ministeriis, quibus obeundis pares sunt, applicare, idque sive in Monasterio Novitiatu, sive in alio, donec Annum ad valorem Professionis requisitum assequuti fuerint.

XXXVI. Sciat, ad hoc, ut Novitii nostri solemniter profiteri institutum possint, præter consensum Capituli, quod Monasteriale dicitur, requiri quoque suum; quem nunquam præstet Clericis Novitiis, si tantum in doctrina

Christiana progressum non fecerint ; quantus est necessarius ad eandem rudibus , bene & fundate tradendam .

XXXVII . Recenter Professi , ut spiritum , quem in prima sui in Novitiatu institutione hauserunt , non deperdant , imo in ea solidiora capiant incrementa , sciat ad secundum Tyrocinium statim solemnibus votis nuncupatis , mitti a se debere , ut in spiritu per Triennium roborentur .

XXXVIII . Proinde Clericos Litteris capeendis idoneos mittat , habitatione capacitatis suæ ad Monasteria , ubi Litterarum studia pertractantur , curetque , ut ibi in loco ab antiquorum Professorum habitatione separato , sub disciplina arciori , ac sub cura moribus & doctrina , rerumque spiritualium peritia præstantis Magistri agant , juxta Regulas Magistro Neoprofessorum præscriptas .

XXXIX . Clericos ad studia Philosophica minus aptos mittat pro discenda Theologia Morali , curetque , ut sub exacta arcioris disciplinæ observantia in Regulis Magistri Neoprofessorum præscripta , ab ipso Professore procuranda , trienni vel saltem bienni spatio ibi maneant .

XL . Laicos recens Professos ad majora mittat Monasteria , ubi exacta ob majorem Monachorum copiam spiritus fovendi , atque ampliandi offert se facultas , ut sub cura Vicarii , qui Magister ipsorum esse debet , maneant , & obsequia exercent , quæ spiritus profectum non impediunt .

XLI . Clericos , qui iam exacto studiorum cursu ad vitæ nostræ Monastica institutum accesserunt , ac solemniter illud professi sunt , applicet ejusmodi muniis , & obsequiis , quæ spirituali profectui minimum obstant , & per triennium detinendos curet in exercitio humilitatis , illiusque disciplinæ arcioris , in qua cæteri Clerici Neoprofessi nostri manere obligantur .

XLII . Sciat autem nullum Neoprofessum , non expleto secundo Tyrocinio , licere sibi mittere extra Provinciam pro studiis addiscendis , aut intra Provinciam pro eisdem docendis , nisi id urgens postulaverit ratio .

De Studiis Litterarum .

XLIII . Peculiari cura nitatur , ut quod agere ipsam volunt Regula , officio suo in ratione Studiorum præscriptæ , eo impensius effectum reddat , quo planius est , scientiarum a nobis rationem quam maximam haberi debere .

XLIV . Studiose inquirat , num lectiones in Scholis nostris , & Scholasticae exercitationes diligenter suo tempore , & ordine habeantur , & si quid emendandum judicaverit , per Ordinationes corrigere non omitat .

De promovendis ad Ordines & in Confessarios .

XLV . Nemo Sacros Ordines audeat suscipere sine sua facultate , & commendatione

commendatione, quam quidem impertiatur illis tantum, quos idonea ætate, probis moribus, & sufficiente doctrina instructos repererit.

XLVI. Caveat, ne ad Ordines promoveantur, 1. qui aliquam rudiorē artem profitentur: 2. ii, qui nondum neoprofessorii, sive secundi Tyrocinii curriculum confecerunt. 3. qui licet secundi Tyrocinii tempus compleverint, & in practica Theologia versati sunt, sufficientem tamen tonorum chori nostri, ejusque dirigendi scientiam affectu non sunt.

XLVII. Ut de sufficiente uniuscujusque ad Ordines suscipiendos doctrina constare possit, ipse, si commode potest, Ordinandos examinet, sin minus, destinet idoneos Viros alios, qui præstito juramento de sincere ferendo judicio, diligens doctrinæ, & aptitudinis ipsorum faciant periculum.

XLVIII. Judicatos per exāmen dignos, qui Sacris initientur, committat alicui Monacho, ut illo Magistro, bene addiscant Sacras Ecclesiastici nostri ritus ceremonias. Dum vero ad recipiendos Ordines ad locum Cathedræ mittentur, curabit, ut secum deferant testimonium Baptizmale, commendabit vero Superiori Monasterii ejus loci, vel vicinioris cujuscumque Cænobii, ut ibi aliquo instructore, etiam in iis docti evadant ritibus, qui iuxta Pontificale sunt servandi ab ipsis circa receptionem ordinum.

XLIX. Ut Sacramentum quoque Pœnitentiæ ea peritia, quæ decet Dispensatores Mysteriorum Christi, administretur, neminem ad excipiendas fidelium Confessiones curabit exponendum, quem prius vel suo, vel pariter juratorum Examinatorum judicio Confessionibus audiendis idoneum non censuerit.

L. Quo vero eadem regendarum conscientiarum peritia magis alatur, curabit, ut dum visitat Monasterium, per strictum Sacerdotum examen exploret, num lectione casuum conscientia privatoque doctrinæ Moralis studio se exercent, ut ab oblivione vindicent, quæ didicerunt, & se in dies faciant aptiores curæ salutis animarum capeffendæ, exercendæque.

De Rebus Monasteriorum.

LI. Etsi novas Monasteriorum fundationes non possit ex integro admittēre, sciat tamen sua interesse videre, quibus, & an tolerandis conditionibus offerantur, quo Provinciæ commodo, quo, & an salubri in loco, ut hæc omnia ad Capitulum Provinciale referat, cujus est negotia novarum fundationum expendere, & non nisi stricte servatis omnibus, quæ Canonibus, & Patriis Legibus caventur, ad ultimum transigere.

LII. Quodsi Provinciale Capitulum commode expectari non potest, puta ob difficilem, ac periculosum Fundatoris morbum, vel non esse cunctandum ex alia gravi causa intelligat, ad Proto-Archimandritam tunc recurrere sibi licere.

licere, ut is Vice-Provincialis Capituli videat, & statuatur, quod statuendum de nova fundatione in Domino judicaverit.

LIII. Superioribus novi alicujus ædificii, sive latericii, sive lignei, si majoris momenti est, moliendi, uti & veteris cujuscumque notabilis operis demoliendi, potestatem nunquam faciat, nisi prius certior fiat de vera necessitate ejusmodi operis, sive construendi, sive disturbandi, idque re communicata suo Consultorio ejusdemque voto exquisito.

LIV. Nec permittat aggredi novas majoris momenti erectiones, nisi ad modulum a perito Architecto delineatum, & tam a se, quam suo Consultorio recognitum.

LV. Curet autem Provincialis, ut duos vel plures Monasteriorum modulos ita a peritis Architectis effictos habeat, ut in iis, quæ ad Monastica habitationis commoditatem pertinent, suo quæque loco, ac ordine posita conspici possint, quoad eorum ideas, quantum situs locorum aliaque adjuncta pati poterunt, Superiores conformare constructiones suas enitentur.

LVI. Ad sumptus non necessarios in Monasteriis resecandos diligenter sub tempus visitationis inquirat: An habeantur in illis superflua ex: gr: quorum equi, famuli inutiles, Alumni etc: Tum an in ratione victus, & vestitus & in itineratione Superioris, in excipiendis hospitibus, in suppellectili domestica sit aliquid, quod speciem luxus, aut fastus præferat. Et si quid observaverit, illico curet resecandum.

LVII. Si adverterit Superiorem subsidio indigere viri rei temporalis administrandæ periti, curabit ut vel Vicarius, vel Æconomus sat in æconomicis versatus ipsi adjungatur, ne res familiaris Monasterii aliquod detrimentum capiat.

LVIII. Ære alieno non permittat gravari Monasteria, nisi prius urgentissimam causam, & necessitatem per Consultores Monasterii examinatam, & perpensam, nec non modum restituendi habita ratione reddituum, & elemosynarum probe intellexerit.

LIX. Ad rem familiarem per suam Provinciam promovendam, curet stricte & serio examinari libros rationum, nec sit contentus duntaxat scire, quantum sit expensæ pecuniæ, & quantum acceptæ, sed etiam diligenter videat, quantum, & unde acceptum sit, quantum, & in quibus rebus sigillatim, & quam necessariis sit expensum.

LX. Inquirat etiam in debita tam activa, quam passiva, cujusque Monasterii, intelligereque bene curet statum Monasterii; Quare conferat statum Anni præsentis cum statu Anni præcedentis, & videat, num aliqua acciderit muta-

est mutatio in melius, vel deterius.

LXI. Det operam, ut in quolibet Monasterio pro facultatum suarum modo, certa laterum camentorumque quantitas sive ad novam ædificationis constructionem, sive ad constructorum conservationem, sive denique in emolumentum Monasterii quotannis appareatur.

LXII. Dum vel de summis levandis, vel negotiis, quæ alienationem non involvunt, transigendis, vel juribus Monasteriorum vindicandis, agitur, semper videat, quid expedientius futurum sit, detque operam, ut lites, pro rebus præsertim temporalibus a nostris devitentur, nisi de jure nostro manifeste constaret, nec justa transactione, vel concordia res componi posset; Tunc enim se suaque defendere in judicio permitti debent.

LXIII. Præter solitæ pro impensis itinerum contributionis pensum, caveat, ne a Monasteriis munera, aliqua pro se, & famulis directe vel indirecte exigat, multo magis ne extorqueat, præter pauca victualium subsidia, quæ offerri possunt.

LXIV. Dum sine magno incommodo potest, bona stabilia extra Monasterium inspicere non omittat, ut cognoscat, quo res eorum loco posita sit, & num non egeant meliori instauratione, vel meliori cultura.

De iis quæ ad observantiam Regularem, curam nostrorum in spiritu, & juvandos proximos pertinent.

LXV. Satagat impense, ut in Monasteriis exequutio eorum urgeatur, quæ Constitutionibus, sive communibus, sive peculiaribus præcipiuntur, utque usus Epitimiæ, sive animadversionum, juxta Leges nostras poenales in transgressores Legum, præsertim quos Paterna non corrigunt monita, vigeat, servato ordine, qui in iisdem legibus præscribitur.

LXVI. Curet autem, ne quem præscriptus poenaliū rigor prætereat, ut spe indulgentiæ præcisa, omnibus palam fiat, non ea quæ arrident tantum, servanda esse, sed ea omnia, quæ unicuique præcipiuntur.

LXVII. Paterna omnes complectatur charitate, atque per consociationem mansuetudinis cum sua auctoritate, se amabilem omnibus reddere studeat, ut fidenter ad illum in rebus præsertim spiritus recurrere possint.

LXVIII. Curet etiam, ut mutua charitas, unio, & conformitas in Monasteriis, secundum præscriptum Regulæ & Constitutionum foveatur, nec omittat animadvertere serio in pacis turbatores, sicubi tales deprehenderit.

LXIX. Attendat, ut quæ circa Votum paupertatis a nostris servanda, Legibus nostris statuuntur, plenam executionem omnino obtineant.

LXX. Tametsi vero par est nostros, voto paupertatis obstrictos, curare

curare sollicitè , ut dum facultatem utendi rebus fieri sibi sub tempus primæ Canonice visitationis petunt , animo (utique vi voti sui) sint parati Visitatoris arbitrio de rebus suis acquiescere ; caveat tamen Visitator , ne de rebus cuiuspiam Monachi , autoritate sua arbitretur , neve , aut usum , quem petit , ipsi deneget , aut quid ad alios traduci usus mandet , nisi compertum probatumque habuerit abusum , aut ex alia gravi , justa , & urgente causa id expedire prudenter in Domino judicaverit . Quodsi quando ita forte statuere necesse habuerit , caveat ne ad suum commodum , siue usum rem quampiam convertat , sed Monachi ipsius libertati relinquat , rem ad præscriptum Constitutionum nostrarum , cui , & quem in finem voluerit , applicandi Monasterio .

LXXI . Videat ubique sub tempus visitationis , num Obligationibus Missarum diligenter satisfiat . Quodsi alicubi numerum Missarum majorem repererit , quam ut possit ei facile intra breve tempus celebratione responderi , tot tantum Communitati hujus Monasterii Sacra facienda relinquat , quot intra Trimestre persolvi possunt ; reliquum vero cum stipendiis ad aliud vicinius Monasterium transferri jubeat , nisi egestas Monasterii aliter subveniendum Obligationibus suaserit .

LXXII . Si quando ad benevolentiam insignium hominum conservandam , vel ad gratitudinem Benefactoribus exhibendam Sacra indicenda sunt , id aliter non faciat , nisi de consilio & assensu suorum Consultorum .

LXXIII . Quemadmodum Superiores locorum ipsum certiore de obitu uniuscujusque Monachi facere obligantur , ita se teneri & ipse sciat , Indicem vitae functorum in Provincia cum Proto-Archimandrita , cumque suis communicare Monasteriis , ut statuta Sacra in subsidium Monachorum demortuorum , longius , quam par sit , non differantur .

De ratione , qua cum Proto-Archimandrita aliisque Provinciis agendum est .

LXXIV . Cum Proto-Archimandrita , charitate , humilitate , & obedientia tam judicii , quam voluntatis curet esse semper conjunctus , existimetque suum esse ejusdem tam apud Monachos suos , quam etiam apud extraneos auctoritatem tueri , nec non suam , & eorum in illum benevolentiam , & amorem conservare .

LXXV . Fidelis autem præ primis ei esse studeat , quam quidem fidelitatem observabit , si in rebus ad Institutum pertinentibus regi se a Proto-Archimandrita sinet , si nihil gravioris momenti , præter ejus sententiam , quoties hæc explorari possit , aggredietur , si candide significabit ipsi , quidquid in Provincia , & ejus partibus observaverit , quod sua indigeat providentia .

LXXVI . Singulis Annis eidem Proto-Archimandritæ reddat rationem Visitationum suarum , Acta eorundem Visitationum cum scrutinis eidem Proto-Archimandritæ

mandritæ exhibendo , ut capiat informationem , in quo statu unumquodque Monasterium , & Persona versetur .

LXXVII. Catalogum quoque Personarum suæ Provinciæ quotannis tradere eidem tenetur , ita confectum , ut quis , ubi , & quid agat facile ex eo cognoscatur ; & si contigerit influxu Anni mutationes Personarum facere , eas eidem referre curabit .

LXXVIII. Non omittat quoque crebro Litterarum commercio suam erga Proto-Archimandritam testari fidem , perspecta ei faciendo omnia , quæ decere eum scire de sua Provinciâ intellexerit .

LXXIX. Litterarum communicatione , illorum quoque , qui aliis præsunt Provinciis , Visitatorum charitatem conciliare sibi studeat , ut in Congregatione nostra animorum unio , & concordia quam maxime vigere cognoscatur .

LXXX. Cum dederit se occasio alias juvandi Provincias , sciat se charitatis facturum exercitium , & maximum operæ pretium , si occasione non defuerit , dummodo Provincia sua necessariis non destituatur Ministris .

LXXXI. Itinerum autem expensasolvere intererit ejus Provinciæ , in cuius bonum , & utilitatem cedit profectio .

De Visitatione .

LXXXII. In singulos Annos singula suæ Provinciæ Monasteria obeat , videatque , num omnia tam in spiritualibus , quam in temporalibus secundum Institutum observentur , idque juxta formulam Canonicae Visitationis Constitutionibus nostris præscriptam .

LXXXIII. Licet , cum ipse omnia Provinciæ suæ Monasteria ob causas graves lustrare non possit , delegare alios valeat , qui illius vice ea loca visitent , quæ adire ipse non potest ; det nihilominus operam , ut ea ipse omnia per se , & singulari cura inspiciat Monasteria , quæ vel Tyrocinia habent , vel Seminarium Studiorum alunt .

LXXXIV. Etsi Abbatum Personas , bonaque Abbatialium Monasteriorum visitare non possit , nisi quando a Proto-Archimandrita ad id muneris delegaretur ; Ipsius tamen est visitare jure suo Personas Monachorum , qui in ipsorum degunt Monasteriis , & si quid opus judicaverit , pro ipsis ordinare .

LXXXV. Statim , ac intimaverit visitationem , communem Monasterii vitam sequatur , & nec a choro , nec a mensa communi abesse studeat .

LXXXVI. Monachos vocatos ad scrutinium interrogaturus , ad veritatem ingenue dicendam cohortetur , ne malorum , quibus ipsi mederi non possunt , silentio tamen dissimulanda putant , culpa , ita sentiente Sancto Patre , in ipsos conferatur ; Admoneat autem , ut silentio regant , si quid in scrutinio vel dixerint

sint vel acceperint, quod secreto servari debeat.

LXXXVII. Bene expendat, quæ contra alios, ac præsertim Superiores dicuntur, ut nonnisi veritatem assecutus, fidem dictis adjungat; ne facile credendo, Monachorum erga immediatos Superiores obedientiam, atque reverentiam imminutum eat.

LXXXVIII. Si quid ex transgressionibus Constitutionum, & Regularum, visitando cognoverit, quod medicina adhibita sanari statim possit, ante suum e Monasterio discessum executioni mandari jubeat, ut Monachi, quæ muneris sui sunt, incipiant cum svavitate implere, Superiores vero non desinant majori efficacia executionem urgere.

LXXXIX. Caveat, ne quam causam sub tempus visitationis, inter Monachos judicandam suscipiat, quæ non fuerit a Superiore loci cognita, & ipsius arbitrio composita, nisi aut justam & solidam rationem omisæ a se delationis Superiori suo allegaverint, aut Superior illam cognoscere omiserit vel neglexerit.

XC. Moram suam in visitationibus, non facultatum, quæ cuique Monasterio suppetunt, conditione, sed necessitate metiatur, diutius proinde visitando, non moretur, quam revera fuerit necesse.

XCI. Extra visitationem vero, quoties alterius cujuspiam Monasterii causa aliquod adibit Monasterium, post unum alterumve hospitalitatis diem, quandiu ibi æget, impensis ejus Monasterii cum equis, & familia sustentabitur, in cujus utilitatem cedit ipsius commoratio.

XCII. Ad iter agendum equis, quantum fieri poterit, utatur paucis, nec adhibeat unquam plures, quam quot, juncta necessitati permittit consuetudo. Id quod etiam Abbates servare tenentur, dum Provincialium munere funguntur.

XCIII. Viros auctoritate præstantes, & qui de Monasteriis nostris, quæ visitat, benemeriti sunt, propter conservandam eorum erga eadem Monasteria, & Provinciam, benevolentiam, quoties expedire cognoverit, visitare non omittat.

XCIV. Acta scrutiniorum seu Visitationum ad suam curam pertinere sciat, quæ ita conservari curet, ut secuta reddantur ab inspectione cujusvis Religiosi, multo magis extranei.

Regulæ Consultorum Provincialium.

De his, quæ generatim ad omnes pertinent.

- I. **M**aximi & primi in munere Provinciali adjutores sunt Consultores, qui residere tenentur in locis non plusquam bidui itinere a se distitis, ut commode vocari possint, ubi res gravioris momenti cum ipsis communicandæ sunt.
- II. Cum idem munus gerant in suis Provinciis, quod Generales in universa Congregatione Consultores, & jure decisi sui suffragii, æque atque ipsi gaudeant.

dare

dare operam connitantur, ut proportionem quadam ea observent, quæ in Regulis Consultorum Generalium propriis sunt præscripta.

III. Studeant diligenter, ut non modo peculiari charitate, & animi dimissione, sed vera etiam obedientia cum Provinciali suo sint conjuncti, utque apud omnes tam nostros, quam extraneos auctoritatem ejus cum reverentia tueantur.

IV. Se quoque mutuo vera prosequantur charitate, nec cum contigerit aliquem in Consultationibus in diversam vel singularem abire sententiam, ausit ullus quidpiam ex eo offensionis capere, aut animi aliquam alienationem re, verbo, sive vultu indicare.

V. In designationibus Præsidentum ad minora Monasteria, deputationibus Magistrorum Novitiatus, & aliorum, qui ex officio vocalitatis jure gaudent, suffragia sua ferant secreto.

De iis, quæ Personas eorum concernunt.

VI. Dum munus Provisitoris ad Proto-Consultorem morte vel ascensu Provincialis defertur, meminerit illud statim auspicari, sed Proto-Archimandrita factum primum de illo obitu certiore.

VII. Quodsi aditus ad Vicariam Provinciæ administrationem Ecclesiastica Provincialis promotione pateat, sciat se de ea administratione capeffenda a Proto-Archimandrita admoneri primum debere, ut certius nimirum omnibus constet, Provinciale in Nominationem sui consensisse, atque eo ipso se procuracione Provinciæ abdicasse.

VIII. Quocunque autem casu, hoc scilicet, sive illo ad gubernationem Provinciæ admovebitur, reget ipsam Provinciæ Vicarii nomine, ea tamen omni, qua Provincialis ipse, auctoritate, atque Legibus iis omnibus, quæ in Regulis hujus officii propriis descriptæ leguntur.

IX. Ad primam ejus curam pertinebit numerum Consultorum, de quo ipse detrahitur, instaurare: Quod faciet una cum reliquo Consultorio in ordinem Consultorum adlegendum Virum ad præscriptam justitiæ distributiæ, & per suffragia medietate plura.

X. Delectus ad hunc modum Consultor tertium inter Consultores locum teneat, ad Primi vero Consultoris locum semper gradum faciat secundus Consultor; minime tamen sibi competere sciat munus Provisitoris, si hunc mori vel ad dignitatem incompatibilem promoveri contigerit. Sed tali in casu tenebitur omni mora postposita de eodem certiore reddere Proto-Archimandritam, ejusque officium, ut is, vel temporaneum designet Provisitorem, si quæ obstacula fuerint ad accelerandam Vicarii Provincialis electionem.

nem, vel eandem faciendam quantocyus statuatur, tempore ac loco, a se designandis, nisi id sua sponte aliunde certioratus perfecerit. Atque ita electus in manibus ejusdem Proto-Archimandritæ juramentum solitum Visitatori Provinciæ præstabit.

Regulæ Secretarii Provinciæ.

I. Cum Secretarius Provinciæ habeat in Consultationibus jus suffragii decisivi, & æquo, atque Consultores jure ad Provinciæ consilia pertineat, curet, ut perspectas sibi habeat Regulas Consultorum proprias, & eas diligenter servare studeat.

II. Præterea muneris sui esse intelligat, referre in codicem, quid in unaquaque Consultatione actum, & quid, quibus ex causis decusum sit.

III. Cum vero non solum Secretarius Provinciæ, sed etiam Raudi Provinciæ Depositarius sit, sciat ad se pertinere raudum a Monasteriis ad præscriptum Capituli Provincialis exigere, ac recipere, Syngraphasque solutionis, ubi opus fuerit, a se subscriptas dare.

IV. Qua Socius vero Visitatoris, meminerit se Provinciali omnia veræ charitatis, obedientiæ & humilitatis officia debere, tenerique fidelem ei esse, nihil inscio eo agendo, vel scribendo; quod ad negotia Provinciæ pertineat.

V. Nullam regiminis sibi partem usurpet, & intelligat se non Socium regiminis, sed laboris tantum esse.

VI. Si quid in Monasteriis, vel in tota Provincia, præsertim vero in Præfectis locorum observaverit, quod Provincialis postulet providentiam, illum commonefacere ea de re non omitrat, fidelissimo autem silentio tegat, ac si prorsus nihil sciret, quod is secreto tenendum judicaverit.

VII. Litteras ad Provinciale directas non legat, nisi ipso jubente, aut iam resignatas, sibi tradente.

VIII. Memoriae causâ in peculiari libello notet desideria tam Monasteriorum, quam Personarum, ut cum locus vel tempus iis satisfaciendi se obtulerit, Visitatorem de eo commoneat.

IX. Res etiam consultatione dignas, & quod certo loco, ac tempore a Provinciali præstandum judicaverit, in eodem libello habeat annotatâ, sæpeque commentariolum istud suum legendo percurrat, ut agendorum recordatus, etiam Provinciali in memoriam ea reducere possit.

X. De morte nostrorum in Provincia, uti & de Benefactoribus defunctis, nuntium Monasteriis, ut det, sit sollicitus; præsertim cum litteras Provincialis nomine scribit. Sed & ipsum Provinciale commonebit, ut dum scribit

scribit, præsertim ad Proto-Archimandritam, defunctorum memor sit, quo statuta quantocyus per Congregationem persolvantur pro ipsis suffragia.

XI. Meminerit dare operam, ut Epistolæ majoris momenti, præsertim inter Proto-Archimandritam, & Provinciale datæ, ultro-citroque Actis per Amanuensem mandentur, utque etiam ordinariorum summulæ Litterarium iisdem inseri non negligantur, quo Provincialis memoria facilius refricetur, quæ, & quorum postulata fuere, quæ responsa reddita, quæque cuique consilia ab ipso pro opportunitate locorum data fuerint.

XII. Sub tempus visitationis strenuam Visitatori opem ferat in examinandis Libris rationum, in recensenda suppellectili Sacra, & profana, in inspectione Provisionum, victualium, & officinarum, observetque errores, aut abusus, si qui circa ea occurrerint, ut certior de iis factus Visitator, facilius examinet, statuaturque, quod expedire judicaverit.

XIII. Caveat ne munera aliqua a Superioribus, atque aliis Monachis expetatur, multo magis ne extorqueat.

XIV. Ipsius est curam habere Chartophylacii, quod officii Provincialis peculiare est. Quare det operam, ut gubernationi Provinciæ necessarios in promptu habeat Libros, uti 1mo. Librum in quem refertur, quo quis per Litteras obedientiales disponitur. 2do. Librum, cui mandantur nomina defunctorum Patrum, Fundatorum, & Benefactorum Provinciæ, annotato Anno, Mense, Die, loco obitus, & gradu uniuscujusque. 3tio. Librum continentem Catalogum Monachorum, quo Religionem ingressi, & professi sunt tempore, quo Sacris initiati, cujus talenti, ubi, quando, quamdiu, & in quo operam Provinciæ præbuerint suam. 4to. Librum continentem ordinationes, quæ a Visitatore Monasteriis post visitationes observandæ præscribuntur. 5to. Librum complectentem judicia de Annuis examinibus nostrorum, adnotatis Anno, Mense, loco, & Neminibus Examinatorum. 6to. Librum, qui indicet, quot quoque Anno accesserint ad vitam Monasticam, eamque professi sint. 7mo. Librum Pœnitentialem, in quo assignandæ Monachis pœnitentiæ describuntur.

XV. Si Visitatorem mori contingat, neque præsto sit Proto-Consultor, Libros, Litteras, Scripturas ejus omnes in scriniis claudat, & adhibito Monachorum testimonio, obsignet omnia: claves vero apud se retineat tradendas statim Proto-Consultori, qui munus Provicatoris auspicabitur.

Regulæ Historiographi Provinciæ.

I. Munus istud obibit aut Consultor Provinciæ Præfectura Monasterii non impeditus, aut alius gravis idoneus Monachus, qui pretium istius officii

cii metiri ex eo debet, quod seræ posteritati operam suam navet in rebus magni momenti, hoc est in iis, quæ vel aut ad spirituale nostrorum solatium, vel ad utilem Monasticæ, & Ecclesiasticæ Historiæ nostræ Ruthenæ notitiam conferre non parum dignoscuntur.

II. Hinc sciat ad se pertinere, Litteris mandare eventus singulares, qui unoquoque Anno per singula acciderint Monasteria: novas foundationum, si quæ contigerint, accessiones: obitus Fundatorum, vel Benefactorum nostrorum: Emigrationes ex hac vita Monachorum: item inaugurations Episcoporum nostrorum, Supremos ipsorum dies, tum causas Provinciæ & Monasteriorum, quomodo processerint, & quem exitum habuerint, & quid quid videbitur in Ecclesia nostra, vel in Provincia contigisse tam illustre, ut ab oblivione vindicari omnino mereatur.

III. Exponet autem ista omnia breviter quidem, sed quam planissime fieri poterit, adhibitis omnibus rerum adjunctis, ut historia condi possit, si quando ita opus fuerit. Mortuorum autem non nuda nomina recenset, sed etiam munera in Provincia obita, & virtutes, quibus maxime præstiterunt, in primis vero, si quid emittit in ipsis, quod facti non vulgaris commemoratione planum fieri possit.

IV. Nihil exaggerationibus largiatur; solius in omnibus veritatis habeat rationem, nec ponat pro miraculis, quæ miracula non sunt, uti nec pro certis, quæ diligenter comperta non habuerit.

V. Si quid scribendum sit de rebus, quæ ad externos pertinent, ita perscribi, & narrari curet, ut ubique citra ullam cujusquam offensionem legi possit.

Regulæ Chartophylacis Provinciæ.

I. Istud quoque officium pertinebit, si commode fieri poterit ad Consultorem, præsertim a cura regendi Monasterii vacuum, vel ad alium gravem Patrem, in Emeritorum numero repositum, eundemque juramento fidelitatis obstrictum esse necesse est.

II. Ejus autem erit diligenter curare, ut Chartophylacium Provinciæ, quam optime digestum, & compositum conservetur, in quo extent in primis monumenta universim ad Congregationem nostram pertinentia, uti Capitula Superiorum temporum, Sacra & prophana Rescripta, Diplommata, Privilegia. Secundo. Similia monumenta, quæ peculiariter in rem Provinciæ prodierunt. Tertio. Acta visitationum Provincialium quæ Provinciales successive per manus tradant, & ipsi diligenter & secreto talia Acta, ubi maluerint, conservent. Quarto. Libri Consultationum antiquiorum. Quinto. Inventaria Monasteriorum, sive

sive Libri continentes statum temporalem eorum . Sexto . Annui Catalogi residentiae Monachorum : Septimo . Dyptycha Annua eorundem mortuorum . Octavo . Libri metrices professorum . Nono . Libri Historiae Provincialis a Scripto-ribus ejusdem concinnati . Decimo . Litterae & Scripturae , quae , licet certa Mo-nasteria respiciant , ipsorum tamen Archiviis non debentur .

III . Ex chartophylacio suo nullum cuiquam monumentum , uti neque li-brum dabit , sine Provincialis licentia speciali ; & cum jussu ejus tradiderit , in Libello statim notabit , quid , cui , & quando dederit : & si externus fuerit , caveri sibi per syngrapham faciet , quid , & quo tempore ab ipso reposcendum sit .

IV . Praecipuorum monumentorum exempla ita recognita subscripta , & com-parata habeat , ut fidem facere possint in quovis judicio .

V . Summarium omnium , quae in Chartophylacio continentur , habeat descri-ptum eo ordine , quem in ipso obtinent Chartophylacio .

Regulae Superioris Localis .

De iis quae ad Ejus Personam , & Monasterii gubernationem pertinent .

I . **S**tudeat omnino , talem se praestare Praefectum , qualem in Regulis ipsum suis depingit Basilii ; Quas proinde frequenti lectione reddere sibi fami-liares , quam maxime connitatur .

II . Primam officii sui curam in eo esse sitam intelligat , ut Regula nostra , & Constitutiones exacte ab omnibus in Monasterio observentur , quod ut facilius assequatur , primus exemplo omnibus praelucere , atque adimplere ea diligenter contendat , quae ab aliis , quibus praest , optare praestanda debet .

III . Singularia in vestibus , cibis , & aliarum rerum usu fugiat , com-munes Constitutiones servet , nec patiatur desiderari se unquam neque in choro , neque in Refectorio , quoties legitime aliis curis , & negotiis impeditus non fuerit .

IV . Usus consuetudinesque in Provincia receptas , & probatas , servan-das curet , nec , si qua antiquitas peculiari loci alicujus exigentia induc-ta fuerit , in Consulto Provinciali , immutet , nihilque novi inducat .

V . Et si , exceptis iis , quorum designatio pertinet ad Provincialem , do-mesticis Ministris pro prudentia sua ipse addicere alios , & in iisdem detinere , aut ab ipsis amovere possit , caveat tamen , ne facile , sine justa causa , mutet , praesertim , quos viderit idoneos ad officia , quae , ut recte exercentur , usum rerum , & peritiam poscunt peculiarem .

VI . Similiter ejusdem potestatis erit Confessarium Ordinarium , & alios Officiales , quos ad Provincialem spectat constituere , ab officiis suis suspendere , quoties justa causa postulaverit .

VII . Praecipere in virtute Sanctae obedientiae quidem potest , sed hujusmodi

potestate raro utatur , & non nisi gravi urgentique data causa .

VIII . Potest etiam subditos poena excommunicationis , vel suspensionis mul-
tare , id tamen non faciat , nisi iusta & gravissima exigente causa , ac de consi-
lio suorum Consultorum .

IX . Potest Vicarium , Poenitentiarium , Ordinarium , nec non Concionato-
rem ab onere hebdomadariae stolaë immunes declarare , etiamsi inter Patres E-
meritos relati non fuerint ; occupationes tamen , quibus pro ratione loci detinen-
tur tales sint , ut poscere suo jure hanc immunitatem videantur , dummodo id
fiat de consilio Cætus Monasterii .

X . Et si quo ad communem loci disciplinam secum , cumque suis ad breve
tempus interdum dispensare valeat , sciat tamen id in levioribus sibi solum licere
& cum ratione probabili .

XI . Non poterit tamen dispensare in jejuniis , nisi cum particularibus , id-
que vera necessitate postulante , videatque hac de re , quæ in communibus Con-
stitutionibus , Tit. . De mortificatione , & temperantia , præscribuntur .

XII . Nequit quoque ullum casum , etiam ex iis , quos Clemens VIII. reservari
a Regularibus posse censuit , sibi servare , siquidem id Constitutionibus nostris ,
alia media ad averruncanda mala præscribentibus , prohibitum sit .

XIII . Ad vitæ Monasticæ Institutum , & habitum extra locum Tyrocinii ne-
minem potest admittere , sine expressa Proto-Archimandritæ , vel Provincialis
facultate , quod si quando id sibi permissum fuerit , dabit operam , ut quamprimum
ad locum Novitiatus dimittatur cum omni sua suppellectili .

XIV . Laicalem tamen statum profiteri volentes , poterit admittere , & ve-
sire , ita tamen , ut admissum , exacto in Monasterio suo uno Candidationis anno ,
pro secundo formalis probationis anno , ad locum Tyrocinii mittere omnino te-
neatur .

XV . Quas alias habeat facultates , partim ex his officii sui Regulis , partim
ex Constitutionibus communibus , partim denique ex gratiis , & concessionibus
Apostolicis Congregationi nostræ indultis addiscat , ut in iis , quas non habeat ,
ad Superiores recurrere teneatur .

De iis , quæ sunt adjumento ad rectam Monasterii Gubernationem .

XVI . Habeat a se , suoque Monasterio Cætu delectos Consultores , cum qui-
bus conferre possit , quoties res majoris momenti pro temporum , & negotiorum
varietate bene perpendendæ occurrunt , ac præsertim cum agitur de poenitentiis
infligendis pro gravioribus delictis , maxime si hæc in Constitutionibus nostris
peculiares poenas præscriptas non habent .

XVI .

XVI. Eorum sententias citra ullum indicium suæ in aliquam partem propensionis libenter, ac benigne audiat, quamquam iis auditis, ipsius erit id, quod in Domino visum fuerit, de rebus propositis statuere.

XVIII. Juvabit in arduis, etiam viciniorum Monasteriorum Superiores, ad consilium adhibere, præsertim, cum præsto domi pares dandi consilii Patres non adfuerint: imo alios quosque consulere, quos de proponendis rebus bene posse judicare existimaverit, ut quemadmodum vult Regula S. Patris, — omnia fiant, adhibito eorum, qui ad consilium dandum apti sunt, iudicio.

XIX. Singulas consultationes domesticas in peculiarem Librum Actorum Monasterii referri jubeat, ut constet, quid, & ex quibus causis decusum sit.

XX. Præterea habet. 1mo. Librum, in quo sit descriptus status Monasterii a Prima sui fundatione. 2do. Librum continentem Nomina Monachorum, & officia, nec non Annum, Mensem, Diem, quo quis habitatum venit, & unde: Quo tempore sacris exercitiis spiritum excoluit, quid, & quando vestiarum nomine sibi depensum habuerit, & quo demum, quandoque, cum e Monasterio per obedientiam excedit, dispositus fuerit. 3^{io}. Librum familiæ domesticæ, in quo notetur singillatim, quot Monasterium famulos alat, quo quis tempore, & contractu conductus sit, quid cuique, & quando solutum fuerit. 4to. Librum rationum, in quo scribat, quid, quo tempore, & unde provenerit: Quantum, & quo tempore depositario in Monasterii usus expendendum datum fuerit.

XXI. Perspectas ope lectionis sibi habeat Regulas omnium officialium Monasterii, earumque observantiam diligenter urgeat, præsertim vero sit sollicitus, ne Vicarius, Æconomus, Cellarius, Ecclesiarcha suis desint officiis, utque omnes in officio contineat, pro æquitate, & ratione salutaribus utatur remediis.

De cura Monachorum Spirituali.

XXII. Mutuam inter Subditos charitatem diligenter promoveat, nec ferat ullas intestinas inter eos fervere discordias, imo si quid irarum, aut dissidiorum esse excitatum cognoverit, omni studio adlaboret, ut protinus cum debita satisfactione sedetur.

XXIII. Sit sollicitus, ut Subditi bono aliquo opere sint jugiter occupati; Quare, nisi per obedientiam fuerint a Visitatore præscripta munia, ea ipsis assignet, & tempus obeundis ita distribuat, ut unusquisque sciat, quid horis, quæ a communium operum exercitiis sibi restant, agendum sit.

XXIV. Opera manuum iis, qui non destinantur occupationibus, vices laboris corporalis juxta Constitutiones nostras suppletibus, ita præscribat, ut in diem una alterave certa hora pro artis nimirum, vel operis conditione, laborem eo spiritu, quo vult Regula subeant: a quo tamen, poterit facere immunes qui

qui loco operum manualium, habent ex officio, quo se occupent, maxime si eo tempore a curis muneris, & officiis suis vacui non sunt. Totum vero, quid quid unoquoque Mense manibus Monachorum elaboratum fuerit, in communi reponi Apotheca, & communi utilitati addici curet.

XXV. Omnibus cum Paterna sollicitudine, atque charitate invigilet, ne quid indigentis eorum, quamvis non efflagitantium desit, attendat: & largius potius, quam parce necessaria cuique provideat: onera viribus imparia non imponat: Nihil asperis verbis injungat, nimium rigorem declinet, disciplinam tamen Monasticam strenue urgeat.

XXVI. Sit sollicitus, ut unicuique in suo munere obedientia præstetur, studeatque ipse omnibus exemplo obedientiæ præire, ea, quæ a suis sibi Superioribus, præcipue in Visitatorum ordinationibus præscribuntur, diligenter exequendo.

XXVII. Si quando, juxta nostræ præscriptum Regulæ oblectandum erit propriis Monachorum voluntatibus, vel frangenda illarum pertinacia, id exequatur fidenter, sed servatis prudentiæ & charitatis Regulis, ut fiat ad ædificationem, non ad destructionem.

XXVIII. In pœnitentiis irrogandis, & correptionibus adhibendis habeat rationem eorum, quæ tam in Regulis S. Patris Nostri, quam etiam in Constitutionibus nostris pœnalibus, servanda præscribuntur, ut corrigantur male affecti, quemadmodum vult Legislatur noster, ad modum Medicorum pugnantium adversus morbum, non debiles impugnantium.

XXIX. Caveat, ne Monachos objurget coram Sæcularibus, aut puniat, nisi ratio reparandi scandali, si quod ipsis allatum fuerit, aliter postulaverit. Curet etiam, ne hominibus sæculo huic addictis innotescant pœnitentiæ, quibus Monachos plecti interdum accidit. Quare puniturus adhibebit custodem, ne quis ex extraneis, ad locum, ubi pœnitentiæ peraguntur, sub tempus earundem accedat.

XXX. Si quando Monachus tam turpiter lapsus esset, ut sine offensione populi, gravique dedecore Monasterii ferri in loco non posset, sciat, capto a Communitate consilio, licere sibi eum amandare ad aliud vicinius Monasterium, sed de hujusmodi relegatione, (quam vicinior Superior declinare nequit) uti & de causa ejusdem, intelligat se teneri Provincialem quam primum facere certorem.

XXXI. Ut perspectum habeat, num Monachi cum fructu suum piæ lectioni quotidie impendant tempus, meminerit semel in hebdomade se teneri separatim ex ipsis quærere, quem quisque sacrum librum legerit, quæ documenta in usus suos derivanda inde hauserit, quæ practica inter legendum conceperit proposita.

Nec

Nec, si opus fuerit, negligat monere, ut non doctiores ex lectione hujusmodi curent fieri, sed Sanctiores.

XXXII. Ut subditis reddat svavia domestica ministeria, ipse obibit ministri mensæ munus FERIA Quinta majoris Hebdomadæ: Fungetur vero vicibus Sacerdotis Hebdomadarii Prima, & ultima jejunii Quadragenarii septimana, nec non iis diebus omnibus, qui memoria Christi Servatoris nostri, Ejusque Virginis Matris celebres in Ecclesia, ac solemnes habentur.

XXXIII. Scripta, & Litteras omnes, quæ ad Monachos suos diriguntur, & quas ipsi aliis scribunt, inspiciat, ut sciat reddendæne sint, vel non? Quodsi ipsos temere, cum scandalo vel frivole scripsisse deprehenderit, mulctare ad præscriptum Legum nostrarum non omittat. Litteras tamen, quas vel ipsi ad Superiores mediatos scribunt, vel mediati Superiores ad ipsos dant, nec resignet, nec impediat.

De iis, quæ adjumentum animarum respiciunt.

XXXIV. Advigilet, ut resolutio casuum conscientiae semel saltem in hebdomada, certo quodam a se præstirato die, habeatur, utque ei Sacerdotes omnes, qui commode poterunt, interesse curent, præside docto aliquo viro Theologo delecto, quoties ipse solus per occupationes sui muneris præsidere non poterit.

XXXV. In Monasterio suo designet, qui per vices domesticam rudiorum familiam singulis diebus doctrina Christiana instituunt, & modum precandi eam doceant; quod in villis etiam ad prædia Monasteriorum pertinentibus, festis saltem diebus per aliquem præstari curabit.

XXXVI. Attendat diligenter, ne, sicubi est, muneri suo desit Parochus, utque Concionator solide verbum Dei tractet, ac ubi fideles in Ecclesia nostra ad Sacramenta frequenter accedunt, ne desint designati Confessarii, qui diligenter audiendis confessionibus vacent, & sitim spiritualis animarum solatii idonee expleant.

XXXVII. Si Monasterium, cui præest, ita est gravatum numero Missarum, ut Sacerdotibus quinque quot Septimanis Sacra facienda imponat, sciat nec, se eo onere exemptum haberi, sed tamen eâ habita ratione, ut in suffragium defuncti Religiosi alicujus quintum Sacrificium destinetur.

XXXVIII. Dum Monachus aliquis de vita decedit, suum Provincialem de obitu isto quam primum admoneat, ut anima defuncti solitis quantocius juvari possit suffragiis.

XXXIX. Potest ex charitate onus Missarum alicujus Monasterii, aliqua parte, levare, uti etiam de Orationibus, & Missis benemerito cuiquam viro

viro gratificari, id tamen non faciat, nisi consultis suis Consultoribus, & prudenti adhibita moderatione.

XL. Poterit Provinciali commendare ex nostris eos, quos idoneos ad recipiendos Sacros Ordines judicaverit, sed neminem ad Episcopum mittet non habito ipsius Provincialis consensu & commendatione.

XLI. Nullas Missas perpetuo celebrandas admittat, nisi iis Legibus, quas pro locorum diversa conditione servandas præscribunt Capitulares uniuscujusque Provinciae Ordinationes.

De cura Temporalium.

XLII. Ita curet adjicienda suo Monasterio subsidia temporalia, ut non videatur quærere in postremis sibi, & suis Regnum Dei: spem autem habeat magnam repositam in Dei benignitate, tam nihil sibi defuturum, quam cessura omnia ex sententia in temporalibus, si in rerum penuria nunquam patietur, ut ob temporale levamentum aliquod regularis disciplinae detrimentum percipiat.

XLIII. Quot mensibus ab omnibus, qui ad rationem accepti, & expensi dandi, quocunque nomine obligantur, rationem ejusmodi exigat, præsentem Depositario, ut perspectum habeat, quem res communis Monasterii statum teneat, quavè ratione administratur.

XLIV. Depositarium habeat ab integro Cætu suo delectum, in locis vero particularibus, ubi is commode constitui seorsim nequit, Superior ipse Depositarii munus geret, dato jurejurando formula pro tali casu sibi præscripta, servabitque, quæ in Regulis ejus præscribuntur.

XLV. Caveat, ne ære alieno gravet Monasterium. Quodsi quando gravissima causa id contrahendum urgeret, & quantitas notabilior summæ contrahenda esset, non prius istud faciat, quam Provinciali suo consulto & consentiente, si ratio necessitatis sinet, quem etiam certiozem reddere debet, qua demum ratione istud alienum æs dissoluturus certo sit.

XLVI. Lites pro rebus temporalibus, quoad fieri poterit, effugiet, aut servatis de jure servandis, aliqua concordia (præsertim si agatur de gravi Monasterii damno, quod aliter non facile amoveri possit) componi, cum scitu, & consensu officii Provincialis, curabit, nec novas, sine consensu ejusdem officii unquam intendet. Si tamen Monasterium in litem vocetur, nec compositioni locus sit, potest, etiam non expectata officii licentia, in judicio omni meliori modo se defendere: Quemadmodum litem quoque instituire super recens illatis Monasterio injuriis, ne per dilationem legitimæ vindicationis jura Monasterii aliquod præjudicium patiantur.

XLVII Depo-

XLVII. Deposita pecuniarum admittere non auit, aliarum tamen rerum, si hæ fuerint loci Benefactorum, vel de Provincia benemeritorum, quibus id officii citra offensionem recusari nequit, poterit admittere, sed nulla præbita a se cautione; a Depositore tamen poscet caveri suo Monasterio, ut non teneatur lege repetundarum, si quo casu fatali, nec opinato depositum interire accidisset.

XLVIII. Pacta, conventiones, & alios gravis momenti contractus, præsertim perpetuam alienationem sapientes, non solum bonorum, immobilium, sed etiam Summarum fundationalium, evictionalium perpetua onera obligationum annexa habentium. imo & rerum pretiosarum, quæ servando servari possunt, sciat prohibitos sibi esse, nec etiam justa existente causa attentandos, nisi Provinciali sciente, & Proto-Archimandrita consensum præbente, servatis omnibus aliis de jure servandis.

XLIX. Quod ad rationem victus pertinet, meminerit dare operam, ut Constitutionibus nostris Generalibus, & capitulorum Provincialium omnino apposita, largiorque potius quam parior illa sit, haud tamen egrediens extra præscriptos necessitatis terminos.

L. Bonorum Monasterii temporalium administrationem nunquam Consanguineis, sive suis, sive officialium sui Monasterii, ad quos cura bonorum pertinet, committat, nisi magna, & comperta utilitas loci aliud postulaverit.

LI. Attendat, ne Emeriti, ætate graves & infirmitate debiles iis priventur commodis, quæ præstari ipsis Constitutiones nostræ volunt. Hyberno vero tempore, dum intensiora durant frigora, curet, ut in ipsorum gratiam sufficienti saltem tempore Oratorium caleseat domesticum, & sicubi illud non esset, ut construatur.

LII. Eos, qui gravioribus perfunguntur labdribus, sicuti, & qui curandæ animarum saluti exemplarem dant operam, uti Confessarios, Concionatores, Professores, meminerit quoque Paterne respicere, ac curare, ne se necessariis destitui, sive commodis, sive subsidiis queri possint.

LIII. Si quos tamen peculiaribus per nostras Constitutiones donatos beneficiis non ita mereri viderit, ut affici iis debeant, poterit, ut ad officium eos suum reducat, non modo, quæ Privilegii sunt, iis omnia, vel aliqua subducere, sed etiam, prout æquum, juxta Leges nostras, visum fuerit, in ipsos etiam animadvertere.

LIV. Nec famulos, nec equos, nec currus habeat peculiare, sed omnia communia sunt. Itinerans autem curru duobus duntaxat equis juncto utatur.

clo, utatur, nisi ratio longioris itineris vel alia gravis necessitas usum paulo plurium postulaverit.

LV. Si quid in ædificiis restituendum, reparandum, vel a suo antecessore captum continuandum occurrit, illud perficiat studiose, de novis tamen fabricarum etiam lignearum majoris momenti molitionibus, ut & de molitionibus, rem ad Provinciale primum deferet, ejusque judicio subiciat.

LVI. Pariter prius Provinciale admonebit, & ejus judicio stabit, si vel impensæ extraordinariæ faciendæ essent, vel aliqua ad rem communem Monasterii eveniret accessio, sed non sine onere, & obligatione.

LVII. Curet diligenter, ut aliqua Cæmentorum, lapidum, calcis & lignorum quantitas ad ædificia jam excitanda, jam sarta tecta præstanda, quotannis comparetur.

LVIII. Sedulo adnitatur, ut Librorum necessariorum fiat ad Bibliothecam aliqua quotannis accessio, arbitrio Provincialis determinanda, & sub tempus visitationis Canonice recognoscenda, ubi autem studia conservantur, libri adaptati eidem provideantur, utque Archivum Monasterii optime digestum, ac compositum, per Monachum Chartophylacem conservetur, utque præsto apud se sit liber, qui summam quandam indicet eorum, quæ continent quodvis momentum, atque eo ordine quodvis momentum exhibeat, quem in Archivo obtinet.

LIX. Curet Quadriennii sui tempore statum conficere Generalem Monasterii, clare, distincte, atque ita in eo descriptis pecuniariis Capitibus, redditibus, fundis, agris, terris, & earum Coloniis, ut quod ad plenam perfectamque notitiam status Monasterii facit, nihil in ipso desiderari possit. Id quod præstabit duorum sibi adscitorum Monachorum opera, & totidem confectis status hujus, sive inventarii exemplis, ut dum cum lapsu Quadriennii suo defungetur munere, unum transmitti possit ad Archivum Provinciae, alterum Successori in loco tradi, utrumque subscriptum tam suo, quam eorum nomine, qui se omnia diligenter perspiciente, eadem inventaria confecerunt.

De iis, qui ad nos divertunt, vel in alium Locum e Monasterio mittuntur.

LX. Veram charitatem exhibeat erga Monachos Congregationis nostræ ad Monasterium divertentes, eisque hospitium non deneget: juvare vero eos, atque dirigere in expediendis negotiis, quorum causa locum adeunt, dum conmode potest, nunquam renuat.

LXI. Præcessorem suum, cum ad alium sibi per Obedientiales præstitum migrat locum, omnibus veræ charitatis prosequatur officiis, nec loco expediat, nisi convenientibus instructum subsidiis, ac decenti curru provisum: Caveat vero, ne ipse, aut suus Installator, eum gravet, inquietet, aut spoliet, sed si detrimentum aliquod Monasterio intulisse visus fuerit, rem deferat ad forum competentem, ut ea ibi cognita, id quod eum æquitate fuerit conjunctum, statuatur.

LXII. Cum simplices quoque Monachi ad alia per obedientiam habitatum eunt Monasteria, det operam, ut pensione vestriaria exæquo donati, cibariis sufficientibus instructi, & pro ratione Personarum convenienter provisi, equis robustis, & curru decenti in viam se dent. Porro ratio viatici ita ducenda est, ut simplicis Monachi viaticum pro rato miliaris cujusque numero sex grossis Polonicalibus nunquam minus sit.

LXIII. Curet etiam, ut quoties Monachi ad vicinos negotiorum causa mittuntur, in ipsis devehendis ratio quoque habeatur decentiæ, & honestatis.

LXIV. Litteras Obedientiales a Provinciali pro Monacho aliquo extraditas ad se missas, nunquam longius distinare audeat, sed quam primum per tempus, & facultates loci potest, Monachum, qui alio designatur, cum eisdem ad locum constitutum mittat.

De iis, quæ peculiariter respiciunt Superiores Abbatiali dignitate ornatos.

LXV. Non faciant sibi novas ædes a Monasterio separatas, sed sub uno tecto cum Monachis suis, quorum conversationis testes ac custodes esse debent, omnino resideant, nec unquam ad conclave suum accessum permittant feminis, cujuscunque fuerint ipsæ gradus, & dignitatis.

LXVI. Memores Monasticæ Professionis suæ, omnem luxus speciem studiose devitent, nec quidquam admittant in hospitibus excipiendis, quod fastum sæcularem, ac profusionem cum Religiosa paupertate pugnantem præferre videatur.

LXVII. Quod de amictu Decretis Synodi Zamoscianæ, tum nostris Constitutionibus præscribitur, sedulo observent, nec equos, aut famulos plures alant, quam quot revêra ad usus statui Religioso congruos necessarii requirantur.

LXVIII. In cubiculis suis ornandis, servent decentiam & honestatem, at cum exacta paupertate conjunctam.

LXIX. Memores Sacri Canonis Cap: - Cum Admonet: - Titt: - de statu Monach: - Sedulo curent, ut suam vivendi rationem ad communem status Monastici rationem exigant, præsertim vero, ut Chorum Monasticum, & communem mensam, quoties legitime impediti non fuerint, & festis, & non festis diebus frequentent.

LXX. Nunquam sibi Coadjutorem adsciscant, nisi certiore facto Proto-Archimandrita, & servatis iis omnibus, quæ de jure tam Sacro, quam profano, servanda sunt.

LXXI. Nec duas Abbatias unquam regendas suscipiant: quodsi quod interdum abusus hujusmodi videretur imminere periculum, ad Proto-Archimandritam pertinebit, illud ope Metropolitanæ avertere, ac fortiter propulsare.

LXXII. Regulas, quæ Superioribus generatim omnibus præscribuntur, familiares sibi habeant, & diligenti studio adimplere contendant.

LXXIII. Etiam si habeant ex jure Communi facultatem conferendi Ordines minores Monachis sui Monasterii, diligenter tamen caveant, ne eosdem conferant sine scitu Provincialis, aut Monachis illis, qui in Professione vitæ Monasticæ ad statum Laicalem admissi sunt.

Regulæ Vicarii.

I. **I**s a Visitatore, cum voto, si fieri potest, Superioris designetur, & post Superiorem primas teneat, ac in Choro locum e regione Superioris a parte sinistra constitutum habeat, nisi adsit incola Monasterii Consultor, vel alius, qui ipsum officio, aut dignitate antecedit.

II. Cum manus & brachium Superioris sit Vicarius, det operam, ut in gubernatione eum juvet summa fidelitate, & charitate, sitque spiritu, & animo vere eidem conjunctus.

III. Omni Divino officio in choro diligenter adsistat, ut cæteri eidem intersint advigilet, mensam communem semper adeat, exemplumque primus promptitudinis præbeat ad omnes obedientiæ communes actus, qui ex Constitutionum, vel Superiorum præscripto exercentur.

IV. Invigilet, ut temporibus præstitutis accurate campana pulsetur pro Monachis ad orationem, chorum, mensam, aliaque communia exercitia, convocandis.

V. Observet per se, vel per aliquem alium designatum observari faciat, num omnes, qui Sacerdotes non sunt, statis diebus Sacram Communionem se reficiant: si quos vero parum ea de re sollicitos viderit Superiorem, commoneat.

VI. Attendat, ut silentium locis, & tempore suo exacte ab omnibus servetur: ut horis præscriptis januæ Monasterii obserentur, & aperiantur, lampas in curatoriis accendatur, & exstinguatur.

VII. Advigilet, ut omnia loca, etiam, quæ communia dici solent, statis temporibus verrantur & purgentur, ut munda semper sint, nec oculos offendant accedentium.

VIII. Habeat apud se indicem rerum etiam minimarum Monasterii, quæ in

Cellis

Cellis singulis ad usum communem Monachorum, & commodum habentur, re-
videatque unoquoque semestri, singula, num juxta indicem habeantur: Quodsi quid
per incuriam, vel per usum continuum deperiisse observaverit, Superiorem com-
moneat.

IX. In Inventario statim annotabit, si quid ex una in aliam Cellam juxta
ordinem Superioris translatum fuerit; cum Monachi vero, vel alio per obedi-
entiam migrant, vel de licentia Superioris cellas suas cum aliis commutant, det
operam, ut exacte omnia juxta Inventarium restituant, & sibi consignent.

X. Laicos Neoprofessos ad sui curam pertinere sciat; Hinc quod Magistris
Novitiorum proprium est, cum ipsis exerceat, id est, ea, quæ spectant ad salutem
animæ, doctrinam Christianam, & Constitutionum, vel Regularum officii sui ob-
servantiam, statis diebus eos doceat; ut pietatis exercitiis vacent, in opere ma-
nuum se exerceant, cum Sacerdotibus reverenter tractent, in cellis se contine-
ant, per Monasterium non divagentur, studiose attendat.

XI. Ordini Missarum attendat, eumque hebdomatim in Tabella præscribat,
si id sibi a Superiore, ut passim fit, commissum fuerit, ut sciant Sacerdotes,
quo cuique tempore celebrandum sit. Pariter officia, quæ per vices obeuntur,
hebdomadatim; distribuatur, ne bonus ordo pervertatur.

XII. Charitatem, obedientiam, & reverentiam erga Superiorem foveat,
nutriatque in Monachis ut per benevolentiam inter se semper sint conjuncti,
studiose invigilet; pacis & concordiae turbatores reprimat, nec protegat ullo
modo inquietos.

XIII. Peregre profecto Superiore vices ejus in regimine tam spirituali,
quam temporali, omnes gerat: nunquam tamen a Superioris voluntate, si quid
in specie servandum commisit, recedat. Caveat etiam, nec quid tunc innovet,
aut innovari permittat, ne quid coemat, vendat, lites intendat, visitationes
exteriorum faciat, vel eos præter necessitatem invitet, ne lautitatem, & luxum
in tractandis etiam suis adhibeat, ne aliquo longius proficiscatur, aut quid insigne
attentet, nisi in repentino, & improvviso casu aliter faciendum prudentia, &
Patres domestici Consultores, judicaverint, sed de eo, statim atque redibit Supe-
rior, monendus erit. Monachos tamen, modo non sint Sacerdotes majoris gra-
dus, in levioribus delinquentes corripere ex præscripto Constitutionum, integrum
ipsi est, quod tamen ea faciat charitate, & mansuetudine, ut poenam, quam
subeunt, se promeruisse intelligant.

XIV. Quodsi Superior iter ita suscepit, ut eadem die regressurus sit, gerat
se Vicarius, ac si præsens esset Superior, sed aliquo impeditus; Proinde ea so-
lum agat potestate, quam ipso præsentem, sed impedito, ut exercere valeret,
habet

habet ab illo communicatam.

XV. Ubi, & quando ab onere hebdomadariae stolae immunis habendus sit, a Superiore suo immediato curabit intelligere.

XVI. Ubi Cellarius a Visitatore designatus haberi nequit, sciat se implere ea etiam debere, quae ad munus ejus pertinent; Proinde bene sibi perspectas Regulas Cellarii habeat.

Regulae Consultorum Localium.

I. **I**i in insignioribus Monasteriis sint Quatuor, in minoribus autem saltem duo, a Cætu totius Monasterii delecti, quorum Superior sententiam exquirere teneatur juxta Regulam officii sui xv.

II. Studeant, ut consilio, sic animo, & spiritu cum Superiore esse conjuncti; Unde, si quando contingat eum aliter decernere, quam ipsis visum fuerit, modesta humilitate acquiescant, nec apud alios, quod statutum fuerit, reprehendant, sed potius Religiosa charitate tueantur.

III. Si quod tamen Superioris consilium in grave boni communis præjudicium vergere non immerito videretur, nec is ipse cum reverentia admonitus mutare illud vellet, liceat ipsis, rem ad Visitatorem deferre, ut is statuatur, vel provideat, quod in Domino expedire judicaverit; nec se ingerant ultro in Monasterii negotia, nisi vocati a Superiore.

IV. Nullam auctoritatis speciem, nullam regiminis partem in Monasterio sibi sumant, sed ea submissione impleant munus suum, ut cæteris obedientiae sint exemplo, neque ullo pacto subordinationem, & observantiam Subditorum erga Superiorem infringant.

V. Omnia, quae secreto tegenda sunt, taciti apud se servant, nec prius patefaciant, aut cum aliis communicent, quam pro temporis, & rei licuerit circumstantiis.

VI. Ut munus suum quam optimè obeant, exploratas sibi habeant, & bene perspectas non modo Regulas Superiorum, & Officialium, sed & alia, quaecunque Constitutionibus nostris, præsertim vero Directivis, & Epitimicis statuuntur.

Regulae Confessarii Monachorum Ordinarii.

I. **I**s sit doctus, prudens, salutis animarum cupidus, & zelo spiritualis promovendi profectus, animatus. Morum vero religiosa suavitate ita amabilem se reddat, ut omnes fidenter ad illum recurrant, auxiliumque & solatium in spiritu ab eo sperent in Domino.

II. Cum casuum reservatio nullum obtineat usum in nostra Congregatione, sciat se contra inordinatos Monachorum affectus, vitiosos habitus, ac perniciosos lapsus præsidia quærere debere in pœnarum irrogatione salutarium, quarum præci-

pue

pue sunt hæ: *Primo*. acriores corporis per usum flagellorum, ciliciorum, & aliarum afflictationum castigationes. *Secundo*. Hemicubationes. *Tertio*. Metanæ cum simplicēs, tum Cruciformes. *Quarto*. jejunia, & certæ abstinentiæ. *Quinto*. Secreta locorum sordidorum purgatio. *Sexto*. Rerum novissimarum, ac passionis Christi consideratio. *Septimo*. Psalterii recitatio. *Octavo*. Abstinentia a somno, & in oratione ad aliquam noctis partem pervigilatio. &c. &c.

III. Curet vero, ut cognitam primo habeat morbi cujusque originem, & gravitatem, tum peccati consuetudinem, ejus illicia, pabula, & fomenta, aliaque omnia necessaria, puta loci, temporis, aliarumque concurrentium occasionum adjuncta, ut prærogato Spiritus Sancti lumine sciat prudenter ex prælaudatis deligere pœnitentiis remedia convenientia: hoc est: non modo sanando morbo animæ accommodata, sed etiam modo culpæ, & viribus pœnitentis respondentia. ut vult Æcumenicum Tridentinum.

IV. Hinc pertinebit ad eum non modo pœnitentiam, sed etiam tempus, & uniuscujusque rationem peragendæ præscribere, ut fiat ad ædificationem. non ad destructionem, & ut ne fiat publica, quæ occulta esse debet.

V. Remedia generalia illa potissimum insinuent, quæ nostris Regulis, & Constitutionibus præscribuntur, uti sunt: Diligens e somno statim tempore evigilatio, fervens matutina meditatio, pia quotidiana lectio, seria vespertina conscientiæ discussio, mentis collectio, cordis revelatio, cellæ custodia, & silentium, labor manuum, aliaque, quæ par est, ut accurate serventur.

VI. Peculiarem curam impendat juvandis tentatis, consolandis in spiritu afflictis, & tepidis exhortandis, remedia omnibus congrua, atque necessitati convenientia adhibendo.

VII. Quare versatus sit in lectione Ascetarum, præsertim eorum, qui cum spiritu instituti Congregationis nostræ magis faciunt, & faciliores sunt.

VIII. Quas sponteneas corporis afflictiones, atque pœnitentias rogantibus, suis pœnitentibus concedere possit, & in quibus ad Superiorem recurrendum sit, ab eodem Superiore discat, ut ne ea quidem, quæ laudabilia sunt, monente Sancto Patre nostro in Regulis, citra Superioris arbitrium peragantur.

Regulæ Sacerdotum.

I. Quid quid in Constitutionibus Generalibus de perfectionis studio scriptum est, id quam maxime a se servari debere intelligant.

H H

II. Sacris

II. Sacris juxta ordinem tabulae operaturi, statim ac vocari se per pulsum campanulae intellexerint, Ecclesiam adeant, ut peracta Proscmedia, in tempore ad altare se conferre possent.

III. Sciant omnino sibi non licere (idque sub poenis) Elemosynas pro Missis usurpare, aut alias pias oblationes minutas privatim colligere, sed quidquid oblatum fuerit, Ecclesiarchae fideliter consignetur, nec nisi consulto & permittente in aliquo casu Superiore, retinere pro suo usu valeant.

IV. Cum quis aliqua die ex causa a celebratione statuit abstinere, oportune commoneat Ecclesiarcham, ne ordo Tabulae invertatur.

V. In Ritibus, & ceremoniis diligenter se exercent, nihilque demant, addant, vel innovent, praeterquam quod in Missalibus praescribitur.

VI. Antequam ad Altare celebraturi accedant, opportune in Sacristia, quae diversis locis legenda fuerint, sibi signent, ne cum tadio, & offensione adstantium Librum Missalem ad Altare pervolutare cogantur.

VII. Dent operam, ut dum rem Divinam faciunt, cum interna pietate, jungant exteriorem gravitatem, & reverentiam, utque Missas celebrent, quantum fieri potest, voce & pronuntiatione, quae aedificationi inserviat.

VIII. In Sacrificio moram temporis ponant dignam Sacrificii Majestate, & sua religione. Caveant tamen molestiam praesentibus parere longiori mora, curentque ne tres quadrantes excedat, neque nimia acceleratione eosdem offendant.

IX. Hebdomadarii Sacerdotes, qui scilicet in ministerio Divini officii vices suas hebdomadatim exequuntur, sciant, qua hebdomade munere suo funguntur, primum inter alios post primarios Monasterii officiales locum ad mensam sibi competere.

X. Qui ex obedientia Confessiones fidelium excipiendi, commissum munus habent, & legitima illas audiendi potestate praediti sunt, obsequio animarum diligenter se impendant, & multum erga suum afficiantur Ministerium, quo in curanda hominum salute evadunt cooperatores ipsius Dei.

XI. Res Theologiae Practicae, praecipue eas, quae ad Censuras, casus reservatos, & restitutiones pertinent, bene perspectas sibi habeant, nec ignorent, quod ab ipsis, ut Patribus, medicis, judicibus, & Doctoribus agi debeat, ut exacte partes omnes, sui sancti muneris impleant.

XII. Hinc idoneos ad suum pernoscendum officium, riteque ipso fungendum Libros habeant, eosque studiose legant, ut & interrogandi, ac juvandi poenitentes promptam methodum, & medendi singulis morborum speciebus rectam rationem comparare valeant.

XIII. Discant quoque, quomodo se gerere debeant cum diversi generis poenitentibus, uti cum pueris, & adolescentibus, cum scrupulosis, & personis devotis, cum mutis, & surdis, cum moribundis & capite damnatis, cumque poenitentibus se dirigi in via perfectionis petentibus, aliisque, quæ peculiarem postulant curam, & opem.

XIV. Cum ad confessiones audiendas vocantur, statim se conferant ad Ecclesiam, & quo majorem poenitentium copiam affuturam prævident, eo maturius se ab aliis expedire curis satagant, & ad confessionale pergant integro habitu religioso vestiti, & studeant vicinum lumen habere, quoties tale obsequium præstandum erit tenebris durantibus.

XV. Fæminarum confessiones non excipiant, nisi in Ecclesia, idque ad crates, quæ confessorium a poenitente divisum teneant, facie quadrantenus velata, ne mutuo aspectui locus detur.

XVI. Caveant, ne studium habeant videndi, aut cognoscendi suos poenitentes, præsertim mulieres, modumque cum ipsis agendi teneant severiorem quidem potius, quam familiarem, sed tamen a Paterna Spirituali charitate, & gravitate non sejunctum.

XVII. Non loquantur in Sacro Exomologeseos Tribunali de rebus ad confessionem haud quaquam pertinentibus: Breviter expediant, præsertim mulieres, quæ sæpius confitentur: Extra confessionem vero, si agendum cum ipsis sit, id faciant in loco patenti, summa adhibita circumspectione, oculorum modestia, & quam potest fieri brevissime.

XVIII. Munera a poenitentibus nec petant, nec accipiant, etiam oblata nomine Eleemosynæ in pauperes distribuendæ, aut restitutionis alicui faciendæ, non facile admittant, nisi indispensabilis necessitas postulaverit, & in tali casu exequutionem longius non differant, quam opportunitas & prudentia requirat.

XIX. Ubi Monasteriis annexæ habentur Parochiæ, tempore Confessionum Paschalium habeant a Superiore designatum Monachum, qui animos poenitentium, præsertim rudium, & puerorum Christianæ doctrinæ institutionibus præparet ad Sacra rite percipienda Sacramenta.

XX. Moribundis tamdiu assistant, quamdiu sola poscit necessitas: Et si quando necesse fuerit cohortari eos ad supremam declarandam voluntatem de eo, quod fieri vellent defuncti, id faciant habita levamenti conscientiarum ipsorum ratione, testamentis tamen condendis ipsi non assistant.

Regulæ Concionatorum.

I. Meminerint munus hoc Evangelicum exercentes, quod ipsis S. Pater.

Reg.

Reg: Brev: 184. - præcipit, ut se existiment dispensatores esse Misteriorum Dei, & fungi Dei ministerio in curandis animabus, quæ Christi Sangvine redemptæ sunt, ac proinde multum erga suum officium affici studeant, ac magni ea faciant, quæ ibidem ex Apostolo commendat magnus Legistrator noster, servanda erga Deum, & erga audientes.

II. Summo studio enitantur, vitam suam sic instituere, ut non minus exemplo, quam verbo dicere possint: *Imitatores mei estote, quemadmodum ego Christi*:

III. Libros Sacræ Scripturæ, Sanctorum Patrum, item de Theologia Dogmatica, uti & de officiis vitæ Christianæ tractantes, nec non alios multum ad solide agendum officium suum juvantes in promptu habeant, diligenter legant, ex iis, quæ usui esse possunt, ad fidei explicationem faciendam, virtutum amorem excitandum, odium autem peccati animis inferendum, seligant, notent, ac in certos materiarum titulos redigant, ut arma in omnem casum expedita semper habeant.

IV. Juvabit fama celebres audisse, & legisse Concionatores, præceptiones clarorum Virorum, quas de arte bene concionandi scripto prodiderunt, novisse, & rationem, qua id ut animi permoveantur, incitentur, & quocunque velint, impellantur assequi, possint, bene observasse.

V. Illud omnino genus dicendi assumant, quod multum auctoritatis habet, & muneri Evangelici Præconis aptius est. Hinc fugiant facetias, lencinia verborum inania, ornamenta sententiarum inutilia, affectata acumina, nimias exaggerationes: sermonemque suum ita audientium captui, ac utilitati adtemperent, ut non ingenium venditare, sed vere salutem animarum querere existimentur.

VI. Argumenta Concionum aptent locis, temporibus, conditioni audientium, aliisque rerum adjunctis, ut Evangelicum in idoneam terram jactum semen excipi commodius, & fructum afferre possit certius: ad quod semper imploranda est humiliter, Spiritus Sancti gratia, quæ sola est, quæ sementi incrementum dat.

VII. Peculiari ratione commendent Religionis Christianæ Sanctitatem, pretium, atque certitudinem: peccatorum fugam, frequentiam Sacramentorum, poenitentiam, charitatem, orationis necessitatem, patientiæ utilitatem, inimicorum dilectionem, in bonis operibus profectum, & perseverantiam. Nec desinant diligenter urgere, ut integra Principibus & Prælati, qui Dei vices in terris supplent, obedientia præstetur, ut Divinæ providentiæ, ejusque voluntati Christiano more pareatur, ut filiis pia educatio

tio præbeatur , ut officiorum status salutaris ratio ab unoquoque habeatur , ut non negligantur devotionum exercitia , & cætera quæ ad Divinum cultum pertinent .

VIII . In Concionibus neminem in particulari reprehendant , præsertim vero cavèant , ne quos revereri , ac observare debeant , eos etiam tacite tangerent .

IX . Discant vocem moderari , ac ad rem , quam tractant accommodare , ut nè uno cursu fluat , nec elatior sit , ubi opus non est , nec depressior , cum majori ejus contentione dicendum quid est . Dent operam etiam , ut actio ipsorum , & gestus habeat dignitatem & gravitatem , utque humiliter , se interdum patiantur admoneri , si quid in actione , sive in ipsa concione corrigendum , præsertim ipsi Superiori visum fuerit .

X . Tametsi Concio justa , & bene explicata esse debeat , curent tamen , ne spatium unius horæ unquam excedat .

XI . Suas omnes Conciones scribant , easque sub tempus Annuæ Visitationis Provinciali exhibeant , ut ei constare possit , num partibus suis diligenter functi sint .

Regulæ Missionariorum .

I . Quæ Concionatoribus proxime in Regulis commendata sunt , sibi præcipue dicta existiment , & non minori studio observent .

II . Dum ad loca mittuntur , sive expetuntur , a quorum Ordinariis nulla ipsis adhuc ad suum munus exercendum facultas tributa est , eos quam primum adeant , & facultatem hujusmodi demisse , ac modeste petant , id quod in scripto , si fieri commode poterit , habere adnitantur .

III . Gratias , & indulgentias ipsorum Ministerio elargitas præsto in scriptis habeant , ut si quando necessitas docendum quempiam de eis postularet , commode præstare id possint .

IV . Ad locum delati prudenter , ac mature capient a Viris probatis , & pietate insignibus informationes , si quas ad officia muneris sui Apostolici majore cum fructu animarum peragenda futuras sibi opportunas cognoverint .

V . Certum ordinem in suis Ministeriis exercendis sibi præscribant , quæ præcipua sunt : Verbi Divini prædicatio , doctrinæ Christianæ pueris , aliisque rudibus explicatio , Sacramentorum Pœnitentiæ , & Eucharistiæ administratio , ad eadem rite suscipienda congrua per exhortationes animorum comparatio , pacis inter discordantes conciliatio , dogmatum Christianæ ac Catholicæ Ecclesiæ ad Judæos & Hæterodoxos , si res & necessitas postulaverit , declaratio .

VI . Poterunt etiam operibus corporalis misericordiæ , quantum per spiritualia licebit , viresque ferent , operam dare , pauperes , infirmos , carceribus detentos invisendo , per se , vel per alios ipsis levamenta procurando , spiritualem tamen eorum præcipue curam habeant , Sacramenta administrando , ad ea quæ sunt Christi-

stiani officii appositè cohortando , remedia adversus tentationes suggerendo , iras ex animis evellendo &c.

VII . Caveant , ne aliis prædicando , ipsi velle effici reprobi videantur , quapropter perfectionis studium colant , consveta in Monasteriis orandi , meditandi , conscientiam examinandi , aliaque pietatis officia non imminuant , præterquam si quando charitas , vel necessitas aliter faciendum postulet .

VIII . Munera nulla expetant : Si quid vero ex benevolentia fautorum oblatum fuerit , de eo Superiorem certiores faciant , ut is statuatur , sitne admitendum vel non ?

IX . More pauperum Christi prædicent Evangelium , hanc , ob rem nihil , quod in equis , curribus , & corporis sustentatione non redoleret necessitatem , admittant ; ac necessariis ita utantur , ut bonæ de se existimationis , quæ ad fructificandum in agro Domini necessaria est , ne hilum amittant .

X . Conferant inter se quotidie , quid & qua ratione sint acturi , ut majore cum fructu munus perficiant suum , Præfectique judicio acquiescant .

XI . Notent successum cujusque Missionis , & peculiarem in Librum eum referant , præsertim , quoad numerum hominum ad Ecclesiam Catholicam reductorum , & quoad alia , quæ ædificationi essent . Caveant tamen , ne attingant , quæ ad Sacramentum Confessionis spectant , vel alia quavis ratione secretum postulant , & ex quorum narratione justa offensio timeri posset .

XII . Quoad ratio , & virtus ferent , omnibus omnia fieri studeant , ut omnes Christo lucrifaciant . Hinc non detrectent barbas alere , ubi ejus incitamento noscunt trahi plebem , cujus æternam cum Dei gratia salutem quærunt .

XIII . Missionarii ex iis deligantur , qui curriculum Theologiæ non sine laude exegerunt , præditique sunt ingenio ad prædicandum Dei verbum sat commo-
modo , & appposito : Qua de re ad Examinatores ferre judicium pertinebit .

XIV . Non prius tamen Missionibus obeundis addicantur , quam in habendis Concionibus per bennium fuerint exerciti , ut exercitatione , usuque dicendi præparati expeditiores ascendant suggestum .

XV . Etsi Missionarii partes suas egregie ac pro dignitate Apostolici Ministerii sustinentes , gaudeant ad præscriptum nostrarum Constitutionum Privilegiis Sacræ Theologiæ Professorum , meminerint tamen , juxta monitum S. Patris Nostri - Reg: Brev: 135. . . consignatum , laboris sui non temporale respicere debere præmium , sed illam , quam a Domino consequuturi sunt , pro labore remunerationem .

Regulæ Ecclesiarchæ .

I. **C**uret imprimis nitorem , & munditiem Domus Dei : hinc , ut sæpius , præcipue

præcipue vero in Pervigiis Festorum, pavimenta Ecclesiæ verrantur, parietes a telis araneorum purgantur, pulveres ab altaribus excutiantur, diligenter attendat.

II. Dabit etiam operam, ut vasa, candelabra, urceoli, altarium, mappæ, linea indumenta, purificatoria, Corporalia, & quæcunque ad cultum Divinum pertinent, sint nitida, munda, pulchra, & suis locis quæque reposita.

III. Nihil sordidum, nihil lacerum, in Sacrario, & Ecclesia patiatur. Antimensia, consulto Superiore, vetustate detrita, comburat, & nova substitui ipsis curet; si quid autem refarciendum fuerit, refarci quam primum faciat.

IV. Videat, dum conficiuntur nova felonia, ne ab antiqua communi forma recedant, neve angustiora sint, quam dignitas sacri hujus indumenti patiatur. Curet quoque, ut felonia ex parte antica protensiora sint, & saltem infra cingulum oram porrigant: Epitrachelia vero, ut late ante pectus pateant, & diloricata sint, hoc est media sui parte in longum discissa, at aliquot in locis tæniolis connexa.

V. Invigilet, ut Sacra quotidie suo singula tempore, juxta ordinem Tabulæ a Sacerdotibus peragantur, si quos vero, dato signo, segnius se conferre ad Sacristiam observaverit, Superiori significabit.

VI. Habeat Librum, in quem referat obligationes Missarum, cum intentione stipendia offerentium, utque iis diligenter satisfiat, attendat.

VII. Eleemosynas pro Missis ita admittat, ut iis brevi tempore satisfieri possit. Nec admittantur tenues, & juxta consuetudinem Patriæ insufficientes, nisi monitis offerentibus, eas jungendas esse cum tot aliis pariter tenuibus, quot, simul conflatae possint efficere stipendium ad rationem unius Missæ requisitum.

VIII. Onera Missarum perpetua, ut suo quæquæ tempore exacte adimpleantur, advigilabit. Habeat proinde Tabellam Missarum perpetuarum in Sacristia appensam, ut perspectum habeat, quæ, in quo altari, & quando celebrandæ sint.

IX. Habeat librum, in quo describat, si quid ex voto, dono, vel legato Ecclesiæ accesserit, adnotato Anno, Mense, die & persona offerentis.

X. Inventarium etiam omnis Ecclesiasticæ suppellectilis confectum habeat, in quo adscribet, si novi quid accesserit; ad marginem vero notabit, si quid vetustate detritum, furto, aut alia ratione deperditum fuerit.

XI. Sacerdotes ignotos absque testimonialibus ad celebrandum venientes officiose admittat: De aliis vero exteris dignioribus celebraturis, Superiorem certiorum faciat.

XII. Ad lapsum uniuscujusque mensis reddat Superiori rationem obligationum persolutarum, & Eleemosynarum, quæ eo mense ad Sacristiam provenerunt, ab eoque subscribi curet.

XIII. Quæ

XIII. Quæ in Constitutionibus communibus de reverentia, & renovatione SSmi Sacramenti præscribuntur, exacte servet.

XIV. Quoties Superior rem quampiam, vel personam Deo sub Sacrificiis commendandam voluerit, schedulam, quæ id insinuet, affigat eo in loco, ubi Sacerdotes manus lavare consueverunt.

XV. Panis, qui pro materia Sacramenti Eucharistiæ in Ecclesia nostra adhibetur, curabit, ut in nostris ædibus conficiatur, isque purus triticeus, fermentatus, crucisque signo insignitus sit: Vinum pariter, ut sit merum, purum, incorruptum, non acescens, nec apud Judæos emptum.

XVI. Attendat, ubi cura Parochialis a nostris exercetur, ut Olea Sacra præsto habeantur, diligenter asserventur, & singulis annis innoventur. Aquam quoque lustralem, singulis Octo diebus curet renovari, & per ædituum in singulas Cellas distribui.

XVII. Omnem Ecclesiasticam suppellectilem tam lineam, quam sericeam, ne humiditate, aut a blattis lædatur, sæpius, præsertim æstate, Cælo sereniore, ventis perflandam exponat.

XVIII. Fores Ecclesiæ suo tempore accurate claudi jubeat, ipse vero magna circumspectione invigilet, ne quis remaneat, aut quo in angulo se abscondat; Custodem quoque adhibeat diligentem, qui vigilet in Ecclesia, quoties, præsertim hyeme antelucanis horis januam Ecclesiæ patere oportuerit. Studiose etiam attendat, ut ignis circumspecte servetur, & exstinguatur.

XIX. In libro Diptychorum, quem in Sacristia habere debet, scribat Nomina Monachorum omnium, quos obiisse in Congregatione contigerit.

XX. Pariter sollicitus sit, ut in eundem relata habeantur Nomina defunctorum Fundatorum, & Benefactorum, qui in societatem meritorum, ac suffragiorum Congregationis sive Provinciæ admissi sunt, suffragiorumque istorum rationem ducat.

XXI. Sacra quoque alia, & preces, quæ statis temporibus in suffragium fieri debent, curæ habeat. Porro, quæ, & quando suffragia facienda sint, ex subjecta intelligat Tabella.

Tabella Suffragiorum.

I. Quotiescumque capietur notitia de obitu Monachi Congregationis nostræ, sive Sacerdotis, sive non Sacerdotis, modo fuerit Monachus expresse Professus, Monachi Sacerdotes illius Provinciæ, cujus Professione erat filius, singuli tria pro ipso Sacra facient. Ji vero, qui Sacerdotes non sunt totidem Sacrificiis aderunt, Sacramentalibusque Confessionibus & Sacra Synaxi animam defuncti Divinæ misericordiæ commendabunt. Aliarum vero Provinciarum

Provinciarum, quemadmodum Sacerdotes ad unum pro demortuo Sacrum faciendum, ita non Sacerdotes, ad unum duntaxat auscultandum unamque Confessionem & Sacram Synaxim tenebuntur.

II. Eadem, qua Monachis defunctis ratione, subveniendum quoque erit animabus Episcoporum, & Metropolitanis per omnes Cogregationis nostrae Provincias.

III. Pro Novitio ante finem sui Tyrocinii mortuo, etsi is lucranda indulgentiae gratia, Vota nostra Monastica circa obitum nuncupasset, in eo tantum Monasterio, ubi diem confecit supremum, Sacerdotes singuli, singula pro ipso facient Sacra, nisi forte illius insigne meritum, aut beneficium totam Provinciam vel etiam Congregationem sibi devinciret: non Sacerdotes vero, sive ii Professi, sive Novitii fuerint, semel Divinis assistent.

IV. Pro iis, qui supremo Proto-Archimandritae fungentes officio, vel eo olim functi e vita discedunt, praeter tria Sacra ab unoquoque Sacerdote per totam Congregationem celebranda, solitaque eorum, qui Sacerdotes non sunt, suffragia, in singulis nostris Monasteriis semel funebre fiat solemne Sacrum cum Monachorum cantu, praemissa Pannachyde, & triduo pulsu campanarum. Quod servetur etiam in obitu Vicariorum Generalium, quoties in officio eos mori contigerit, & Provincialium, sed in ea duntaxat Provincia, quam administrarunt.

V. Feria secunda memoriam S. Demetrii Martyris subsequente, res Divina cum Cantu, & funebri Pannachyde in singulis Congregationis nostrae Monasteriis peragatur, universim pro omnibus totius Congregationis nostrae Monachis demortuis, in quorum subsidium caeteri quoque Sacerdotes (exceptis iis, qui ad Tabulae Praescriptum sacrificaturi sunt:) caelestem offerent Deo hostiam. Qui vero Sacerdotes non sunt, iisdem animabus, ut opem ferant, Sacramenta Paenitentiae, & Eucharistiae illo die obibunt.

VI. Ineunte quovis anno, Die scilicet prima Januarii S. Parenti No-
stro Basilio Sacra sollemnis ubique Liturgia celebretur pro confirmando, ac augendo spiritu instituti nostri. nec non pro fidei Catholicae unitate propaganda. Id quod caeteri quoque Sacerdotes sub Sacrificio, non Sacerdotes vero inter precandum Deo enixe commendabunt.

Regulae Aeronomi.

I. In majoribus Monasteriis a Visitatore Provinciali cum suffragio Superioris loci eligatur Vir prudens, industrius rerum agendarum aconomiae, si fieri potest Arithmeticae, & practicae Geometriae peritus, nec prodigus, nec avarus: gravi crimine, praesertim proprietatis nunquam notatus: Annos
KK minimum

minimum Triginta quinque natus, saltem vero decem in ministeriis Monasteriorum versatus: eaque corporis habitudine, ut pro Monasterii conservando, & augendo bono, par sit omnibus laboribus suscipiendis.

II. Ad eum spectabit, pro voluntate Superioris, cui in omnibus semper humiliter obedire tenetur, rem familiarem administrare, curam temporalium extra Monasterium habere, agros, possessiones, earumque limites prædia, & villas, si quæ sunt, Colonos, & eorum statum, præstationes, sive annuas, sive certorum tantum temporum, & quavis septimana occurrentes apprimo nosse, redditus, census, & singulos fructus Monasterii, unde, quando, & quomodo proveniant, scire.

III. Hinc aggressurus suum munus habeat traditum sibi, tam stabilem, quam mobilem, quæ extra Monasterium sunt, quæque ipse veluti res proprias Domini Nostri Jesu Christi, curare tenebitur, exactum inventarium, in quo clare, ac distincte descripta sint imo. Prædia sive fundi cum omnibus tectis, horreis, hortis, officinis, famulis, cumque omni, quantacunque ea sit, in fære, & frumento, in pecore, & altilibus, in vasis, instrumentis, & reliquis rusticis utensilibus, suppellectili: 2do. Arva, & agri cum extensione finibusque suis tam certis, quam incertis, ac cum indicibus, culta ne sint, frugifera, & fertilia, an inculta, deserta, & sterilia. 3tio. Villæ cum omnibus Colonis, cum totis Colonorum familiis, cum eorum fundis, agris, pecudibus, jumentis, alveariis, præstationibus, & tributis. 4to. Pascua, prata, stagna, Lacus, Molæ, Tabernæ, fructusque, qui ex eis capiuntur. 5to. Sylvæ, & nemora cum suis extensionibus, & terminis, quibus clauduntur, tum usibus, & habitudinibus.

IV. Quamvis diligenter Monasterium incolere teneatur, ipsius tamen erit, conscio, & consentiente Superiore, sæpius excurrere ad prædia, impendereque operam continuandis, & restaurandis rationibus æconomicis, sicubi vacillare, aut ruinam minari viderentur, & redintegrandæ administrationi rerum temporalium, ubi ea laborare cognosceretur.

V. Proinde ad ipsum pertinebit, tectorum, Sartorumque curam habere: Villicos, si quos negligentiores in rebus suis observaverit, consentiente Superiore amovere, alios peritiores, ac diligentiores substituere. Ipse quoque diligenter observare non omittat, quæ tam a vicinis, quam ab aliis æconomiae peritis via ineatur, jam in gleba exercenda, subsiciendaque, iam in frugibus serendis, & metendis, jam denique in aliis rebus æconomicis, tractandis, curandis, & conficiendis. Juvabit quoque ab iisdem quam exactissimas rationes omnium agendorum exquirere, easque in peculiarem ad id designatum

gnatum Librum referre : & quæ suo usu magistro ipse compèrerit , ac congnoverit utilia futura , ibidem adnotare . ut quod constans docuit observatio , pro regula tandem , sibi suisque Successoribus valeat deservire . Ad calcem vero Libri adjici curet indicem , ex quo facile intelligi ea possint , quæ Libro isthoc continebuntur .

VI. Jtem pertinebit ad eundem , rationem æconomiz meliorem efficere , studere , novos fructus , si qui salva justitia , salvisque sacrorum Canonum , nec non Legum Patriarum Sanctionibus , provenire possunt , quæsitum ire , nihil tamen novi decernere sine expressa sui Superioris facultate .

VII. Ad ipsum etiam pertinebit advigilare , ut opera in prædiis rusticana suo quæque tempore fiant ; Neve ædificationi , aut lignationi tum vacetur , quum agri excolendi sunt , vel alius magis opportunus instat labor , in quo spectata temporis ratione opera poni debeat .

VIII. Tametsi quovis tempore Superiorem rationem administrationis æconomiz a se exigenti , eam dare teneatur , vere tamen , & autumno potissimum sciat se Superiorem de toto statu rei rusticæ docere debere , & quemadmodum ipsi exponere , quam , & quo fructu in ea curanda tenuerit rationem , ita ab eodem accipere , ac exequi si qua alia utilior , vel commodior ineunda ejus judicio videretur .

IX. Absque scitu Æconomi nihil ex prædio ad Monasterium , aut alio comportetur . Æconomus autem ipse extradere nihil auit , nisi Superior , aut ejus locum tenens , per se , vel per Cellarium , mandaverit . Quæ mandata si in scripto fuerint , uti & testimonia de importato , scorsivo ad id destinato libro inferet & diligenter asservabit .

X. Præterea habeat duos Libros , in quorum primo sit ex una parte descriptum , quantus uniuscujusque frumenti manipularis fuerit numerus , quantus mellis , Leguminum , olerum proventus , quoto Anno , Mense , die , & quo ex fundo facta horum omnium fuerit perceptio , cum apposita sub quavis collectorum fructuum specie , summa universæ collectæ : ex altera vero ejusdem Libri parte habeatur adnotatum , quæ , & quo numero istarum collectarum ad suas comparate Cellas facta fuerit distributio , cum indicatione Anni , Mensis , Diei , summæ quantitatisque ex distributionibus prodeundis . In secundo autem Libro habeantur descripti secundum sua nomina , & species omnes fructus , qui undelibet provenerunt : Omnia auctaria gregum , pecorum , altitium , &c: singula ex his impendia in usum sive Monasterii , sive prædii , sive quemcunque alium arbitrio Superioris facta , nec non minutissimæ quæquæ decessiones , quæ de omnibus istis acciderunt . Atque
hujusmodi

huiusmodi Libri tam circa vernas, quam autumnales rationes Superiori, & Consultoribus exhibeantur, ut cum Libris Cellarii conferri, discuti, & subscribi possint.

XI. Diligenter adlaborabit, ut quæ usibus Monasterii statis temporibus necessaria sunt, mature curata ita habeat, ut ad quodvis Superiori mandatum citra moram e prædiis suo tempore deferri possint. Quemadmodum mature commonere Superiorem tenebitur, si quæ Monasterio necessaria e prædio providere non potuerit, ut opportune aliunde ad usum comparentur, sive is æstatem, sive hyemem, sive aliam quampiam anni partem respiciat.

XII. Ut vendere Superiore consentiente debet, si quæ minus necessaria, vel usibus necessariis Monasteriis superfutura judicaverit, ita conscio ac probante eodem Superiore tenetur ea emere, quibus Monasterio vel prædio ad usus necessarios opus fuerit. Quod faciet tamen tempestivis temporibus, & quam opportune, ne perinde aut non res bonas emat, aut majori demum pretio eas comparare cogatur. Caveat etiam, ne ob quandam parsimoniam emat talia, quæ vel insalubria, & corrupta sunt, vel omnino nulli forte tandem usui sunt deservitura.

XIII. Attendat, ut quæ emptæ sunt, sicut & alia omnia, quæ Prædiorum profert tellus, bene, ac citra læsionem conserventur. Pecuniam omnem undecunque administratione sua provenerit, in Libro singulari scribat, eamque quam primum depositario in præsentia Superioris consignet in Arca reponendam. Caveat vero, ne quid inconsulto Superiore in usus expendat suos.

XIV. Familiæ servilis, quæ Prædio præstat operam suam, curam gerat, numerumque ejus in Libro descriptum habeat, adnotato Anno, Mense, die, & mercede, qua unusquisque conductus est, ac det operam, ut quivis diligenter suo tempore tam pacium vestiarium, quam promissam mercedem accipiat.

XV. Benefactoribus gratum se exhibeat, ac de iis Superiorem commoneat, ut ab ipso quoque idem præstetur. Vicinorum benevolentiam conservare studeat, & quantum fieri potest citra dispendium a jurgiis in limitibus conservandis abstineat.

XVI. Det operam, ne curis temporalibus ita distrahatur ut in spiritualibus intelescat. Quare cum in Monasterio invenitur, neque negotiis detinetur, choro intersit, Sacra faciat, exercitia spiritualia statuto tempore obeat, cum nulla excurrendi occurrit necessitas, in Monasterio se contineat, modestiam

desiam Religiosam ubique colat, ac quibuscum versatur, omnes verbo, & exemplo ædificandos curet.

XVII. Ut æconomus, ea quæ muneris sui sunt commodius implere, ac ad Prædia, alioque necessitate postulante, facilius se conferre possit, præsto habeat Monasterium currum, & equos ad usum ejus designatos.

Regulæ Cellarii.

I. Is a Superiore deligatur. Prudens sit, rei quam profitetur peritus, gnarus, temperatus, & qui adeuntibus affabilem se præstet, ac Fratribus ministret diligenter cum timore & charitate, ut ait S. Pater, non paucos a Professione Annos agens, & in obsequiis Monasteriorum bene diu versatus.

II. Ejus officium erit, curam gerere granarii, cellæ penuariæ, postulariæ, coquinæ, Trapezæ, Horti, cæterorumque locorum, quæ rebus ad victum pertinentibus, tam esculentis, quam poculentis curandis, condendis, & promendis destinata sunt, dareque operam, ut in respectivis cellis, ac officinis desit nihil, quod necessarium fuerit, utque ubique teneant ordinem suum omnia.

III. Ne vero multitudine curarum obruatur, habeat adjutores in munere suo a Superiore designatos duos, alterum, qui rei culinariæ operam præbeat, alterum qui Trapezam curet, ad normam regularum pro utroque isto adjutore præscriptarum. Quas Cellarius familiares sibi reddat, ut sciat, quid eorum partes postulant, & quid ab ipsis suo jure exigendum sit.

IV. Curabit, ut frumentum in granario, suo quodque loco sive in lacunulis, sive in vasis condatur, statis temporibus ventiletur, ac ita diligenter servetur, ut nec humiditate, nec alia quapiam ratione lædatur.

V. In Cella penuaria suum pariter cuilibet cibariorum generi locum assignabit, præcipuam vero dabit operam, ut res victualis, piscaria, carnaria, unguinaria, aptis, & accomodatis asservetur in locis, atque ea circumspectione curetur, ut nec putorem, nec rancorem, nec aliud vitium admittat facile.

VI. Pro similagine, pulticulis, & polentis, habeat bene munita promptuaria, quæ vel cistis certam pro ratione cætus cujusque loci mensuram æquantibus, facile exemptilibus recipiant hujusmodi alimoniam, vel alia ratione eam recondant, ac incolumem a muribus, & corruptione tueantur.

VII. Studeat, ut olera, sive sint herbæ, sive fructus plantarum, sive radices esculentæ, quæ usibus culinariis necessaria sunt, nunquam non præsto habeantur; Proinde advigilet, ut instantibus feriis, eorum sementinis, suo

quæquæ tempore in terrâ bene exculta , ac in ea copia serantur , & plantentur , ut non modo per æstatem sufficere , sed etiam in hyemem servari possint . Porro olera in hyemis usum , sive e prædio apportata , sive ex horto domestico collecta fuerint , apte suo quæquæ modo , & tempore in loco peculiariter ad id designato recondi faciet , dabitque operam , ut discat , qua ratione alia vegetari , alia siccari , saliri alia debeant , quo per tempus hibernum ad usum adhiberi semper possint .

VIII. Sua intererit quoque videre , an arbores in domestico horto fructiferae bono ordine plantentur , rite foveantur , propagentur , tondeantur , refecentur , rigentur , & cum opus est , suo modo , & tempore apto transportantur ; nosseque rationem studeat , qua fructibus oneratae tractari , qua fructus decerpti conservari , & in multos dies , ac menses seponi debeant , ut in suos usus tandem depromi possint .

IX. Quidquid ex prædio , aut aliunde victui deserviens ad cellam promptuariam allatum fuerit , dato accepti testimonio , in Librum referet rationum , quas reddere suo Superiori , requisitus tenebitur .

X. Curabit tempestive , Superiorem , & Æconomum de iis admonere , quæ ad tempora jejunii necessaria sunt , & contra , quæ illo soluto , usus postulat . Mature quoque faciet eosdem certiores , si quæ alia in Monasterio e rebus ad procurationem suam pertinentibus desiderari observaverit . Quodsi quid ex prædio haberi nequirit , sed coemendum fuerit , dabit operam , ut non putidum , non rancidum , & corruptum , sed sanum , bonum & salubre comparetur , eoque tempore , cum commodius , & a quo pretio emi potest .

XI. Cellas , atque loca ad se pertinentia quotidie inviset , videatque diligenter , num ab adiutoribus suis fiant omnia ordine , & secundum Regulas eorum proprias . Si quem vero deficientem ab officio , vel segniores in re sua curanda offenderit , moneat , & interdum rem ad Superiorem referat , maxime , si remedium malo alicui afferendum est , aut providendum , ne consequatur . Id quod circa famulos quoque & operarios Monasterii , observabit .

XII. Habeat apud se indicem , seu inventarium rerum etiam minimarum Monasterii , quæ in cellis , & locis ad se pertinentibus ad usum & commodum habentur , revideatque unoquoque semestri singula , num juxta indicem habeantur ; Quodsi quid per incuriam , vel per usum continuum deperiisse observaverit , Superiorem commoneat .

XIII. Cum Curator coquinæ , vel Trapezæ novus instituitur , ipsius erit ,
inventarium

inventarium illarum officinarum de rebus tunc existentibus, novo officiali consignare, & quodsi novi aliquid eisdem officinis accesserit, inventario suo, ejusque adscribere, quemadmodum etiam delere, si quæ corrupta fuerint.

XIV. Ut Curatorem coquinæ rectius possit dirigere, studeat diligenter discere rationem bene curandi cibos, ne quid ex imperitia sua Monasterium detrimenti, Monachi vero incommodi patiantur. Quare juvabit, modum obsoniorum rite parandorum à peritioribus exquirere, atque ad memoriam, & instructionem successorum in peculiari libro adnotare. Id quod circa alias quoque practicas notitias suas observabit.

XV. Cum suis adjutoribus sæpe conveniat, deque rebus ad officia eorum pertinentibus cum illis agat, ac de aliis, quod penes ipsum est, statuat, de aliis vero Superiorem admoneat.

XVI. Caveat ne prandium, aut cenam ipse disponat pro arbitrio suo, sed prout sibi fuerit a Superiore imperatum.

XVII. Curam habeat infirmorum, ac diligenter attendat, ut quæ commode a suis adjutoribus præstari ipsis debent, vera fraterna exhibeantur charitate, & sollicitudine.

XVIII. Curam quoque habeat addictæ Monasterii obsequiis sæcularis familiæ, ac studiose videat, num, operas diligenter præstent suas, num Monachos reverenter habeant, statis temporibus Missam audiant, an singulis Mensibus confiteantur, Sacrisque reficiant se Mysteriis. Dabitque operam, ut singuli hora precibus vespertinis per unum ex Monachis recitandis, doctrinæque Christianæ tradendæ destinata, diligenter in unum locum conveniant, & religiose tam precationi, quam Catechesi intersint.

XIX. In familiam hujusmodi neminem admittat, nisi parem operæ, quam locaturus est, repertum, & consulto Superiore; Neminem etiam e familia dimittat, nisi conscio eodem Superiore. Singulos vero in peculiari Libro descriptos habeat, annotato Anno, Mense, Die, & operæ pretio, quo conductus est, ut suo tempore Superiorem, sive ejus jussu Æconomum monere possit de mercede unicuique diligenter solvenda. Meminerit quoque, in eundem librum referre, id quod ad rationem pacti, pretii, partim ante tempus ab aliquibus accipi interdum solet.

XX. Sciat se a chori assistentia nequaquam absolutum haberi, uti nec ab officio hebdomadariæ stolæ; Quare quoties non fuerit legitime impeditus, choro interesse adnitatur.

XXI. Singulis diebus vesperi claves ab adjutoribus suis recipiat, easque cum suis ad Superiorem reportet, in crastinum mane easdem repetat apud

tat, apud se vero nunquam noctare patiatur.

Regulæ Præfectorum Chori.

I. Curent, ut cum occurrente Festo, vel alia rituali ex causa, extra Ordinaria Divini officii instat immutatio, diligenter prævideant, quid & quo loco legendum, cantandum, addendum, vel omittendum sit, utque de eo ceteros Monachos faciant mature certiores.

II. Ut omnis in choro vitetur perturbatio, ipsorum erit tempestive ante Divinum officium signare ea omnia, ac in promptu habere, quæ e diversis Libris, vel in ejusdem Libri diversis locis posita, legenda aut canenda fuerint.

III. Ad ipsos quoque præcinere ad præscriptum tonorum pertinebit, ita ut aliis excipere inchoatum ab eis cantum liceat, nequaquam vero antevertere.

IV. Præcinant autem voce nec alta nimium, nec nimium depresso, sed mediocri, ut facile reliqui Monachi psaltæ voces cantui commodare, ac prosequi ipsum sine lassitudine valeant.

V. Attendant, ne Libri Chorales in usu male tractentur, contorqueantur, lacerentur, crassis discriminationibus intercalentur: Facto vero usu dent operam, ut suis quique locis diligenter reponantur, & asserventur, præsertim Mænea, & Triodia, quæ certorum solum temporum usibus deferunt.

Regulæ Curatoris Coquinæ.

I. Det operam, ut in Culina, ejusque vasis omnibus nitor, & Religiosa mundities servetur, ut officina coquinaria statis temporibus observetur, & aperiatur, ut Lebetes, & ollæ tot & tantæ habeantur, quot, & quantæ pro ratione loci, necessariae sunt, ut exacte custodiantur, quotannis, si ænea fuerint bene, ad auertendum sanitatis nocumentum, crustentur: semivacuæ igni non admoveantur, ut facto eorum usu mudentur, poliantur, non tamen cineribus, & suis quæque locis disponantur: Camini vero Culinarii a fuligine, parietes a telis araneorum sæpius depurgentur.

II. Invigilet, ut Coqui munditiam servant, præsertim cum cibos in scutellis disponunt, ne manibus eos contrectent, sed congruis eum in usum adhibitis instrumentis: Ut tempestive pro prandio aut cæna, paranda igni admoveant, & exacte præparata habeant ad horam, qua pro more Monasterii in mensa edendum est: Proinde ipse etiam tempestive sibi omnia in copia rationi loci accomodata a Cellario extradi curet.

III. Habeat Librum, in quem referat, quid quid unoquoque die tam pro

pro prandio , quam pro cæna ex cella penuaria a Cellario depromptum accipiet . In quo describet etiam , qui & quot cibi in refectiõnem tam Monachorum , quam familiæ cocti , & apposti fuerint .

IV . Curet diligenter , ut cibi in aqua pro conditione loci , salubriore coquantur bene , quantum Religiosa patitur paupertas , curentur , & exæquo , omnibus distribuuntur .

V . Singulare aliquid pro aliis parandum non suscipiat , nisi de mandato Superioris Cellarius docuerit , aut infirmorum id præstandum esset gratia , quibus ut quam maxime ministerio suo placeat , plena charitatis contentione adnitatur .

Regulæ Curatoris Trapezæ .

I . **D**et operam , ut tam Refectorium , quam etiam ejus atrium bis in hebdomadam , & quoties opus fuerit , verratur : ut vasa stannea alternis hebdomadis poliantur , ut cultelli acuti , cochlearia nitida , parietes ab aranearum telis repurgati sint , nihilque uspiam occurrat , quod cum religioso nitore pugnet , aut fastidium movere aptum sit . Qua in re , si sibi adjutore Sæculari opus fuerit , cellario significabit .

II . Panis , & potus cerealis veluti eorum , quæ Domino dedicata sunt , fidelem se præstet dispensatorem , ne (quod ait S. Pater) aut sacrilegii reus evadat , ea præter voluntatem Superioris pro arbitrio suo elargiendo , aut in judicium negligentia incidat , ita ignave ea curando , ut direptioni aliorum pateant .

III . Non expectet dum penitus absumatur potus cerealis , sed mature de eo coquendo Cellarium admoneat , ut defæcatus Monachis ad mensam semper Ministretur .

IV . Det operam , ut dolia bene purgentur antequam infundatur potus cerealis , & postquam infusus fuerit , ut opportune obstruantur , ne corrumpatur , aut exhalet .

V . Quid quid a Mensa panis , aut ferculorum superfuerit , id caveat , ne suo arbitratu dispenset , sed quemadmodum usus in Monasteriis antiquus obtinet , inter pauperes partiatur .

VI . Sciat a Cellario , cui potestas facta est secundam Mensam adeundi , aut in Cella manducandi , coquumque de eo certiozem faciat . Quodsi quis non habita facultate a prima mensa abfuerit , ad Superiorem deferat .

VII . Omnem refectorii supellectilem habeat descriptam cum subscriptione Cellarii , asservet vero eam diligenter , ne quid depereat , aut corrumpatur . Quodsi rem aliquam fregerit , aut incuria sua deperderit , supplex fiat Superiori , & poscat pœnitentiam .

VIII . Sæculares , & extraneos ad refectorium nec ipse introducat , nec ab

aliis sine licentia introduci patiatur : diutius in refectorio , quam opus fuerit , moras non trahat : habeat curam , ut cum aliis suo tempore choro , aliisque communibus exercitiis intersit .

IX . Si quo ad refectorii usum opus fuerit , puta vase vel vetere reparando , vel novo emendo , Cellarium commoneat .

X . Hiberno tempore lucernas vesperi cum candelabris , emunctoriisque , ita disponat , ut in singulis majoribus mensis tot , quot necessitas postulaverit , ardeant , Lector vero peculiarem habeat .

Regulæ Depositarii .

I . **I**s in Monasteriis , quæ sufficientem Monachorum alunt numerum , sit delectus e cætu Monasterii suffragiis ejusdem cætus , medietate pluribus .

II . Ejus erit reditus Monasterii pecuniarios , undecunque ii provenierint , in arcam raudi Monasterialis una cum Superiore inferre , & efferre , atque ita asservare , ut unam arcæ clavem ipse habeat , alteram vero diversam Superior .

III . Ipsius quoque erit tam illatum in Arcam , quàm ex ea elatum in peculiarem statim Librum referre , huncque librum præsto semper in eadem Arca habere .

IV . Quia vero ad ipsum pertinet quovis ineunte mense depromptum se præsentem ex Arca a Superiore raudum pro communi sumptu per mensem faciendo , recipere , ac in necessarios usus , eodem Superiore mandante dispensare , hinc det operam , ut quam diligentissime in Libro rationum suarum ex una ejus parte scribat , quantum , & quo die acceperit , ex altera vero , quantum quo die , & in quibus rebus sigillatim expenderit .

V . Porro rationem accepti ex arca raudi , & impensarum ex eo per mensem factarum , sciat se Superiori in exitu cujusvis mensis reddere teneri , suasque rationes ab eodem subscribi facere .

Regulæ Bibliothecarii .

I . **H**abeat Librorum omnium Cathalogum optimo ordine descriptum , ut qua quisque classe , loco , vel platea repositus sit , facile inveniri queat .

II . Bis in singulos Menses Bibliothecam verri , pulveres vero semel a libris excuti curet , ne religiosus in Bibliotheca nitor sordidetur .

III . Ne tineis corrodantur Libri , aut humiditate lædantur , sæpius vere , & æstate sereno cælo fenestras aperiat .

IV . Habeat Librum , in quo scribantur libri ii , qui ad usum Monachorum ex Bibliotheca efferuntur , iis vero redditis , quod scriptum fuit , deleatur .

V . Extra Monasterium nemini Libri commodentur , nisi accedente expresse ipsius Proto-Archimandritæ , vel Visitatoris Provincialis consensu : Si qui vero ita
commodato

commodato darentur , curet diligenter , ut suo tempore restituantur , ac interim in aliquo notabit libro , quos libros , & quibus commodaverit .

IV . Advigilet , ut Monachi per obedientiam alio migrantes , libros , quos ad usum ex Bibliotheca habuerunt , exacte juxta Indicem eidem restituant , neque ullum secum asportent .

VII . Si quem libros male tractare adverterit , id est : maculare , folia complicare , frangere , loco chartularum discriminatoriarum chartas plicatas , aut quid crassius interponere , glossas in margine facere , ad Superiorem deferat , ut puniatur .

VIII . Cognito , aliquos libros utiles , quos Bibliotheca nondum habeat , in lucem prodisse , Superiorem faciet de eo certiore ; superfluos vero , uti sunt , quorum duplicia , triplicia vel plura habentur exemplaria , curet de licentia Superioris cum aliis auctoribus , qui in Bibliotheca non exstant , commutari .

IX . A morte alicujus derelicta , scripta , & lucubrationes , si quas posteritati profuturas post se reliquit , seponat , & detineat separatim ad arbitrium Provincialis .

X . Libri Hæreticorum , alique prohibiti in peculiari armario (quod carcer appellari consuevit) clavi apud ipsum Superiorem asservata , obserato retineantur , nec extrahantur ad legendum , nisi iis , qui libros ejusmodi legitimam legendi facultatem habuerint .

XI . Ut facilius caveat , ne qui sint , inter libros usui communi expositos ex prohibitis , præsto in Bibliotheca habeat Indicem librorum prohibitorum , eumque legat .

XII . Bibliotheca semper sit clausa , clavesque ejus retineat Bibliothecarius , quas , impeditus , non cuique permittat , sed quem delegere Superiori ad se supplendum , visum fuerit .

Regulæ Chartophylacis Monasterii .

I . Chartophylacium , sive Archivium Monasterii sibi commissum solerter custodiat , detque operam , ut Scripturæ majoris momenti authenticæ , præsertim Ruthenico idiomate scriptæ , annexum habeant aliud Polonicis litteris exaratum simplex exemplar .

II . Sciat etiam seorsive habere omnium Originallium instrumentorum transumpta , in forma probanti pro more Patriæ confecta , ut si quando in judiciis producenda sunt , fidem , & faciant , & inveniant .

III . Chartophylacium reponatur in loco tutissimo , haud quaquam humido , & a periculo incendii immuni , duplicique clavi diversa obseretur , quarum alteram habeat Superior , alteram Chartophylax .

IV . Monu.

IV. Monumenta Archivii apte suis quæque locis , & plateis distribuat . Habeat vero librum , in quo summa quædam eorum , quæ Archivium complectitur , contineatur , & describatur eo ordine , quem habent in Archivio , quo facilius unumquodque documentum inveniri possit .

V. Præter Instrumenta Authentica , Scripturas , Syngraphas , quibus jura foundationis , dotationis censuum &c: evincuntur , asserventur etiam in Archivio , bonorum omnium , nec non Ecclesiæ , & Monasterii vetera Inventaria , Libri rationum , Obligationum Sacristiæ , Actorum Monasterialium , Libri consultationum domesticarum , Epistolæ notabiles , Ordinationes Superiorum , informationes , & alia quæque notata , quacunque ratione ad gubernationem Monasterii pertinentia .

VI. Nihil ex Archivio extrahatur , nisi de facultate Superioris , & accepto testimonio ab exportante in eodem Archivio reponendo , detque operam Chartophylax , ut si quid extractum fuerit , quam primum facto usu restituatur , & reponatur suo loco .

Regulæ Historiographi Monasterii .

I. **S**ciat munus se obire posteritati acceptissimum , ut ea accurate litteris consignet , quæ posteris vel ædificationem , vel utilem notitiam allatura videbuntur .

II. Quæ historiam suam explere debeant , potissimum sunt Acta Religiosorum , qui pie diem claudunt suam . Hinc non contentus annotasse diem , mensem , annum obitus , & gradum cujusque , curet etiam perspectum facere , quantum quis humilitate , patientia , mortificatione &c: excelluit , quæ munia , & qualiter gessit , quæ moriens signa pietatis dedit , &c.

III. Pertinet ad suum officium etiam consignare negotiorum majoris mementi progressum , & exitum . Item , si quid insigne Monasterio , vel Ecclesiæ dono vel legato oblatum fuerit ; Obitus Benefactorum loci , accessus , & recessus tam Superiorum , quam Religiosorum , qui per obedientiam fiunt ; Gratia , & miracula , quæ ad imagines Thaumaturgas in Ecclesiis nostris venerationi expositas Deus operari consuevit , aliosque eventus , qui digni memoratu , domi vel foris acciderint .

IV. Singulis Trimestribus omnium , quæ notatu digna censuit , compedium historicum faciat , deferrique curet ad Scriptorem protunc Historiæ Provincialis , ut ei inferantur loco & tempore suo .

V. Librum suum diligenter asservet , & cum migrat ad aliud Monasterium , Superiori consignet in Archivio tandem reponendum .

Regulæ Nosocomi .

I. Quæ

I. **Q**uæ de infirmis in Constitutionibus nostris Generalibus præscribuntur , perspecta sibi habeat , & quod ad se potissimum attinet , diligenter servandum curet .

II . Medicorum præscriptum diligenter servet , neque ab eo recedat , aliquid sponte sua immutando , aut intermittendo , sed accurate eo tempore & modo tam medicinam , quam cibum agro præbeat , quo fuerit a medico imperatum .

III . Cellas infirmorum servetundas ; Lectulos commode sterni , Lintea , & Linea immunda cum mundis sæpius commutari faciat : dumque eos mæstos advertit , hilarem se ipse exhibeat , citra dissolutionem tamen ; adiutorem quoque se præstet , quoties movere se se , vel levare de lecto voluerint .

IV . Nunquam infirmos sinat manere solos , sæpius eos reviset , svaviterque identidem quærat , num aliquo opus habeant ,

V . Si quis ex morbo obierit contagioso , supellectilem ejus separabit , nec prius usibus aliorum addicet , quam sola , purgata , ventisque identidem exposita , contagionis omnem suspensionem exuerit .

Regulæ Janitorum .

I. **M**unditiem circa januam servet , deque operam ut vestibulum singulis , si opus fuerit , verratur diebus .

II . Januam clausam teneat , nec claves intra sèram relinquat ; Quodsi sibi aliquo eundum fuerit , custodiam januæ alteri , non suo , sed Superioris arbitrio , designando committat ,

III . Summa diligentia januæ invigilet , audito pulsu campanulæ , illico ad januam accurrat , & si res patitur , per fenestrellam accedentem expediat . Quodsi accedens fuerit Vir Illustis , aut Religiosus , portam statim aperiet , eumque intromittet , quærens modeste , quid jubeat . Cognito autem , quod alloqui velit aliquem ex nostris , & quis sit , officiose petet facultatem significandi . Porro tametsi Superior ipse rogatus non fuerit , sed alius aliquis Monachus , semper tamen ipsum Superiorem adibit , & ex præscripto ejus aget .

IV . Schedas & litteras ab extraneis ad Nostros , & a nostris ad extraneos missas , nemini re significata , Superiori ipsi tradet : Quodsi sæpius id facere omiserit , pœnam culpæ gravis incurret , præsertim si scandalum inde sequutum fuerit .

V . Mulieres accedentes colloquio non detineat ; Cum omnibus vero ita modeste , & religiose versetur , ut & extraneis ædificationi , nostris autem interioribus residentibus honori sit , bene ex se de omnibus conijciendi occasionem præbendo .

VI . Pauperes eleemosynæ causa ad januam venientes benigne , sine clamore , & indignatione excipiat , cum iisdemque agat ex arbitrio Superioris .

N N

VII. Cum

VII. Cum orationi vacatur, vel ad mensam sedetur, nec portam aperiat, nec significet, nisi personæ accedentis, aut negotii conditio aliter postulerit: Quo casu Superiorem secreto admonebit.

VIII. Quadrante saltem ante horam silentii januam obserabit, nec exinde aperiet, nisi de expressa Superioris facultate, cui claves etiam tradat, nec apud se noctare patiatur.

CAPUT SECUNDUM

De ratione, & institutione Studiorum Textus Regulæ S. Patris Nostri Basilii, & præclarus alterius S. Patris Nostri Gregorii Theologi, huc pertinens locus, cum gravissimo de excellentia omnis Liberalis Doctrinæ, ejusdem S. Patris Basilii, Testimonio.

Quanto anima præstat corpori, tanta est, & utriusque (humanæ scilicet & cælestis) vitæ differentia. Ad hanc autem deducunt sermones Sacri per arcana nos erudientes; sed dum per ætatem non licet intelligentiæ eorum altitudinem adire, & assequi, interim in aliis scriptis non omnino diversis, quasi in umbris quibusdam & speculis in antecessum animi intuitu exercemur, eos, qui in militari disciplina exercentur imitati: Qui ubi in manuum motu, atque saltationibus experientiam adepti fuerint, in certaminibus ex hac ipsa ludicra disciplina fructum percipiunt. Et certe, putandum est certamen certaminum omnium maximum nobis propositum esse, pro quo agenda nobis sunt omnia, & laborandum pro viribus, ut ad id præparemur, atque Poetis & Historicis, & Rhetoribus, & hominibus omnibus utendum, unde utilitas aliqua ad animam curandam accessura sit. Quemadmodum enim infectores, quidquid tingendum est, prius curis quibusdam præparant, & ita demum colorem sive purpureum, sive quempiam alium inducunt: Eodem modo & nos quoque, si indelebilis in nobis honesti gloria omni tempore permansura est, his externis ante initiati, deinde Sacras, & arcanas doctrinas ediscimus. Et solem veluti in aqua videre, sic luci ipsi oculos admovebimus. Quodsi mutua quædam convenientia inter doctrinas, earum nobis cognitio valde utilis fuerit; sin minus, certe earum inter se collatarum discrimen internosse, ad potiorem firmandam non parum contulerit. Sed cuinam rei comparanda doctrina utraque, possis imaginem assequi? certe quemadmodum arboris propria virtus est, tempestivo fructu scatere, & tamen folia etiam circum ramos exagitata aliquid ei ornamenti conciliant: ita & animæ quoque primarius fructus est, veritas ipsa, sed tamen haud ingratus est externæ Sapientiæ amictus, tamquam, si folia quædam fructui, & umbraculum

culum, & aspectum non inamænum præbent. *Serm: ad Adolescent: Nro: 2.*

Num quid conveniat, ut in Fratrum Societate Magister sit puerorum Sæcularium? R. Cum Apostolus dixerit: *Patres nolite ad iracundiam provocare filios vestros, sed educate illos in disciplina, & correptione Domini.* (a) Si qui eos adducunt, adducant hac mente, & qui suscipiunt tales, sint, ut planissime confidant, posse se oblatos pueros in disciplina, & correptione Domini educare. Servetur, quod a Domino præceptum est his verbis: *Sinite parvulos venire ad me, & nolite eos prohibere, talium enim est regnum Cælorum.*

Reg: Fus: 292. (b)

Cum Dominus dicat: *Sinite pueros venire ad me,* & Apostolus eum laudet, qui ab infantia Sacras litteras didicit, rursusque præcipiat Liberos educari in disciplina, & correptione Domini, omne tempus primæ etiam ætatis, iis, qui accedunt, excipiendis, idoneum esse censemus, eos quidem, qui Parentibus orbatii sunt, nostrapte sponte affumentes, ut ad Jobi exemplum, orphanorum Parentes efficiamur; Eos vero, qui sub parentibus sunt, ab ipsis adducendos. *Reg: Fus: 15.*

Quomodo ab artium Magistris pueri delinquentes corrigendi sint? R. Atque etiam oportet artium Magistros, si qua in re deliquerint discipuli contra ipsam artem, privatim vitium reprehendere, & errata emendare. Quæcunque vero peccata indicant morum perversitatem, veluti contumacia, contraditio, segnitie circa opera, aut otiosus sermo, aut mendacium, aut quidpiam aliud ejusmodi, quod ipsis interdictum est, ea oportet ad communis disciplinæ moderatorem referre, & coram eo redarguere, ut ipse, & mensuram, & modum, quibus peccata sanentur, excogitet. Si enim objurgatio est animæ curatio, non est cujuslibet objurgare, sicut nec mederi, nisi Præfectus ipse multo adhibito examine id cuiuspiam permiserit. *Reg: Fus: 53.*

Omnis Deum amans Vir, ad litterarum disciplinam per se propensus est; invictum enim desiderium eorum est, qui quid utile docere possunt, modo discipulorum mentes omni contradicendi vitio careant. Non igitur corporis conjunctio impedit, quin ad excellentiam sapientiæ, & humanitatis nos effingat, mentem ipsis corporis finibus non circumscribens, neque lingua sermocinandi facultatem terminans; Dat vero quid amplius, quam qui ex tempore prodesse possunt. Cum non solum longo intervallo disjunctis, sed postea quoque in lucem edendis scientiam transmittere valeat. Nobisque hujus rei veritatem experimentum confirmat, quando jam ætate provecti juvenes in litteris sana doctrina instituunt. Nos tanto spatio corporibus separati animo semper vobiscum sumus, facileque

de doctrina

(a) Eph: 6. V. 4. (b) Math: 19. V. 14.

de doctrina, quæ neque terra, neque mari contineri potest, conferimus, si nobis propriarum animarum cura sit. *Epist. ad Discipulum Festum & Magnum.*

Illud inter omnes sanæ mentis homines constare arbitror, eruditionem inter humana bona principem locum tenere, non de hac nostra solum, ac nobiliore loquor, quæ contempto omnis sermonis lepore, atque ornatu, saluti uni, atque earum rerum quæ ratione, atque animo intelliguntur, pulchritudini arctissime hæret: Sed etiam de externa, quam plerique Christiani, pravo quodam iudicio, ut insidiosam, & periculosam, ac procul a Deo avertentem aspernantur. Quemadmodum enim Cælum terram, aerem, quæque eorum complexu coercentur, non ideo contemnere debemus, quia nonnulli scelerate acceperunt pro Deo, ea, quæ Dei sunt, venerantes. Quin potius, quid quid tum ad vitam, tum ad animi oblectationem usui est, decerpentes, quid quid periculosum est, fugimus, non res creatas adversus Creatorem, ut stulti faciunt concitantes, sed ex rebus conditis Conditorum agnoscetes, atque omnem intellectum ut Apostoli verbis utar, Christo captivum submittentem. Quemadmodum insuper nec ignis, nec cibus, nec ferrum, nec res ulla alia suapte natura vel maxime utilis est, vel maxime noxia, verum ut iis, qui utuntur, placet: atque adeo ex serpentibus bestiiis quædam interdum salutaribus medicamentis admiscemus. Eodem nos quoque modo ex litteris illis, & disciplinis, id sane, quod in inquirenda rerum natura, & contemplatione versatur, suscipimus. Quid quid autem ad demones, & errorem, & exitii voraginem ducit, respuimus: Imo etiam ab eo ad Dei cultum adjuti sumus, nimirum ex deteriori, id, quod præstantius est cognoscetes, atque illorum imbecillitate doctrinam nostram fulcientes. Quamobrem non idcirco eruditio contemnenda est, quod ita quibusdam videatur: quin potius stulti, atque imperiti habendi sunt, qui hoc existimant, qui omnes sui esse similes cupiunt, ut privata eorum inscitia sub communi deliteat, nec quisquam ipsorum imperitiâ prodât, & coarguat: Hoc igitur posito, atque pro confesso habito, age vitam Basilii contemplemur... Quis doctrina propter mores minus eguit? Quis tamen uberiores doctrinam cum moribus conjunxit? Quod disciplinæ genus est, in quo versatus non sit, atque ita eximie versatus, quasi in eo solo elaborasset? Sic nimirum omnia complexus, ut ne unum quidem quisquam: singula rursus ita ad summum, quasi nihil aliud præterea didicisset; ad ingenii enim acrimoniam studium accedebat: Ex quibus imperium artibus scientiisque comparatur. Qui cum celeritate naturæ propter laborem & contentionem minimè opus haberet, quemadmodum nec labore propter ingenii magnitudinem: Sic tamen utrumque conjunxerat, ut non satis liqueret, utro nomine admirabilior esset. Quis in Rhetorica, illa, in quam, vim ignis spirante

spirante cum eo comparandus, tametsi illius mores a Rhetorum moribus diffiderent? Quis in Grammatica quæ linguam ad Græcismum format, historias colligit, metris præest, carminibus leges præscribit? Quis in Philosophia, excelsa procul dubio scientia, & sursum gradiente, sive eam partem spectes, quæ in actione, & speculatione posita est, sive eam, quæ in Logicis demonstrationibus, aut oppositionibus, & concertationibus versatur, quam Dialecticam vocant: in qua adeo excelluit, ut iis, qui cum eo disputabant, facilius esset e labyrinthis se se extricare, quam argumentorum ejus laqueos effugere, si quando res ita postularet. Jam vero Astronomiam, Geometriam, numerorum proportionem hæcenus didicisse contentus, ut non ab iis, qui in hujusmodi rebus sciti & eruditi sunt, exagitaretur: Quid quid supererat, ut pietatis cultoribus infrugiferum, contempnit: adeo, ut, & quod elegit, magis admirari, ac prædicare liceat, quam quod reliquit; Et rursus id quod reliquit, majori, laude efferre, quam quod elegit. Nam medicinam, quæ Philosophiæ, & laboris, atque industriæ fructus est, corporis morbus, ac morbi curatio necessariam ipsi reddiderat. Unde exorsus, ad artis habitum tandem pervenit. Eam porro artis partem intelligo, non quæ circa perspicua, oculisque subjecta, & humilia versatur, sed quæ in doctrina, & Philosophia consistit. *S. P. N. Gregorius Nazianzen: in Monodia.*

Regulæ Provincialis.

De Classibus, & tempore cursus Studiorum.

I. **C**um & majoris Divinæ gloriæ incrementum, & publica Patriæ utilitas, & Regula S. Patris Nostri Basilii, exemplumque Ejus eruditionis præclarissimum poscat a Nobis, ut litteris diligentissimam demus operam, quo inde ad majorem Dei Creatoris, & Servatoris Nostri cognitionem assurgamus, in id strenue incumbendum sibi putet Provincialis, ut ratio quam maxima Litterarum in Provincia habeatur.

II. Det operam, ut in Provincia duo minimum Theologiæ Dogmatico-Scholasticæ scientiæ habeantur Seminaria, totidemque Theologiæ practicæ, vel plura etiam, prout nimirum major vel minor discipulorum ad moralem Theologiam idoneorum numerus poposcerit.

III. Philosophiæ Schola, & Matheseos duobus minimum in locis nostris ad aperta esto. Humanitatis autem & Rhetoriæ tot sunt studia, quot attento numero juvenum Monachorum in humanioribus disciplinis erudiendorum cognoverit esse necessaria.

IV. Curriculum Theologiæ Dogmatico-Scholasticæ a nostris emetiendum
 O O
 proten.

protendatur ad quadrigennium, vel Triennium pro diversa subjectorum capacitate & Regionum usu. Practica Theologia percurratur biennio, cursus vero Philosophicus triennio, quolibet tamen anno unus absolvatur, alter inchoetur. Quodsi soli extranei fuerint Philosophiæ auditores, licebit Provinciali minus ei tractandæ tempus præfinire, nisi aliud legibus diversarum Ditionum fuerit constitutum.

V. In humaniorum studio Litterarum, quandiu nostri detinendi sint, ipsius erit de unoquoque singulatim statuere. Expediit tamen, ne (si nulla obstat ratio ætatis, aut aptitudinis) mittantur ante ad Philosophiam, quam biennium in Rhetorica posuerint. Quodsi aliqui optima præditi indole spem magni in utraque eloquentia faciendi profectus ostenderent, alienum haud erit, eos per triennium in his studiis hæere facere, quo solidiora elegantioris litteraturæ jacent fundamenta.

De Professoribus.

VI. Ad unamquamque facultatem deligat Professores in moribus bene probatos quosque viderit aptiores, quique docti, attenti, seduli, diligentes, deque fructu studentium ex Lectionibus, aliisque exercitationibus litterariis solliciti sint, minime neglecta morum disciplina.

VII. Mature provideat, & cum suo Consultorio deliberet, quos ad Cathedras Theologicas Professores habere possit, deque operam, ut ii potissimum provehantur, qui non modo in Theologia versati sunt, sed etiam in Linguarum, quæ Theologiæ deserviunt, cognitione cæterisque scientiis, historia, ac varia critica eruditione non parvos processus effecerunt.

VIII. Theologiæ Professoribus duos alios adjungi curet Professores (si id commode fieri poterit) alterum, qui S. Scripturæ intepres sit, & Linguam Hæbream nostros doceat: Alterum, qui doctrinam Sacrorum Canonum explanet, ut quo tempore nostri Theologicis vacant disciplinis, notitia quoque tam Linguae Sacræ, quam Ecclesiasticarum Legum imbui possint.

IX. In Monasteriis, quæ Theologorum Moraliū alunt Seminaria, constituat aliquos, qui simul eos doceant, aliquam Constitutionibus nostris probatam artem manuariam, imbuantque eosdem saltem principiis Geometriæ practicæ, Arithmeticæ, Geographiæ, Historiæ, & Æconomix.

X. Ad Professoratum Philosophiæ non admoveantur, nisi qui Geometriæ saltem, si non universæ Matheseos, cognitionem habuerint, ac curriculum Theologiæ emensi fuerint, ut eorum doctrina solidior, tutiorque, ac ab hallucinationibus remotior esse valeat.

XI. Nostri Philosophiæ dantes operam, ut uberiorem sui studii fructum capiant

capiant, præter Professore, habeant alium, si commodè fieri poterit, qui sit Correpëtor, ad quod munus assumere curet viros morum integritate commendatos, & congruis disciplinis benè excultos, ut exacto muneris sui tempore, pro docenda Philosophia, si eam nondum docuerint, disponi possint, nisi aliunde obicem posuerint.

XII. Professores severiorum facultatum mature ante instaurationem studiorum designet, ut ad examen subeundum, & ad studia sua recolenda aliquod tempus habeant, quo facilius ea aggredi, ac utilius profiteri possint.

XIII. Caveat, ne Scholis inferioribus præfiantur Magistri, qui Philosophiæ operam nondum navarunt, cum, qui eam audierint, in promptu sunt.

XIV. Ubi studium Provinciæ habetur universale, unum constituat Præfectum studiorum virum multarum Litterarum, qui Rectorem in munere suo juvet, studia dirigat, Professoribus, & Scholasticis invigilet, eosque in rebus ad studia pertinentibus, juxta Regulas eorundem, obediens sibi habeat.

De Scholasticis sive Discipulis.

XV. Expendat, quibus hi, aut illi Monachi juniores studiis addici debeant, & pro sua prudentia, secundum ætatem, & ingenium uniuscujusque, eos applicet.

XVI. Quos ad Philosophiam, aut Theologiam ineptos cognoverit, studiis his non admoveat, sed opëram eos ad discendam Theologiam Moralem conferre jubeat, ut saltem animabus curandis pares evadant operarii.

XVII. Sciat autem sibi non licere a perficiendis studiis eos avocare, quos mediocre tantum commendat ingenium: multominus vero integrum sibi esse, vel retrahere aliquos a capto Litterarum curriculo, vel studiis non addicere, qui indole ingenii sunt præstantes, quamvis a studiis animum ipsi haberent alienum, & poscerent se ab illis amoveri, nisi obstinatio mentis & corruptio morum, aliud exigeret.

XVIII. Ab audienda per Annum secundum, vel tertium Theologiæ, Linguarum lectione, neminem prohibeat, qui alacri ad easdem animo forent. Quinam tamen potissimum huic studio addicendi sint, ipsius erit judicare, & addicere.

XIX. Humanitatis & Rhetoricæ Alumni, etsi pariter studio Linguarum, potissimum Gallicæ & Germanicæ teneantur, quæ in foro civili multum obtinent, quibusque exteros in nostris Scholis Juvenes instituere obligamur, pertinebit tamen ad Provinciale videre, quinam pro indole ingenii, & bona sua propensione peculiariter in iis exercendi sint; atque quos tales cognoverit, etiam atque etiam incitet, ut ad hoc genus studiorum diligenter incumbant.

cumbant, quo successu temporis Provinciam ornare, aliisque prodesse possint. Curet pariter, ut iidem Scholastici non negligent ponere operam in Litterarum characteribus rite ac belle efformandis, uti etiam in componendis, habendisque sermonibus Sacris.

XX. Efficiat, ut qui Theologiæ Morali dant operam, discant præter alia formas slavicarum, hoc est Ruthenicarum Litterarum, tam Ecclesiasticas, quam cursivas, ut loquimur, venuste cingere, veteraque eodem characterē conscripta prompte legere Monumenta.

XXI. Qui Philosophicis excoluntur disciplinis, integro studii sui curriculo Mathesi sedulam operam impendere teneantur horis a suis Professoribus determinatis. Propensiores autem ad hoc studium, aptum ad illud natū ingenium, etiam deinceps, exacto cursu, privatis exerceri Lectionibus jubeantur.

De Examine Professorum, & Studentium.

XXII. Nemo ad docendum Theologiam vel Philosophiam idoneus censetur, qui per Provinciam, aut designatos ab ipso duos aut tres Examinatores, ab omni suspitione acceptionis Personarum immunes, iis dotibus, & disciplinis, quas apposite ad unamquamque ex his docendam facultatem requirunt Leges nostræ, satis instructus, serio facto examine, repertus non fuerit.

XXIII. Examini huic horæ impendantur minimum duæ: curandumque est, ut Examinatores, quos Provincialis constituet, sint, quoad fieri poterit, a Præceptoribus examinandorum diversi, ex formula consveta jurati.

XIV. Ji, qui examinandi sunt, mature de tempore, quo periculum ipsorum doctrinæ faciendum est, moneantur, Theses tamen, sive capita, quæ examinis materia futura sunt, quadraginta ex diversis tractatibus ab Examinatoribus determinabuntur, quorum nullum in dividuo examinando innotescat in discrimen vocandum.

XXV. Si primo examine non satis ad docendum idonei judicati fuerint, novum ipsis licebit iterum, atque tertio examen a Provinciali expetere, quod concedendum erit indulto aliquo temporis spatio.

XXVI. Examinatores judicia sua, seu suffragia secreto ferent, & ad Provinciam seorsim ea scribingent, neminique revelabunt, quid unicuique statuere visum fuerit. Penes Provinciam vero ejusque Consultorium erit videre, & secundum pluralitatem decernere, cum de Theologiæ Professoribus, quibus vocalitas adnexa est, deliberatur: quodsi vero de Philosophiæ Professore agitur, ipse Provincialis, re bene perpensa, id statuatur, quod
ad Dei

ad Dei gloriam, & commune Provinciæ bonum magis expedire in Domino judicaverit.

XXVII. Ne Magistri quoque Classium inferiorum minus apti præficiantur, curet eorum etiam doctrinam ope Examinatorum exploratam habere. Quo vero bonorum hujusmodi Magistrorum Seminarium quasi quoddam in Provincia haberi possit, commendet Superioribus Monasteriorum, ex quibus humaniorum Litterarum, & Grammaticæ Magistri educi solent, ut curent deligere unum aliquem Monachum institutionibus Grammaticis, & Humanioribus Litteris bene excultum, qui sub finem cursus Studiorum, per unum alterumve Mensem, ter in hebdomada, spatio unius horæ Monachos juniores, qui possunt proxime fieri Præceptores, perpoliat, si quo adhuc profecti opus habeant, perficiat, ac rectam rationem docendi ipsis tradat, idque vicissim prælegendo, Authores Classicos interpretando, dictando, scribendo, emendando, aliaque munia boni Magistri exercendo.

XXVIII. Sciat quoque examen studentium ad se pertinere, ita tamen, ut, si ipsi per tempus non liceat, possit ad inspiciendum, quos in Litteris Scholastici nostri progressus fecerint, alios Examinatores designare.

De iis quæ juvant ad rem Litterariam promovendam.

XXIX. Operam det, ut Monasteria præsertim minora, in quibus aliqua sunt scientiarum Seminaria, sufficientem habeant copiam adjutorum in re domestica, ne Superior Scholasticorum opera uti cogatur, ad ea munera, quæ per Monachos Laicos vel Sæculares obiri possunt.

XXX. Rectoribus Studiorum serio commendet, ut Linguae Latinae usum inter Scholasticos conservari curet secundum Regulam officii sui.

XXXI. Ut totus Congregationis nostræ conatus in re propaganda Litteraria ad majorem Dei Omnipotentis cognitionem, Ecclesiæ, & Patriæ utilitatem feliciter cedat, studiose advigilet, ut ab omnibus tam Superioribus, quam inferioribus diligenter serventur Regulæ suæ, quæ ad rationem pertinent Studiorum nostrorum.

De Intermiſſionibus Studiorum.

XXXII. Cum laborem Studiorum, ut intendere, ita interdum remittere necessarium sit, hinc licet nullas novas vacationes introduci, pati debeat, eas tamen, quæ jam diu in domesticis nostris Scholis obtinuerunt, constantè servari faciat. Porro Intermiſſiones hujusmodi studiorum hæ sunt: *Prima*. Generalis in Anno, quæ Theologorum, ac Philosophorum esse debet, non longior duobus mensibus, Rhetorum vero, & Humanistarum non minor Mense uno. *Secunda*. Februarum Natalium, quas Theologi, & Philosophi obire incipiant Vigesima Decembris: Rhetores vero ac Humanistæ in Vigilia ipsa Nativitatis Domini, Om-

nes autem prosequantur usque ad diem Festum S. Patris Nostri Basilii. *Tertia*. Feriarum. Tyrophagi, quibus Theologi & Philosophi vacent omnibus, Rhetores vero, & Humanistæ tribus solum, nimirum Feria Tertia, Quinta, & Sabbatho. *Quarta*. Feriarum Paschalium, quibus tam Superiorum, quam inferiorum classium Scholastici, interquiescant omnes: a Dominica Palmarum ad Dominicam Primam post Pascha. *Quinta*. Feriarum S. Spiritus, quibus solum triduo vacent omnes, & Die Jovis insequente.

XXXIII. Singulis præterea hebdomadis unus quieti indulgeatur dies, dies nimirum Jovis, & hic quidem integer in Superioribus Studiis, in inferioribus autem ita, ut ante meridiem doceatur in Rhetorica per horas semiduas, in cæteris, per duas integras, & post meridiem ab omnibus vacetur. In Majo tamen, etiam inferiores Classes habeant unum integrum cessationis diem.

XXXIV. Duobus diebus Festis in hebdomadam incidentibus, nulla alia hebdomadaria concedatur vacatio, nisi forte ita acciderit, ut alter in diem lunæ, alter in Sabbathi diem incidat. Tum enim poterit permitti quies a Studiis per diem Jovis, & quidem per integrum pro Classibus Superioribus, per dimidiatum pro inferioribus. Quodsi unus solum in hebdomada dies Festus habeatur, isque incidat pridie, aut postridie diei Jovis, alio nullo die vacabitur.

XXXV. Commendet ubique diligenter, ut quo tempore quies nostris Discipulis a contentione studendi conceditur, omnes studeant chori integris officiis interesse, in iisque elaborare scientiis, quarum circa primaria studia, etsi imbuantur principiis, apicem tamen tenere non possunt, nisi sedula privata exercitatione adjoti.

De Scholis, & Institutione Externorum.

XXXVI. Sciat non minus externarum, quam Domesticarum nostrarum Scholarum curam se gerere debere, cum id & Patriæ charitas poscat, & Basilianæ Regulæ ratio exigat. Quare omni studio adnitatur Provincialis, ut Scholæ publicæ, quæ pluribus in locis in gratiam, & commodum juventutis Sæcularis, præsertim equestris Ordinis optime de Patria semper merentis, a nobis adaptæ sunt, majora jugiter incrementa accipiant, fructusque illos, quos multiplex Scholasticus labor, proximis ex officio instituti impensus, a Divina expectat gratia, abunde ferant.

XXXVII. Superioribus Monasteriorum, quæ annexas habent Paræcias, quam potest, maxime commendet, ut non modo Scholam Parochialem pro juventute Parochianorum Præceptis Doctrinæ Christianæ imbuenda ubique sustineant, sed etiam Filios pauperum nobilium libenter suscipiant erudiendos, per idoneum a se deputandum Monachum ad omnem pietatem, & in artibus legendi, scribendi, numerandi

numerandi, aliisque statum eorum condecens, ut progressu temporis ad Patriæ publicos usus apti, ac habiles reddi possint.

XXXVIII. Præceptores optimi quique, & quam maxime idonei, quantum commode fieri poterit, ad docendos externos designentur: & si Provinciali videbitur, omnes Sacerdotes; nam cum munus instituendorum puerorum nostræ Regulæ proprium sit, nec certis personis additum, nequit etiam in Classibus inferioribus non exerceri a Sacerdotibus, quoties Superiori ita visum fuerit.

XXXIX. Curet autem diligentissime, ut in ordine, & statutis horæ doctrinæ tribuendis, in prælectionibus, repetitionibus, concertationibus, & aliis exercitationibus; Itemque, in vacationibus: verbo, in tota ratione studiorum habeatur ratio præscriptorum supremi Magistratus, educationi juventutis publica auctoritate præpositi.

XL. Nunquam permittat, ut Magistri nostri prælegant, aut interpretentur in Scholis, sive domesticis, sive externis libros Poetarum, & alios, quantumvis Classicos, qui vel puritatem, vel bonos mores lædere possunt, nisi prius a verbis, & rebus inhonestis purgati fuerint.

Regulæ Rectoris.

I. Ut, quia Superiorem Monasterii agit, cura rerum domesticarum ad eum pertinet, sic quia simul Rector est, curam studiorum gerere debet, etique, ut scopum, quem tam in erudiendis suis Monachis, quam in Scholis externis admittendis, propositum sibi habet Basiliana nostra Congregatio, Dei juvante gratia consequatur.

II. Ita domestica Superioris officia temperet, ac moderetur, ut fovendis quoque Litterariis exercitationibus aptum tempus habeat. Hinc Theologorum, Philosophorumque disputationibus, tam privatis, quam publicis frequenter intersit, Scholas externorum etiam inferiores non raro adeat, videatque, num secundum præscripta Celsissimæ Commissionis omnia peragantur.

III. Neminem patiat ex nostris auditoribus a Scholasticis abesse exercitationibus, disputationibus, Concertationibus. Omnes proinde occupationes, omnes divagationes, quæ studia interpellare possunt, ipsis præcidat, nec ullo modo ferat, ut citra gravem, justamque causam extra Monasterium huc illuc volitent, vel in prædia, aut ad Cognatos excurrere passim velint.

IV. Professores præsertim Theologiæ, ac Philosophiæ ad Concionandum in Ecclesiis minime adstringat, multominus in virtute Sæ Obedientiæ ad id cogat.

V. Valetudinis tam Professorum, quam Scholasticorum peculiarem habeat rationem, detque operam ut in laboribus suis modum teneant, suam vero in hiis, quæ ad tuendam valetudinem, vel congruam corporis commoditatem necessaria

cessaria ipsis sunt, non desiderent charitatem, quo alacrius industriam, & docendi, ac discendi laborem expromant suum.

VI. Ut vero assiduitas, Academicarum exercitationum fervor, ac vigor horumce studiorum foveri possit, det operam Rector, ut qui non contemnendum specimen profectus sui dederunt, nunquam præmiis non donati recedant, & quidem opposite ad unumquemque profectus gradum, scilicet, mediocrem, mediocri majorem, & summum. Quare Academicis præmia in triplici Classe constituta sunt, pertineatque ad Provinciale decernere, cujus generis singula esse debeant.

VII. Aliarum quoque Classium Discipuli, qui in examine, publica disputatione, aut Academica exercitatione alios superarunt: Item, vel Latino, vel alio idiomate carmina pangendo, Orationem efformando dicendoque, ad aliquam laudem profecerunt, elaboratæ operæ præmium pro ratione boni, melioris, aut optimi progressus referant.

VIII. Eos, qui ad publicum habendum Scholasticum actum designabuntur, curabit primum examinari, nec sinet in publicum Cætum prodire, nisi una cum Professoribus judicaverit eosdem pares esse huic Actui, pro honore sustinendo.

IX. Cum ad ea, quæ didicimus non oblitteranda in animo, plurimum conferat usus & exercitatio, satagat, ut bis in anno etiam Theologi & Philosophi v.g. imminente die Festo S. Patris Nostri Basilii, & instante instauratione Studiorum carminum aliquid Latinorum, sive Græcorum vel alterius Linguae condant, quæ præstantiora, laudis & præmii causa referri curabit in Librum exercitationum Scholasticarum. Curandum quoque est, ut nostri etiam Rhetores aliqua interdum Poemata, aut Orationes Græce vel Latine, aut alia lingua suo Marte de re aliqua pia elaboratas in Refectorio habeant, præmiumque, si hæc lucubrationes laudatæ fuerint, industriæ ac laboris ferant.

X. Artis vero Concionariæ semina a Rhetoribus excepta, quo pariter cum studiis ipsorum propagari, crescere & maturari valeant, det operam, ut non modo Rhetores, sed etiam Theologi, ac Philosophi bis vel ter in anno ad communem Patrum in Refectorio confectum de aliqua virtute, more & modo Concionatorio, verba faciant. Quare non tantum argumentum ipsis designabit, in quo uniuscujusque versari volet concionem, sed etiam dispositionem & elocutionem corriget, & tempus, quo ab unoquoque dicenda erit determinabit. Porro neminem ex iisdem ad Concionandum in publico mittet, quin prius Concionem, quam habituri sint, privatim in Refectorio coram Patribus electorio suggestu dixerint.

XI. Efficiat, ut diebus studiorum duo minimum ex Scholasticis deputentur, qui ad usque finem Divini officii choro adsint, ejusque decentiam tueantur

tueantur, explendo, sicubi opus fuerit, numerum Choristarum. Deputatorum autem hujusmodi assiduitatem studeat aliquo charitatis officio remeteri, ut omnes intelligant magnæ sibi curæ rectefacta esse.

XII. In studio universali, ubi habebit Præfectum Studiorum, cui tanquam suo instrumento tribuet omnem potestatem ad ordinanda, & regenda ita studia, ut qui eis dant operam, in probitate & doctrina proficiant ad Dei gloriam. Ubi vero is circa studium universale non fuerit, ea quæ in Regulis Præfecti continentur, alia servabit ipse Rector, alia primæ Lectionis Theologiæ Professor.

Regulæ Gymnasiarchæ, sive Præfecti Studiorum.

I. Quidquid in ratione studiorum nostrorum pro recta eorum institutione præscribitur, aut a Superioribus interdum ordinatur, curet, ut a Scholasticis, & Professoribus diligenter servetur; sciatque nullam sibi esse potestatem aliquid ex Præscripto hujus Capituli immutandi, aut in re quapiam dispensandi, sed si quando opus fuerit, Rectorem consulat, ut ex ejus statuatur arbitrio, quod videbitur statuendum.

II. Omnibus Disputationibus, quas Professores scientiarum Superiorum instituunt, diligenter præsit, ac tempus, quo disputantes incipere, quoque desinere debeant, præfinit. J. se nec argumentetur, nec argumenta solvat, sed argumentantibus, & respondentibus modum duntaxat adhibeat. Quodsi occurrerit difficultas, quæ ultrocitroque agitata, non satis videretur exposita, majore cum decencia faciet, si non ipse argumentando, nodum difficultatis evolvat, sed percontando, ac dextre quærendo, connitetur, ut vel Discipulus, vel Professor planius eum solvat.

III. Dabit operam, ut a Rectore, auditis Professoribus mature designentur, qui sive ex parte aliqua Theologiæ, sive ex universa actus publicos habituri sunt; Ac peculiare quidem actus, hoc est ex aliqua certa Theologiæ parte habeant, qui ad ultimum cursus Annum progressuri sunt, Generales vero, id est ex tota Theologia, qui jam cursum conficiant.

IV. Actus Generales circa finem studiorum habeantur, peculiare vero a facta instauratione eorundem, utrique tamen fiant publice, invitatis externis, sine sonitu tamen musices & strepitu tympanorum.

V. Actus particulares habeantur mane, vel a prandio tantum, nec durent plus duabus horis. Generales vero ad tres minimum horas protendantur, ita tamen, ut unam horam cum dimidia capiat matutina, alteram vero cum dimidia tributam sibi habeat pomeridiana disputatio.

VI. Utrique actus obeantur argumentantibus externis, præsidentibus vero

Profe.

Professoribus seorsim , vel simul duobus , ita , ut de suis uterque respon-
deat propositionibus .

VII . Propositiones defendendæ non plures exponantur , quam Quadraginta
pro Actû generali : Viginti Quatuor pro peculiari , Duodecim pro Menstruo , Sex
pro Hebdomadario . Porro reliqua de Hebdomadariis , ac Menstruis disputationibus
servanda curet secundum ea , quæ in Regulis Professorum præscribuntur .

VIII . Nullas Propositiones exponi permittat , quin fuerint primum a se
recognitæ . Si qua vero hac in re Præfectum inter , & Professore opinionum
oriretur dissensio , Rectoris erit eam tollere approbatione , immuta-
tione , vel litura controversæ propositionis ; Quod tamen præter Rectorem ,
Præfectum , & Professore , alius nemo sciat .

IX . Ad exitum perveniente cursu Philosophico , habeantur pariter pu-
blicæ de rota Philosophia disputationes , ad quas habendas non deligantur ,
nisi qui mediocritatem non parum excessisse fuerint iudicati .

X . Porro Philosophici actus habeantur mane , vel a prandio tantum ,
sed sint circumscripti duabus horis cum dimidia .

XI . Curet , ut Actibus Philosophicis intersint non modo Auditores , sed
etiam Professores Theologiæ ; ac vicissim Theologicis Philosophi , & Pro-
fessores quidem , cum externi ad argumentandum non invitantur , ut dispu-
tationem argumentatione prosequantur , quo alacrior , & solemnior fiat con-
certatio .

XII . Invisat quoque frequenter sub privati tempus studii Scholasticos ,
videatque , num omnes intersint , num sileant , num Authorem suum
diligenter legant .

XIII . Ex antiquioribus discipulis deligat unum , de respectivis Classibus ,
qui Bedelli nomen gerens , sit ipsi instrumentum ad ea omnia , in quibus
ejus operam circa Scholastica requisiverit : Quique constitutis temporibus ,
signo campanulæ Scholasticos ad speculationem , tum Lectiones vocet , eisque
attendat , ut mature convenient , silentium tempore privati studii , sive spe-
culationis servant , neque ab eo evagentur .

XIV . Tametsi regimen Scholasticorum penes se sit , in iis tamen , quæ
ad Monasticam disciplinam spectant , ut cum e Monasterio foras exeundum
erit , ad mensam legendum , vel eidem inserviendum ; Cum Regularum
exigenda observantia , aut errata poenitentis corrigenda , aut istis similia ,
non nisi absente Rectore & Vicario , ad se disponere pertinebit .

XV . Culpæ tamen , quas circa Scholæ officia committi contigerit , ab
ipso Præfecto consultis Professoribus , intra Scholæ parietes corrigantur , nisi
sæpius

sæpius iteratæ fuerint ; Nam eo in casu ad Rectorem referri ab eodem debebunt : Rector autem pro iustitia animadvertere omnino in illas teneatur .

XVI . Bonam de Professoribus existimationem apud Discipulos tueatur , utque erga eos reverentes sint , attendat .

XVII . Nullius Scholastici opera ad scribendum , sive ad aliud obsequium , & ipse utatur , & ab aliis uti permittat , quoties id impedimento studii sit futurum .

XVIII . Dum aliquis Actus a Communitate celebrandus occurrit , cuius gratia tempus Scholastici exercitii invertendum sit , mature cum Rectore rem conferat , ut singulis occupationibus suæ horæ ita accommodentur , ne se invicem impendant , sed utrumque opportune , & ordinate fiat .

XIX . Si Rector studiorum fructum aliqua ratione pergeret impedire , Præfectus protinus Visitatori deferat , ut malo remedium eo modo adferatur .

XX . Nihil patiatur recitari publice , sive domi , sive foris a Scholasticis , quod non prius fuerit ab ipso lectum , recognitum , & probatum .

XXI . Invigilet , ne Scholastici aut careant libris necessariis , aut inutilibus legant . Pertinebit vero ad ipsum omnibus tam Theologis , quam Philosophis Librum aliquem ad Humanitatis studia pertinentem pro indole , ingenioque cujusque deligere , & ex Bibliotheca depromptum tribuere , tempus certum præfinire , quo legere , ubi commodum fuerit , eos non omit- tant .

Regulæ Communes Professoribus cum Theologiæ , tum Philosophiæ .

I . **D**ent operam , ut memores utilitatis , quæ in ordinem nostrum e Litterarum studiis redundat , cum serio ipsi , ac diligenter munus exerceant suum , tum suos excitent Discipulos , ut diligenter , ac alacriter ad majus gloriæ Divinæ incrementum muneri suo satisfaciant .

II . Præfecto studiorum in rebus Scholæ morem gerant . Propositiones omnes , præsertim publicis disputationibus exponendas eidem exhibeant , neque ullam Præfecto inconsulto docendi , aut disputandi novitatem introducant .

III . Interea ac Libris nostris pro usu Congregationis edendis ultima accedet manus , qui proment Systemata Elementaria , sive compendia omnium severiorum Disciplinarum tractandarum a nostris , dicent singuli ex ingenio , ita tamen , ut singula methodo accurata proponant , solide demonstrant , distincte explicent , & resolvant ; Extraneas vero quæstiones , quæ ad forum eorum non spectant , non attingat , sed iis , quorum ex officio interest

interest, Explicandas ac resolvendas relinquant.

IV. In quæstionibus adiaphoris, in quibus utrâque partem sequi licet, ita unam partem tueantur, ut alterius nominando, sive confutando Authores, eorum existimationi, quam maxima possunt modestia, consultum eant, nec prioris Professoris, si contra senserit, famam atterant, imo, si conciliari Sententiæ poterunt, efficiendum id curent.

V. A quæstionibus, frivolis, inutilibus, obseletis omnino abstineant: Quæ objici possunt, non omnia congerant, sed potissima solum referant, eaque maxime, quorum ex jactis fundamentis non facile liqueat confutatio.

VI. Docendo viva voce, studebunt clare, & accurate non solum sensum singulorum Capitulorum, sed etiam verba ipsa, eorumque vim, ac notionem explicare, ne propriam significationem, quam ex usu loquendi Scholarum, & Doctorum autoritate obtinent, ignorent Discipuli.

VII. Si quid in compendiis suarum facultatum desiderari videretur, quod ad utilem doctrinæ illustrationem pertinere posset, illius defectum explicando suppleant, citra dictationem tamen, ne Sacrum prælectionibus tempus surripiatur.

VIII. Quo promptius, solidius, ac uberius doctrinam suam, sive dictando, sive editum Typis compendium suum explicando, valeant dispensare, dent operam, ut qui sunt Professores Theologiæ, studia quoque Theologiæ subsidiaria, puta Historiæ Ecclesiasticæ, Critices, Linguarum Sacrarum, Divinarum Litterarum, & Patrum non negligant: Qui vero docent Philosophiam, ut Algebram, & Geometriam calleant: utque præstantiora de suis Disciplinis opera curent privato studio evolvere, Systemata eorum examinare, & si quam novam observaverint veritatis demonstrationem, eam cum principiis suis connectere, ut dato tempore in usus convertere possint suos.

IX. Dent operam, ut quotidie, præter ferias vacationum, disputationum hebdomadariarum, & Festos dies a suis Auditoribus ea, quæ iam antea prælecta, lecta, & explicata fuerunt, repetantur e memoria per mediam minimum horam, quo major pateat ingeniis exercendis, & difficultatibus enodandis campus; Quare finita prælectione, & explicatione, statim unus præmoneatur ad ea, quæ paulo ante didicit, memoriter recollenda, alter vero ad dubia de rebus repetitis facienda. Obeat autem uterque partes suas non plus quam per quadrantem, scilicet unus repetendo, alter dubia movendo, & responsiones a repetente ad eadem excipiendo.

X. Præterea sedulo adnitantur, ut quavis hebdomada certo quopiam constituto die, per horam unam cum dimidia, habeatur a discipulis disputationis

sputatio, duobus nimirum argumentantibus, uno autem, aut totidem respondentibus, non prius tamen ad responsiones, & disputationem venientibus, quam propositiones propugnandas breviter, ornate, Scholastico tamen more confirmaverint.

XI. Singulis quoque Mensibus, (præter duos ultimos Anni curriculi Scholastici Menses) aut saltem alternis, sicubi pauci fuerint Auditores, instituant longiores, scilicet duarum horarum spatio duraturas disputationes, certo præfinito die ante, vel post meridiem agitandas, & quidem, si hæc ex Philosophia habendæ fuerint, argumentantibus doctioribus Theologiæ Auditoribus; Si vero ex Theologia, Præceptoribus aliarum facultatum. Ubi tamen studium Provinciæ non est universale, sed unum duntaxat aliquod habetur, ad argumentandum expetentur alii domestici docti Viri, vel extranei Doctores.

XII. Præsent disputationibus ita, ut non semper ipsi loquantur, sed dent quoque locum discipulis depromendi, quæ sciunt. Suppetias tamen ipsis ferre non omittant; sive responsiones, dum in illis errant, emendando, sive cum quid boni afferunt, collaudando, sive breve aliquid, dum gravius instatur, suggerendo.

XIII. Invigilent, ne ab argumentantibus Discipulis suis opponantur, quæ respondentibus Scholasticas tantum tricas nectunt, sed ut ea ab iis potius proferantur, quæ ipsi occasionem præbent sua evolvendi, explicandique principia, propositiones exactius confirmandi, confirmationes illustrandi, & a difficultatibus extricandi: utriusque demum tam respondentis, quam argumentantis defectum nintantur supplere si alteruter a præscriptis disputationis, sive exercitii Scholastici Regulis aberraverit.

XIV. Dum ipsi se mutuo in disputationibus oppugnant, caveant, ne acerbius in se invehantur, aut fervore nimio, vel ira exardescant, multo magis, ne se vicissim confundant, sed rei propositæ veritatem eruere tantum conentur, quæ ubi illis probabiliter saltem constiterit, studeant modeste acquiescere.

XV. Curent, ut obedientia tam interiori, quam exteriori, charitateque ac humilitate cum Superioribus suis sint conjuncti: atque studeant in animis Discipulorum mutuam fovere charitatem, reverentiam vero erga Rectorem & Præfectum, sæpiusque, cum vitæ exemplo, tum verbis cohortari ad disciplinam regularem, & Instituti observantiam.

XVI. Ipsi quoque inter se unionem, & conformitatem mutuam diligenter servant, ut videlicet efficacius in pacis vinculo Scholarum profectui consulere. Discipulos autem in officio valeant continere.

XVII. Caveant autem, ne familiaritate, atque peculiari indulgentia cum quibusdam

quibusdam Discipulis suis, creent ceteris offensionem, vel animos ipsorum a se alienent.

XVII. Sub tempus Canonicae Visitationis doceant Visitatorem de singulorum profectu & moribus.

XIX. Professores tam Theologiae, quam Philosophiae ad tria tantum Sacra in hebdomada ex intentione Sacriliae facienda teneantur.

XX. Jidem ab officio stolae hebdomadariae immunes sunt; sciant tamen Festis solemnioribus, & stolae officium in choro explere, & Lyturgiam solemnem conficere se debere, ordine, & vicibus a Superiore praescribendis.

XXI. Professores Theologiae Alternis Annis mutent tempus suarum pralectionum, ita, ut qui uno Anno matutinis pralegebat horas, altero praegat pomeridianis, & vicissim, qui primum pomeridiano tempore Scholam tenuit, eam deinde habeat ante meridiano, obeatque munus Primarii Professoris.

Regulae Professoris Theologiae Moralis.

I. Sui muneris esse intelligat peritos formare Curatores animarum, & idoneos Mysteriorum Christi dispensatores.

II. Sequatur in docendo ductum compendii Moralis Theologiae typis pro sua expressi Provincia; Curetque ut Auditores in pretio illud habeant. Ipse tamen non ita se huic compendio adstrictum esse debere intelligat, ut, si quando vel ambigua videretur compendii sententia, vel in eo forte non attingeretur, existimet non licere sibi, quamcunque aliam sequi partem, dummodo haec communem Doctorum sensum doceat, & a probatis rerum moralium principiis non recedat.

III. In explicanda Lectione hanc teneat rationem: Primum exponat titulum Capituli, si obscuritatem quandam habere visus fuerit; tandem observationes praemittat, sine quibus explicatis subsequencia facile intelligi nequeunt: Subinde sententiam afferat, rationesque ejus exponat, ac cuique generali doctrinae, a qua casuum resolutio pendet, quatuor circiter peculiare e. g. casus subjiciat.

IV. Curabit quoque terminos technicos, hoc est morali doctrinae familiares, rite definire, ac sensum ipsorum, quem ex usu loquendi Theologorum, aut Ecclesiae autoritate obtinent, exponere; Et si definitionum ipsarum confusae, aut obscurae fuerint notiones, ad claras, & distinctas revocare, verbis ad faciendas tales notiones magis aptis, & claris substitutis.

V. Explicationem, ac doctrinam suam summopere nitatur exponere methodo non sterili, qualis est Scholastica, sed unctione pietatis plena, ut in praxim Christianam influat, & auditores non tantum doctiores, sed etiam sanctiores efficiat.

VI. Dabit

VI. Dabit operam: ut post explicationem compendii, casus aliquot ex materia explicata Discipulis proponat, eosque conformiter ad traditam doctrinam solvat. Quolibet vero Sabatho prætermissa lectione instituat tam mane, quam a Prandio per unam horam & dimidiam repetitio eorum omnium, quæ per hebdomadam tractata sunt: agatur vero in his repetitionibus per interrogationes potissimum exposcendo, vel alicujus difficultatis explanationem, vel novi casus, mutata aliqua circumstantia resolutionem.

VII. Si ipse erit, præesse etiam domesticæ hebdomadariæ casuum collationi, ac resolutioni, ductum sequetur ejusdem vulgati compendii moralis, & casus proponet secundum ordinem ejusdem articulorum. Hac veroaget ratione materiam articuli, de qua differendum erit, rediget in casum ita omnibus, si commodè fieri poterit, vestitum circumstantiis, ut tota Capituli res exhaustiri possit; sin minus, alterum subjunget ad rem non ineptum. Unum alterumve istum casum in charta scribet: Subjunget demum aliqua ad usum sive praxim pertinentia, ut, quomodo rudes pœnitentes de re proposita interrogandi sint, quibus juvandi remediis, qua ratione salutaris pœnitentiæ nomine mulctandi. Denique totum hoc futuræ Collationis argumentum, scripto exaratum, quinque saltem ante futuram resolutionem diebus, jubebit in Tabula ad id designata affigi, & in loco solito omnibus exponi, annotato die, quo ex Superioris mandato, collatio isthæc facienda erit.

VIII. Die collationis casuum veniente, assignatos a Professore interrogabit omnes & singulos Theologiæ moralis studentes, tandem ipse apposite ad doctrinam compendii resolutionem dabit: Resolutione ad exitum perducta, possunt a Præsidente proponi alia de iisdem rebus dubia, ad quæ tamen pariter præmoniti peculiariter teneantur respondere. Præsidente ipso ad extremum quid sentiendum sit, edocente.

IX. Porro decisio, sive resolutio talis casus annotanda erit a Præsidente in Libro collationum casuum, quem Præsides quisque habeat, ut describat in illo cujuslibet hebdomadæ collationem, quo die habita, ac de quo in ea tractatum fuit.

X. Sub tempus Canonice Visitationis, sciat Præsides collationis Casuum, se teneri ad exhibendum Visitatori hujusmodi Librum, ut in eo is adscribat, se vidisse & commendasse in posterum similem scribendi diligentiam.

Regulæ Professoris Canonum.

I. Sciat ad suum munus pertinere, auditores suos ad veram Ecclesiasticæ eruditionis laudem, veluti manuducere, hoc est, Conciliorum doctrinam ipsis ita tradere, ut, quis de Dogmatibus Religionis nostræ perpetuo fuerit Ecclesiæ sensus, quod sanctitatis morum instaurandæ studium, quod, & quam prudens

dens in disciplina jam constituenda, jam pro locorum, temporum & necessitatis ratione mutanda, variandaque, consilium, scientiam eorum non fugiat.

II. Hinc diligenter legat omnia tam Generalia, quam Particularia, tum, quæ primis, tum, quæ postremis Ecclesiæ sæculis celebrata fuere Concilia: studiose observet, quas, quando, & quomodo hæreses oppugnarint, quas morum Regulas ediderint, quid de Ritibus Sacrorum, de Ecclesiæ regimine, de iudiciorum Ecclesiasticorum forma constituerint, atque ea in compendium referat, ut exponat auditoribus suis brevi quidem, sed ad cognitionem assequendam sufficienti methodo, indicata uniuscujusque Concilii causa, loco, tempore, & Canonibus, qui in unoquoque Concilio, quot, & de quo argumento prodierint.

III. Studium simul jungat Constitutionum autoritate Summorum Pontificum editarum, & Juris Canonici Decretorum, tam, ut ordinem Ecclesiasticorum Judiciorum cognitum Discipulis faciat, quam, ut iisdem doctrinam Conciliorum reddat notiore, Definitiones clariores, verba ac vocabula, quo ad eorum, vim, notionem, ac verum sensum, explicatiora, & magis ad aperta.

IV. Canonica huic suæ lectioni impendat tempus ante, vel post Theologicam Matutinam lectionem, iudicio Provincialis constituendum, & definiendum.

V. Quoniam vero Concilia insignem eventum, factorumque numerum continent, quæ cum Historia Ecclesiastica aptissimo veluti vinculo affinitatis junguntur, ipsius quoque erit, rerum in Ecclesia gestarum a Christo Nato ad nostra usque tempora historiam texere, eamque ante, vel post pomeridianam Theologicam lectionem, per temporis spatium ab eodem Provinciali designandum, Auditoribus breviter quidem, & bono ordine, hoc est per Sæcula enarrare.

VI. Quia vero agere de Conciliis uniuscujusque Sæculi, de hæresibus, de doctrina Ecclesiæ, de Ritibus, ac ceremoniis pertinet ad matutinam lectionem, in pomeridiana itaque Historiæ Ecclesiasticæ tractatione, recenset solum Summos Pontifices, qui Ecclesiæ præfuere, Viros Sanctitate, & doctrinâ præstantes, qui eodem ævo floruerunt, fata Ecclesiæ tam prospera, quam adversa, quæ fuere, aliosque narrabit eventus, qui unoquoque Sæculo celebres in Historia Ecclesiastica habentur.

VII. Juvabit interdum loco ordinariæ lectionis, aliquem ex Discipulis designare, qui aliquod Caput, sive ad Historiam Conciliorum, sive ad res Ecclesiæ gestas pertinens, modo controversiæ sit obnoxium, docte, ornate, & copiose, peculiari exponat dissertatione, contra quam, ubi absolverit, unus, aut alter, sive ex Discipulis, sive ex Professoribus aliarum facultatum, argumentetur, non aliunde tamen, quam ex eadem Historia Ecclesiastica, petitis argumentis.

Regulæ Correpetitoris .

I. Intelligat sui muneris esse , Professore in omnibus diligenter juvare , disputationibus Scholasticis adistere , & contra Theses propositas argumentari , dubia ac difficultates , si quæ Scholasticis ex lectione materiæ suæ oboriri contigerit , clare ad captum discentium , & a Professoris mente , ac sensu minimum recedendo , extra Scholam solvere , ac enucleare , iisdem Scholasticis quæstiones , & dubia scriptis eorum accommodata , exercitii gratia solvenda proponere in solvendoque manuducere .

II. Det operam , ut (nisi Philosophiam iam docuerit) correpetitionis suæ tempore . in se se ad Philosophiam solide , & methodo exacta prælegendam comparando ; privatum ponat studium quam diligentissime , ut ab Examinatoribus , quorum iudicium subiturus est , approbari , si cætera adsint , mereatur .

Regulæ Professoris Matheseos .

I. Ad ipsum pertinebit , mane , vel post prandium , minimum per semihoram Euclidis elementa Philosophiæ auditoribus explicare .

II. Altenis saltem mensibus aliquod illustre problemma Mathematicum exponat , & in frequenti confesso tam Theologorum , quam Philosophorum enodandum curet , facta omnibus argumentandi potestate , aut , si aliter videretur , uni duntaxat .

III. Quæ per Mensem præleget , ac exponet , curabit ad finem ejusdem mensis omnia repeti , ut hac ratione ingenia magis exerceantur , & difficilia , quæ occurrent , planiora fiant .

IV. Saltem autem semel in Anno Problemata sua publicæ subjiciat Disputationi , idque invitatis extraneis Religiosis , & Doctoribus , eoque apparatu , ut ea ex re studia nostra non infructuosum fervorem aliquem concipiant .

Regulæ Professoris Rhetorices .

I. Cum prælectio ejus duplex sit , altera quæ artem , altera quæ stylum respicit , curet , ut quod artem , sive Præcepta dicendi pertinet , Rhetorici tantum Ciceronis prælegantur Libri , & quæ tradit Aristoteles , tum de Rhetorica , tum de Poësi . Ad stylum vero quod attinet , & si probatissimi quique aureæ ætatis Scriptores , & Poetæ possint diebus præsertim vacationum legi , atque explicari , stylus tamen ex uno sumatur Cicerone . Qui licet in omnibus suis Libris velut norma dicendi , & exemplum respici a Discipulis possit , solæ tamen ejus orationes prælegendæ sunt , ut ea , quæ in artis præceptis tractantur , in Orationibus expressa , oculis pro-

pemodum usurpentur .

II. Præcepta explicando , imo. præcepti sensum aperiat , consultis interpretum commentariis , si obscurior ille sit . 2do. Si Rhetores id ipsum præcipiant , uberiusque explicent , afferat . 3tio. Præcepti aliquam rationem det . 4to. Ad rem clariorem reddendam ex celeberrimis Oratoribus & Poetis , illustres aliquot locos adducat , in quibus eo Præcepto feliciter usi sunt . Denique , qua ratione ad res nostras accommodari valeat , ostendat , idque quam maximo verborum delectu , & ornatu .

III. Si vero explicanda est Oratio , vel Poema , exponat imo. brevissimè argumentum ipsius . 2do. totam artificii rationem : scilicet inventionis , Dispositionis , & Elocutionis exploret , indicetque , quam apte se orator insinuet , quam apposite ex Locis , argumenta ad persuadendum , ad ornandum , ac movendum sumat , eaque figuris sententiarum includat , ac figuras ipsas figuris verborum veluti floribus conspergat : ad extremum verba observet , eorum proprietatem , elegantiam , copiam , ornatum , numerum expendat , & quid ex varia eruditione , puta ex historia , ex fabulis , ex moribus Gentium ad locum aliquem exornandum petendum sit , digito veluti ostendat .

IV. Cum vero locum aliquem interpretatur , si id facit Latine , totam primum prælegat periodum , tandem sententiam , si quid contineat obscuritatis , non verbo Latino unicuique aliud verbum Latinum reddendo , sed verbis explicatioribus declarando , aperiat . Si autem interpretatio fiat Patrio sermone , det operam , ut fiat ad humerum , hoc est , servata collatione verborum , quam postulat vulgaris Linguae consuetudo , ut sic Discipuli internoscere non omittant , quid inter numerum locutionis Latinae , & vulgaris intersit .

V. Curet ut alternis Mensibus jam Orationem jam Poema sui contendant Discipuli . Argumentum vero tam Orationis , quam Poematis ipse dicet , vel totum initio cujusque Mensis , vel singulis hebdomadis per partes . Locos confirmationis , & amplificationis , figuras præcipuas , quæ adhiberi possunt , item locos clarorum Oratorum , vel Poetarum , qui imitatione exprimendi videbuntur , indicet : interdum autem verbotenus demonstrato Scriptore , rem totam ad ejus imitationem componere jubeantur .

IV. Dum corrigit scriptionem , monere non omittat , si quid in Artificio , in cultu sermonis , & puritate , in transitionibus , in numeris , imo & in Ortographia , aut aliter ab officio discessum fuerit . Indicet quoque , si quis locus jejune , si obscure , si humiliter tractatus : si verba prisca ,
barbara

barbara, vel duriter traslata, adhibita, si decori ratio non habita, & alia ejus generis peccata non diffimulet. Oratione autem, sive Poemate absoluto, suam quisque compositionem, quam per partes struxerat, totam simul descriptam ei reddat, ut, quam cum Rectore perfectiorem judicaverit. Auctor publice e suggestu Refectorii ad jungendam simul memoriæ cum actione exercitationem, eam recitet.

VII. Dabit operam, ut quo tempore scripta corriguntur, alii utiliter se exerceant, jam descriptionem aliquam, puta campi, horti, Templi, & similium adornando: jam locum aliquem Poetæ, vel oratoris imitatione in re aliqua reddendo: jam Phrasim aliquam pluribus modis variando, jam rem eandem sub variis sententiarum figuris exhibendo: jam Epigramma, Epitachium, inscriptionem efficiendo: jam modo hoc, modo aliud, pro Scholæ ejus gradu, condendo, dummodo non idem semper, ut sacietati occurratur, qua plurimum discipulorum languescit industria.

VIII. Ex studio Græcarum Litterarum sciat ad se pertinere, pleniori Auctorum, & dialectorum cognitione discipulos imbuere, eosque Syllabarum maxime dimensionem edocere.

IX. Ad Prælectionem Græcam Authores non assumat, nisi Antiquos, & Classicos, inter quos, præter Demosthenem, Platonem, Thucydidem, Homerum, & Pyndarum, jure optimo repositos habeat Sanctos Patres nostros, Basilium, Nazianzenum, Chrysostomum. Ac priore quidem Semestri explicetur Historicus, aut Orator; posteriore vero Poeta, ita tamen, ut quo tempore explicatur Historicus, vel Orator, semel in hebdomada interponatur Poeta; & vicissim, semel orator vel Historicus interjiciatur, dum explicatur Poeta. Porro in interpretatione facienda, quamquam habenda sit ratio artis, & eruditionis, præcipue tamen usus, proprietatesque Linguae spectetur. Quapropter operæ pretium se facturum existimet, si locutiones aliquas singulis prælectionibus dictabit.

X. Jneunte Anno Græca Syntaxis, & ars Metrica alternis diebus explicetur, teneatque hujusmodi explicatio Menses minimum duos.

XI. Prælectioni Græcæ una quotidie hora tribuatur, ita, ut postrema prælectione per Discipulos repetita, nova autem per Magistrum explicata, aptum intra eam tempus, & Græca concertatio, & Græcarum Scriptionum correctio, & Græcæ tam Syntaxeos, quam Prosodiæ explicatio nancisci possint.

XII. Die Sabathi omnia, quæ per hebdomadam tam Latine, quam Græce prælecta sunt, recolenda curabit. Nec esset alienum, si unus alterque

que, quæ ex optimis Auctoribus didicissent, eodem die recitare cum actione juberentur, ut nostri asuescant, tum memoriam exercere, tum apte, congrue, & decenter gestum agere.

Regulæ Professoris Humanitatis.

I. Ipsius est iugenia Monastica juventutis, quæ ex grammaticis excessit ad eloquentiam præmunire, & quasi solum in ipsis præparare; quod sit cognitione Latinitatis, & Præceptorum ad Rhetoricam spectantium intelligentiam.

II. Ut Latinitatis arte, quæ in proprietate maxime, puritate, & copia consistit, nostros instruat, in Prælectionibus explicabit ex Oratoribus unum Ciceronem de Officiis, vel de somnio Scipionis; ex Historicis Cæsarem, Sallustium, Livium, & si, qui sunt, similes; Ex Poetis Virgilium, odas Horatii selectas, item Elegias Ovidii, Epigrammata, & Poemata classicorum antiquorum Poetarum, at semper exceptis iis locis, quæ obscænitatis sordes redolent.

III. Præceptorum Rhetorices brevem summam tradat, sed posteriore Semestri; Quo tempore omittet Æthicam Ciceronis, sumet vero faciliores aliquas ejusdem orationes, ut pro Lege Manilia, pro Archia, pro Marcello.

IV. Quod ad institutionem linguæ Græcæ adtinet, sciat ad Scholam suam pertinere partem eam Grammaticæ, Græcæ, quæ Syntaxis proprie dicitur. Quare initio Anni breviter repetitis iis, quæ in prima classe tradita fuerant, Græca sua Prælectione explanabit Syntaxim, & Auctorem, at alternis diebus.

V. Auctor autem primo semestri, sumatur solutæ Orationis, sed ex facilioribus, ut aliquæ orationes Sanctorum Patrum Nostrorum, Basilii & Chrizostomi, aut aliud aliquod selectum ex Isocrate, Plutarcho, vel Platone. Altero autem semestri prælegatur aliquod carmen e.g. ex S. Gregorio Nazianzeno, Synezio, Theognide, & horum similibus. Explicatio autem linguæ potius cognitioni, quam eruditioni serviat. Quamquam quo tempore prælegitur Græcus Poeta, etiam ars Metrica tradi poterit alternis cum Authore diebus, ac jam ad exitum veniente Anno.

VI. In prælectione Latina se totum impendat. Latinae linguæ observationibus, explicandæ verborum vi, & æthymologiæ, quam ex probatis antiquis petet Scriptoribus. Observabit quoque locutionum usum, elegantiam, ac varietatem, & si quæ occurrerint phrasæ, quæ nonnisi aliis verbis vulgariter verti possunt, indicabit.

VII. Argumentum scribendi primo Semestri dicetur vulgari sermone ad formam

formam Epistolæ. Curet vero Professor ita dare argumentum compositum, ut totum ex Prælectionibus jam explicatis hic inde depromptum sit. Semel autem in hebdomada scribant suo Marte, indicato Ciceronis aut Plinii loco, ad cujus imitationem formanda videbitur scriptio. Altero vero Semestri doceantur texere Chrias, narrationes, comparationes, ac alia efficere progymnasmata, facili argumento proposito. Græcæ autem descriptionis Thema ex ipso Authore depromatur, & ratio Syntaxeos præmonstratur.

VIII. In correctione Descriptionis moneat, si quid minus proprium, minus elegans, in numeris minus concinnum fuerit: Si perperam locus ad imitationem propositus expressus, si quid in Orthographia, vel alia ratione peccatum sit. Ex usu futurum est, rem eandem variis modis, scilicet jam per Synonymiam, jam per enalagen, jam per æquivalentiam efferre jubere, quo dicendi copia ex hac exercitatione acquiratur.

IX. Exercitationes, quas, dum Scripta corrigit, injungere potest, sunt e. g. phrasæ, sive genera loquendi Latine ex prælectionibus excerpere, eas variis modis immutare, Ciceronis periodum dissolutam, aut carmem aliquod distractum componere, locum aliquem imitari, versus condere, Græce scribere & alia generis ejusdem.

X. Divisionem temporis, & ordinem exercitationum servet a Provinciali præscriptum, cujus est totam studiorum rationem quam optimam pro Monachis Provinciæ suæ deligere, & ad publicam studiorum cujusvis ditionis rationem, quantum per nostrum licet institutum, accomodare.

Regulæ Professoris Grammaticarum Litterarum.

I. Cum summo Reipublicæ Polonæ Beneficio permillum nobis sit, eos etiam ad nostri instituti admittere professionem, qui nondum juventutem egressi, inchoatam solum adferunt interdum Grammaticæ artis cognitionem, hinc, ut eorum quoque ætas doctior indies fiat, ac cum ipso vitæ progressu tam ad Dei O. M. cognitionem altius provehi, quam ad usus Patriæ discat se aptare magis, volumus, ut Grammaticarum quoque Litterarum domesticus habeatur Professor, cujus munus sit, totius Grammaticæ tam Latinæ quam Græcæ cognitione juvenes nostros imbuiere.

II. Divisionem temporis, ac ordinem Scholasticarum exercitationum servabit ad præscriptum, cujus est, hujus studii optimam rationem præscribere, & ad Publicorum uniuscujusque Ditionis studiorum rationem accomodare.

III. Ad prælectiones non nisi facillimas quasque, easque separatim excusas Ciceronis Epistolas, ut ad manum singuli habere possint, adhibeat. Hujusmodi tamen Prælectio non excedat denos versus. Fiat autem cum

interpretatione vulgari sermone, & post Prælectionem Præceptorum Grammaticæ, ut omnia ad explicatas Grammaticæ Leges perpendatur. Observationes latinæ linguæ, ubi vernaculo non respondet sermoni, adferat, sed quam facillimas Metaphoras exemplis rerum tutissimarum ostendat, phrasas excerpant, easque cum argumento scribendi seorsim dicte.

IV. Artis Grammaticæ prælectio, pro captu Discipulorum Præcepta continet, vel sola vel cum appendicibus, sed cum exceptionibus semper.

V. Argumentum scribendi dicte vulgi sermone, versus denos non excedat, referatur vero totum ad Ciceronis imitationem, & ad Præcepta Syntaxeos.

VI. Corrigens scriptiones, indicet, sicubi contra præcepta Grammaticæ, Orthographiæ, interpunctionis peccatum sit, ac conjugationum ipsarum, & rudimentorum, ubi opus fuerit, eis memoriam revocet.

VII. Inter corrigendum jubeat alios aut vernacula dictata ad præcepta Grammaticæ Latina facere, aut aliquem Ciceronis locum vulgi sermone commutare, phrasas ex eo excerpere, aut ex Grammatica dubia, & locutiones proponendas depromere, Græca describere & alia id genus.

Regulæ Discipulorum.

I. Quoniam juxta S. Patrem nostrum qui *Domini voluntatem facit, non ita tamen, ut Deus vult, neque hoc ex affectu erga Deum facit, is operi frustra studium impendit*: Imprimis dent operam, ut extirpato, & procul excusso omnis vanitatis fine, nihil aliud in studiis suis quærant, nisi Divinæ Maiestatis gloriam, Ecclesiæ, Patriæ & Religionis utilitatem, ac per hæc omnia Divinæ voluntati placere desiderent.

II. Serio se se ad studia applicent, nec dubitent monente in Regulis S. Patre Nostro, quin iudicium Dei grave subituri sint, si gratiæ ejus, & naturæ talenta excolere neglexerint, quamvis ad exercenda ea, quæ didicerint, nunquam sint perventuri. Quia vero nisi a Deo illustrati lumen accipiant, frustra in Litteris operam ponunt. Hinc illud suis precibus enixe a Patre Luminum petant.

III. Studio litterarum virtutum jungant studium, caveantque diligenter, ne dum scientiarum lucra quærant, jacturam fervoris spiritus faciant, neve vitio ullo, quod ingenium hebetat, ac obtundit, ineptos se se ad studia præstent.

IV. Qui superioribus disciplinis navant operam, dictata Professorum, vel compendia excusa suarum facultatum pro fundamento habeant, præter dictatum vero vel excusum compendium, cujus explicationem a viva voce do-

cente percipiunt, non alios suarum facultatum libros legant, nisi quos Gymnasiarcha ex Professorum consilio concedendos ipsis judicaverit. Quemadmodum tamen in Schola, quam adeunt, privati studii causa Philosophi, praesto habendus est aliquis selectus tam Mathematicus, quam Philosophicus commentarius, quem ad clariorem, compendiorum intelligentiam privato studio consulere possint, ita in Gymnasio Theologico in promptu sit Bibliorum volumen, & liber Conciliorum, praesertim vero Concilium Tridentinum, ut horum lectio reddatur Theologis familiaris.

V. Bis in die, quo Schola habetur, mane nimirum & vespere ad praescriptum uniuscujusque Scholae privato vacent studio; sub quod tempus advigilet, qui praest, Bidellus, ne quis strepitum faciat, aut loquatur, multo magis, ne quis absit, aut evagetur. Bidello autem eo tempore omnes religiose obediant.

VI. Studio privato praevideant diligenter, quae a Praeceptore explicanda sunt, ac observent, quae difficiliora intellectu cuique occurrunt, aut praeteris videntur obscuriora, ut demum Praeceptore ista explanante sciant, ad quid potissimum mentem, & aures debeant intendere.

VII. Si quid lucis Professor ad aliquem compendii locum clarius perspicendum, aut novi aliquid ad cumulum doctrinae, & copiam adtulerit, si quid demum ipse adnotatu dignum judicaverit, in Scripta sua statim referant ut postea majori cum ordine digerant, ac transferant in suos Libellos, quae in posterum servanda volent.

VIII. Nemo ultra duas horas scribendo aut legendo laboret, quin studium paulisper intermittat. Praescriptam vero a Gymnasiarcha divisionem temporis servent quoad omnia universi quam diligentissime, nec eo inconscio a repetitionibus, disputationibus, ac lectionibus unquam absint.

IX. Cum foras ad Scholam prodeundum erit, cum ea modestia eant, & redeant, quam par est Monachos praeferre ad sui aliorumque aedificationem: eant quoque & redeant invicem associati, & servato silentio.

X. Omnes Latina in loquendo Lingua utantur, at praesertim humaniorum Litterarum Studiosi: His namque praeter tempora recreationis, nunquam licet uti Patrio sermonē: Quamobrem & Magistri perpetuo Latine loquantur in omnibus, quae ad Scholam pertinent.

XI. Diebus Scholasticis poterunt secundum receptam consuetudinem, Complectorium, ut & quod reliquum, a Er̃z Iñ Matutini est, privarim recitare, exceptis duobus designatis in hebdomadariam Chori adfistentiam. Hi namque a nulla Psalmodia parte abesse possunt, quemadmodum & alii omnes,
diebus

diebus festis, & quibus a studio quies datur.

Nota Ad clariorem omnium nostrorum cognitionem.

Cum præter majorum scientiarum facultates, tantopere in Constitutionibus nostris commendatas, etiam Linguarum multam utilitatem præseferens, puta, Hæbraicæ, Græcæ, Gallicæ, Germanicæ, &c: peritia, non sine ingenti Patriæ & Congregationis nostræ desiderio, propagetur, utque hæc eadem magis, promptiusque adaugeatur, ideo pro singulis apud Scholas nostras Classibus, circumspecta & docendi, & discendi Methodus tradita est: Proinde, ubi facili negotio dictarum linguarum exercitia institui, & præscripta, vel consimilis methodus observari poterit, provide ad hæc omnia, si quos propensiores, ac idoneos, Provincialis intellexerit, deligere non negligat.

CAPUT TERTIUM

De accedentibus, & profiteri volentibus vitam Monasticam.

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni.

Cum benignus Deus, idemque Salvator noster Jesus Christus prædicet, ac dicat: *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & Ego reficiam vos:* (c). Periculum est repellere eos, qui nostra opera accedunt ad Dominum, ejusque jugum suave, ac Præceptorum onus, quo ad Cælum attolimur, subire volunt. *Reg: Fus: 10.*

Porro quicumque servi sub jugo detenti ad Fratrum conventum cunfugiunt, admoniti, & meliores effecti ad Dominos suos remittendi sunt. *Reg: Fus: 11.*

Ji etiam, qui Matrimonio conjuncti ad hujusmodi genus vitæ accedunt, interrogandi sunt, an mutuo consensu id efficiant, ex Apostoli Præcepto: nam inquit: *Sui corporis potestatem non habet.* (d) Sicque, qui accedit, coram pluribus testibus recipiendus est. *Reg: Fus: 12.*

Nec tamen permittendum est, ut ullus illotis pedibus ad Sancta documenta veniat: sed quemadmodum Dominus noster Jesus Christus, adolescentem, qui ad se accesserat, de ejus vita antea acta percontatus est, cumque eam recte fuisse actam compèrisset, præterea, ut compararet, quod ad perfectionem deerat, præcepit, & tunc ei se sequendi copiam fecit: ita profecto & a nobis præterita accedentium vita est expendenda. *Reg: Fus: 10.*

Si accedens instituti vere beati sincero desiderio tenetur, habetque in sua anima bonum, ac laudabilem amorem, diligens Dominum Deum ex toto corde, & ex totis viribus, & ex tota mente, necesse est, ut illi ob oculos

(c) Mat: 11. V: 28. (d) Corint: 7. V: 4.

vestra pietas arctæ, ac coangustatæ viæ incommoda, & asperitates ponat. Idcirco adhortator, ut informetur, elementis imbuatur secundum ea, quæ a Patribus Sancta instituta, & scriptis mandata sunt. Deinde ei proponantur omnia, quæcunque ad vitæ Asceticæ accuratam rationem adtinent, & sic admittatur. *Epistola Selecta. 3. quæ est comend. ad Monach. ad vitam Monast: acceden.*

Postquam autem unusquisque quasi vas quoddam Domino commodum, ad quodvis bonum opus paratum omni tentatione adhibita declaratus fuerit, ab iis, qui talia scite scrutari possunt, ita demum inter eos, qui se Domino dedicaverunt, annumeretur. Maxime autem ei, qui ab illustriore quodam vitæ genere, juxta Domini nostri Jesu Christi exemplum ad humilitatem festinat, aliqua, quæ probrosa admodum apud externos esse videantur, præscribenda sunt. Observandumque, num sine ulla dubitatione se ipsum, ceu operarium pudoris expertem Deo exhibeat. *Ibidem.*

Utrum pro iis, qui Fratribus traditi sunt, sit aliquid accipiendum ab eorum propinquis, si quidpiam velint dare? R. Hujus rei cura, judiciumque attinet ad Præfectum: sed tamen si mea sententia exquiratur, existimo offendicula a multis magis remotum iri, & ad fidei ædificationem fore utilius, si ejusmodi repudiantur munera. Quare cum inde tot occasiones ad peccandum nascentur, operæ pretium est, hujusmodi dona non accipere, sed Præpositi arbitrio permittere, ut judicet, & expendat, a quibus ea accipi, & quomodo dispensari oporteat. *Reg: Brev: 304.*

Puerorum separari oportet & domos, & diatam, ut erga seniores neque licentiam majorem, neque fiduciam immodicam habeant, sed congressus raritate erga Antiquiores reverentiam servant, neque ex pœnis, quæ perfectioribus ob neglecta officia irrogantur (si quando eos ab his discessisse contigerit,) peccandi facilitas, aut sæpe animi elatio latenter eis innascatur, dum in iis, quæ ipsi recte faciunt, sæpenumero antiquiores delinquentes vident. . . . Quapropter distinctam esse oportet puerorum, & natu majorum habitationem. *Reg: Fus: 15.*

Precationes, quæ per diem institutæ sunt, & Pueris, & antiquioribus sint communes; nam pueri majorum exemplo compungi consueverunt: Antiquiores vero in precationibus a pueris haud parum adjuvantur. *Ibidem.*

Cæterum quoad somnum, ad vigilias, ad tempus, mensuramque, & qualitatem alimentorum adtinet, convenienter pueris decernantur exercitationes, & diatæ peculiare. . . . Atque etiam Litterarum studium eorum instituto accommodatum esse oportet. *Ibidem.*

Novitiis utilis est etiam silentii exercitatio : Et enim si linguam doment , simul & daturi sunt magnum continentiae argumentum , & in silentio studiosissime , atque attentissime discent ab iis , qui scienter sermone utuntur , quando & interrogare & unicuique respondere oporteat . *Reg: Fus: 13.*

Virorum professiones non novimus , praeterquam si qui se ipsos Monachorum ordini adscripserint : Qui quidem tacite vitam caelibem videntur suscepisse . Verumtamen in illis quoque illud opinor praemitti oportere , ut ipsi interrogentur , accipianturque eorum professio clara ac perspicua . *Epistola Can: ad Amphilocho: Can: 19.*

Professiones autem ab eo tempore admittimus , quo aetas rationis complementum habuerit : Neque enim pueriles voces omnino raras in ejusmodi rebus habere convenit : Sed qui supra decimum sextum , vel decimum septimum Annos nati ratiocinationum suarum arbitri diu examinati , ac probati , deinceps perseveraverint , & , ut admittantur , constanter rogaverint , demum eorum rata habenda professio , ac illius violatio inexorabiliter punienda . *Can: 18. ad Canobitas ex eadem Epistola ad Amphilocho .*

Cum Dominus dicat : *Vende quae habes , & da pauperibus , & habebis thesaurum in Calis , & veni sequere me .* (e) Et iterum : *vendite quae possidetis , & date eleemosynam :* (f) Puto eum , qui hujusmodi consilio ductus , a suis discedit , opes suas non oportere negligere , sed illud curare , ut omnia accurate accepta , jam tanquam Domino conservata , cum omni pietate dispenset , aut per se ipsum , si potest , eique licet per experientiam , aut per alios , qui ostenderint , se eas fideliter , prudenterque dispensare posse , cum scire debeat , ipsas non sine periculo , aut propinquis relinqui , aut a quovis obvio distribui . *Reg: Fus: 9.*

Si quis accedit ad vitam , quae secundum Deum est , convenitne talem recipi a Praefecto citra Fratrum notitiam , an potius hoc cum illis quoque prius communicari oporteat ? R. Dominus docet ob poenitentem amicos ac vicinos convocari . Quare multo magis necessarium est , ut is , qui accedit scientibus cunctis Fratribus suscipiatur , ut simul inter se & gaudeant , & precantur . *Reg: Brev: 112.*

Ceterum qui professus fuerit , post multam indagationem ac deliberationem , quam ei licere , debet privatim facere dierum plurium spatio , ne quid per raptum a nobis fieri videatur , ita demum suscipiendus est , & inter Fratres annumerandus , eandem deinceps , & domum , & dietam habiturus cum majoribus . *Reg: Fus: 15.*

Testes autem hujusmodi propositi adhibendi sunt Ecclesiarum Praefecti , ut ipsorum

(e) Math: 19. V: 21. (f) Luc: 12. V: 33.

ipforum opera, & corporis Sanctimonia veluti res quædam Sacra Deo dedicetur, & firma sit hæc actio per testimonium. Nam inquit: *In ore duorum, aut trium testium stabit omne verbum.* (g)

Regulæ Examinatorum.

I. Muneris hujus Administros & quasi natos admittendorum Examinatores sciant se esse Superior loci Novitiatus, Magister Novitiorum, & ejus Socius.

II. Jurati omnes sunt, & tres numero munus suum ordinarie obeunto, ita, ut si unum domo abesse longiori tempore vel alio modo impediri contigerit, penes duos sit adsciscere sibi tertium, penes unum vero adjungere duos, si totidem vel abfuerint, vel legitime impediti fuerint. Porro adsciscendi sint viri probi, maturi, & Theologi: At non prius ad muneris exercitium accedant, quam jusjurandum dederint ad verba formulæ Examinatoribus admittendorum præscriptæ.

III. Muneris sui gravitatem metiantur ex eo, quod non modo eorum sit cooperari vocationi Divinæ, ut numerus idoneorum angeatur Monasticæ disciplinæ cultorum, sed etiam videre, ne quis illotis, ut inquit S. Pater noster, pedibus ad Sancta Documenta veniat, neve admittatur talis, quem, habita majoris gloriæ Divinæ ratione, Regula Basiliana & Congregationis nostræ Sanctiones, ut ineptum respiciunt ad nostrum institutum.

IV. Sciat proinde non esse admittendos. 1mo. Natos ex incestu, aut Sacrilego connubio, spurios publicos, Hermaphroditos, Eunuchos, nimium deformes, infames, sive ob delictum enorme notorium, notorietate, ut ajunt, juris: sive ob poenam ignominiosam, puta, mortis, flagellationis, aliamque similem a judice alicui decretam, sive ob genus artis infame ut sunt Carnifices, scurræ, histriones, lenones, & id genus: morbo contagioso affectos, vel alio morbo gravi, & perpetuo laborantes, exquisito, si opus fuerit, judicio chirurgi, vel medici, quinimo & revisione corporis per chirurgum adhibita, quoties prudens suspicio postulabit. 2do. Servos, seu Subditos tam a Dominis suis non manumissos, quam manumissos, nisi in manumissis illustriora Dei dona aliqua, aut peculiare dotes cernerentur; Filios, quorum parentes gravi egestate, & necessitate præmuntur nec adsit alter, qui succurrere eis possit: ære alieno gravatos, aut reddendis de administratione rei alienæ rationibus obnoxios, nisi primum satisfecerint: Matrimonio legitime consummato conjunctos, nisi dissolutionem mutuo consensu coram Episcopo factam idoneis probaverint testimoniis. 3^{tio}. Ignotos, qui ingenui, ac Liberi ortus sui non adferunt in scriptis testimonium: Item qui non habent

non habent a gravi aliqua, & nota Persona Litteras de suorum probitate morum & honestatē docentes, seseque commendantes; ut & eos, qui nequeunt proferre recognitum auctoritate Officii Dioecesei Baptismatis testimonium, si Parochi suspectum sit. 4to. Neophytos, sive ex judaismo Christianis Sacris recens addictos, sive ex hæresi vel alia quacunque heterodoxia nuper ad Ecclesiam revocatos, nisi Proto-Archimandrita admonitus consensum præstiterit: Irregularitate impeditos, nisi certa poenitentiae signa dederint, & dispensationem, a quo de jure, obtinnerint; Item ejectos, seu dimissos ex alterius cujuscumque Provinciae nostrae Tyrocinio, si causa, ob quam ejecti, vel dimissi sunt, locum habeat in omnibus Nostris Provinciis.

V. Si qui in Clericalem Novitiorum ordinem cooptandi veniunt, non minoris debent esse ætatis, annis Quatuordecem completis, nec majoris Tringinta, nisi ob legitimam causam, quæ Divinum concernit servitium, aut propter spem afferendi Provinciae ornamenti, Examinatoribus aliter videretur. Jidem esse debent ingenio ad studia Philosophica apto, aut ea saltem præditi indole, ut spem non vanam faciant fore, ut periti evadant Sacramentorum Administri, vel idonei chori nostri Psaltæ, & Præfecti:

VI. Ad Laicalem statum admitti petentes non minores sint Annis undeviginti, nec majores Tringinta; nisi grave permovensque motivum, vel spirantis circumstantiæ aliud svaserint. Non referantur tamen inter Laicos, nisi qui artem aliquam, quæ usui Religioni esse possit, bene noverint, aut studio ejus addiscendæ teneantur, si aliunde ad administrandam rem familiarem, aut alia temporalia Monasteriorum ministeria idonei non fuerint.

VII. Ut faciliori negotio circa admissionem ad Ordinis nostri habitum res expediri, viderique possit, an accedentes admittendi sint, vel non, utantur Examinatores cum iis formula hujusmodi Examinis.

Postquam accedens responderit, quo nomine vocetur? Quot ætatis Annos habeat, cujus Ritus, & unde sit inprimis, interrogetur de impedimentis quæ juxta Constitutiones nostras aditum ad Religionem præcludunt. Interrogetur vero ad dicendam veritatem obstrictus, & hac præmissa declaratione, quod si ad quæsitum mendacium dixerit, & id postea patuerit, statim, ac aliter rem se habere constiterit, e Tyrocinio ejiciendus sit.

In interrogatione autem servetur decencia, & prudentia, ne quæ ipsis obsunt, & obstant impedimenta, facile se ipsis intelligant; id autem propterea, ut, ne, si hæc intellexerint, veritatem celandi occasionem accipiant.

Si quod statim ab initio fuerit detectum impedimentum, non est cur ulterius in Examine procedatur, sed accedens salutaribus, si opus fuerit, in-

structus

structus consiliis , sive , ut ait S. Pater , admonitus , & melior effectus cum solatio spirituali dimittatur .

Nullo adinvento impedimento , ulterius interrogetur , quibus de causis Monasticæ vitæ genus elegerit ? An aliquo metu , coactione , vel honorum cupiditate ? An studio vitæ perfectioris ? num deliberaverit , & quandiu de Monastica vita amplectenda ? num ad illam a quopiam , præsertim a nostris inductus , sive motus fuerit ? si negaverit se a quopiam e nostris impulsus fuisse , examinetur ulterius . Si vero affirmaverit , tempus aliquod ipsi ad deliberandum permittatur , ut se solo ac si a nemine motus fuisset , ea de re cogitet , enixe interim Divinum lumen implorando , quo videre possit , quid salutis animæ ejus expedientius futurum sit , manere in Sæculo , an eidem renuntiare : si post talem deliberationem senserit se spiritu roboratum , ac judicaverit expedire sibi Sæculum relinquere , petieritque ad Monasticam vitam nobiscum admitti , tunc progrediendum erit in examine , & quidem , si Litteris studuit , quærendum , ubi eis operam dedit ? quem progressum in studiis fecit ? num ulterius erudiri velit ? Ex sermone autem , judicii , & ingenii conjecturam faciant . Num habeat testimonium in scripto a Scholæ Præfecto sibi datum de sua capacitate , profectu , & morum probitate : item num habeat Litteras commendatitias .

Si ad laicalem statum admitti petet , interrogetur similiter juxta præmissa , at quatenus statui ipsius conveniunt : & insuper , num artem aliquam Mechanicam calleat , vel illius discendæ studio tenatur ? Num sciat legere , & scribere ? & hujus rei experimentum facere jubeatur . Num sorte sua , sive statu laicali contentus futurus sit ? Observetur præterea , num ad devotionem sit propensus ? quibus valeat viribus , num idoneis ad sustinendos labores pro ratione sui status subeundos : num ex animo eisdem se devoveat ?

Tandem dabunt operam , ut qui examen subeunt , rationem nostri instituti , Regulas , & vota , nec non difficultates , & incommoda , quæ in Monasticæ vitæ genere occurrere solent , summam bene intelligant : nec omittant plura , vel pauciora , si opus fuerit juxta Personarum qualitatem . & capacitatem explicare , atque in alia etiam inquirere , si prudentia , & necessitas postulaverit .

Porro omnes , & singulas responsiones suas ipse accedens , si artis scribendi gnarus est , Litteris manu sua mandare jubeatur . Subscribere autem non tantum ipse , sed etiam Examinatores tenebuntur , qui ibidem suum etiam annotabunt judicium , quod ferent de admittendo , sive rejiciendo , accedente .

Caveant autem Examinatores , ne quæ munera , seu dona sibi sigillatim , sive universim oblata intuitu receptionis , & admissionis recipiant , nisi forte Ecclesiæ , vel Sacristiæ , vel Monasterio ipsi pietatis causa sponte aliquid datum fuerit .

Regulæ Magistri Novitiorum .

De iis , quæ ad ejus Personam vel Officium pertinent .

I. Quoniam S. Pater Noster *Reg: Fus: XVI.* Tyronibus vult præfici virum , qui ætate sit provectior , cæterisque experientia præstantior , qui etiam lenitatis testimonium habeat , qui Paterna clementia ac perito sermone corrigat juvenum peccata , atque singularia remedia singulis delictis adferat ; ideo volumus , ut Magister Novitiorum sit minimum quinque supra triginta annos natus , in decimo saltem a professione anno constitutus , vir Theologicis disciplinis excultus , orationi , aliisque pietatis operibus deditus , qui prudentia polleat , severitatem condire sciat , charitate , & studio disciplinæ regularis ferveat , moribus gravis , & comis sit , denique ita probitate spectatus , ut facile sibi apud Tyrones reverentiam , & amorem conciliare queat .

II. Habeat præsto Socium , fidelem in munere suo adiutorem a Provinciali designatum . Habeat etiam aliquem Fratrem ex Novitiis antiquioribus in virtute probatum , & prudentem , qui secundum præscriptum obedientiæ , significet omnibus pulsu campanulæ exercitia exteriora , & qui dispenset Novitiis præcepta sua , & quasi manu ducat illos , cum opus est , ad ea facienda .

III. In munere suo , quod est viam perfectionis secundum præscriptum Regularum , & Constitutionum nostrarum Novitios edocere , observantiam disciplinæ Monasticæ ab iis exigere , ac in defectus ipsorum summa charitate , & discretione animadvertere , plenam habeat auctoritatem , neque ulli , præter ipsum fas sit , quocunque obtentu in regimen ejus se ingerere , exceptis Proto-Archimandrita , Visitatore Provinciali , & Superiore immediato , quorum refert interdum requirere , quo pacto se gerant tam Tyrones , quam ipse etiam Magister : Nihil tamen servandum præscribat Novitiis , nisi per ipsorum Magistrum .

IV. Multas tamen pœnales , sive pœnitentias in Novitiatu tantum suis Novitiis imponere poterit , extra vero non nisi consulto & consentiente Superiore .

V. Confessiones Novitiorum , qui ad ejus curam pertinent , poterit exci-
e pre

pere, nunquam vero Ordinarium Pœnitentiarium eorundem agere.

VI. Libros ascetarum habeat selectissimos, ac spiritui instituti nostre conformes, in eorumque lectione diligenter versetur, ut obices, fraudes, offendicula; quæ in via Spiritus intercurrunt, non ex usu tantum, sed etiam ex lectione intelligat.

VII. Præterea ad officium suum pertinentes habeat, imo. Librum, in quo examen accedentis ad Religionem annotabit, præsertim, locum, Annum, mensem, & diem nativitatis, inspecto Metricæ testimonio, quod unusquisque deferre tenetur. 2do. Librum, in quem referet Annum, mensem diem, imo etiam horam ipsam, qua quis ad habitum admissus fuit. 3tio. Librum, cui cum subscriptione ipsius Novitii inscribi curabit suppellectilem omnem, & quid quid quisque secum adferet. Quæ supellex in communi Novitiorum vestiario per integrum probationis tempus asservetur, ut in integro possit restitui, quoties Novitius sponte sua, vel Religionis voluntate fuerit dimissus. 4to. Librum, in quo describet culpas in Capitulo unicuique palam dictas, tempus quoque absolutarum spiritus recollectionum, quæ quolibet trimestri perfici consueverunt. 5to. Librum, in quo scribi, subscribique curabit, manu ipsius Novitii Professi Annum, mensem, Diem, solemniem emissorum votorum, vel si scribendi fuerit imperitus, circa Crucis signum ab eo appositum, manibus Testium ad eum effectum rogatorum.

De Tyronum Domicilio.

VIII. Novitiatus sit in loco ab habitatione Monachorum Professorum discreto, habeatque tot ad dormiendum cellulas separatatas, quot numero erunt Novitii.

IX. Adsit in eo Conclave paulo grandius, quod vulgo dicimus commune, in quod ad spirituales collationes faciendas, instructiones magistri audiendas, lectiones, cæterasque communes functiones obeundas se Tyrones recipere possint.

X. Præterea si commode fieri potest, habeatur peculiare Oratorium, quo convenire possint, dum vel in ceremoniis, Ecclesiasticisque functionibus exercendi sunt, vel orationi, statisque Precibus vacandum ab ipsis est.

XI. Cella Magistri sita sit inter Oratorium, & Commune fenestrellis velo tenui obductis instructa, per quas commode ab ipso perspicere possit, quomodo in utroque loco gerant se Novitii, quidve agant ibidem.

XII. Tria præterea adsint separata cubicula, unum scilicet pro Socio Magistri, alterum pro infirmis, tertium ad commodum eorum, qui Sacris se se excolunt exercitiis.

XIII. Optandum esset, ut & hortus peculiaris haberetur pro Novitiis, qui tamen

qui tamen , si haberi non poterit , communem Monasterii ingredi poterunt , dummodo detur opera , ut Tyronibus in illo existentibus , nemini aditus ad eum pateat , etiam ex Monachis Professis , quod curæ erit Magistro vel Socio ejusdem .

XIV . Locus Novitiatus sit continuo obseratus , nec , exceptis Proto-Archimandrita , Provinciali ac Superiore locali , liceat cuipiam pedem in eum introferre sine expressa Superioris facultate , quam is , ex gravi solum causa , impertiatur . Clavim proinde clausuræ Tyronum Domicilii Magister apud se semper affervet , neminique ingressum permittat , quin fuerit primum edoctus de legitima ingrediendi facultate .

De probatione admittendorum .

XV . Si Superior , re cum Magistro , ejusque Socio collata accedentem retinendum , & ad examen generale admittendum in Domino judicaverit , accedens in habitatione ad excipiendos accedentes designata , aut in cella aliqua seorsim constituatur , concessio aliquot dierum spatium , ut hospitum more possit in ea diversari .

XVI . Detur illi pars prima Constitutionum nostrarum Communium seorsim descripta , ut Summam Regulæ nostræ , & quæ ex Constitutionum nostrarum Præscripto agenda , vel fugienda ipsi erunt , tum difficultates per otium incipiat perspicere , & intelligere .

XVII . Tertio ab adventu die ad examen vocetur , illudque subeat , juxta formulam in Regulis Examinatorum præscriptam .

XVIII . Postquam ab Examinatoribus in Domino statuetur , accedentem non esse rejiciendum , sed admittendum , ad Magistrum pertinebit , ante omnia , ut vult S. Pater Noster , eundem exercendis abjectioribus officiis admoveat , advertat tamen , ut ab iis fiat totum potius ad propriam cujusque humilitatem , quam pro aliqua Monasterii necessitate .

XIX . Post humilitatis experimentum uno alterove die captum , exercitia spiritualia continuanda per octiduum aggredi jubeatur , quo expleto tempore , generalem totius antea vitæ confessionem faciat , vestem cum Monastico habitu commutet , Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum suscipiat , & inter Novitios cooptetur .

XX . Ut exteriorē habitu admissi ad chorum , & studia Litterarum profutenda a Novitiis Laicis possint internosci , illi zona in Novitiatu utantur coracea , hi vero e segmento panni longiore , cum pendulis a latere sinistro globulis precariis , vulgo Rosariæ sive Coronæ dictis : Insuper Laici etiam Professi signum Clericale deferre , hoc est coronas radere non audeant , quod quidem

quidem perpetuum erit status Laicalis discrimen . Clerici tamen Novitii statim a Professione ad se succingedos assument taniam textam laneam .

De institutione & Probatione Tyronum .

XXI . Ut institutionis suæ fructum consequatur , imprimis det operam , ut Tyrones bene calleant doctrinam Christianam : Quare bis eandem in hebdomada omnibus per dimidiam horam clara methodo explicabit : in qua , ut magis Tyrones progrediantur , juvabit jubere , ut aliquid temporis tribuant ei discendæ , ac memoriæ mandandæ , ac ut statis temporibus , quod didicerunt , recitens , uno interrogante , & aliis respondentibus , vel vicissim se se interrogantibus , & vicissim respondentibus .

XXII . Doceat præterea , qua ratione puritas animi conservari , Sacramenta cum fructu frequentari , Libri ascetici utiliter legi , Sacrum pie audiri , decenter eidem ministrari , chori officium devote peragi , conscientia mane & vespere bene discuti possit , & debeat .

XXIII . Maxime autem curet , ut modum mentaliter orandi , ac bene meditandi perspectum pro suo captu habeant omnes , tam choro & Scholæ addicti , quam Laici , utque ejus amore capiantur , persuasi ejus ope solum perfici in Sanctimonia animas , quemadmodum noster S. Chrysostomus Hom. 1 de Orat. in illud Psal. 7. *Confitebor* .

XXIV . Inculcet sæpissime , ut juxta Legem S. Patris instituti Monachi . C. 3. nihil per contentionem , ac vanam gloriam efficiant , sed propter Deum , & ad placendum ei : scilicet , ut in singulis operibus suis puram intentionem habeant , Deumque ipsum , qui merces eorum est , unice respiciant .

XXV . Explicet ipsis quam sæpissime pretium , utilitatem , necessitatemque obedientiæ Superioribus suis , quæ virtutum omnium custos est , & fundamentum , excitetque ut in ejus exercitio juxta præscriptum S. Patris Nostri Reg. Fus. 28. ad interitum usque pergant , memores Domini , qui factus est obediens usque ad mortem : Hinc identidem præbeat ipsis occasionem exercendi obedientiam tentando ipsos ad spiritualem profectum , ita tamen , ut , quod præscribit , juxta uniuscujusque vires , & ad prudentiæ regulas metiatur .

XXVI . Summo studio admittatur , ut præcipuam animorum pestem superbiam scilicet , & jactantiam , quam maxime reddat Novitiis exosam , & fugiendam : Quare non solum crebris exhortationibus , sed etiam , quod monet S. Pater Noster per humilitatis practica exercitia , obsequia scilicet abjectiora prudenter injuncta , animet , & ducat Novitios ad verum contemptum

ptum sui . sincerumque eorum , quæ Sæcularibus honorifica sunt , despectum .

XXVII. Commendet identidem ipsis interiorem Spiritus culturam , doce-
atque , ut exteriori etiam compositione , modestia scilicet , verecundia , &
gravitate ostendant , se pietatem , religionemque , quam amplexi sunt , non
solum amare , sed omnibus etiam reddere velle commendatam .

XXVIII. Exterioris quoque munditiei , & honestatis amorem eis instillet,
& uti in vestium vilitate paupertatem colant , non sordes quærant , enixe
commendet .

XXIX. Exercitia spiritualia singulis secundum uniuscujusque dispositionem ,
& captum tradat , eo tamen , quo procendant , ex usu nostro ordine ,
& tempore , nisi tempus trimestre , necessitas muniendi cujuspian adversus
tentationes , vel alia gravis spiritualis causa anteoccupari juberet .

XXX. Libros , qui ad spiritus profectum maxime faciunt , unicuique
præscribat : deligat vero eos , qui spiritui Monastici instituti nostri conve-
niunt , ne quid ab eo alienum hauriant , aut quacunque demum ratione quid-
quam detrimenti capiant .

XXXI. Agat cum quolibet singulatum , saltem unoquoque trimestri post
absoluta spiritus exercitia , suaviter ad animum suum , quoad omnes defe-
ctus , & bonos conatus , juxta præscriptum S. Patris Nostri Reg. Fus. 26.
aperiendum erigendo , ut omnes perspectos habeat , quo omnibus magis pro-
desse possit .

XXXII. Præsertim cognoscere studeat , quam rationem quisque teneat
in oratione tam mentali , quam vocali : item in lectione spirituali , &
examine conscientiae : Quem resistendi tentationibus modum servet : acqui-
rendis virtutibus , qua ratione operam det ; videatque an in his omnibus
ita se gerant , ut ab ipso edocti sunt ; Quem fructum capiunt ex medita-
tionibus , frequentia Sacramentorum , humilitatis , obedientiae , & patientiae
exercitiis , ut scilicet profectum singulorum perspectum habeat , & quo ipsis
juvandis opus sit , exacte intelligat .

XXXIII. Unicuique pro prudentia , & indigentia singulorum moderetur
exercitium spontanearum corporis afflictionum per utilia jejunia , metaneas &c.
Detque operam , ut precibus ipsorum Novitiorum ad id faciendum impel-
latur . Caveat tamen ne nimio mortificationum usu vires debilitentur , & e
contra , ne neglectu earum fervor spiritus intepestcat , aut obex ponatur
in perfectione progressui ampliori .

XXXIV. In correptionibus discat , juxta monitum S. Patris Nostri cul-
parum rationem habere , paternam lenitatem , vividam compassionem , dulce-
dinem

dinem demonstrare, ne confidentiam, quam in aperiendis apud eum animis suis habere debent, penitus tollat, vel imminuat.

XXXV. Præter collationum fructum, quos ex meditatione percipiunt, curet, ut conferant inter se etiam fructus lectionem & exhortationum. Quæ collatio utilissime poterit peragi hac ratione, ut scilicet postridie repetitis per unum aut duos a Magistro designatos documentis iis, quæ in lectione vel exhortatione pridie accepta sunt, proponat aliquis, quomodo vitium aliquod evelli, aut virtus acquiri possit: aut quomodo vincatur talis tentatio, vel difficultas, quæ media vel remedia in re posita adhibenda sint, & alia id genus. Atque his expositis curet Magister, ut ipse constituat, quid tenendum sit.

XXXVI. Diligenter dispiciat toto Novitiatus tempore indolem, & genium singulorum: Quod si quos vel minus idoneos oneri Monastico observaverit, vel nullum specimen solidæ probitatis, præsertim obedientiæ, & patientiæ edere viderit, nec adhibita aliqua ulteriore eorum probatione spem ullam emendationis conceperit, re tota coram Deo considerata, & collata cum Examinatoribus foras mittat.

De regimine, & disciplina exteriori Tyronum.

XXXVII. Ordinem diurnum domesticum secundum agendarum rerum modum a Capitulo Provinciali apposite ad locum Tyrocinii præscriptum religiose exigat, & servari curet, nec si, qua in re dispensandum interdum videretur, id faciat inconsulto loci Superiore.

XXXVIII. Novitios familiaritatem secum habere non sinat, sed ut silentium invicem servant, advigilet, excepto recreationis tempore, & quo alia ex causa loqui necesse est.

XXXIX. Nec permittat ullam cum Monachis Professis consuetudinem, aut colloquutionem, multominus faciat potestatem externos, sine gravi necessitate adeundi, ad eos divertendi, vel apud eos commorandi, nisi cum renuntiationis, aut dispensationis bonorum temporalium negotium transigendum esset; Quo tempore ad Superiorem pertinebit designare ei Socium Monachum Professum prudentia præditum, ætate, & moribus gravem, qui consilio ei sit, & auxilio.

XL. Si Novitio, interdum eum adeuntes Consanguineos vel amicos, alloquendi potestas facienda videretur, curet, ut cum Monacho aliquo Professo a Superiore designato id fiat, & quidem breviter, nisi aliter peculiares ob causas permittendum judicaret Superior.

XLI. Non sinat quoque Novitios designari in Socios nostris, qui ad eunt domos sæcularium, aut aliquibus extra Monasterium addici obsequiis, quæ necessitatem important agendi cum externis. Possunt tamen intra Monasterium obire

obire ministeria Hypoeclesiarchæ, & Curatoris Refectorii, sed & in his crebra fiat mutatio.

XLII. Laici tamen, qui legere non didicerunt, exercendisque servilibus necessariis artificiis destinati sunt, possunt in suarum artium officinis in labore manuum cum Sæcularibus ejusdem exercitii sociis occupari, dummodo a meditationibus, exhortationibus, & publica lectione non absint: contubernales vero sive socii morigeri sint.

XLIII. Omnes Novitii tam Clerici, quam Laici, qui nullam manualementem callent, jubeantur aliquam, quæ præcipuo vitæ nostræ instituto non nocet, ut sunt in Constitutionibus nostris generalibus Cap. 3. recensitæ, certo tempore discere quotidie, ut habeant tandem, quo & otium depellant, & Regulæ Basilianæ satisfaciant.

XLIV. Novitii non careant hebdomadaria cessatione bis in hebdomada, in qua intermissa fructuum collatione, & aliis pomeridianis exercitiis, aliquid honestæ recreationis domi vel foris possint sumere.

XLV. Singulis quoque diebus habeant statim a prandio unam integram recreationis horam, qua liceat ipsis mutuo colloqui, dummodo simul plures non convenient, quam quatuor, aut quinque, nisi aliter Magistro videretur. Qui, quomodo Novitii sermonem suum ad animi remissionem spirituali lepore condire, ut vult S. Pater Noster Const. Monast. Cap. 12. Evangelico sale debeant, viva voce exponere, ac alia, quæ ex Regula Eiusdem S. Patris in recreationibus servanda & fugienda sunt, diligenter commendare in exhortationibus suis non omittat.

De iis, quæ ad Professionem Tyronum pertinent.

XLVI. Sciat Novitios Clericos post unum probationis expletum Annum, mathematice de momento in momentum computandum, posse institutum nostrum profiteri, idest ad solemnem Professionem admitti: Laicos autem intra duos annos probationis.

XLVII. Etsi vero secundum Regulam Basilianam Professiones Monachorum, ab eo tempore admitti possint, quo ætas rationis complementum habuerit, sive ut ait S. Pater Noster, quo supra Decimum Sextum, vel Decimum Septimum Annos ratiocinationum suarum jam sunt arbitri, quia tamen ex eodem S. Patre Nostro Locum ad Romanos scribentis Apostoli Pauli, subijci nos & potestatibus cunctis supereminentibus, mundanis inquam, jubentis Const. Monast. Cap. 22. urgente, bene noscimus, nos obstringi Lege Divina ad obediendum Principibus temporalibus, in iis quæ prohibita haudquaquam sunt, idcirco, ubi Leges Principum provectiorem ad solemnem Professionem exigunt

gunt ætatem , omnimoda ipsis præstetur obedientia .

XLVIII . Porro sub finem Tyrocinii dentur professuro legendæ Regulæ , Constitutionesque Congregationis Nostræ , ut videat bene , & consideret , quomodo se obstrictum velit . Apto tandem spatio temporis interjecto examinetur a Magistro , an statuerit omnino apud se vivere , & mori in Congregatione Nostra ? Num suppetere sibi vires sentiat corporales , & spirituales ad ea perferenda , quæ vel graviora , vel laboriosiora in regulis , ac Constitutionibus videntur ? an iis omnibus contentus sit ? Num aliquid dubii , vel difficultatis circa ea habeat ?

XLIX . Præterea examinabit , num sufficienter doctrinæ Christianæ præceptis excultus sit . Nemo enim idoneus ad Professionem Instituti nostri habendus est , qui tantum in Doctrina Christiana progressum non fecit , quantus est necessarius ad eandem rudibus bene & fundatè tradendam .

L . Interea de singulis Professuris ad Provinciam scribet , ut de ejus consensu vota emittere possint . Qui consensus tamen non est censendus sufficiens , nisi accesserit quoque consensus Patrum , qui Capitulum constituunt Monasterii . Porro in Monasteriis , in quibus Tyrocinium ponitur vitæ nostræ Monasticæ , non omnes , qui in iis habitant , constituunt Capitulum Monasterii , sed ii solum , qui Authoritate Capituli Provincialis in istud Monasterii Senaculum cooperti sunt . Ac licet , dum de admittendo ad Professionem agitur , omnes ejusdem incolæ Monachi , etiam Laici , tertium a Professione egressi annum Capitulo Monasterii interesse teneantur , ipsorum tamen est , consultivum duntaxat ferre suffragium , & viva voce : cum eorum , scilicet Capitularium Patrum suffragia secreta esse debeant , & definitiva , ita tamen , ut rem non decendant , nisi fuerint medietate plura . Si quo tamen casu evenisset , ut essent paria , ad Superiorem pertinebit , dato iterum suo novo suffragio rem de admittendo ad Professionem , vel non , concludere .

LI . Si Novitius habuerit bona aliqua hæreditaria , mobilia , atque immobilia , moneatur , eum ipsis intra duos Menses , qui proxime Professionem antecedunt , renuntiare debere . Magister vero , & Superior dent operam , ut istiusmodi renuntiatio fiat servatis omnibus , quæ de jure tam Ecclesiastico , quam Civili Patrio exactè servanda sunt .

LII . Si qui juventutem nondum egressi ad studia Litterarum satis apti , aut saltem ad studium Theologiæ Moralis non inepti se redigi per Professionem in statum Laicalem petierint , non facile Magister annuat , sed moneat , ut se duci sinant circa famulandi Deo modum , secundum quod Superioribus visum fuerit . Si aliqua tamen in eo illustriora vocationis Divinæ vestigia cernerentur , rem cum Superiore conferre non omittat .

LIII. Neminem, qui operam dat arti ingenuæ ac liberali, a Professione Clericali repellat, sicut ad profitendum nomen inter Clericos, neminem admittat, qui quacunque ratione illiberalem colit artem, licet ab hujusmodi hominibus nullum de non ambiendis Ordinibus votum exigi debeat.

LIV. Laici ante Professionem examinentur, num deliberatum habeant animi propositum vivendi ac moriendi in statu Laicali, & an omnino sorte Marthæ contenti futuri sint, nullas exemptiones, atque privilegia expetendo, sed omnem sui curam Superioribus relinquendo. Examina autem omnia Novitiorum notentur scripto, ut constet.

LV. Omnes Novitii tam Clerici, quam Laici priusquam vota emittent, sacris exercitiis per octiduum se colligant. Et quo, in proposito non errent, rem suam precibus, & qui poterunt, Sacrificiis, assumptisque voluntariis carnis afflictationibus enixe Deo commendent, quo sibi luculentius voluntas Divina innotescat, & ne quid per raptum, ut loquitur S. Pater Noster in re tanti momenti factum, a nobis videatur.

LVI. Omnibus ante Professionem perspectum facere curet, quod votorum renovationes deinceps ab ipsis de more faciendæ vim obtineant primæ Professionis, si ex aliquo forte defectu ea vi sua fuerit destituta.

LVII. Professio emitti non debet, nisi in manibus Superioris, quo nomine intelligitur Proto-Archimandrita, Provincialis, & Superior localis: Potest tamen emitti etiam in manibus Magistri ipsius, aut alterius Monachi Sacerdotis Professi, sed ab eorum aliquo designati. Fiat autem præsentem Cætu Monasterii, ex quo Monachus Professurus deligat sibi duos, qui cum ipso teneantur peculiari suæ de Professione facta authenticæ declarationi in Libro, tanquam Testes rogati, postea subscribere manu propria, ut & ipse profitens.

LVIII. Laici vero solemnia vota nostra emittentes non solum subscribant se tali die, & Anno emisisse vota, sed etiam se in statu Laicali perpetuo servire Deo decrevisse. Id quod testes etiam suis firmabunt subscriptionibus. Quodsi Laici profitentes scribere non nossent, in testium, qui se subscribent, præsentia, sua manu Crucis signum apponent.

LIX. Novitii infirmi ante completum Tyrocinii Annum vi morbi in periculum mortis adducti, modo habeant a jure ad Professionem requisitam ætatem, possunt ex concessione Pii V. propter Indulgentiam vota Religionis Deo nuncupare. Si quis tamen ex illis convaluerit, non obstante prima nuncupatione ad solemnem, exacto probationis Anno Professionem faciendam omnino teneatur.

Regulæ Socii Magistri Novitiorum.

I. Is

I. **I**s Hieromonachus sit, triginta minimum Annos natus, ultra sexennium a Professione progressus, in rebus spiritualibus exercitatus, & quam proxime accedens ad eas virtutes, & dotes, quas in Magistro Novitiorum requirit regula officii ejus Prima.

II. Magistro Novitiorum sit subordinatus, ita tamen, ut altius etiam Superiori sit subjectus, non item Vicario, si is fuerit distinctus a Magistro.

III. Ut idoneum se præstet Magistri adiutorem, lectione diligenti familiares sibi reddat regulas ejusdem, nec non Libros Asceticos, qui ad directionem Tyronum juxta spiritum Instituti nostri non parum faciunt: Probatas quoque Novitiatu consuetudines non ignoret.

IV. Intelligat ad suum munus imprimis pertinere, cum prudentia, ac charitate Tyrones dirigere in exteriori disciplina Monastica exacte servanda ad præscriptum Constitutionum, Regularum, Ordinationum Capitularium, & approbatarum loci consuetudinum; Præsertim vero modestiam eos religiosam edocere, ut in omnibus externis actionibus, in omnibus gestibus, ac motibus, in omnibus demum conversationibus Nostrorum eluceat decorum cum humilitate, & religiosa maturitate ita conjunctum, ut omnibus pariat ædificationem.

V. Quantum vero cura sua extendere se possit, debeatve circa directionem Tyronum interiorem, discat ex Magistro, nec ab eo præscriptos sibi limites transiliat.

VI. Attendat potissimum iis, qui veniunt, & admitti petunt ad vitam Monasticam, ipsosque summa cum charitate ea doceat, quæ ab ipsis scienda & servanda sunt, secundum tamen præscriptum a Magistro sibi datum doceat, & juxta ejus Regulas.

VII. Tyronibus, dum chorum adeunt, aut foras deambulatum eunt, adsistat semper. Ubi vero more, ac usu receptum non est, ut Tyronum recreationi post prandium intersit ordinarie, curet saltem, ut intersit sæpe, doceatque exemplo suo, quomodo tempus illud utiliter, & juxta Regulam transigendum sit. Extraordinariæ quoque Novitiorum relaxationes, quæ ex probatis locorum consuetudinibus indulgeri solent, ut spiritus refectioni, non effusioni deserviant, ipsius erit attendere.

VIII. Ipsius quoque est tonorum omnium chori nostri disciplinam Tyronibus tradere, arte canendi Hirmologii, Rituumque scientiâ eisdem imbuere, ut etiam audire, dirigere, ac corrigere cum tonorum sit exercitium, quod ne intermittatur, nisi festis ac recreationum diebus studiose advigilet.

IX. Pensa eorum, quæ a Magistro memoriæ mandari, ac edisci jubentur, ipse statim tempore exigat. In doctrina vero Christiana explicanda, in exercitiis

citiis spiritualibus tradendis , in dicendis exhortationibus , in Laicis erudiendis , si Magistro placuerit , uti ejus opera , ex judicio ejus cuncta faciat , nec a forma præscripta discedat .

X . Omnia Novitiatus loca frequenter circumspiciat , præsertim vero Cellulas Novitiorum , Conclaviaque ipsorum , exercitiis , & usibus destinata , ut videat , an munda ac composita omnia sint ad ædificationem .

XI . Sollicitus sit de fovenda mutua inter Tyrones charitate , reverentia vero erga Magistrum , & Superiorem . Pœnitentias autem , si quas juxta præscriptum eorum injunget , correptionesque quas faciet , citra ullam animi concitationem injungat , & faciat , ut omnes intelligant ex spiritu charitatis ad animæ eorum salutem ista proficisci .

Regulæ Instructoris recens Professorum .

I . **E**jus muneris est , spiritum , quem Tyrones in prima sui institutione hauserunt , firmare , ac efficere , ut ad majus Divinæ gloriæ incrementum , Congregationis autem nostræ spirituale solatium , is majores quotidie viresumat , & altioribus in singulis figatur radicibus .

II . Cum secundum recens Professorum Tyrocinium poni debeat , vel citra studia Humaniorum Litterarum , & Moralis Theologiæ , vel in aliis primariis Monasteriis , hinc munus obibit istud vel Professor , si Neo professi Scholastici sunt , vel Vicarius , si non sunt .

III . Quis quis fuerit , habeat oportet zelum spiritualis suorum Tyronum profectus , & erga eos observare studeat ea , quæ secundum regulas Magistri Novitiorum commode observari poterunt .

IV . Imprimis , diligenter curet , ut Neo professi singulis sui triennii Annis duo in spiritualibus exercitiis ponant octidua , & quidem , si scholæ additi sint , semel ante anniversariam instaurationem cursus studiorum , & iterum in Quadragesimæ feriis festum , si commode fieri poterit , Paschale præcedentibus . Si autem Scholastici non sunt , semel ineunte Quadragesima , iterum vero in Septembri feriis memoriam Gloriosissimi Martyris Nostri Josaphat consequentibus . Sciat autem nec sibi , nec Superiori in binis his exercitiis cum recens Professis dispensare licere , nisi aliquando justis ex causis aliud ipsis peragendi tempus decernendum videretur .

V . Alia etiam injungi poterunt exercitia , quæ ad perfectam ipsorum abnegationem conferunt . Ad prudentiam tamen Instructoris pertinebit , ita ea viribus cujusque , ac dispositioni adtemperare , ut omnia serviant ad majorem eorum profectum , & ædificationem , non ad destructionem .

VI . Collationes fructuum tam ex meditatione , quam ex lectione spirituali perceptorum

perceptorum etiam in Neo-professorio non omittantur, quamquam breviores esse debeant. Interdum quoque ad eum modum, quem præscribit Regula Magistri Novitiorum XXXIX. interrogentur.

VII. De aliquo doctrinæ Christianæ Capite, saltem semel in hebdomada inter se tractent, deturque opera, ut familiæ rudiori domesticæ eam quot diebus per vices dispensent.

VIII. Artes manuaras, quarum rudimenta in primo Tyrocinio, singuli posuerunt, ut perficere, ac elimare statò tempore, hoc est manuum operi designato diligenter studeant, advigilabit: Ad alia vero exercitia corporalia, nisi valde moderata sint, & non qualia Novitiorum, caveat, ne obstringat.

IX. Tonorum chori Nostri, & cantus Hirmologici cæptum in Tyrocinio studium curet, ut pari ab illis, ac in ipso Novitiatu continetur diligentia, moneanturque hi præsertim, qui Morali Theologiæ dant operam, se ad ordines Sacros nunquam admissum iri, nisi chori nostri scientiam, quantum satis est fuerint assequuti.

X. Non permittat autem ullis communibus extra chorum, & Refectorium, Patrum Conventibus interesse, nisi aliter Superior justam aliquam ob causam expedire judicaverit: Nec addicantur ullis tam intra, quam extra Monasterium obsequiis, quæ necessitatem important agendi cum externis, exceptis Laicis, ad eum modum, qui Regula Magistri Novitiorum XLVI. præscribitur, & Theologiæ Moralis studiosis exceptis, qui circa sua studia munus possunt gerere tam Hypo-Ecclesiarchæ, quam etiam Curatoris Coquinæ, & Refectorii.

XI. Adnitatur quoque, ut suam exactam obtineat observantiam Regula Magistri Novitiorum XLI. & duæ sequentes.

FORMULARIUM

Congregationis Ruthenorum Ordinis S. Basilii Magni continens Formulas præcipuorum Actuum, & jurium jurandorum.

Formula Capituli Generalis.

Qui vetera rerum in Ecclesia gestarum monumenta evolvit, bene novit jam inde a temporibus Constantini Magni fuisse in Oriente Congregationes complurium Monasteriorum sub unius Regulæ moderamine, ac sub unius Abbatis, ut nunc dicimus, Generalis cura. In vita Posthumii legimus Quinque Monachorum Millia ipsi subjecta fuisse. *Macarius* ut loquuntur Acta ejus, ab *Illustri Viro Antonio* Monachorum fere Quinquaginta Millia suscepit gubernanda. *Ruffinus* Auctor est, *Ammonio* tria Millia Tabennosiotarum, quos

progeniit Celeberrimus Pachomius, paruisse. Eodem referente fuit Seraphion, qui Monachos ad Decem Millia regebat. Ut omittam Hilarionem in Palæstina, Theodosium, Euthymium, Sabbam, qui innumera condiderunt Monasteria, & eis cum imperio præfuerunt.

Cum verò Monasteriorum consociationes sub uno Generali Capite sine collatione in commune Consiliorum, & sine aliquo Præfectorum delectu firmis nequeant niti radicibus, res dubitationem non admittit, quin in Oriente statim ab initio Monachismi, fuerint etiam singulares Monachorum Conventus, sive Capitula, ut nunc dicimus, statis indicta temporibus, in quibus de rebus ad disciplinam Congregationum suarum pertinentibus inter se conferrent, ac bono earum ordini consultum irent.

Certè tales fuisse Conventus prodit S. Hieronymus, dum in Præfatione ad Regulam S. Pachomii Nro 7. scribit: Tabennosiotas, exceptis iis, qui in Monasteriis necessarii erant, congregari interdum consuevisse ad Quinquaginta fere Millia hominum, ut in Monasterio, in quo omnium Monasteriorum degebat diebus Paschæ eorum Caput, sive Generalis, cum ipso agerent: Num: 8. quoque tradit, Mense Augusto fuisse apud eosdem Capitulum, in quo *instar jubilei remissionis dies exercebantur, & disponebantur Monasteriorum Capita, Dispensatores, Præfecti, Ministri, prout necessitas postularet.*

Ad luculentissimum ejus rei præbet nobis argumentum Ipse S. Pater Noster Basilius Magnus, qui postquam Regula Fusio i 35. utilitatem conjunctionis, sive Congregationis Monasteriorum omnium sub unius Generalis Præfecti cura, & regimine egregie commendasset, & votum suum, ut non modo, quæ in uno loco, seu Provincia, sed etiam, quæ diversis in locis sive Ditionibus constituta essent Monachorum Canobia ab una tantum cura, sive ab uno Præfecto Generali in spiritus consensione, & pacis vinculo regerentur, cujus demum voti compos factus fuit Justiniano Magno imperante, constitutis Monasteriorum Exarchis, qui ea, uti Generales regerent, & Apocrisiarchis, qui eadem ut Provinciales obambulant, visitarentque, Teste Novella ejusdem Imperatoris 132. Qui, inquam, Magnus Parens Noster, postquam desiderium omnium Monasteriorum uniendorum sub una spirituali cura declarasset, tandem Regula fusiori 54. aperte statuit, necessarios esse eorum, qui sic conjunctis præficiuntur Monasteriis, Conventus, sive Capitulares Congressus, ut de negotiis suis inter se colloqui possint. En verba S. Patris hujus Regulæ = „ Operæ pretium est autem Fratrum Præfectos non- „ nunquam statis quibusdam temporibus, & locis in unum convenire: in quibus res præter rationem occurrentes, moresque tractatu difficiles, & quomodo „ singula gesserint, sibi invicem exponant: ut si quis in aliquo deliquerit aliquan-

„ do

„ do, id certissime detegatur multorum iudicio, contraque, si quid rectè factum
„ sit, id plurium testimonio confirmetur. „

Ad huiusmodi Monachorum Conventus, sive, ut nunc dicimus Capitula,
voluisse S. Patrem Nostrium, ut creationes etiam Præfectorum, id est Magistra-
tuum pertinerent, discimus ex Reg: Fus: 43. quæ ita loquitur: = „ Oportet Præ-
„ fectum esse non sibi sumentem præfecturam, sed qui delectus sit ab iis, qui
„ primas obtinent in aliis Fratrum Conventibus = „ Non poterat enim talis de-
lectus institui, nisi Cætu ex Capitibus aliorum Monasteriorum coacto, & in suf-
fragium vocato, quod maxime proprium, & peculiare est Capitulo. Huc per-
tinet etiam Regula Brevior 104. cui postquam S. Pater interrogationem præmi-
sisset, quomodo debent Fratribus munera, & officia committi, utrum a solo
Præfecto ita iudicante, an etiam a Fratribus suffragium ferentibus = : Respondet:
„ Si unusquisque ea, quæ sentit aliis proponere edoctus est, quanto magis, quæ
„ sunt huiusmodi, ea fieri debent adhibito eorum, qui ad hoc apti sunt iudicio.
„ Quare Dei negotium secundum Deum concedendum est iis, qui se jam osten-
„ derint credito munere fungi posse, modo Domino grato: & in summa ne-
„ cessarium fuerit Præfectum in omni negotio Sacræ Scripturæ meminisse, quæ
sic habet = Fac omnia cum Consilio =. Eccl: 32. v. 24.

Quare cum liqueat ad Capitula nostra pertinere, non solum excubare pro
observantia disciplinæ, sed etiam Monasticas Præfecturas, habito Personarum de-
lectu, dispensare, ea quæ de observandis in electionibus tradit S. Pater Basilius,
hic annectimus = = =

„ Expendendum est circumspectius, ad quid quisque idoneus sit, sicque com-
„ mittendum munus quodlibet, ut ii, qui cuiquam committunt, quod ei non
„ convenit, nequaquam veluti mali, & animarum, & mandatorum Domini di-
„ spensatores condemnentur, nec ii quoque, quibus munus committitur, ex-
„ cusandi peccati rationem hinc invenire videantur. Reg. Brev: 149.

„ Quoniam prorsus convenit Cætum Præposito obedientem esse, ac sub-
„ ditum necesse est imprimis talem eligi vitæ huius moderatorem, ut illius vita
„ iis, qui ad ipsum respiciunt, sit cuiusvis virtutis exemplar: Et ut ait Apo-
„ stolus, qui sobrius sit, temperans, modestus, & ad docendum idoneus; sic
„ meo quidem iudicio exploranda est & huius vita, non solum an temporis spatio
„ senectam attigerit, accidit enim cum canitie etiam, ac rugis inveniri juveni-
„ les mores, sed præsertim, an mores, & agendi ratio per modestiam, &
„ gravitatem incanuerint, ut quid quid ab illo dicitur, & efficitur, pro Lege
„ Conventui sit & pro Regula. Inst: Monach: Cap: 4. Nro. 3. Reliqua vide
supra ad Partem. 2.

§ 1. Quando

Quando, & a quo Capitulum Generale cogendum est.

1. Capitulum Generale cogendum est ad exitum Proto-Archimandrita perveniente muneris sui, post Capitula Provincialia proxime ante absoluta. Quod si ob pestem, bellum aliaque similia impedimenta cogi non posse tempore sibi constituto videretur, poterit in aliud tempus differri, at indicato primum impedimento Metropolitæ Nostro.

2. Capitulum ejusmodi indicendum est ad diem augustissimi honoribus in Cælum transitus Virginis Matris consecratum, id est ad diem 15. Mensis Augusti, secundum fastus nostros. Indici autem debet a Proto-Archimandrita, vel Vicario Generali per Epistolam Encyclicam Trimestri ante diem istum in Provincialibus Capitulis promulgatam.

3. Quia vero ad Metropolitam, tanquam membrum Congregationis Nostræ præstantissimum, & principem pro Legibus, incolumitateque ejus ex Delegatione Apostolica Excubitorem, Capitulis Nostri Generalibus per se vel per alium, dummodo is alius sit Episcopus Ritus ac Professionis nostræ, Monastica disciplina ex cultus, pertinet præsidere, eapropter caveat, siue Proto-Archimandrita, siue Vicarius Generalis, ne Monachi vocentur prius ad Capitulum, quam Metropolitæ ea de re cultus, honoris, & observantiæ causa, convenius, ac consultus fuerit.

4. Capitulum Generale cogendum est Brestæ, vel in Alba Ducali, nec, si quid causæ fuerit, peti poterit diversorum Locorum designatio, nisi de consilio Metropolitæ, tamquam Delegati Apostolici, & exquisita sententia officiorum Provincialium, ac duorum Abbatum Antiquiorum.

§ II.

Qui, & quot vocari debeant.

5. Ad Præscriptum Capituli Nostri Generalis Torokanensis (quod facta Congregationis Nostræ in Quatuor Provincias distributione statuit, ex causis gravissimis Comitia Nostra Generalia minori Mohachorum Numero esse in posterum celebranda) interesse Capitulo Generali debent, non plures universim, quam duo supra Quinquaginta Vocales.

6. Porro in hujusmodi numero inclusus habeatur Proto-Archimandrita cum Quindecim Congregationis Nostræ Archimandritis, Consultores Generales Quatuor, Provinciales recens electi Quatuor, Ex-Provinciales, proxime munere suo defuncti totidem, atque alii Viginti quatuor Monachi, ex singulis seni deligendi, & designandi Provinciis.

7. Ut autem delectus eorum, qui ex Provinciis designandi sunt, certo definitus

fnitus habeatur, volumus, ut ex Consultoribus Provinciarum recens in hunc Ordinem cooptatis, eligatur unus: ex Consultoribus unus, ex Superioribus duo, ex Classe bene de Provincia meritorum unus, denique ex Classe Magistrorum Novitiatus, Professorum, Concionatorum, & Missionariorum unus.

8. Etsi vero nefas sit tam Abbatibus, quam aliis Monachis ex unaquaque Provincia Vocalibus declaratis, Generali Capitulo non interesse, quia tamen possunt aliquando Canonica intervenire impedimenta, quominus ipsis liceat ad Capitulum se conferre, idcirco, ne præscriptam inter Vocales Provinciarum æqualitatem interdum vacillare contingat, dent operam Provinciales, ut præter Vocales designatos, & in Capitulis Provincialibus delectos, duos in promptu habeant a se, suisque officiis decretos, a Proto-Archimandrita autem probatos Viros, qui in casu absentiae aliquorum e Provinciis suis Vocalium, sex vel septem saltem ante electiones perficiendas diebus, commode absentibus substitui, debitaque intra numerum Vocalium ipsi loca occupare possint.

9. Quodsi hujusmodi providentia consuli servandæ Vocalium æqualitati non posse aliquando accidisset, Provinciales in tractu Capituli, dum adhuc per tempus licebit, rem conferent inter se, ac, si facta collatione substitutionem commode non posse perfici, intellexerint, quot substituendos viderint ex una Provincia desiderari, tot sinent abesse ex suis Vocales, præmissa tamen sibi solutione impensarum, quas sive pro Vocalibus, sive pro Substituendis in promptu habendis suæ fecerunt Provinciæ.

10. Si quis Vocalium die ad conveniendum præstituto non venerit, nec adesse ante hebdomadam electiones præcedentem curarit, moram suam, si Abbas fuerit, coram officio Generali, si alius jure suo, vel electione Vocalis, coram officio Provinciæ purgare, pœnamque pro merito culpæ, si qua admissa fuerit, subire teneatur. Si autem prorsus abfuerit, nec legitimas absentiae suæ causas dederit, is si Abbas fuerit, præter pœnam suspensionis ab usu Pontificalium per semestre, etiam pecuniaria multa pro rata parte sumptus ex rando Provinciæ in substituendos impensi æstemata efficiatur. Si vero e Superioribus electus, vel Vocalium ex aliis Classibus rite delectorum Superior, quoties absentiae ipsorum causa extitit, præter pœnam pecuniariam, pari ratione taxatam, officio etiam suo ad lapsum turni privetur.

11. Si quis vero legitimitatem absentiae probare voluerit, sciat non satis esse id se velle docere testimonio suarum comparate Communitatum, sed etiam teneri jure jurando fidem firmare, si id necessarium ad hoc, ut de re constet, ii, ad quos de jure pertinet, judicaverint.

Parenthesis.

Pro praesenti, ac inpost duraturo Nostrae Congregationis statu nimirum, quousque non nisi a duabus Provinciis Lithvana & Polona, Comitia Nostra Generalia celebrabuntur, novissimum Capitulum Generale Zidyczynense novam Patrum Capitularium seu Vocalium schedam, idque ex mandato Sae Congregationis de Propaganda Fide sibi delato, instituit, & ad numerum Monachorum, jus veniendi pro Capitulo Generali habentium, praeter officia tum Ordinis, tum Provinciarum, sexagenarium reduxit. Porro pro Capitulis Provincialibus eundem Patrum Vocalium numerum dispartitum, seu praeter officium Ordinis, & officia respectivarum Provinciarum, Trigenarium servari, modo, qui sequitur, determinavit.

Scheda Patrum Vocalium ex Provincia Lithvana.

- 1mo. Reverendissimum Officium Ordinis & Provinciae.
- 2do. Reverendissimi Abbates: Zydzynensis, Braslaviensis, Grodnensis, Pinsco-Leszczynensis, Kobrynensis, Dorhobuscensis, Dermanensis, Polocensis, Trocensis, Dubnensis, & Czereiensis.
- 3tio. AA. RR. PP. Superiores: Wilnensis, Zyrovicensis, Bytenensis, Torokanensis, Berezvecensis, Chelmenis, Borunensis, Bialensis, Wladimiriensis, Antopoliensis, Brestensis, Rozanensis, & Minscensis.
- 4to. Magistri Novitiorum, Bytenensis, & Berezvecensis.
- 5to. Professores Theologiae duo, Professor Philosophiae Antianus unus, & Concionator Wilnensis.

Scheda Patrum Vocalium ex Provincia Polona.

- 1mo. Reverendissimum Officium Ordinis & Provinciae.
- 2do. Reverendissimi Abbates: Ovrucensis, Mielcensis, & Kaniovienis.
- 3tio. AA. RR. PP. Superiores: Poczajoviensis, Luceoriensis, Ostrogienis, Zahoroviensis, Bialostocensis, Zahaycensis, Camenecensis, Szarogrodensis, Lubarensis, Poddębcensis, Cremenecensis, Barenis, Lublinensis, Humanensis, Puhinensis, Hoscensis, & Cracoviensis.
- 4to. Magistri Novitiorum: Poczajoviensis, & Bialostocensis.
- 5to. Professores Theologiae duo. Professor Philosophiae Antianus unus. Missionarii Antiani duo. Concionator Antianus unus, Praefectus Scholarum Antianus unus. Professor Scholarum publicarum Antianus unus.

§ III.

De rebus agendis postquam omnes convenerint.

12. Die ad conveniendum constituto Sacrum imprimis fiat solemne de Spiritu

Spiritu Sancto, quo completo pulsetur campana, ad cujus signum omnibus, qui jus suffragii ferendi habent, congregatis, cantetur Hymnus, quo de more Spiritus Sancti auxilium imploratur, post quem singuli capiant sua loca, ordine nimirum isto.

13. Post Metropolitam sive Ejus subdelegatum sedeat primo loco Proto-Archimandrita, sive ejus vices gerens, ad dexteram Proto-Archimandritæ sive ejus vicesgerentis sedeat Superior Ex-Generalis, tandem sedeant omnes Abbates secundum suam antiquitatem. Et ad sinistram omnes Provinciales, Consultores, Ex-Provinciales, Ex-Consultores juxta Provinciarum gradum, tandem hic inde cæteri Vocalès, unusquisque pro suo gradu, & dignitate.

14. Facto ad eum modum confesso, præmissoque sermone brevità Præsides loco, & temporì congruente, statim procedatur ad lectionem schedæ Patrum Vocalium ex Provinciis congregatorum.

15. Mox Provinciales exhibebunt Acta Electionum in Capitulis respectivis Provincialibus peractarum, ut dispiciat Generale Capitulum, num Vocalium designationes rite, & ad suffragia medietate plura factæ sint.

16. Tandem Capitulum quadripartietur numerum Abbatum provinciatim, qui quoniam impares numero sunt, nec æqua ratione in Provincias tribui possunt, idcirco Proto-Archimandrita, si alias simplex Monachus fuerit, unius Abbatis loco semper pro tempore Capituli habeatur in ea Provincia, ex qua assumptus est, ut quatuor Abbates in singulas Provincias dari possint. Quod si ex Abbatibus non ex simplicibus Monachis Proto-Archimandrita delectus esset, pertinebit eo tempore ad Superiorem ex Generalem unius Abbatis locum occupare, ad Capitulum vero Provinciale duobus deligendis Superioribus tertium adjicere, & ad Capitulum Generale mittere, quo sua suffragantium persitet in integro æqualitas.

17. Abbates in aliarum familiam Provinciarum pro tempore nimirum Generalis Capituli adoptati jus jurandum mox dabunt de fide Provinciæ servanda, in cujus quique censum venient, ut & de cavendo, ne quid universim statuatur Constitutionibus Congregationis, quod vel Legibus Ditionis, per quam funditur Provincia, vel statui ipsius Provinciæ adversaretur.

18. Deinde instituatur electio Bidellorum sive atriensium, qui sint duo, unus ex Provincia Proto-Archimandritæ munus suum explentis, alter vero ex Provincia creandi Proto-Archimandritæ recentis.

19. Tum pari ratione eligantur duo Notarii Capituli. Qui tamen munus non aggrediantur suum, nisi jure jurando interposito ad verba formulæ officio præscriptæ suo.

20. Tandem

20. Tandem octo, scilicet Bini ex singulis Provinciis designentur Hiero-
monachi, qui copiam excipiendarum Confessionum sibi factam habeant, quo
spirituali Patrum congregatorum commodo melius consultum iri possit.

§ IV.

De Electione & potestate judicum Capitularium.

21. His omnibus absolutis, Judicum Capitularium celebretur electio. Quæ
per secreta fiat suffragia, eaque medietate plura. Quatuor vero duntaxat eli-
gantur secundum ordinem & gradum Provinciarum, ita tamen, ut tres deci-
dendi potestatem habeant, Quartus vero decisiones notandi. Et notandi quidem
provincia pertinebit ad eum, qui ordine electionis erit ultimus: Judicandi ad
Superiores isto ordine: Præsidentem autem, & judicandi simul ad primum in
ordine: hoc est ad assumptum ex Provincia suo munere defungentis Proto-
Archimandritæ.

22. Judices Capitulares statim, ac eorum perfecta Electio fuerit, jura-
mentum ad formulam suam, simul præeunte verba Præsidentis Capituli, dicent:
Notarius autem ad formulam sibi peculiarem suam seorsim dabit.

23. Judicium eorum duplex erit; unum ut dispiciant, an causa in jus adducta
talis sit, quæ ad forum Capituli pertineat: In quo si rem esse dubiam fuerit judi-
catum, ulterius non progrediantur, sed hoc judicium suum statim referant ad
plenum Capitulum, ut quod facto opus sit, ipsum consideret, ac statuatur. Alterum,
ut cum consiterit, rem eos posse judicare, tum deliberent, ac sententiam
dicant. Non prius tamen sententiam dicant, quam bene consideratis ultro
citroque adductis rationibus, & quidem scripto, non voce expositis, ne qua
temporis jactura fiat. Facta quoque partibus vicissim sibi ad rationes, sive
argumenta respondendi potestate, quod semel, ac iterum tantum permitti po-
terit, caveant, ne declamando id fiat, sed de scripto recitando.

24. Et si in jure petentibus reddendo ea polleant autoritate, qua ipsum
Capitulum; non prius tamen sua e Protocollo Decreta extrahi permittant,
quam coram toto Capitulo in ultima Sessione fuerint lecta & promulgata.

25. Locum exercendis judiciis suis aptum intra Monasterium Capitulare
ipsorum erit deligere, sicut & tempus iisdem constituere. Curent tamen ita
tempus Sessionum suarum ad Capitulares Sessiones accomodare, ut quominus
ipsis tam partes, quam Judices interesse possint, obsit nihil.

§ V.

De his quæ postea agi debeant.

26. Electione Judicum absoluta, incipiant super rebus ad Monasticam ob-
servantiam, augmentum spiritus, & Congregationis incrementum pertinentibus
deliberationes.

27. In quibus videatur imprimis, num aliquid sit, quod alicubi in grave Congregationis nostræ vergat damnum, quodque singulari industria avertendum vel curandum sit? tandem an Decreta, & Constitutiones Congregationis nostræ executioni mandentur? Quomodo in spiritu, & virtutibus juxta Regulam progressus fiat? Num aliqui alicubi occurrant abusus tollendi?

28. Interrogentur demum Provinciales, num aliquid in Capitulis suis Provincialibus commissum sibi habeant, quod vel declarandum, vel resolvendum, vel refigendum, aut denique opportune in posterum constituendum pro majori Congregationis bono, sive spirituali profectu videretur? atque alia id genus perpendantur: Perpendantur autem, condantur Decreta, & Constitutiones necessariae, dummodo congruant cum Sanctionibus Ecclesiasticis, nec Legibus Patriis adversentur.

29. Antequam vero hujusmodi Decreta ferantur, sententiæ Patrum omnium congregatorum explorentur, adeo, ut vim Constitutionis id solum obtineat, quod suffragiis medietate pluribus fuerit comprobatum.

30. Porro hæc suffragia secreto ferri debent; Quod & generaliter observandum est, ut, quæcunque in Capitulis Generalibus enascentur quæstiones, semper per secreta definiantur suffragia.

31. Suffragia isthæc scripto, aut per calculos in urnam conjectos, ferantur, deliberationes tamen scribendo, & dicendo expediri possunt. Quodsi dicendo habendæ fuerint, hic servetur in dicendo ordo: Post Proto-Archimandritam scilicet, vel ejus vices gerentem loquatur Superior ex Generalis, tandem primus ex Abbatibus, tum primus ex constituentibus Consultoria, exin secundus ex Abbatibus, post eum alter ex constituentibus Consultoria, & sic alternatim juxta gradum quisque suum ad finem usque, quem deliberationi imponere ad Præsidem Metropolitanum pertinebit.

32. Præterea Deliberatores adnitantur, ut sententias suas candide, libere, servato decore, & modestia, paucis, & prudenter aperiant: ut dicentes non interpellent, ut primum dicta non repetant cum tædio aliorum, neve quid, quod ad rem non facit, intermisceant.

33. Deliberatione ad calcem perducta, si quid constituendum esset, quod alicui Provinciæ, vel cum Legibus, aut moribus Ditionis suæ, vel cum statu ipsius Provinciæ pugnare videretur, licebit eidem adductis rationibus se excipere, cui exceptioni Capitulum Generale interea deferre, aut saltem executionem Legis in ea suspendere non abnuat, donec verificatis in Capitulo Provinciali ejusdem Provinciæ rationibus constiterit, Legem in ea locum habere posse.

§ VI.

Quomodo ante Electionem procedendum.

B B B

34. Quo-

34. Quoniam Generale Capitulum spatio duarum dumtaxat hebdomadarum conclusum esse debeat, hinc Patres Congregati dabunt operam, ut deliberationes suas mature expediant, ac commodum electionibus peragendis locum relinquant.

35. Imprimis autem deliberationibus absolutis indicatur dies, quo Proto-Archimandrita instituenda sit Electio. Quo tempore Electores Patrem Luminum suppliciter exorent, ut in re tanti momenti, suo ipsis sit praesens auxilio, & secum ipsi reputent, quem ejusmodi muneri, aliisque Generalibus officiis praefecturi sint, suo tamen diffusi judicio, capiant informationem etiam ab aliis de doctibus eorum, qui rem gravem, ac insignem Religionis Magistratum sint administraturi.

36. Porro informationibus capiendis integer proxime Electionem praecedens indulgeatur dies. Capturi autem informationem, meminerint modestiae, prudentiae, & charitatis Religiosae; Quare de iis solis Personis quaerant, quae ipsis plane notae non sunt, & ab iis, qui suffragium ferre debent, easque bene norunt; Tum denique circa ea tantum, quae ad rem praesentem conferunt, videlicet: Num praxi notitiaque rerum Congregationis Nostrae sit instructus? Num in Congregationem suam conservandam, ejusque bonum, ac praesertim spiritum promovendum studio singulari feratur? Quomodo diligat Ritum suum? Num ab inordinatis animi passionibus sit liber, & in agendis negotiis solers, ac strenuus? An prudentia polleat, quae Viros decet summam Religionis administraturos? Qua praeditus sit doctrina, ac praesertim rerum spiritualium cognitione? Qua morum honestate? Et cetera, quae par est habere eos, qui occasione sui muneris magna agere, & cum hominibus varii status, ac conditionis versari tenentur.

37. In istis informationibus, si quid forte acceperint, quod ex justitia & charitate secreto teneri debet, id cum aliis, praterquam consilii gratia & suppresso nomine informandis cum Electoribus, non communicent, idque in virtute Sanctae obedientiae, siquidem res fuerit gravioris momenti.

38. In informationibus, quae mutuo dabuntur, vel accipientur, nullus se eligi directe, aut indirecte, per se, vel per alium suadeat ac procuret: si quis autem secus agere deprehensus fuerit, sub excommunicationis latae sententiae poena soli Praesidi reservata praecipimus, ut via secretissima indicetur Praesidi Capituli.

39. Praeses accepto criminis indicio indicem examinabit, num non odio, inimicitia, vel alio pravo animi affectu motus rem denuntiet. Stringet eum tandem ad dicendum juramentum super eo, quod verum deferat, nec calumniari velit, sed Praecepto solum morem gerere; Praecipietque testes ejus rei proferri, quos ejusdem conscios noverit.

40. Vocabuntur subinde testes, & a Praeside singuli separatim examinabuntur

tur , præmisso jure jurando de re nemini , præter Præsidentem revelanda , de veritate dicenda , deque iis omnibus indicandis , quæ ad rem spectare intellexerint .

41. Testium absoluto examine , si de crimine delato satis Præsidi constare videretur , accersetur ipse in crimen vocatus , & interrogabitur , num paratus sit in foro Paterno se reum criminis admissi confiteri .

42. Si scelus agnoverit ; monebitur , ut det quantum maximam potest operam , quo suffragia favore sui nefarie subnata ad alium idoneum traducantur .

43. Quodsi intra scrutationem suffragiorum ostenderent se vota pro accusato , Præses legenda tantum curabit vota collata in alios , data vero pro accusato reticebit , ac Patribus commendabit , ut ad novam procedant electionem , siquidem prior nulla sit , utpote incompleta .

44. Alias quoque suffragationes toties irritas declarabit , quoties comparuerint vota accusato suffragantia .

45. Quodsi accusatus se ambitus crimine adstrinxisse præcise negaret , tempus aliquod indulgendum ei erit , ut rem secum reputet , & videat , quo in periculo sit . Si vero etiam ita volet pertinaciter adversus juramento obfirmata tendere testimonia , forum Paternum commutandum erit judiciali , & reus actus exæquo judicandus .

§ VII.

De Electione Proto-Archimandritæ .

46. Die Electioni Proto Archimandritæ designata , postquam Electores præmissa Exhomologesi , & Liturgia , aut sumpta S. Communione ad signum Campanæ in locum Capitulo celebrando destinatum convenerint , facta de more Spiritus S. invocatione , atque impertita a Præsidente ad effectum Canonice Electionis tantum absolute , suo singuli ordine confideant .

47. Facto confesso , Proto-Archimandrita suo se Magistratu abdicabit , eumque in manibus Capituli reponet alteri , juxta Leges tradendum .

48. Tandem scrutatores procedent in medium , suumque jusjurandum dicent in verba formulæ muneri præscriptæ suo . Sinto autem præter Præsidentem Sex scrutatores , scilicet duo Abbates vocatione majores , unus nimirum ex Provincia de Præfectura decedentis Proto-Archimandritæ , alter ex mox eligendi Provincia , & totidem Provinciales , ac Consultores Generales ex iisdem assumpti Provinciis .

49. Post juramentum Scrutatorum unusquisque Elector accipiat schedam nudam , in qua ante Dei obtutum constitutus , & re coram Deo considerata describat eum , quem suo judicio , maturaque consideratione idoneum esse intellexit , qui supremum in Ordine officium sustineret .

50. Tem-

50. Tempore sufficienti interjecto, de sellis se movebunt Consultores Generales, qui Scrutatorum munere functuri sunt, & simul eodemque tempore unus a dextris, ubi Abbates, alter a sinistris, ubi Consultores confidebunt, suffragia colligent.

51. Porro unusquisque Elector iaciens in urnam, suffragium suum jurabit in hunc modum: = = =

„ Ego N. N. advoco in testimonium DEUM in Trinitate unum me eum eligere
„ in Proto-Archimandritam, quem non precibus, neque promissis, non mune-
„ ribus, aut minis quibuscunque inductus, sed unice spectata Ecclesie Dei, &
„ Congregationis Nostrae utilitate in conscientia magis idoneum judico.

52. Collectis schedis omnibus Scrutatores cum Praeside accedent ad Altare, ibique cum iisdem Consultoribus primum schedas miscebunt, tum videbunt, numero Electorum coequantur; denique, in quem suffragia sint collata, scrutabuntur.

53. Comperto majorem imedietate eligentium partem in unum consensisse: scrutinium & electio, ut Canonice facta, a Praeside promulgabitur.

54. Porro, si primo facto scrutinio electus non fuerit, statim fiat secundum, Et, si neque in secundo, statim fiat tertium; Si vero neque in tertio scrutinio, tunc immediate procedatur ad quartum: In quo tamen vocem passivam illi duo tantum habere possunt, qui in praecedenti tertio scrutinio plura praeter ceteris vota habuerunt, ita, ut eorum alteruter necessario eligi debeat, in casu autem paritatis votorum, quae forte contingat in hoc quarto scrutinio, Metropolitanus, vel qui Ejus nomine Capitulo praesidet, votum suum alterutri, quem in Domino magis idoneum judicaverit, adjiciet, & is pro legitimo, ac Canonice electo ab omnibus habeatur.

55. Post quodlibet scrutinium suffragiorum, in quot, & quas Personas directae fuerunt, publicatio fiat, eaque facta protinus schedae igni comburendae tradantur.

56. Peracta legitime electione, & publicata, novus Proto-Archimandrita ad Altare majus accedat, & tactis de more Sacrosanctis Evangeliiis, juramentum in manibus Praesidis ad praescriptum Formulae praestet. Sumat deinde insignia suae dignitati consentanea, anulum videlicet, Crucem, Mandiam, Mitram, & pedum Pastorale. Tum ad locum sibi praeparatum conscedat, excepturus Obedientiam, quam tam Abbates, quam alii Vocales singuli genuflex circa osculum dexterae manus Ei exhibere tenebuntur.

57. His peractis Praeses intonabit. *Te Deum laudamus* quod omnes usque ad *Salvum fac* cantu prosequantur; ubi autem ad eum Hymni locum ventum

tum fuerit, electus Proto-Archimandrita accepta Pixide, in qua Venerabile asservatur, ter pro more conversus ad Patres concinat Ipse dictum versum, atque cum ejus tertio cantu, impertiatur benedictionem, qua facta reliquum hymni absolvatur & Sessio ad diem posterum prorogetur.

58. Facta porro legitima promulgatione Proto-Archimandritæ electioni omnes acquiescere taneantur, nec ulli sub pœna excommunicationis latæ sententiæ Sæ Sedi reservata, liceat suffragium suum revocare, novam electionem tentare, aut contra factam, quacunque ratione reclamare.

59. Porro Proto-Archimandrita eligendus est servatis stricte inter Provincias vicibus, ita, ut post istud octennium, quo turnus cadit in Polonam Provinciam, in aliud octennium delegatur Proto-Archimandrita ex Provincia albæ Ruffiæ, tanquam parte Lithvanæ Provinciæ: tum ex Galiciana uti parte Polonæ Provinciæ: Tandem ex Provincia Lithvana. Quo denique circulo isto circumacto, redeat turnus ad Polonam Provinciam.

60. Eligi nunquam debet in Proto-Archimandritam Episcopus, sed simplex duntaxat Monachus, aut Abbas, dummodo Professi sint, ætate, regulari disciplina, moribusque graves.

61. Potest tamen eligi quisque absens, dummodo is Professus ejus Provinciæ sit, cujus vices sunt, & nihil obstat, quominus eligi possit.

62. Absens in Proto-Archimandritam electus, si per tempus licet, & commode fieri potest, invitandus est ad Capitulum, ut ante oculos Patrum omnium juris jurandi religione se suamque fidem obstringat: sin minus, pertinebit ad Capitulum designare quempiam, qui ejus juramentum excipiat. Interim vero primus Congregationis Consultor obibit Proto-Archimandritæ vires, donec Electus absens muneris sui exercitium per juramentum adierit.

63. Etiam absente in Proto-Archimandritam Electo, Hymnus Ambrosianus decantabitur, clauso tamen Sacro Tabernaculo; Cum salutationi, quæ fit a Præsente intra Hymnum cum venerandis Christi Mysteriis, locus in hoc casu non sit.

64. Licet in hunc usque diem Turnus Officii Proto-Archimandritalis maneant spatio Octennii definitus, si tamen rebus Congregationis expedientius deum visum fuerit, Eum protendere in duodennium, licebit futuro Generali Capitulo id statuere, dummodo cautum sit, ne postea producat, aut contrahatur, priusquam omnes in orbem Provincias æquali temporis spatio circumierit.

§ VIII.

De electione Officialium Generalium, scilicet Consultorum

CCC

& Procura.

200
& Procuratoris Generalis .

65 . Electio ejusmodi Officialium fiat pariter per secreta suffragia majoris partis medietate eligentium .

66 . Quæ de suffragatione , suffragiorum collectione , & scrutatione , nec non scrutationum publicatione superiore Paragr: 7. in Electione Proto-Archimandritæ dicta sunt , hic etiam locum habent omnia , excepto , quod nulla Electores Lege jurandi in electiones suas adstricti hic sint .

67 . Porro eligi primum debent Consultores singuli , singulis scrutiniis , Quatuor autem esse debent pro numero Provinciarum , idque pro insequente Octennio Primus ex Polona Provincia tamquam Comprovincialis Proto-Archimandritæ : Secundus ex Provincia Albæ Russiæ , Tertius ex Provincia Galiciæ , Quartus denique ex Lithvana Provincia : Qui Ordo deinceps constanter immutabitur secundum vices Officii Proto-Archimandritalis , ita , ut Comprovincialis Proto-Archimandritæ Consultor semper futurus sit primus , ille autem secundus , qui ex Provincia insequentem Turnum datura Proto-Archimandritam assumetur : Tertius ex illa , in quem Tertius cadit Turnus : Quartus autem , qui designabitur ex Provincia recens suo munere defuncti Proto-Archimandritæ .

68 . Procurator Generalis eadem ratione deligetur , qua Proto-Archimandrita , scilicet servatis suis inter Provincias vicibus , ita , ut post lapsum hujus Octennii , quod Procuratorem habebit ex Lithvana Provincia , deligendus sit ex Provincia Galiciæ , tandem ex Provincia Albæ Russiæ , denique ex Polona Provincia .

69 . Hi singuli scilicet tam Consultores , quam Procurator Generalis post sui electionem juramentum ad præscriptum formularum comparate suarum in manibus Præsidis emittent .

§ IX.
De iis , quæ post Electionem tractantur .

70 . Peractis Electionibus Officialium Congregationis designetur a Præside dies , quo in subsidium animarum Patrum & Fratrum Congregationis nostræ , vita Defunctorum , funebre fieri debeat Sacrum , cum solemnī Pannychide ab omnibus Patribus Capitulariter decantanda , qui dabunt operam , ut privatis quoque orationibus , ac Sacrificiis illo die suam in pios eosdem manes charitatem faciant probatam .

71 . Interim vero pertinebit ad Capitulum Generale videre quid sit respondendum Litteris ad se scriptis , tum Insignes Congregationis nostræ Benefactores ad merita , & suffragia Congregationis admittere : Novas fundationes a Capitulis Provincialibus admissas rati habere : Rationem visitationum a Provincialibus , ut & accepti ac expensi ex raudo , si opus fuerit , exigere : Decreta
Judicium

Judicum Capitularium promulgare , & cætera , quæ occurrerint minoris momenti expedire .

72 . Omnibus vero ad calcem perductis legentur a Notario Capituli Acta ejusdem Capituli , atque manibus Præsidis , Proto-Archimandritæ , ex-Proto-Archimandritæ , duorum Abbatum scrutatorum , & officialium , tum Congregationis : tum Provinciarum , nec non Notarii Capituli subscribentur ; tum habebitur brevis a Præside sermo tempori congruus ; quo completo gratiæ aguntur Deo per Ambrosianum Hymnum , & cum isto cantu finis Capitulo imponetur .

73 . Caveant autem Patres , ne prius a loco discedant Capituli Generalis , quam absolutis etiam Provincialibus Capitulis rite dimissi fuerint .

Formula Capituli Provincialis .

§ I .

Quando , & a quo cogendum est ?

1 . Capitulum Provinciale bis sub unoque Proto-Archimandrita celebretur : semel trimestri ante Capitulum Generale ad eligendos Provinciales , Provinciarum Administros , mittendosque cum jure suffragii ad Capitulum Generale Vocales : Atque iterum quarto a Generalibus Congregationis Comitibus Anno elabente .

2 . Jus Capitula Provincialia indicendi Proto-Archimandrita habet . Curandum autem est , ut ad unum eundemque in omnibus Provinciis indicentur diem , nisi alicubi pestis , bellum , aliave gravis ratio illud differendum in aliud tempus suaderet .

3 . Ad eundem spectabit Proto-Archimandritam locum Capitulis Provincialibus celebrandis aptum , auditis Provincialibus designare , suas vero tam mature edere Encyclicas , ut singuli per easdem , vocati se commode ad locum & diem , quo celebrandum erit , conferre possint .

§ II .

Qui præsidere , & interesse debeant .

4 . Jus Capitulo Provinciali præsidendi obtinet Proto-Archimandrita . Sed quoniam eodem tempore omnibus interesse per se ipsum non potest Capitulis , eapropter ibi per se præsidebit , ubi res , rationesque loci sic ferent , vel prudentia postulabit , reliquis vero præerit per Delegatos .

5 . Præsidum delegandorum delectum instituet cum suo Consultorio , ita tamen , ut deligi non possit alius , nisi vel Ex Proto-Archimandrita , vel Abbas , vel Consultor Generalis , vel Ex-Provincialis , aut Vir in Ordinem bene-meritus , probitate , prudentia , & doctrina conspicuus .

6 . Obser-

6. Observandum illud quoque erit, ut Præsides Capitulorum Provincialium delegati sint extranei, hoc est non ex iis assumpti Provinciis, quarum Capitula directuri sunt, sed ex diversis.

7. Quodsi forte evenisset, ut Præses a Proto-Archimandrita delegatus ad diem constitutum non veniret, expectandum erit uno alterove die; Si autem ne ita expectatus se ostenderit, Patres ad electionem per secreta suffragia faciendam procedent, ac Præsidente Provinciali, creabunt ex sua Provincia sibi Præsidentem ab Ipso Provinciali diversum, qui ad tractanda Capituli gubernacula concursu suffragiorum medietate plurium, magis idoneus judicabitur.

8. Capitulo Provinciali præter Præsidentem, Provincialem, Abbates, ac Officiales Provinciæ, intererunt cum jure suffragii omnes ii, quibus jus interessendi annexum est.

9. Quoniam vero officiales Provinciæ vi muneris sui Vocales præfici regendis Monasteriis aliunde vocalibus solent, idcirco ne Vocalium legitimus in Capitulo desideretur numerus, Ex-officiales sive Ordinis, sive Provinciæ, habitatione officiorum, quæ gesserunt, & antiquitatis re ipsa in locum Superiorum Vocalium officia Provinciæ exequentium substitui debent. Quodsi ipsi Ex-officiales Vocalibus præessent Monasteriis, vel adesse Capitulo recusarent, Officialium localem vocalitatem in Capitulo supplebunt, vel Benemeriti de Provincia Patres, vel Ex-Professores Theologiæ, qui per Quadriennium saltem prælegendæ Theologiæ cum laude incubuerunt.

10. Cavetur quoque ne in locum eorum, qui legalitate impediti Capitulo interesse nequeunt, alii substituantur, præterquam Viri graves, & rerum periti, uti sunt Ex-officiales, Ex-Superiores, Ex-Professores, alique similes, dummodo ob delictum, his muneribus privati non fuerint.

11. Porro Substitutiones hujusmodi facere pertinebit ad Provincialem, ejusque Consultores, ita tamen, ut de substitutionibus, quæ extra Capitulum fieri solent, Proto-Archimandrita certior reddi semper debeat.

§ III.

De rebus agendis postquam convenierint.

12. Die ad conveniendum præfixo post Sacrum solemne de Spiritu S. decantatum, fiat Patrum confessus, in quo statim ad ea, quæ quasi in vestibulo, ac prolimine tractari consueverunt, hoc est ad electionem Notarii Capitularis, qui unus & juratus: Atriensium, qui duo: Confessariorum, qui quatuor: & Judicum Capitularium, qui tres numero, juratique esse debeant, procedatur.

13. Postea incipiat Capitulum deliberare de rebus, quæ vel domesticum Provinciæ ordinem, vel bonum ejus, vel denique regularem concernunt disciplinam.

14. Ac

14. Ac imprimis inquirat, quemadmodum se habeat totius Provinciae disciplina, quid de ea sciatur, quid audiatur, quid ipsemet Provincialis in Monasteriis observaverit? An vigeat ubique Constitutionum tam generalium, quam particularium observatio? an notetur alicubi frequens earum transgressio, vel neglectus?

15. Videat deinde, num aliquid sit, quod alicubi in grave Provinciae vergat damnum, ac qua averti vel curari possit ratione?

16. Raudum illud, quod, ut utiliore Ecclesiae, Patriae, & Religioni faciat provinciam, in missiones juvenum ad Gymnasia Exotica pro addiscendis Linguis, aliisque comparandis disciplinis contribuunt pro modulo suo Monasteria, item quot dependunt in itinerarias Provinciae impensas, in stipendia Officialium, & Procuratorum, inque alios sumptus Provinciae communes: Raudum illud, inquam, videat, quemadmodum se habeat; Hic conferat rationes inter Provinciale, & Depositarium Raudi statis temporibus initas, ut constet tam de summa accepti, & expensi, quam de eo quod residuum fuerit, vel etiam, si quid debiti maneat.

17. Raudi quoque subsidionalis perspectas habeat sibi Capitulum rationes: Si quod tamen ope Provinciae peculiari indigere adverterit Monasterium, nec ex raudo hujusmodi subveniri posse intellexerit, non sinet in Provincia desiderari illam charitatem, quam, proposito membrorum corporis exemplo, ut invicem sibi etiam Monasteria contestentur, magnopere optat S. Pater Noster, dummodo ipsum Capitulum statuatur, quid in eo calu, & qua proportionē a singulis Monasteriis praestari debeat. Quod faciet etiam, si quando contribuendum erit in sumptus Provinciae communes.

18. Si quas novas offerri contigerit Foundationes, intelligat, quid ad commune bonum, utilitatemque publicam ex eis speretur, an praeditae dote congrua, & alendis minimum Octo Monachis sufficientes? An locus sit salubris? quae conditiones exigantur? aliaque huc pertinentia expendat, ut eas vel admitat, vel rejiciat.

19. Si aliqua Eleemosyna offerretur Monasterio cum onere perpetuorum Sacrorum, statuet Capitulum, quot habita, & Summae quae offertur, & loci cui offertur, ratione, Missae perpetuae admittendae sint: Et si designandum erit Officium Provinciale, ut cum Largitore Eleemosynae rem hujusmodi transigat, mandare officio non omittat, ut curet, quo ab eodem Benefactore fiat Monasterio expressa potestas, numerum Missarum in posterum servata proportionē minuendi, si censum a summa diminui, ita volente Lege Patria, postea contigisset.

20. Videat, an nova aliqua introducenda sit in Provinciam consuetudo, aut vetus quaequam abroganda: Quod non faciat, nisi ex gravissimis causis, & ut loquitur S. Pater Noster, ad fidei aedificationem.

21. Cogitet de bonarum artium, ac Litterarum promovendo incremento: Et quoniam pro Regionum, temporum ac Personarum varietate in Ordine, & statutis horis studio tribuendis, in repetitionum, disputationum, aliarumque exercitationum ratione, in ipsis quoque vacationibus varii esse possunt mores, Capitulum Provinciale, si quid in sua Provincia magis expedire ad majorem in Litteris profectum intellexerit, committat Provinciali, ut ea demum, consulto officio suo, eorumque capto consilio, quos bene de re judicare posse intellexerit, statuatur, quæ ad omnia particularia descendant, dummodo quam maxime ad communem studiorum nostrorum rationem accedant.

22. Sciat Capitulum Provinciale ad se etiam pertinere Monasteria, in quibus studia aperienda, vel locanda sint, designare; Duobus Novitiis totidem loca in sua Provincia deligere; Numerum alendorum in singulis Monasteriis Monachorum definire, ordinem, quo, pro locorum varietate, & necessitate Sacra fieri, aut aliæ piæ devotiones persolvi debeant, præscribere, rationem commo-
dorum hyemalium comparate ad suas Provincias pro Monachis præfinire, qua ratione de loco ad locum mittendi sint, statuere, deque istis omnibus sigillatim ubi opus fuerit, deliberare debere, ac decretum, sive ordinationem ferre.

23. Quid quid ordinaverit, & decreverit, commendabit Provinciali, ut id Monasteriis, ac Superioribus manifestari, & ubique in Libro ad id designato describi faciat, quo facilius memoria teneri, & executioni mandari possit.

24. Etsi ad quodvis Capitulum Provinciale vocati Abbates, & simplices Superiores Monasteriorum, antequam iter suum surripiant, domi cum suis Consultoribus, adhibitisque aliis Patribus, quos bene de rebus Religionis judicare existimaverint, deliberationem facere teneantur, an aliquid sit, quod ad Capitulum Provinciale deferri debeat, id tamen præstabunt quam diligentissime ante Capitula, quæ præcedunt proxime Generale Capitulum, ut scilicet res in Capitulis Provincialibus suis momentis diligenter expensæ, tandem ubi opus fuerit, Generali Capitulo exponi possint, quo vel Lege caveantur, vel apertius declarentur, vel immutentur, aut temperentur.

§ IV.

De Electionibus.

25. Quæ de observandis ante Electionem, sive informationibus capiendis superius dicta sunt, hic pariter, servata proportionem locum omnia habeant.

26. Die faciendis Electionibus constituto, postquam Missa solennis, Exomologesis, Sacra Synaxis, aliæque quæ electionibus de more præmitti solent, fuerint præmissa, imprimis procedatur ad electionem Provincialis, quæ ad plura medietate secreta, ac jurata suffragia, fiat, ad eum modum, qui in formula Capituli

pituli Generalis pro electione Proto-Archimandritæ præscribitur .

27. Excipe numerum Scrutatorum , qui in electionibus Officialium Provinciæ dimidio est minor , componiturque ex Præside Abbate antiquiori uno , Proto-Consultore , & Secretario Provinciæ .

28. Provinciali electo , publicato , jurato , & recognito , fit gradus ad electionem officialium Provinciæ , scilicet trium Consultorum , ac unius Secretarii . Qui pariter eligi debent ad plura medietate secreta suffragia , non omnino tamen jurata .

29. Singuli singulis eligantur scriptiniis , quæ si ter in cujuscumque electione irrita & vanæ evaserint , ad eum terminanda erit modum electio , quem in eo casu teneri debere diximus in formula Capituli Generalis .

30. In Capitulo Provinciali , quod proxime Generale antecedit , electis officialibus Provinciæ procedatur ad electionem Vocalium cum jure suffragii ad Capitulum Generale ex Provincia mittendorum . Qui vero eligi debeant in formula Capituli Generalis Paragraphi II. Num: 7. dictum est .

31. Tametsi ii tantum , qui in Capitulum jus ingrediendi habent , suffragium activum ferre possint , passivo tamen , etiam hic gaudent absentes , assumique possunt ad officia Provinciæ , dummodo nullum Canonicum ipsis obstit impedimentum : Pertinebit autem ad Capitulum Provinciale , designare unum aliquem , coram quo absens electus , si commode vocari ad Capitulum , & venire non poterit , suum emittat juramentum

32. Cavendum vero est , ne ad Officia Provinciæ assumantur , qui docendo , prædicando , Missiones exercendo vel alia quapiam ex voluntate Superiorum ratione , laudabiliter , & cum fructu laborando , nondum post exactum studiorum cursum sexennium meritorum compleverunt . In computatione tamen hujus sexennii non est non habenda ratio eorum laborum , qui intra studiorum curriculum in tradenda doctrina Christiana , aut in docendis inferioribus studiorum classibus , cum laude , & sine dedecore ullo insumpti fuere , adeo , ut in hujusmodi Monachis facto post studia sexennii complemento sufficiens non modo ad officia Provinciæ , sed etiam ad Superioratus , & Congregationis muneraabilitas reputetur .

§ V.

De agendis post Electionem .

33. Peractis Officialium electionibus ad alias designationes , sive electiones veniendum est . Ac imprimis designetur Fiscalis Provinciæ , tandem sex eligantur Judices a Proto-Archimandrita confirmandi , qui incorrigibiles suæ Provinciæ una cum Provinciali ejicere possint , accedente ejusdem Proto-Archimandritæ approbatione . Tum designentur Viciniarum Seniores de quibus agitur in Regula Superiorum

XXXIII. & Constitutione III. Tit: de obedientia . Exinde declarentur, qui ingredi debeant in Monasteriis Novitiatuum Capitula eorum domestica cum jure suffragii decisivi . Denique si numero Patrum Benemeritorum supplementis integrando locus est , decernantur , qui in istum numerum adscribendi sint ,

34. Postea videatur quid respondendum sit Litteris ad Capitulum directis, ac, si qui fuerint Patroni ita bene de Provincia meriti , aut ita futuri benevoli, ut communicatio cum ipsis bonorum spiritualium Provinciæ loco justæ gratiæ referendæ , debita eis videretur , expendatur , an cum suffragiis & quibuscum , ac quotis elargienda sit.

35. Omnibus his completis Acta Capituli publice legantur , nec non a Præsidente Abbate scrutatore Provinciali, & electis officialibus Provinciæ, atque Notario Capituli subscribantur .

36. Si Capitulum vero fuerit , etiam mittendorum ad Capitulum Generale , electivum , iidem subscribent Actum quoque harum electionum separatim descriptum Capitulo Generali exhibendum ad fidem iisdem faciendam .

37. Demum præmissa ad Patres Congregatos a Præsidente brevi Parænesi, gratiæ Deo per Ambrosianum Hymnum persolvantur , ac cum cantu ipsius Capitulum dissolvatur .

38. Caveant autem Patres , ne prius a loco discedant Capituli , quam Capitulum rite dimissum fuerit, neve Capitulum ultra duas hebdomadas protrahi sinant.

Formula Canonice Visitationis .

1. Finis Canonice Visitationis Legibus Ecclesiasticis introductæ , est, disciplinam regularem , aut collapsam restituere , aut vigentem firmare , & stabilire.

2. Hoc igitur fine cum ad aliquod Monasterium venerit Provincialis, imprimis Superiorem interroget, an aliquid urgeat . in quo prima cura poni debeat . Tandem cogendum curabit coetum Monasterii , eumque sermone brevi alloquetur ad finem , & propositum institutæ Visitationis accomodato .

3. Mox adibit Ecclesiam , qua occulsa, accedet ad altare majus , ut videat , quomodo asserventur Sacro Sancta corporis Christi Misteria : Tum visitabit Olea Sacra . Reliquias Sanctorum , Altaria , & alia , quæ tam in Ecclesia , quam in Sacristia ad cultum Dei pertinent .

4. Postea Personarum Visitationem aggredietur , relinquens interea diligentiam sui Socii lustrandam , secundum Inventaria , suppellectilem omnem Ecclesiasticam , ut constet , quæ rerum accessio , vel decessio facta sit .

5. Percurret cum Superiore Catalogum Personarum , petetque ab eo brevem de singulis informationem , imo , si judicaverit expedire , jubere poterit , ut eas scripto breviter complexas sibi tradat , quas , si secretum postulaverint , clausas diligens

diligenter servabit, nec minimò cuiquam prodet indicio Superiorem, ut nec alios, qui aliquid ad se retulerint.

6. Tandem vocabit sigillatim omnes eo ordine, qui ipsi magis expedire videbitur, quamvis ita usu comparatum sit, ut ab ultimo vocatione Monacho Personarum incipiat Visitatio.

7. Quid vero a quoque in scrutinis pro prudentia & rerum necessariis adjunctis interrogari possit, vel debeat, sequentia docebunt quæsitâ.

A. Quomodo Divinum peragatur officium, eaque, quæ ad cultum Divinum pertinent, num servato tempore, ordine, graviter, devote, & ad ædificationem fiant?

B. An Divinis Officiis omnes interesse soleant, statoque tempore diligenter conveniant, qui tenentur?

C. An Ritus Sacri, & ceremoniæ ex Instituto nostro serventur, & devote obeantur?

D. An Sacrum saltem diebus Festis cantetur?

E. An perpetuis Missarum obligationibus in subsidium vita functorum Fundatorum & Benefactorum, aliisque pro tempore accidentibus exactè satisfiat?

F. An a nostris Sacramenta frequententur, habeaturque Confessarius idoneus, cui confiteantur?

G. Num orationi mentali singulis Diebus vacetur, & publicum examèn conscientiae suo tempore fiat?

H. Num spiritualia exercitia ab omnibus, & singulis per osiduum, ad præscriptum Constitutionum nostrarum peracta sint?

I. Num Conciones statis temporibus habeantur & doctrina Christiana exponatur extraneis, præcipue vero domesticæ rudiori familiæ?

L. Num lampas coram Sanctissimo altaris Sacramento jugiter, in Ambitu autem Monasterii ardeat temporibus constitutis?

M. An Constitutionum non notentur aliquæ transgressionès, clausura num servetur, an aliqua observentur ambitionis, proprietatis, aut familiaritatis incautæ & minus honestæ indicia?

N. An mutua pax & charitas vigeat inter omnes? quis profectus ipsorum in spiritu? quæ occupationes familiares?

O. Collationes casuum num fiant statis temporibus, & utrum soleant eis interesse Sacerdotes omnes?

P. An sint aliqui, qui obtentu infirmæ valetudinis languescant spiritu, detrectentque labores, ac occupationes Monasticas aspirantes ad otium?

Q. An communem mensam adeant, communique victu contenti sint omnes?

E E E

R. An

R. An communis victus sit talis, qualem statuta, & ordinationes Capitulorum præscribunt?

S. An in Refectorio eluceat religiosus nitor, ac mundities: Jejunia Ecclesiæ, & silentium, num servetur in eo: Sacra lectio ad mensam, an habeatur constanter?

T. Quomodo Archivium Monasterii custodiatur, & Bibliotheca, an per incuriam non sint aliqua detrimenta allata?

U. Res familiaris quomodo procedat, num diligenter curetur, an aliqua acciderit ejus gravis imminutio, & dispendium, & qua de causa?

X. An redditus, & eleemosynæ Monasterii recte in libros rationum referantur, expendanturque fideliter in utilitatem, & commoda Monasterii?

Y. Superior an impleat officium suum immorigeros, & regularum transgressores an corripiat, & pro merito culpæ, num eosdem in spiritu charitatis, & lenitatis puniat?

Z. Num Monachis provideat necessaria; cum infirmis vero quomodo se gerat, & num dentur infirmi? Quos, si qui fuerint, Visitator benigne inviset, interrogabitque, an in eos debita charitatis officia exerceantur, dabitque operam, ut ne minimum ex necessariis ipsis desit?

AA. Num hospites externi excipiantur honeste, servataque modestia: Erga Monachos vero hospites, uti & pauperes advenientes, quæ charitas, & cura exerceatur?

EE. Num quid habeat vocatus dubitationis, aut difficultatis in rebus ad spiritum pertinentibus: an acquiescat in vocatione sua? an placeat ipsi locus, regimen, & cohabitantium coetus? Immunis ne sit a vexationibus aliorum, quæ charitatem læderent: utrum aliquid ex necessariis ad præscriptum Constitutionum tribui solitis non desideret?

II. *Ubi sunt Parochia.* Num Parochus non desit officio suo, & an curet, ut per lectionem reddat se ad inserviendum animabus magis, ac magis idoneum?

OO. *Ubi Schola.* An ab omnibus Magistris circa exercitationes Scholasticas diligentia servetur?

UU. *Ubi Scholastici.* Quid unusquisque de suomet in Studiis profectu censeat: An studium non sit ipsi impedimento in rebus spiritus?

8. Det vero operam Visitator, ut quæ circa Personarum visitationem servanda in Regulis Officii sui XCV, XCVI. & XCVII. præscribuntur, diligenter adimpleat.

9. Omnium quos visitat, postremus sit Superior Monasterii, qui visitandus erit non modo circa ea, quæ ex scrutiniis collecta sunt, sed etiam comparate ad ea, quæ ad Personam, & officium ejus adtinent, juxta Regulas officii sui.

10. Visitazione Personarum completa visitabit omnia, quæ sunt domi, ac imprimis

primis Cellas Monachorum, in quibus si quæ deesse viderit necessaria, provideri : si aliqua vero pugnancia cum paupertate, aut superflua haberi adverterit, divendi, ac in libros, vel quid simile a statu Monastico non abhorrens, impendi jubebit.

11. Visitabit Monasterii clausuram, & ambitum, videbitque an portæ sint decentes, & bene munitæ : scalæ an commodæ, curritoria an a quisquiliis, & telis araneorum purgata.

12. Visitabit Bibliothecam, Refectorium, cœquinam, officinas, granarium, videbitque an omnia sint bene suo loco, & ordine composita, an non squallida, non sordida omnia : an aliqua non desint necessaria : an Ministri iis in locis gerant se singuli, juxta Regulas officii.

13. Postea per se, vel per Socium, lustrabit Libros missarum non solum accidentium, & quæ indies celebrandæ offeruntur, sed etiam perpetuarum, videbitque in altero libro qualiter ipsis ab ultima visitatione satisfactum sit. Si adverterit autem majorem numerum, quam cui possit a Monasterio brevi satisfieri, exequatur Regulam LXXIX. officii sui, in quo velut in re magni momenti diligens, ac sollicitus sit.

14. Vocabit ad calculum Libros rationum, in iisque examinandis tenebit rationem præscriptam in Regula officii sui LXIV.

15. Videbit acta Monasterii, & expendet, num diligenter a Scriptore eorum memoratu digni eventus consignentur.

16. Examinabit Catalogum Patrum Congregationis Defunctorum, videbitque in Monasteriis curam Parochialem gerentibus, num libri Metricæ Baptizatorum, Matrimonio conjunctorum, & demortuorum Parochianorum, debita cura, studioque, & scribantur, & afferventur.

17. His omnibus peractis, totum Provincialis, quod vidit, audivitque, secum expendet, & quæ cum solo Superiore Monasterii, quæ etiam cum Consultoribus, & quæ cum aliis particularibus sint transigenda, diligenter discernet.

18. Si quid necessarium fuerit in paratis scriptis pro bono Monasterii ordinare, bene perpensis rebus, statuatur, & ordinet. Caveat tamen, ne novas ordinationes absque necessitate multiplicet, aut tales condatur, quæ legibus nostris & Constitutionibus diffformes sint, aut facile executioni mandari nequeant. Porro quid quid fuerit ordinatum, serio executioni mandetur, duret vero tamdiu, quamdiu ipsi Visitatori Provinciali visum fuerit.

19. Ad extremum cogi jubebit conventum Monachorum, brevemque ad eum sermonem instituet, in quo laudabit, quod rectum, religiosum, & honestum reperit, reprehendet vero, quod fuerit nostris Constitutionibus diffforme, ac discrepans. Nec parcat culpis publicis, sed publice redarguet, fontesque ipsos non

non finet mitti impunitos ; Pacem denique , mutuam charitatem , & studium majoris perfectionis omnibus commendabit , ac sic Visitationi finem ponet .

20. Si quid jurisdictionis suæ fines excedere invenerit , processum instituet , & ad Proto-Archimandritam scriptum remittat . In rebus autem gravioribus suæ jurisdictioni subjectis judicet , puniatque , non aliter , quam Codex Epitimi-
cus noster velit .

Formula Delegatæ Visitationis .

1. Visitator Delegatus, si in artificio peragenda visitationis versatus non est , accepto Delegationis Instrumento , ea imprimis , quæ ad bonam Visitationem non parum juvant , prævideat , hoc est legendo percurrat formulam Canonica Visi-
tationis , Regulas Provincialis de Visitatione , tum Regulas officialium Monasterii omnium , quarum executionem urgere debet .

2. Ad locum postquam pervenerit , coget ad signum campanula Coetum Mo-
nasterii , coram quo instrumentum Delegationis suæ legi faciet , ac eo perlecto , coram eodem cujuscunque ille officii sit , iusjurandum dabit de fidelitate in com-
missis sibi servanda , deque secreto scrutiniorum nemini aperiendo , nisi Provin-
ciali ipsi , præter casum , quo in avertendo , sine mora , aliter prudentia diceret .

3. Præmonebit Superiorem , ut in promptu habeat quæ lustranda sunt , uti libri
missarum , rationum , supellectilis Ecclesiastica , & domestica , & id genus similes .

4. Conferet se tandem ad Ecclesiam visitandam , deinde ad examen , & vi-
sitationem Monachorum , itaque se circa omnia geret , ut supra , circa visitatio-
nem Provincialis præscriptum est .

5. Scribet Visitationem suam juxta hujusmodi formulam , aut simillimam
- - - Visitatio Canonica Monasterii NN. per me NN. Commissarium Delegatum
Anno NN. Diebus Mensis NN.

Coram Coetu Monasterii ad solitum signum Die N. Mensis N. coacto , Instru-
mentum Delegationis meæ patefeci , legique feci , quo perlecto , conceptis ver-
bis ex Formula juravi me fidelem in Commissis exequendis futurum , & secre-
tum scrutiniorum servaturum . Brevi tandem sermone cohortatus sum , ut rem
Deo commendarent , quæ dicenda vero de jure essent , ex charitate , & solius
amore regularis disciplinae , dicerent , non autem ex odio , aut prava quavis alia
animi affectione .

Postea visitavi Ecclesiam , tum quæ ad Divinum cultum tam in ipsa , quam
in Sacristia pertinent , reperi &c. (Describatur hic status , in quo reperta sunt præ-
dicta)

Vocavi tandem sigillatim omnes incipiendo ab ultimo (exprimatur iterum ejus
Nomen , Cognomen , & officium) Qui interrogatus super A. B. C. &c. Re-
spondit

spondit ad A. (scribatur totum quod respondit) ad B. respondit &c. sic deinceps.

Vocatus fuit secundo Pater, vel Frater N. N. qui ad A. Respondit N.N. ad 6. N.N. &c. (& sic singuli interrogandi)

Postea visitavi Monasterium, Cellas Monachorum, Refectorium, Coquinam, aliasque officinas, quas reperi &c. (describatur status, in quo omnia sigillatim reperta sunt.)

Tandem lustravi Archivium Monasterii, quod reperi bene clavi obseratum, apto in loco repositum, bene digestum, ac integrum iuxta indicem (vel contra, si aliquid aliter repertum est) adii Bibliothecam, & vidi eam mundam, & compositam, Libros omnes in plateis juxta suum ordinem repositos, prohibitos seorsim obseratos (vel contra si aliter deprehenderit) Ab ultima visitatione auctam intellexi sequentibus Libris (Recenseantur Libri, qui accesserunt vel si nulli accesserint) Ab ultima visitatione nihil impensum fuisse in libros cognovi, hinc & accessio librorum, quæ juxta Constitutiones, facienda erat, nulla facta est.

Examinavi Missas tam fixas, quam accidentales: Et fixis quidem diligenter satisfieri perspexi, accidentalibus non item, quia major earum habetur numerus, quamsi a Sacerdotibus hujus Monasterii commode possit satisfieri; Reperi enim Missas manuales ab ultima visitatione obvenisse tot, (scribatur numerus) ab eodem tempore absolutas tantum fuisse (scribatur numerus) restare celebrandas tot (scribatur numerus) vel contra totum scribatur, si aliter totum fuerit deprehensum.)

Lustravi libros Rationum, & inveni ab ultima Visitatione in raudum illatos fuisse Florenos tot: (scribatur numerus) Expensos vero ab eodem tempore tot: (scribatur summa) Profuturis autem expensis remansisse tot (scribatur summa) Lustravi Acta Monasterii, librum collationis Casuum, Catalogum Defunctorum &c (scribatur quod observatum fuerit)

Examinavi Sacerdotes è studio Casuum, in quod bene incumbere cognovi Patres N. N. N. N. Patrem vero N: & N. in tellexi parum de eo laborare, ut ope lectionis majores faciant in Theologia Morali progressus.

Examinavi (Ubi Studia e. gr: Philosophica) Philosophos, ac reperi Fratrem N. N. & N. N. in iis quæ hoc Anno audiverunt, mediocritatem excessisse, Fratrem N. N. mediocriter profecisse, Fratrem vero N. N. nec mediocritatem attingisse.

Quibus completis Conventum totius Coetus Monasterii coegi, abusus, quos deprehendi improbavi, Decretum reformationis (si illius condendi potestas a Provinciali facta sit) in hanc sententiam tuli (hic inferatur hocce de verbo ad verbum Decretum) Decreto perlecto, exactam omnium, quæ in illo ordinantur,

executionem injunxi .

Religiosos N. N. qui publice deliquerunt publice admonui , & punivi poenitentia in hunc modum publicata (scribatur, poenitentia) Patres vero N. N. vel Fratres N. N. qui publica non sunt visi correctione indigere , privatim paterne corripui .

Ad extremum , studium majoris perfectionis , pacem , & mutuam charitatem omnibus commendavi , atque hæc omnia delegata mihi authoritate peregi .

Actum in Monasterio N. N. Anno Dni N. N. Diebus Mensis N. N. In cujus rei fidem me subscribo N. N.

6. Porro sciat Visitator Delegatus , ea se duntaxat agere posse , quæ in Instrumento aperte demandata sibi habet . Si itaque delicta graviora judicandi nullam habuerit potestatem , processum solum informativum conficiet , eumque ad Provinciale cum tota causa mittet .

Habita autem de gravioribus delictis cognoscendis judiciumque ferendi facultate , id non faciat , nisi crimine per viam denuntiationis ad se delato , & reo pleno convicto .

Formula Installationis Superiorum .

1. Cum venerit Commissarius ad Monasterium , in cujus regimen Superiorem novum missurus est , convocato Cœtu Monasterii Commissionis suæ Instrumentum promulgandum curabit .

2. Aggredietur tandem ad res omnes cum mobiles , tum immobiles collustrandas , & cum indicibus suis conferendas . Interim autem a Novo Superiore elenchum expropriationis , quemadmodum ultimo Anno a Provinciali , vel Superiore , cui suberat , fuerit recognitus , & subscriptus , exposcet , ac simul cum eodem installando Superiore recolet , ut si quid ab ultima recognitione , augmentum , aut imminutum fuit , sive in pecunia , sive in alia suppellectili , constet , & nova utriusque subscriptione firmetur .

3. Postea vocabit ad calculum ab ultima Provincialis Visitatione libros rationum , & quod facta accepti & expensi computatione patuerit reliqui esse , ad novas raudi rationes reponet .

4. Sit autem sollicitus , ut defungens munere Superior pensiones Monachis Vestiarias imperfolutas non relinquat , stipendia merita famulis persolvat ; debita , si quæ contracta fuerint , expediat , ac rem omnem Monasterii quam ordinatissime Successori tradat .

5. Curet etiam , ut idem decessens Superior confectum quadriennii sui tempore generalem Monasterii statum , unum Successori suo in loco asservandum , alterum sibi Commissario ad Archivium Provinciæ remittendum tradat , utrumque subscriptum

scriptum tam nomine suo, quam illorum etiam duorum Monachorum, quorum erat in omnia introspicere, & describere.

6. Præterea det operam, ut idem Superior Successorem suum faciat plene de omnibus certiores, quæ ad loci gubernationem comparate pertinent, uti de probatis Monasterii circa victum, amictum, cultumque Divinum consuetudinibus, de intentatis Monasterio litibus; de censibus, eorumque percipiendorum tempore, atque ratione; de operibus cœptis, quæ perfici par sit; de Benefactoribus, & Amicis, quorum benevolentia conservanda est; deque id genus aliis.

7. Inventaria rerum revisarum, sicubi nulla, vel minus accurata fuerint, de integro conficiendo curabit, memoriæ suæ Installationis in ipsis, æque ac in libris rationum faciet, ac totum Installationis suæ actum Provinciali demum mittet.

8. Tandem convocato Cœtu Monasterii, brevi sermone commendabit reverentiam, & obedientiam erga novum Superiorem, Eum in Possessionem, ac regimen Monasterii traditione clavium mittet, atque sic finem omnibus imponet.

Formula Renovationis Votorum.

„ - „ Ego N. N. vilissimus peccator in Sanctissima præsentia tua Deus Optime Maxime constitutus, humiles Tibi ago gratias, quod me sola dignatione misericordiæ tuæ vocare sis dignatus, ad Ordinem Religiosum sub Regula S. Patris Nostri Basilii Magni; In quo quemadmodum semel me totum Tibi consecravi, & vovi castitatem, Paupertatem, & obedientiam sub regimine Proto-Archimandritæ Congregationis Nostre, item non ambire ulla dignitates tam Ecclesiasticas, quam Monasticas, palam, clam, nec per me, nec per alium; Ita hæc
„ omnia vota libens in præsentia renovo, & instauro. Suscipe te precor Misericos Deus hoc innovatum spiritus mei Sacrificium, & gratia tua opitulari
„ mihi perge, ut, quæ Tibi promisi, fideliter te adjuvante adimpleam. Adnitero
„ Tu quoque precibus Tuis Magne Pater Basilii, ut hæc mea in Ordine Tuo
„ votorum renovatio sit mihi stimulus ad perfectius juxta statum meum Deo servandum, & gustum Paterno cordi Tuo faciendum. Amen.

Formula Juramenti Proto-Archimandritæ.

„ - „ - „ Ego N. N. Ordinis S. Basilii Magni Congregationis Ruthenorum
„ Professus electus in Proto-Archimandritam juro Domino Deo Uni & Trino,
„ me omnimodam Sanctæ Sedi Apostolicæ, & Illmo, & Reverendissimo Domino
„ N. N. Metropolitano secundum omnia jura, Constitutiones, & Decreta a Sacra
„ Sede Apostolica lata, ac juxta Præscripta in Litteris. Fel: Record: Benedicti
„ XIV. Decretalibus, quarum initium - Inter plures - & - Super Familiam,
„ aliisque

„ aliisque , obedientiam præstiturum , perseveraturumque in Unione cum Sancta
 „ Romana Ecclesia : Principi meo Dominatori & Reipublicæ meæ invictam fi-
 „ dem servaturum : Congregationis Nostræ Provinciis per æque addictum &
 „ fidelem futurum : In disponendis , ac præmiandis Personis justitiam distri-
 „ butivam sequuturum : de iis quæ secreta esse oporteat , taciturnum , nemini-
 „ que malitiose , & in fraudem boni communis unquam proditurum : ac mu-
 „ nus Proto-Archimandritæ , in quem Capitulariter electus sum , secundum Con-
 „ stitutiones Congregationis Nostræ , & regulas officii mei a Sede Apostolica
 „ approbatas expleturum , sic me Deus &c.

Formula Juramenti Consultorum Congregationis .

„ - „ Ego N. N. Provinciæ N. Professus electus in Consultorem Congregatio-
 nis Nostræ juro Deo Omnipotenti , in Trinitate Uni , me omnimodam Sanctæ
 Sedi Apostolicæ & Reverendissimo Proto-Archimandritæ secundum omnia jura ,
 Constitutiones ac Decreta ab Eadem S. Sede Apostolica lata , ac juxta Præ-
 scripta in Litteris Fel: Recor: Benedicti XIV. Decretalibus , quarum initium
 Inter plures - & - Super Familiam - obedientiam præstiturum ; Officium Con-
 sultoris fideliter gesturum , neque a Consultationibus sine legitimo impedimento
 absfuturum , propositaque in Consultationibus negotia diligenter pro viribus tra-
 ctaturum , & super iis , secundum Deum & conscientiam absque omni spe
 metu , & respectu Personarum , merè pro bono communi sententiam meam
 daturum ; justitiam distributivam pro viribus observaturum ; secretum tractatorum
 in consultationibus negotiorum malitiose , & in fraudem boni communis nunquam
 proditurum ; Congregationis nostræ Provinciis æqualiter addictum futurum , Pro-
 vincix vero meæ N. N. ex qua assumptus sum , negotia fideliter ac studiose
 Reverendissimo Proto-Archimandritæ expositurum ; Acta Congregationis , quæ
 Litteris a me mandanda erunt , integra fide scripturum , neminique quidquam
 ex iis in fraudem aut damnum Congregationis propalaturum . Sic me Deus &c.

Formula Juramenti Procuratoris Generalis in Urbe .

„ - „ Ego N. N. Congregationis Ruthenorum Professus ex Provincia N. ele-
 ctus Capitulariter in Procuratorem Generalem totius Congregationis Ruthenorum.
 juro Deo in Trinitate Uni in nulla negotia , quæ inter Provincias (quod absit)
 controversa essent , directe vel indirecte , palam vel occulte me implicaturum :
 Illa vero duntaxat omnia negotia , quæ a Reverendissimo Proto-Archimandrita ,
 & Religiosissimo Consultorto Ordinis mihi ad promovendum committentur , fide-
 liter , & quo ad ejus fieri poterit , exacte promoturum : Insuper etiam Archi-
 vium Ordinis in Residentia Romana reperibile , tam quod in exordio officii mei
 mihi

mihi ab antecessore consignabitur, quam quod per turnum Procuratoratus mei accrescet, fideliter conservaturum, ac successuro mihi Procuratori Generali consignaturum: Rem domesticam Residentiæ nostræ Romanæ, præsertim quoad fidelem connotationem accepti, & expensi, nec non quoad instauracionem & conservacionem ædificiorum, ac utensilium ejusdem Residentiæ, ut potis fuero, curaturum. Sic me Deus &c.

Formula juramenti Provincialium.

Ego NN. Ordinis S. Basilii Magni Professor electus in Visitorem Provinciæ N. juro Domino Deo in Trinitate uni me omnimodam S. Sedi Apostolicæ, & Reverendissimo Proto-Archimandritæ Congregationis nostræ secundum omnia jura, Constitutiones, ac Decreta ab eadem Sa. Sede Apostolica lata, ac juxta præscripta in litteris Fel: Recor: Benedicti XIV. Decretalibus, quarum initium Inter plures - & Super Familiam - obedientiam præstiturum perseveraturumque in Unione cum S. Romana Ecclesia: Provinciæ autem meæ addictum fidelemque fore, bonum ac incrementum illius publicum privato meo bono prælatum, illudque pro viribus curaturum: Examina quæque muneri meo adjuncta, quoties ipse examinavero, fideliter, & exacte peracturum, scrutinia eadem fidelitate adnotaturum, & secretum eorundem, prout etiam tractatorum in consultationibus negotiorum servaturum, nec malitiose, & in fraudem boni communis unquam proditurum: Justitiam distributivam pro viribus observaturum: Atque munus Visitatoris Provincialis juxta Constitutiones Ordinis nostri, & Regulas officii mei a S. Sede Apostolica approbatas expleturum. Sic me Deus.

Formula Juramenti Primi Consultoris Provinciæ.

Ego NN. Ordinis S. Basilii Magni Professor, electus in Primum Consultorem Provinciæ N. juro Domino Deo in Trinitate uni me omnimodam S. Sedi Apostolicæ & Reverendissimo Proto-Archimandritæ Congregationis nostræ secundum omnia jura, Constitutiones, & Decreta ab eadem S. Sede Apostolica lata, ac juxta Præscripta in litteris Fel: Record: Benedicti XIV. Decretalibus, quarum initium est Inter plures - & Super Familiam - obedientiam præstiturum: munus Proto-Consultoris fideliter gesturum, neque a consultationibus sine legitimo impedimento absuturum: Proposita in consultatione negotia pro viribus ingenii consideraturum, & de iis, secundum Deum, & conscientiam, absque omni metu, spe, & respectu Personarum pure studio boni communis sententiam dicturum: Justitiam distributivam quoad ejus fieri poterit, servaturum, atque secretum tractatorum in consultationibus negotiorum malitiose, & in fraudem boni communis nunquam proditurum: Et, si forte munus Provisitatoris ad me devolutum fuerit, illud secundum Constitutiones nostras communes, & Regulas peculiare Visitatoris Provincialis

cialis a Sede Apostolica approbatas administraturum, bonumque Provinciae publicum, meo privato antepositurum. Sic me Deus &c.

Formula Juramenti Consultorum Provinciae.

Ego NN. Ordinis S. Basilii Magni Professus electus in Consultorem Provinciae N. juro Domino Deo Omnipotenti in Trinitate uni, me omnimodam S. Sedi Apostolicae & Reverendissimo Proto-Archimandritae Congregationis nostrae secundum omnia jura, Constitutiones, & Decreta, ab eadem S. Sede Apostolica lata, ac juxta Praescripta in litteris Fel: Recor: Benedicti XIV. Decretalibus, quarum initium est. Inter plures - & - Super Familiam -, obedientiam praestitutum: munus Consultoris fideliter gesturum: neque a consultationibus sine legitimo impedimento absuturum: Proposita in consultatione negotia pro viribus ingenii consideraturum, & de iis secundum Deum, & conscientiam, absque omni metu, spe & respectu Personarum pure studio boni communis sententiam dicturum, Justitiam distributivam, quoad Ejus fieri poterit, servaturum, atque secretum tractatorum in consultationibus negotiorum malitiose & in fraudem boni communis nunquam proditurum. Sic me Deus &c.

Formula Juramenti Secretarii Provinciae.

Ego NN. Ordinis S. Basilii Professus electus in Secretarium Provinciae N. juro Domino Deo omnipotenti in Trinitate uni, me omnimodam S. Sedi Apostolicae & Reverendissimo Proto-Archimandritae Congregationis nostrae secundum omnia jura, Constitutiones, & Decreta ab Eadem S. Sede Apostolica lata, ac juxta Praescripta in litteris Fel: Recor: Benedicti XIV. Decretalibus, quarum initium est. - Inter plures - & - Super Familiam -, obedientiam praestitutum: munus Secretarii fideliter gesturum: neque a Consultationibus sine legitimo impedimento absuturum, Proposita in consultatione negotia pro viribus ingenii consideraturum, & de iis secundum Deum, & conscientiam absque omni metu, spe, & respectu Personarum, pure studio boni communis sententiam dicturum: justitiam distributivam quoad ejus fieri poterit servaturum, atque secretum tractatorum in consultationibus negotiorum malitiose & in fraudem boni communis nunquam proditurum: Acta Provinciae fideliter scripturum, nullique in praedictum boni Provinciae ex iisdem actis quidquam propalaturum: Raudum in sumptus Provinciae communes a Monasteriis pendi solitum fideliter secundum Deum & conscientiam in librum rationum relaturum, nihilque ex eodem, praeter pensionem in vestiarium mihi designatam, in proprium usum, & commodum conversurum. Praeterea quoties ex delegatione Monasteria Provinciae visitavero, aut vocatus fuero ad examinandos Religiosos ex Theologia Morali, nunquam tale examen diligenter peragendum me omisurum. Sic me Deus &c.

Formula

Formula Juramenti Judicum Capitularium .

Ego NN. electus in Judicem Capitularem, juro Deo Omnipotenti in Trinitate uni me causas ad judicium Capitulare delatas una spectata ipsarum æquitate judicaturum: allegationes, & probationes ultro citroque adductas serio, & diligenter excussurum: Secretum tractatorum in judicio servaturum: munera non accepturum: Et nec ob spem, vel metum, ob amorem, vel odium a justitia discessurum. Sic me Deus &c.

Formula juramenti Actuarii judiciorum Capitularium .

Ego NN. electus in actuarium Judicii Capitularis juro Deo Omnipotenti in Trinitate uni me Partium expostulationes, & probationes, æque, ac Judicum sententias fideliter litteris mandaturum: nulla consilia in præjudicium justitiæ Judicibus daturum: secretum tractatorum in Judicio servaturum: Partibus ante publicatum in Capitulo Decretum sententias Judicum nec patefacturum, nec per Extractum extraditurum, ac nec muneribus, aut spe, nec amore, odio, vel metu ab Officio fidelitatis, & æquitatis abduci me passurum. Sic me Deus &c.

Formula juramenti Notariorum Capitularium .

Ego NN. electus in Notarium Capituli, juro Deo Omnipotenti in Trinitate uni me munus Notarii fideliter obiturum, & nihil, quod pluralitate Suffragiorum decifum non fuerit, pro decifo scripturum: Sicut nihil, quod decifum fuerit, omiffurum. Sic me Deus &c.

Formula juramenti Scrutatorum .

Ego NN. juro Deo Omnipotenti in Trinitate uni, me munus scrutatoris integra fide obiturum: hoc est: quod ad suffragia nec addam, nec minui, nec aliter legam, quam scriptum in scheda suffragii fuerit: Studium in cognoscendis characteribus suffragantium nullum ponam, & si forte formas litterarum alicujus cognovero, hujusmodi notitiam secreto tenebo, nec ea unquam abutar, idest, ad favorem, vindictam, aut aliud proximi præjudicium numquam eam convertam. Sic me Deus &c.

Formula juramenti Fiscalium .

Ego NN. juro Deo Omnipotenti in Trinitate uni me recursus Patrum & Fratrum ad me factos fideliter suscepturum, eosque, donec opportunitas se offerat aperiendi & promovendi, sub strictissimo secreto servaturum, promovendumque pro viribus in Officio N. absque metu, & respectu Personarum: Nec a fidelitate officii mei recessurum ob amicitiam, odium, promissiones, vel munera. Sic me Deus &c.

Formula juramenti Amanuensium Ordinis & Provinciæ .

Ego NN. designatus amanuensius Officii N. juro Deo Omnipotenti in Trinitate uni , me munus hujusmodi diligenter obitutum : Ea , quæ describenda mihi dabuntur , fideliter litteris consignaturum , Acta , & litteras secretas nemini revelaturum . Sic me Deus &c.

Formula juramenti Visitatoris Delegati .

Ego NN. juro Deo Omnipotenti in Trinitate uni , me munus Delegati Visitatoris diligenter obitutum , & secundum commissionem mihi factam fideliter exequuturum : secreta scrutiniorum nemini revelaturum , & non nisi soli Religiosissimo Provinciali in scripto traditurum . Sic me Deus &c.

Formula juramenti Depositarii Monasterii .

Ego NN. electus in Depositarium Monasterii N. juro Deo Omnipotenti in Trinitate uni me redditus Monasterii communes , undecunque ii provenerint , fideliter in codicem accepti , sicut & quæ expendero , in codicem expensi relaturum , nihilque ad usus proprios , quocunque prætextu , ex redditibus , & raudo Monasterii converfurum . Sic me Deus &c.

Formula juramenti Superioris pro munere Depositarii .

Ego NN. Superior Monasterii N. juro Deo Omnipotenti in Trinitate uni , me redditus Monasterii communes , undecunque ii provenerint , fideliter in Codicem accepti , sicut & quæ expendero , in codicem expensi relaturum , nihilque ad usus proprios , quocunque prætextu , ex redditibus , & raudo Monasterii , præter solitam vestiariam pensionem , converfurum . Sic me Deus &c.

Formula juramenti Examinatoris admittendorum ad vitam Monasticam .

Ego NN. juro Deo Omnipotenti in Trinitate uni me accedentes ad vitam Nostram Monasticam fideliter ad Præscriptum Regularum Officii mei examinaturum : judicium de admittendis , aut non , secundum Deum , & conscientiam daturum , & , si quid fuerit , quod secretum favore proximi oportebit esse , illud me omnino servaturum . Sic me Deus &c.

Formula juramenti Examinatoris Promovendorum ad Ordines , ad Cathedras Scholasticas , & Studia litterarum .

Ego NN. designatus a Religiosissimo Provinciali Examinator juro Deo Omnipotenti in Trinitate uni , me munus hujusmodi serio , diligenter , fideliter , & sine ullo Personarum examinandarum (vel Personæ examinandæ) respectu , peracurum : Judicia de habilitate earum (vel ejus) secundum Deum , & conscientiam daturum , atque Religiosissimo Provinciali significaturum . Sic me Deus &c.

SYNGRAMMA EPITIMICUM

Auctoritate Generalis Capituli Torokanensis .

RECOGNITUM

Textus Regulæ S. Patris Basilii Magni .

Quomodo convertemus peccantem , aut si non convertat se , quomodo cum illo agendum sit ? R. Velut præceptum est Nobis a Domino, cum dixit : - Si peccaverit in te frater tuus, vade, corripe eum inter te, & ipsum solum : Si te audierit, lucratus es fratrem tuum : Si vero non audierit, adhibe tecum etiam unum, aut duos ; ut in ore duorum testium, aut trium, stet omne verbum : Quod si non audierit eos, dic Ecclesiæ. (a) *Regula Brev: 3.*

Peccatum omne Præfecto declarari oportet, sive ab eo ipso, qui peccavit, sive ab iis, qui conscii sunt : si ipsi non possint mederi, uti a Domino præceptum est : Enimvero vitium silentio dissimulatum morbus est in animo oblitescens : *Reg: Fus: 46.*

Præfectus, qui peccantes non redarguit, horrendum subiturus est iudicium. Quamobrem cui demandata est communis cura, is ita afficiatur, quasi qui de singulis redditurus sit rationem. Quippe, si inciderit in peccatum Frater unus, nec tamen antea justificationem ei declararit, aut si lapsus in eo perstiterit, quod modum emendandi se ab eo non edoctus fuerit, sciat sanguinem ipsius ex suis manibus requisitum iri, ut scriptum est. (b) Et maxime, si quidquam eorum, quæ placent Deo, non ex incitia neglexerit, sed potius ex eo, quod ob assentationem ad uniuscujusque vitia se se accomodet, disciplinæ integritatem labefactarit. *Reg: Fus: 25.*

Præpositus delinquentes non objurget aliqua animi commotione impulsus. Nam redarguere fratrem cum indignatione & ira, non est illum a peccato liberare, sed se ipsum delictis obstringere. Quamobrem dixit : In mansuetudine corripiat eos, (c) qui resistunt. Neque, si in contemptum veniat alicui, ob id præbere se vehementem debet : Ubi vero alium contemni viderit, erga eum, qui deliquit, declaret se benignum, ac indulgentem, quin potius, tunc in ipsum peccatum invehatur. Ita enim & suspicionem a se illam hominis se ipsum immodice amantis submovebit, & planissime se non peccantem odisse, sed peccatum averfari declarabit, qui scilicet diverse gerat in sua, & in alterius causa. *Reg: Fus: 50.*

De reliquo corrigat male affectos ad modum medicorum, non irascens de-

H H H

bilibus

(a) Math: 18. v. 15. (b) Ezech. 3. v. 20. (c) 2. Timot. 2. v. 25.

bilibus, sed pugnans adversus morbum: Imo vero insurgat in vitia, atque severiore disciplina, si opus est, morbum animæ sanet: c. c. vanam gloriam, in-
jurgendis humilitatis exercitiis: otiosos sermones, silentio: immodicum somnum,
vigiliis in precando insumendis: segnitiam coporeo labore, edacitatem inde-
coram, jejunio: murmurationem, separatione a reliquis. *Reg: Fus: 51.*

Quonam animo oporteat increpantem increpare? R. Erga Deum quidem,
eo ipso, quem habuit David, cum diceret: *Vidi insensatos, & tabescebam a
quia eloquia tua non custodierunt:* (d) Erga eos vero, qui increpantur, habendus
est hujusmodi animus, qualem induerit Pater, & Medicus commiserationi, &
misericordiæ admixtum curans scilicet filium suum perire, & maxime, si adfuerit
dolor, & curandi modus sine cruentu adhiberi non possit: *Reg: Brev: 99.*

Si pii æqualiter sunt objurgandi, atque quivis alii indifferentes, quando in
eodem utrique peccato deprehenduntur? R. Etiam si idem peccatum esse vide-
atur tum hominis indifferenter se gerentis, tum pii: tamen inter utrumque in-
tercedit discrimen non mediocre. Pius enim, cum pius sit, laboretque simul,
ac contendat, ut placeat Deo, casu aliquo, & fere quasi invitus aberravit, &
lapsus est: Qui vero gerit se indifferenter, nullam neque sui ipsius, neque De-
i rationem habens, atque vel ipso nomine id indicante, nullum discrimen ponens
peccatum inter, & virtutem, præcipuis, ac ingentibus malis ægrotat... Quare
etiam objurgandi modum erga eos, qui sunt hujusmodi diversum esse oportere
puto. Pius enim quasi locali quodam præsidio indiget, & in ipsa re, in qua
offendit, debet objurgationem sufferre: Indifferens vero, ... aut tanquam con-
temptor ... aut tanquam incredulus, & lugeri, & admoneri, & objurgari debet.
Reg: Brev: 84.

Consideranda sunt etiam naturalia ætatis vitia, atque hoc pacto objurgationis
modus ætati utrique conveniens, est definiendus. *Reg: Brev: 82.*

Quo animo, irrogatæ pœnæ perferendæ sint? R. Quemadmodum diximus,
medelam infirmis a Præposito adferendam esse citra ullam animi concitationem:
ita vicissim ab iis, qui curantur, multæ odii loco non sunt accipiendæ, requæ-
runt ea, quæ ex misericordia ad animæ eorum salutem ab ipso adhibetur, ducen-
da est pro tyrannide. *Reg: Fus: 52.*

Quo animo debeat quis irrogatam sibi pœnam recipere? R. Eo scilicet, quæ
filio convenit ægrotanti, & in vitæ discrimen adducto, cum a Patre, & medico
curatur, etiam si amarus, acerbusque fuerit medendi modus, cum ei persuasum
esse oporteat, diligi se, ac peritum esse objurgatorem, debeatque sanitatem cu-
pere. *Reg: Brev: 158.*

Qui

(d) Psal: n8. v. 158.

Qui ægre fert increpantem se, qualis est? R. Neque novit periculum peccati, & maxime erga Deum, neque emolumentum poenitentiae, neque fidem habuit ei, qui dixit - *Qui vero diligit, diligenter castigat* (e): - Atque etiam semel ipsum constituit alienum a quaestu illius, qui dixit - *Corripiet me justus in misericordia & increpabit me* - (f) Prætereaque, qui hujusmodi est, ejus consuetudo fratribus exitiosa est: Siquidem eos a suscepto certamine abducit. *Reg: Brev: 159.*

Si quis vitio cuiuspiam inemendabili obnoxius sit, frequentiusque reprehensus lædatur, an eum potius dimitti expediat? R. Peccantes cum mansuetudine, atque lenitate esse convertendos eo, quem Dominus indicavit, modo. Quodsi ei, ut convertatur satis non fuerit, plurimum reprehensio, & objurgatio, quemadmodum Corinthio illi, qui ejusmodi est, tanquam ethnicus habendus est. Nemini autem ulla ratione tutum fuerit, eum, qui a Domino condemnatus est, retinere, cum dixerit Dominus, expedire, ut quis uno oculo, aut una manu, aut uno pede amisso in regnum ingrediatur, quam si uni ex his pepercerit, totus mittatur in gehennam ignis, ubi est fletus, & stridor dentium: Et Apostolus testificatur, totam massam modico fermento fermentari. *Reg: Brev: 57.*

Qui post primam, & alteram admonitionem permanet in delicto, suo indicandus Præposito, si forte eum a pluribus correptum pudeat. Quodsi ne sic quidem emendatus fuerit, deinceps excindendus est, ut scandalum, atque habendus pro ethnico ac publicano, ad securitatem eorum, qui obedientiam sibi studio habent, secundum id, quod dictum est: *Impiis cadentibus, justi timore corripuntur.* *Epist: Select: in novo ordine 22. Nro 3.*

EPI T I M I A

Sancti Patris, seu poenæ contra delinquentes Monachos.

1. Si quis integra corporis valetudine precari, aut Psalmos ediscere neglexerit, *excusans excusationes* (h) *in peccatis*, is a reliquorum consortio segregetur, aut jejuset hebdomadam unam.

2. Si quis cum charitate objurgatur ob aliquod erratum, nec tamen objurgationem susceperit, summa cum reverentia rogans, & exposcens, ut delictorum sibi venia detur, is quoque a communitate separetur hebdomadam unam.

3. Si quis peccatum alicujus cognitum habuerit, neque correxerit ipsum aut redarguerit in pace cum charitate Christi, sed cum tristitia, ac molestia, quasi magis triumphet de Fratre, quam curet peccati auctorem, is etiam hebdomadis duas a cæteris sejungatur una cum eo, qui fuit in peccato deprehensus: Quandoquidem velut hostis, non ut Frater corripuit.

4. Si quis, quæ facere possit, a Fratre jussus eum afficiat contumelia, aut con-

tradicat

(e) Prov: 13. v. 24. (f) (g) Psal: 140. v. 5. (h) Psal: 140. v. 4.

traducat, neque morem gerat cum omni in Christo gaudio tamquam qui praesidens in suo abundet sensu, similiter hebdomadam unam segregetur.

5. Si quis inaniter garriat, aut sit facetiis deditus, non servans cum timore, ac tremore doctrinam Beati Apostoli, & Evangeliorum, is quoque ipse ab aliis separetur hebdomadam unam.

6. Si quis praeter etiam & non aliud jus jurandum juret, & ipse a ceteris sejungatur unam hebdomadam.

7. Si quis quempiam deliquisse Fratrem conscius est, idque ei advenienti ex probraverit, veluti traducendi causa, ipse similiter veluti nulla miseratione commotus, & alienis malis laetatus a ceteris segregetur hebdomadam unam:

8. Si quis quempiam peccasse conscius est, eumque videt id indifferenter ferentem, nec cum cordis contritione, ac multis lachrimis Dominum placantem adhortetur, & admoneat ipsum, ut agat poenitentiam, & poenitentiae ostendat opera. Quodsi his factis, neglexerit suam salutem, separetur prorsus, qui est ejusmodi, a communitate. Nam *modicum fermentum totam massam corrumpit*, (i) ut Vir Sanctus dixit.

9. Si quis exeat citra necessaria negotia, ac circumbeat intempestive, segregetur, qui hujusmodi est, ut quiescant domi pedes ejus, (k) sicut scriptum est.

10. Si quis irascatur temere, nec aditum fratrem a se tristitia affectum consoletur, ut peccatum, quod in ipsum peccavit, condonet sibi, ipse similiter segregator hebdomadam unam.

11. Si quis fuerit a Fratre contumelia affectus, & a communitate rogatus, peccatum non condonarit, recordatus ejus, qui dixit: Si quis adversus aliquem habet querelam, sicut & Christus donavit, & ipse pariter a ceterorum consortio segregetur hebdomadam unam.

12. Si quis egrediatur e Monasterio non accepta benedictione, aut non dimissus ab Archimandrita cum precatione, a ceteris sejungatur.

13. Si quis possidet aliquid in Monasterio, aut extra Monasterium, ceterorum privetur consortio.

14. Si quis conjungens se cum aliquo, cogitat e Monasterio egredi ob aliud quoddam malum, sit excommunicatus.

15. Si quis ex cubiculorum Praefectis inveniat aliquem turbas excitantem, aut colloquentem in Dormitorio, & non ejicit ipsum extra coetum, ipse careat Benedictione.

16. Si quis careat Benedictione castigationis gratia, & ex contemptu se non excusarit, & acceperit benedictionem, a ceteris sejungatur.

17. Si

(i) Gal: 5. v. 9. (k) Prov: 7. v. 16

17. Si quis apponit quidpiam in mensa, aut sibi ipsi, aut alteri, si non permillum fuerit sibi ab Archimandrita, privetur benedictione.

18. Si quis non data ab Archimandrita facultate, cum aliquo externo accedente, aut cum aliquo contubernali colloquitur exceptis iis, quorum hoc munus est, expers sit benedictionis.

19. Si quis abstulerit aliquid a Fratre, & occultaverit, careat benedictione.

20. Si quis, cum nulli poenae addictus sit, edit tamen non accepta benedictione, segregetur a cæteris.

21. Si quis benedictionem ordine suo non receperit, careat benedictione: si autem necessitate cogente non occurrit, excuset se.

22. Si quis inveniatur noctu privatim cum aliquo degens, vel locum, ubi dormit, commutans, præter voluntatem Præpositorum, cæterorum privetur consortio.

23. Si quis absque permillum intrudit se in opus aliud, privetur benedictione.

24. Si quis permutet aliquid cum aliquo, aut quidpiam largiatur præter sententiam Archimandritæ, expers sit benedictionis.

25. Si quis absque scapulari in quocunque loco fuerit, privetur benedictione.

26. Si quis caruerit benedictione, & ægreferens vicissim redarguerit redarguentem, aut contradicens morem non gesserit, separetur a cæteris. Quod si dixerit, redargui se immerito, causam notam faciat Archimandritæ, & quod ab ipso statutum fuerit, sequatur.

27. Si quis ex Scripturis contentiose disputat, careat benedictione: si vero commonitus perseveret, velut inobsequens, & contumax, cæterorum privetur consortio.

28. Si quis absit a mensis non dicta causa, maneat jejunos.

29. Si quis aliquid perdiderit, & hoc non invento, rem minime declararit Archimandritæ, privetur benedictione.

30. Si duo simul familiarem inter se consuetudinem habere comperiantur, & commoniti non secesserint, sint a cæteris segregati, donec corrigantur.

31. Si quis in tempore Communionis fratri alicui offensus, ei pacem non dederit, sit excommunicatus.

32. Si quis noverit fratrem, qui clam secedere e Monasterio velit, & non declararit Archimandritæ, aut Præfectis, a cæteris segregetur.

33. Si quis inventus fuerit loquens per Cellas, exceptis iis, qui eas

occupant

occupant, aut etiam custodibus silentii, sit benedictionis expertus.

34. Si quis inventus fuerit detrahens cuiquam, aut aliquos detrahentes audiens, & non increpans ipsos, aut non indicans Archimandritæ, una cum ipsis excommunicetur.

35. Si quis ierit ad janitoris aedes sine permisso Præpositorum, privetur benedictione: Si vero ierit ad clausuræ januam, cæterorum privetur consortio.

36. Si quis dederit foris aliquid, aut acceperit præter voluntatem Archimandritæ, a cæteris separetur.

37. Si quis præter Præpositos, alicui ex peregrinis accedentibus obviam factus cum eo colloquatur, excepto, quod det pacem, sit benedictionis expertus.

38. Si quis intempestive venit in culinam, aut cellarium, præter Præpositos, & disciplinæ curatores, privetur benedictione.

39. Si quis expergefactus ab aliquo in tempore ministerii, aut lectionis, ægre ferat, a cæteris segregetur.

40. Si quis præter voluntatem curatoris ægrotorum ingressus in valetudinarium, illic requiescat, careat benedictione: Si vero afflicatur, aut ægrotat, indicet id prius valetudinarij Præfecto.

41. Si quis ex designatis ad serviendum in valetudinario, apponat quidquam fratri, præter sententiam illius, qui valetudinario præponitur, sit benedictionis expertus.

42. Si quis ex ægrotantibus inventus fuerit quidpiam permutans præter voluntatem illius, qui valetudinario præficitur, aut alicujus ex designatis ad ministerium, careat benedictione.

43. Si quis inventus fuerit scribens, aut recipiens litteras, excepto Archimandrita, a cæterorum sejungatur societate.

44. Si quis mittit alicui manuscriptum, aut recipit quidpiam aliunde, præter Archimandritam, careat benedictione.

CAPUT PRIMUM.

De Correctione Fraternali.

§ I.

De ordine Correctionis Fraternalis.

1. Memores Regulæ Brev: 4æ. etiam culpas Fratrum leviores nostri non dissimulent, sed aut benigna monitione, aut significatione aliqua prudenti erratum indicando, ad emendationem mutuo se se juvent, citra ullam tamen arrogantiam, & indignationem.

2. Sed cum Evangelicum correctionis ordinem nobis servandum præscribat S. Pater Noster, idcirco statuimus, ut si quis frater lapsus fuerit, is primo

primo capta loci ac temporis opportunitate, secreto a consiliis delicti admoneatur. Quod si in malo perstiterit, iterum moneatur, sed coram Monachis auctoritate gravioribus, ut vel moveatur eorum reverentia, vel testimonio convincatur, si negaverit. Quodsi etiam peccatum emendare neglexerit, ad Superiorem deferatur.

3. Si tamen error talis fuerit, ut monitio diutius produci non debere videatur, puta si delictum, *notorietate facti sit*, & tale, ut per illud macula aspergatur Monasterio, scandalumque inde sequatur, omisso fraternæ monitionis ordine, statim ad denuntiationem judicalem, de qua inferius dicetur, procedatur. Idem dicendum de delictis occultis, quæ bono adversantur communi, tristemque habent exitum, ut, quod absit, proditio Patriæ, machinatio contra Superiores, turbatio pacis communis, seditio, & id genus alia.

4. Poterit tamen etiam delictum, ut loquimur, *Personale*, soli scilicet noxium delinquenti omisso fraternæ correctionis ordine, deferri ad Superiorem ut Patrem: imo. Cum delicti conscius, plus quam probabiliter censeat se solo, aut adhibito quoque duorum Patrum graviorum testimonio, non posse efficere, ut Frater revocetur ad bonam frugem, aut via ad malum præcludatur; Imo in hoc casu tenetur statim denuntiare Superiori, ut Patri. 2do. Cum delictum occultum pendeat in futurum, ita, ut probabiliter vulgandum timeatur in dedecus Religionis: Quemadmodum propalari solent delicta carnis, & alia. 3tio. Cum delicta levia, defectus regulares, & transgressionem tales sint, ut ex earum denuntiatione privatus quidam tantum timeatur pudor, & molestia, nulla vero publica, aut gravis infamia; siquidem id ad bonam Monasterii gubernationem, & conservationem Monasticæ disciplinæ juvat quam maxime.

5. Nemo tamen teneatur denuntiare Superiori, ut Patri, si is paternis destituatur dotibus: puta, cum est garrulus, erga subditum male animatus, in consiliis præceps, & ferox, secretorum proditor, atque hujusmodi, ut publica & occulta indiscriminatim processibus poenisque dirimat; nam talis denuntiatione tenderet ad Fratris infamiam, quo correctio fraterna non collimat.

6. Caveant etiam nostri, ne Superiori denuntient delictum occultum fratris, cum possunt peræque bene vel melius se ipsis errantem, ad rectam viam reducere; Nam aliter Christi Præceptum violarent.

7. Caveant pariter, ne denuntient, cum delictum jam est emendatum, periculum relabendi remotum, ejusque præcisæ occasio.

8. Etiam cum plane non constat, sitne quis ad corrigendum, sive monendum inidoneus, vel sitne correctio fraterna nihil profutura, non prius denuntiandum

nuntiandum est Superiori delictum, quam tentata fuerit ejus emendatio; Obligatio quippe Præcepti Christi non tollitur per hujusmodi dubitationem.

9. Cum præceptum correctionis, siue monitionis fratetræ sit mandatum Divinum, ipsi quoque Superiores æquo ferant animo, si de suis occultis erroribus ipsos ab inferioribus moneri contigerit. Christus enim neminem a fraterna monitione exceptum voluit, & Regula S. Patris Nostri 27ma. inter fusiores aperte id præcipit.

10. Sciant autem inferiores non quemlibet id indiscriminatim præstare debere, sed eos tantum, qui inter fratres primas obtinent, ut monet ibidem S. Pater Noster. Sed & hujusmodi Monachus Superiorem moniturus non monitoris forma & more, sed cujusdam obsecrationis officium istud Evangelicum cum reverentia erga suum Superiorem expleat, & quidem secreto, ita, ut alius sciat nemo. Quodsi monitio effectum non fuerit lucrata, etiam atque etiam reverenter repetatur: Quodsi nec post alteram, tertiamve Superior se correxerit, res ad Provincialem deferatur.

§ II.

Quid agendum Superiori, cui ut Patri delictum revelatum est?

11. Dum omissa secreta monitione deferatur causa a Subdito ad Superiorem, ut Patrem, Superior sciat se primum debere privatam adhibere monitionem, cum in illo casu veluti succedat in locum & officium Patris, sic, ut non habeat jus illud delictum publicandi, sed tantum teneatur supplere, quod defectu spei emenditionis particularis Monachus non potuit adimplere.

12. Dum delictum deferatur omnino occultum solique denunciatori notum, Superior caveat, ne denuntiatum absolute reprehendat, sed sub conditione, ut, si scelus commisit, cautius deinceps vivat, & occasiones relabendi fugiat, multo magis caveat, ne sub præcepto obedientiæ interroget de peccato admissio, vel Consultores advocet, coram quibus corripiat, aut Visitatori indicet; cum id non esset aliud, quam Fratrem contra Præceptum justitiæ velle infamare.

13. Si subditus sponte peccatum suum fateatur, & se ad frugem bonam recipere promittat, paterne corripiendus est, ac sine testibus: Nam obtento correctionis effectum, adhibitio testium læderet charitatem.

14. Si delictum, quod facile per testes probari posset, se commisisse negaret subditus, Superior advocato uno, & altero præstantiori Monacho, severius denuntiatum objurgabit, poenitentiam congruam, sed privatam injunget, monebitque salutariter, ne e.g. locum adeat, qui suspectus est, ut hæc & illa commercia fugiat &c.

§ III.

Quæ ratio universim est tenenda in correptionibus Paternis?

15. Superior in corripiendis delictis zelo feratur prudenti, & discreto: Non eadem se semper gerat ratione; interdum erratum dissimulet, interdum ad tempus toleret, aliquando puniat, quandoque tantum reprehendat.
16. Nec cum omnibus eodem modo agat, aliqui quippe lenius admonendi, aliqui vehementius: Objurgantur aliter pii, & ferventes, aliter dormitantes in rebus spiritus, & quemadmodum ait S. Pater, indifferentes.
17. Habeat quoque rationes quantitatis, qualitatis, consuetudinis, facilitatis in delinquendo, scandali, mali exempli.
18. Item videat, num delinquentem poeniteat, num pideat, num is sponte sua veniam petat, & hujusmodi alia, ut prudenter pro varietate harum circumstantiarum statuatur, mitiusne, an severius agendum sit.
19. Spectandum quoque est num peccatum publicum sit, vel occultum: siquidem publica acerbius, occulta benignius advertenda sunt.
20. Illud autem regulariter servandum videtur, ut prius delinquens moneatur iam secreto, iam coram Senioribus, iam denique coram omnibus; Postea vero congrua animadversione plectatur, quo scilicet reus primo amoris significationem sentiat, deinde erubescat, tandem severitatem experiat, sed quæ nullam gravem irroget infamiam, verum medicinalis tantum sit, & correctiva.
21. Si quis vero poenitentiam medicinalem a Superiore impositam persolvere pertinaciter recusaret, is subeat poenam duplo: Quodsi animo semel obstinato duplum etiam rejiceret, mulctetur triplo. Quodsi nec ita quidem de sua remitteret contumacia, poena procedat in quadruplum: Si vero adeo pervicax, ac obstinatus esset, ut nec quarto monitus suam exuere vellet pertinaciam, segretur a cæteris, & jejuna in pane, & aqua jubeatur, donec ad bonam frugem se receperit, & injunctam poenitentiam toties adimplere promiserit, quoties distulerit.
22. Universim Superiores caveant, ne corripiant reos ira indignationeque commoti, sed diligenter adimitantur medicum, prout monet S. Pater Noster imitari, qui non irascitur debilibus, sed pugnat duntaxat adversus morbum: Misericordes se proinde, lenes, & mansuetos præbeant, ita tamen, ne minimæ indulgentiæ rei fiant, quam magnopere Reg: Brev: 4. execratur S. Pater Noster.

CAPUT SECUNDUM

De correctione Judiciali.

§ I.

De natura Judicii Monastici.

1. Cum Judicium Monasticum sit Summarium, differatque a Judicio plenario
K K K
sive

sive ordinario, in quo ad unguem observari debent omnes solemnitates ordinis judicarii; Hinc de jure naturali hæc sunt, quæ ad ejus pertinent substantiam. 1. Querela per accusationem, denuntiationem, aut inquisitionem proposita. 2. Citatio rei, ne inauditus condemnetur. 3. Probatio causæ ex parte actoris. 4. Necessaria defensio ex parte rei. 5. Prolatio sententiæ ex parte Judicis. 6. Justæ admissio appellationis.

2. Præterea jure Pontificio requiritur ad judicium summarium: 1. Juramentum de calumnia, sive quod quis malo zelo ad accusandum non moveatur. 2. Ut petitio, seu querela Actoris scripto, aut verbo exposita, continuo actis inseratur. 3. Ut judex sententiam non memoriter, sed in scripto proferat.

3. Omitti proinde in eo possunt omnes actus, qui potius subtilitatem juris respiciunt, quam faci veritatem, ut sunt: Porrectio libelli, litis contestatio, testium superflua multitudo, proluxæ delationes, jurgia advocatorum, Citationum intervalla, sententiæ interlocutoria &c: quæ sunt meræ solemnitates, nec ad essentiam juris spectant. Si tamen solemnitates istæ, sive in parte, sive in toto, partibus non contradicentibus adhiberentur, processus non redderetur irritus.

§ II.

De Judice ejusque Officio.

4. Cum Superiores locales non habeant jurisdictionem quasi Episcopalem, sed inferiorem, quali pollent Archi-Presbyteri, & Curati, quibus in jure comparantur; Hinc licet possint quotidianos subditorum errores corrigere, leviores pœnitentias injungere &c: non possunt tamen delicta, quæ graviolem vel gravissimam merentur pœnam, judicialiter cognoscere: hoc ielt: Processus formare, testes cum juramento examinare &c. sed id sciant competere soli Proto-Archimandritæ, & Provincialibus.

5. Si tamen interdum res urgeret, & de corpore delicti constaret, poterit Superior de consilio suorum Consultorum remedium aliquod præsens morbo adhibere, maxime si timeretur fuga, scandalum, vel grave detrimentum, dummodo statim de his Provincialem faciat certiolem, ut is pro suo zelo, ac prudentia statuât, quod, habita causæ ratione, videbitur postea expedire.

6. Quodsi Provincialis totam authoritatem suam Superiori locali delegaret, & sic illum suum Commissarium institueret, poterit processum incipere, eumque concludere ad præscriptum delegationis suæ.

7. Quoniam vero nisi actutum de corpore delicti aliquando caperetur informatio, ejus cognitio deperiret, vel non ita clare appareret, possunt & debent Superiores locales delegata auctoritate Provincialis, corpus delicti in scripturam redigere, & processum informativum instituere Provinciali consignandum, sic tamen, ut

ut reum citare, aut in eum sententiam ferre, vel aliqua poena in Constitutionibus nostris expressa, mulctare non possint.

8. Licet omnes Superiores Nostri, ubi de levium, mediarum, & gravium culparum correptione agitur, formam judicii servare non teneantur, possintque, exceptis gravibus, pro quibus poena ex scripto pronuntiari, ut & eorum probatio descripta haberi debet, leves & medias culpas, poenitentiis viva voce, & sine scripto prolatis, corrigere, ii tamen, ad quos ut judices pertinent graviora, & gravissima subditorum delicta vindicare, formam, ac ordinem judicii summarii omnino sequantur, cum judicium, sine ulla forma factum nullum sit.

9. Quia vero triplici ratione contra delinquentes agi potest, scilicet per viam accusationis, denuntiationis judicialis, & per viam inquisitionis; Hinc bene perspecta sibi habeant, quæ de hujusmodi procedendi modis Paragr: in sequentibus dicentur.

10. Præterea judex noster in judiciis exercendis ne erret, sciat se primo ad Constitutiones nostras recurrere debere, ut videat, quid in iis de delicto, cujus reus convincitur, speciatim notetur. Si nihil in illis haberetur, ad jus commune gradum faciat: Eo autem deficiente, ad jus Civile, hoc est: ad jus illius Ditionis, per quam unaquæque funditur Provincia: Illo autem propositæ rei non respondente, ad prudentiam, & charitatem, tum ad consilium Consultorum, ut ex eorum sententia poena delicto commensurari valeat.

11. Sciat quoque judex noster ipsum non debere judicare secundum privatam scientiam suam, sed secundum ea, quæ servato juris ordine, sibi tanquam Personæ publicæ, Communitatis vices gerenti nota, & probata fuerint. Hinc etsi sciret reum, quia e. g. vidit, fontem esse, si tamen in processu probetur innocens, caveat, ne poena graviore afficiat; Quamquam in eo casu poterit Paterna admonitione, & extra ordinaria leviori poena in eum animadvertere.

12. Caveat judex noster, ne, ut audiat justus, utatur nimia severitate, & inde immanis animadversor potius, quam justus judex evadat; Sicut contra, ne nimia utatur lenitate, indulgentius agendo, quam ipsa delicta exposcant, & Religionis bonum postulet. Sed regia via incedat miscendo misericordiam cum justitia, quod assequetur, si ad ultionem delicti nunquam descendet propterea, ut vindictam principaliter sumat, sed ut malum corrigat, scandalum avertat, & Provinciam, sive Congregationem suam omni vitio liberatam, quietam, tranquillam, & irreprehensam reddat.

§ III.

De modo procedendi contra delinquentes per viam accusationis.

13. Per viam accusationis proceditur, dum publicæ vindictæ causa, defertur delictum

delictum rei ad judicem ab eo, qui legibus accusare non prohibetur, & delatum crimen certis argumentis se probaturum pollicetur.

14. Accusatio non videtur esse in usu apud Monachos, nec videtur expediens, tum quia quasi semper odium pariat, & paci ac tranquillitati Monasticæ adversetur; Tum quia nullum est vitium, quod per viam denuntiationis judicialiter curari, ac ita puniri non possit, ut vel violatum bonum commune, vel læsum jus tertii reparari nequeat.

15. Si tamen aliquando per solam denuntiationem bono communi, vel bonæ famæ Virorum probatissimorum consuli non posset, poterit admitti, dummodo non fiat ex odio, sed bono zelo.

16. Ad legitimam autem accusationem requiritur primo, ut fiat in scriptis. 2. Ut exprimatur Annus & dies, quo intruditur. 3. Nomen accusatoris, & accusati. 4. Species delicti. 5. Locus & tempus, puta Annus & Mensis, quo delictum commissum est. 6. Subscriptio accusantis.

17. Quamvis vero hæc de jure communi requirantur, quia tamen Regulares ad omnes juris apices in suis judiciis non tenentur, ideo notant Doctores, nec eos teneri ad observanda in accusatione omnia, quæ legibus præscribuntur.

18. Illud tamen ad solemnitatem pertinet quam maxime substantialem, ut accusatio fiat in scriptis ab accusante, vel per Notarium in scriptum redigatur, quod accusator subscribere teneatur; quo constet, quid accusator probare debeat, quidve negare nequeat, si in probatione deficere eum accidisset.

§ IV.

De modo procedendi per viam Denuntiationis.

19. Per viam denuntiationis proceditur, dum quis Superiori, ut Judici indicat delictum, non tamen more accusatoris se inscribit, sed judici relinquit, velint, vel debeat ipse in delictum, & in personam delicti ream inquirere.

20. Cum secundum communissimam Theologorum sententiam nequeat præscribi regula generalis in denuntiationibus correctoriis, pertinebit proinde ad prudentiam, & conscientiam tam denuntiantis, quam Superioris, cui denuntiatur, statuere, an ille denuntiationem judiciariam facere, hic vero, ut talem admittere debeat.

21. Delicta ut diximus cap: 1. hujus Codicis. Constit: 3. notoria notorietate facti, primas partes tenent, quæ nullo servato ordine correctionis fraternæ ad Superiorem immediate deferri possunt, & debent Superiori ut Judici, quo, ut ait Apostolus. - peccantes coram omnibus arguantur, ut & ceteri timorem habeant. (a)

(a) 1. ad Timoth: 5.

22. Delicta item contra bonum commune facientia, quæ eodem loco recensita dedimus, regulariter sine secreta admonitione statim denuncianda sunt Superiori ut iudici, ut contra illa, & personas suspitione laborantes instituat inquisitio generalis, sive specialis, utque ita avertantur damna, quæ timeantur sequutura.

23. Delicta quoque occulta, quæ adversantur bono tertii, possunt judicialiter deferri, non servato ordine correctionis, sive admonitionis fraternæ. Cum, ut commune habet, potior habenda sit ratio tertii innocentis, quam famæ delinquentis.

24. Caveant tamen nostri, ne etiam huiusmodi delicta occulta statim deferantur, si firma spes est, per secretam admonitionem Fratrem, ad bonam frugem revocatum iri, mala vero, sive damna averti posse. Nam si, cum communi, vel privato tertii bono fama Fratris bene servari potest, charitas sane postulat, ut relicta denuntiatione judiciali, tamquam medio severiori, eligatur medium mitius, scilicet correctio fraterna, aut Paterna tantum.

25. Si denunciator vir est malevolus, & litigator, denuntiatio non est admittenda. Pariter nullus eidem locus conceditor, cum denunciatus est vir gravis, recti exempli, & morum longo vitæ tempore probatorum. Si tamen denuntians munus accusatoris, & pœnam talionis, quoties in probatione deficeret, vellet subire, poterit admitti denuntiatio.

26. Illorum quoque, qui facta semel denuntiatione, non cessant iterum, & sæpius, coram, & per litteras rem urgere, denuntiationes, ut suspectas rejiciat Superior, nisi eis subscribant sub pœna talionis; siquidem sub specioso denuntiationis nomine re vera partes agunt accusatoris.

27. Debet etiam Superior, antequam denuntiationem admittat, denuntiantem interrogare, an correctionem fraternam præmiserit, & si illam omisissam invenerit, judicialem denuntiationem non admittat, sed vel fraternæ eam loco habeat, aut denuntianti præcipiat, ut quod omisit prius expleat.

28. Admissa denuntiatione, ut legitima, ne peccet contra justitiam & religionis bonum, causam prosequatur, ita tamen, ut ad vindictam peccati publicam non procedat, nisi delictum, quod denuntiatum est, sit publicum, vel reus laboret infamia, vel contra eum sit semiplena probatio, aut indicia sufficientia; Nam si horum nihil adsit, vindicta publica non spectat ad bonum commune.

29. Potest tamen in tali casu Superior monere reum denuntiatum, & severius objurgare, habita ratione semiplenæ probationis, aliquam etiam correctionem secretam adhibendo ad timorem, & ad medicinam in futurum, non item

in vindictam .

30 . Si reus judicialiter denunciatus agnoscat suum delictum , & promittat emendationem , ac satisfactionem , Superior , etsi non possit punire publice , bene tamen privatim , & ad medelam in futurum .

31 . Si denunciatus pertinaciter neget delictum , nec testibus convinci possit , non est amplius contra eum procedendum , nisi laboret infamia .

32 . Si autem duorum testium convinci possit testimoniis , nihilominus præfracte neget , nec ullam spondeat emendationem , sed suum delictum defendat , & minitetur se pejora admissurum , si cum eo agatur asperius ; fiat transitus à via denuntiationis , ad viam accusationis , denutiantem vel Fiscali sumente munus accusatoris .

33 . Si delictum notorium denunciatum est , cum in notoriis non observetur ordo juris , agnita notorietate facti , & interrogato reo , an aliquid in defensionem sui adferre possit , si nihil tale attulerit , Superior statim procedat ad condemnationem , & poenam delicto debitam commetiatur .

34 . Delictum quod adversatur bono communi , vel tertii , estque tale , ut efficaciter emendari non possit per correctionem Paternam , si denunciatur à subdito Superiori , ut Patri , Superior non tenetur ratam habere hujusmodi denuntiationem , sed imposito præcepto , cogere potest subditum , ut relicta denuntiatione fraterna , faciat judicialem , cui præcepto , nisi ob grave aliquod inde sequuturum malum excusetur , subditus obedire tenetur .

35 . Si denuntiatio fiat judicialis delicti occulti , quod per testes probari potest , reparari autem , & emendari nequit , nisi officio Judicis , tenetur Superior denuntiationem , ut judicialem admittere , contra , non tenetur , ut talem admittere , si vitium illud occultum Paterna correctione sanari , & damna averti possunt .

§ V.

De modo procedendi per Inquisitionem Judicalem .

36 . Differt Inquisitio Judicialis a Paterna , quam Visitatores adhibent in Canonica Monasteriorum visitatione , quod hæc instituatur ad regularis disciplinæ observantiam stabiliendam moresque Paternæ corrigendos ; Illa autem fiat ad vindictam publicam , & ad noxas juridice mulctandas : Item quod Paternam perficiat solus Visitator , & sine juramento ; cum in Judiciali dicta singulorum medio juramento excipere debeat Scriba seu Notarius .

37 . Duplex autem est Inquisitio judicialis : Generalis , & specialis : Generalis est : cum inquiritur generaliter tam in delicta , quam in personas : Illi , num servant mandata Dei , & Ecclesiæ , Regulas , & Constitutiones Monasticas . Etsi vero certum sit , ad Inquisitionem generalem Paternam non requiri , ut
præcedat

præcedat aliqua infamia, aut clamorosa insinuatio, propterea quod fiat ex mero officio Visitatoris; Ad judicialem tamen inquisitionem Generalem necesse est, ut Judex moveatur saltem iis, quæ succedunt loco infamiæ, sic tamen, ut ad hanc inquisitionem sufficiat quodcunque indicium, præsumptio, confusus rumor, aut suspicio utcunque fundata.

38. In hac Generali Inquisitione crimina occulta nec inquierenda, nec patefacienda sunt, nisi de illis præcedat infamia, aut probabilis suspicio. Nam cum occulta cadant sub præceptum correctionis fraternæ, sicut Superior, nullum de iis jus interrogandi habet, ita nec subditi obligationem manifestandi: secus dicendum de delictis notoriis & diffamatis: Hæc enim, sicut quæri possunt a Superiore, ita a subdito debent aperiri.

39. Quia vero ex inquisitione generali fit certior judex, vel de quibusdam delictis gravibus certo commissis, & si author eorum incertus sit: vel de quodam certo subdito, quod se magno quodam scelere obstrinxerit, sive sciatur, sive nesciatur, cujusmodi sit; hinc si causam ulterius via juris se debere prosequi judicat, procedit inquisitione speciali, vel pure tali, hoc est: quæ inquit & incertum delictum personæ, & incertum ejus auctorem: vel mixta, id est: qua vel specialiter inquiritur in delictum, & generaliter in auctorem: vel contra, specialiter in auctorem, & generatim in delictum. Ad quas instituendas cum aliunde etiam frequenter moveri soleat judex regularis, hinc ad clariorem earum notitiam assequendam, sequentes usui sunt Paragraphi.

§ VI.

De modo procedendi per Inquisitionem specialem, quo ad delictum, & Generalem quoad personas & e contra.

40. Cum ad aures Judicis defertur fuisse alicubi aliquid admissum scelus, puta mutilationem, vulnerationem, furtum &c. cujus auctor ignoretur, judex in rem inquirere volens, videre debet, an delictum sit facti permanentis, id est, quod post se relinquit vestigium, ut vulnus; vel facti transeuntis, quod vestigium non relinquit, ut blasphemia, furtum, &c.

41. Si delictum sit facti permanentis, processum nequit instituere, nisi prius per inspectionem facti constiterit de delicto. Itaque si aliquis fuerit vulneratus, Judex una cum Notario ad hoc assumpto vulneratum accedet, & inspecto vulnere, ac bene confidetato, omnia a Notario diligenter describenda curabit. Quodsi propter adhibita emplastra vulnus ipsum videri non possit, istum quoque obicem adnotabit.

42. Tandem ipsum vulneratum, delato ei juramento super dicenda veritate, interrogabit: Quomodo ita vulneratus sit; quo tempore, quo loco, & a quo

a quo, si novit: Quodsi nesciat, quem credat fuisse, & quare ita credat.

43. Postea examinabit simili adhibito juramento cœtum Monasterii, sive Monachos ejus incolas tam de facto, quam de scientia, & credulitate, ac de causa scientiæ, & credulitatis, donec auctor nominetur, & infametur, seu donec contra aliquem sufficientia fuerint reperta indicia: atque tunc contra illum specialis formabitur inquisitio.

44. Si vero delictum fuerit facti transeuntis, ex. gr: furtum per fenestram, aut alio modo perpetratum, sic, ut sceleris admissi nullum appareat vestigium: Vel si quis nemine præsentem alium percusserit sine ullo vulnere, livore, aut cicatrice: cum de delicto minime constet, neque testis ullus de facto adsit, aliter procedendum est: scilicet: tenetur tunc ille, cujus res furto periit, vel qui percussus fuit, illud Superiori tanquam Judici, scelus admissum denunciare, Superior autem ut rite procedat, debet primum examinare per testes idoneos, an is, qui denuntiat, sit bonæ famæ, & opinionis, ut in actis legitime constet, an illi credendum sit: alias quippe processus velut super nihilo fundatus, esset ipso jure nullus.

45. Hinc in tali casu Judex testes aliquos adhibebit, ac admonitos, & juratos interrogabit. 1. An sciant causam suæ vocationis. 2. An sciant v. g. Petro furtum factum: vel Paulum fuisse percussum? 3. Unde id sciant? 4. Cujus opinionis & famæ sit ille apud ipsos, & apud alios? An non homo sit talis, qui mera fundat mendacia? 5. An norint ipsum, res, quas clam sibi dicit ablatas habuisse? Quomodo istud sciant, vel quare ita credant? 6. An modo tales res non habeat? 7. An credant, fuisse furto ablatas, & quare ita credant? &c. hujusmodi.

46. Fama denuntiantis probata, & habita utcumque notitia de corpore delicti, ipse denuntians vocandus est a judice, & delato ei juramento super veritate dicenda interrogandus est. 1. An vere res talis, ac talis sit sibi furto surrepta? 2. Quem credat furatum fuisse, & quare ita credat? aliaque indicia deponat necesse est, si quæ habet, ac testes nominet, qui factum, aut delinquentem nosse possunt. Denique testes illi vocandi, atque super ipso facto interrogandi de credulitate, causa credulitatis &c. repertoque aliquo, qui ex indiciis in suspicionem sceleris vocatur, poterit contra eum formari inquisitio specialis, de qua inferius.

47. Cum vero ad Judicem perfertur in aliquo Monasterio esse quosdam certos Monachos, qui minus religiose vivant, & scandala committant, ignoretur tamen, quanam, & qualia ista scandala sint, judex in id inquirere volens, sciat se processum incipere non posse, nisi vere præcedat infamia, & clamorosa insinuatio, hoc est, rumor, qui talem infamiam ad ipsius aures non semel, sed sæpius detulerit.

47. Cum

48. Habita vero ista clamorosa insinuatione, tenetur Monasterium illud accedere, ac in vitam taliter infamatorum inquirere per testium juratorum examina, atque veritatem cognoscere, ut scandalo occurrere possit.

§ VII.

De modo procedendi per viam Inquisitionis specialis tam quoad Personas, quam quoad delicta.

49. Processum per hujusmodi Inquisitionem pariter nequit iudex inchoare, nisi infamia, seu clamorosa insinuatio, vel indicia manifesta præcesserint.

50. Infamia est communis rumor sparsus de aliquo delicto commisso; qui ut iudicem ad inquirendum movere possit, necesse est, ut ortum suum habeat non a malevolis, invidis, improbis, & vilibus, sed a probis, & honestis hominibus: ut sit dissipatus per maiorem partem Communitatis, in qua inquirendus moratur, & ut sæpius fuerit auribus Iudicis insinuatus.

51. Indicia vero sunt quædam circumstantiæ, ex quibus cum fundamento colligi potest, quis sit auctor criminis. Hæc autem ut sufficiant ad procedendum via inquisitionis specialis, debent esse non levia, sed gravia, & hujusmodi, ut æquivalent infamiæ: Quod obtinetur tunc, cum sint adeo publica, & multis nota, ut per se ad aures iudicis perveniant, & cum tam gravia sunt, ut communiter cum delicto jungi soleant, vel cum ita violenta sunt, ut se ipsis moveant animum ad credendum absque alia investigatione.

52. Semiplena probatio, id est testimonium unius testis occulti, & jurati, licet sufficiat ad incipiendum processum via accusationis, non tamen sufficit ad inchoandum via inquisitionis.

53. Si infamia perveniat ad aures iudicis non per se, sed per unius, aut alterius denuntiationem, Iudex non prius incipiat inquirere de reo, quam eadem infamia probata fuerit idoneis testibus juratis, & rite examinatis: Tunc enim infamia non est per se publica, consequenter, per publicam probationem debet ei innotescere.

54. Quodsi Iudex ordinarium inquirendi munus committat alteri, affirmans sibi constare Petrum v. g. esse infamatum de delicto N. Commissarius non tenebitur inquirere de infamia, sed supponet eam esse notam & probatam, consequenter immediate inchoabit iudicium inquirendo specialiter in delictum Petri.

55. Potest tamen Iudex, nulla præcedente infamia, modo adsint aliqua indicia, & conjecturæ, inquirere in reum, quando delictum vergit in commune damnum reipublicæ, ut est machinatio alicujus gravis nocumenti contra Religionem; vel periculum imminet gravis infamiæ, aut scandali Religionis. Quoties vero non redundant in nocumentum reipublicæ, vel alicujus innocentis, sola atro-

citas criminum non sufficit ad inquisitionem specialem, nisi præcesserit infamia, aut sufficientia indicia, vel quid aliud vices infamiae absolute supplens, ut iam dictum est.

56. Nec ad hoc, ut de aliquo inquiri possit specialiter, satis est, quod sint contra illum scriptae litterae sine Nomine Auctoris, etiamsi in his litteris notati sint aliqui testes conscii illius delicti. Imo juxta aliquos, ne Paternae quidem contra sic infamatum procedi potest: Sed verius est paternae moneri talem posse, verum sub conditione, si illud scelus admiserit.

57. Quodsi litterae subscriptae quidem sint, sed nomine fictitio, suspendendum erit judicium, & inquirendum num hujusmodi nomine quis vocetur: Quodsi non inveniretur, pro fictitio habendum erit, & litterae comburendae, sed inquirendum restabit, quis eas scripserit, ut poenis mulctetur. Quodsi auctor repertus, & is falsus fuerit, procedendum erit, prout de jure. Tales enim litterae tunc loco accusationis, vel denuntiationis habendae erunt.

CAPUT TERTIUM

De Ordine practico Judicii criminalis summarii.

§ I.

Quomodo inchoari debeat Judicium criminale?

1. Judicium criminale incipit a querela, sive accusatione, aut eo, quod vicem accusatoris, sive delationis sustinet, ut dictum est.

2. Cum incipit proprie per accusationem, accusatore comparente, poterit formula inchoandi Processus servari hæc, vel similis: „ Accusator scribit - Re-
ligiosissime Pater Provincialis. „ Ego infra scriptus accuso R. P. sive F. N. N.
„ quod scandalosum habeat commercium cum quadam femina Nomine Agata N.
„ quæ habitat in Civitate N. quam præfatus P. N. sæpe adit, osculatur, inhoneste
„ tangit &c. Quod per testes idoneos probare paratus sum: Quare ne crimina
„ inulta maneant, neve scandala præbeantur, Religiosissimam Paternitatem Ve-
„ stram rogo, ut illum testibus examinatis ad præscriptum constitutionum no-
„strarum punire velit. Quod quidem exposco, nullo motus odio, aut vin-
„ dicta, sed solo justitiæ studio, ac pia in Deum, Nostramque Religionem vo-
„luntate. In quorum fidem hiographum istud do, & me subscribo Anno Dni-
„ N. Die N. Mens: N. P. N. N. „

Quem porrectum libellum Judex accipiat, & scribi jubeat hoc modo: „ In
„ Nomine Domini Amen: Anno N. Die N. Men: N. in Monasterio N. cum
„ P. N. porrexisset Religiosissimo P. Provinciali Libellum accusatorium contra P.
„ N. N. in sententiam hujusmodi - Religiosissime P. Provincialis. Ego infra scri-
„ ptus &c. (scribatur integra accusatio, sive Libellus accusatorius) Et insti-
„ terit

terit procedi contra ipsum per testes prout in Libello examinandos, Religio-
 sissimus P. Provincialis eidem P. significavit, ipsum teneri ad poenam talionis,
 in defectu probationis, subeundam, & quod velit eidem se subicere, jussit,
 ut inferius se subscriberet. Cui obtulit etiam juramentum, quod non animo
 calumniandi querelam suam deferat, prout juravit &c. Et cum hac duplici cau-
 tione accusationem ratam habuit, & Processum juridicum instituendum decre-
 vit. Actum in Monasterio N. Anno, Mense, & Die ut supra. - Ego P. N. N.
 subscribo, & subicio me poenae talionis, si in probatione defecero. Pater. N. N.
 Provincialis, P. N. N. Actuarius.

3. Si processus instituendus est per viam denuntiationis judiciaræ, hæc vero
 fiat oretenus, formula hæc vel similis observari potest: - In Nomine Domini
 Amen. Coram Religiosissimo Patre N. N. Provinciali ejusque Consultorio com-
 paruit P. N. N. ac denunciavit judicialiter P. N. N. magna se cum fæmina A-
 gatha N. N. familiaritate conjunxisse, & turpiter agere non sine gravi aliorum
 scandalo: His verbis. . . Religiosissime P. Provincialis: Cum P. N. N. admonu-
 erim, & fraterne corripuerim de inhonesto cum muliere impudica commer-
 cio, & nihil profecerim; hinc Religiosissime Paternitati Vestræ id nenuntio,
 ut castigetur, emendetur, & scandalo occurratur. - Quo audito Religiosissi-
 mus P. Provincialis, serio & graviter adhortatus fuit P. N. N. denuntiantem,
 ut memor Dei sui judicis, non ullo pravo animi affectu, sed studio justitiæ,
 & Religionis zelo negotium denuntiationis aggrediatur. Demum indixit de-
 nuntianti juramentum, quod dictum Patrem N. N. fraterne monuerit, & cor-
 rexerit, is autem meliora sapere neglexerit; & quod, non odio, aut calu-
 mniandi studio, sed charitate, & bono zelo impulsus, illum detulerit; prout
 tacto pectore, aut Evangelio juravit.

Et quia idem Religiosissimus P. Provincialis acceptata denuntiatione plenus
 ab eodem denuntiante edoceri voluit de circumstantiis facti, de quo denun-
 tiavit P. N. obtulit ipsi juramentum etiam de veritate dicenda ad faciendas
 sibi interrogationes, prout juravit &c. Interrogatus autem fuit. 1. Quæ sit
 illa Persona, quam denuntiat, cujus Professionis, gradus, ætatis, & officii:
 An bonæ sit famæ, vel malæ, an processata aliquando fuerit: Respondit &c.
 2. Unde sciat, quæ denuntiat: Respondit &c. 3. In quibus circumstantiis,
 id quod denuntiat, est commissum, puta in quo loco, domo, parte domus,
 quo tempore, Anno, Mense, die, an noctu, an interdiu: Respondit &c. 4.
 Per quæ indicia, aut testes hoc delictum probari possit, & debeat: Respondit
 &c.

Talia vel similia pro variis delictorum circumstantiis formentur interroga-
 toria

toria, eaque cum responsis ab Actuarius adnotentur, exprimendo quoad ejus fieri poterit, eadem prorsus verba denuntiatoris, etsi barbara, & non satis emendata essent. Descriptis autem responsionibus, praeleget eas, ut & interrogationes ipsas denuntiatori Actuarius, ut si quid perperam respondit, corrigere possit, & simul, ut iudex advertat, an nihil ex necessariis omissum sit. Tandem ita actum concludet: - „ Quibus per me infra scriptum receptis, & denuntianti praelectis, cum nolisset aliquid addere, vel demere, se subscripsit, & dimissus est. Acta sunt haec in Monasterio NN. Anno, Mense, die, &c. Ego NN. affirmo, quod denuntiavi, & deposui. P. NN. Provincialis. Pr: NN. Actuarius. „

4. Dum vero denuntiatio facta est per litteras, actis inseratur sub hac forma. - „ In nomine Domini Amen. Cum Religiosissimus Pr: Provincialis accepisset Litteras a Pre. NN. in quibus denuntiabatur, quod Pr: NN. suum spectum haberet commercium &c. volens malo pro virili parte occurrere, venit ad Monasterium N. ibique de hac causa certior fieri volens, ad se arcessi iussit scriptorem praedictarum Litterarum, quarum erat tenor talis „ (Describantur Litterae, quantum ad rem pertinent) a tergo autem. Religiosissimo Patri Provinciali NN. &c. „ Et exacto juramento, cum interrogavit: 1. An sciat suae vocationis causam? 2. An scripsit ad Provinciale Litteras, & quas, vel an eas ab alio scribi se fecit? 3. An recordetur, quod fuerit argumentum ipsarum? 4. Quid movit illum ad scribendum? 5. An sciat alios ea de re scripsisse, & quomodo id sciat? 6. *Ostensis Litteris*: An eas cognoscat a se scriptas? 7. An totum, quod exposuit, verum est? 8. An ille, contra quem scripsit, sit suus inimicus? 9. An eum de tali crimine monuit? 10. An non animo calumniandi, seu injuriandi, & vexandi, sed bona fide delictum fratris denuntiet? Act: &c. Pr. NN. denuntiator &c. Pr. NN. Provincialis Pr. NN. Actuarius.

5. Si Provincialis procedat per viam inquisitionis Generalis, poterit Processus hoc modo inchoari. - „ In Nomine Domini. Cum ad aures Religiosissimi Patris Nostri Provincialis non semel rumor confusus pervenisset, multas, & graves transgressionem, & scandala vigere in Monasterio N. quae seriam postulant correctionem, volens pro munere, mala hujusmodi radicitus evellere, decrevit generalem & juridicam Inquisitionem tum in caput, tum in membra Communitatis ejusdem Monasterii instituere. Anno igitur N. Mense, die, &c. ad praedictum contulit se Monasterium; & convocato Coetu ejusdem Monastico, omnibus Visitationem intimavit, exhortatione praemissa, ne, quae tacenda sunt, dicerent, sed ea tantum indicarent, quae de jure

„ jure Superioribus aperiri debent , eisdem injungens , ne ullo modo revelanda
 „ celarent , vel inordinata affectione contra suos Fratres moverentur , aut
 „ aliquid contra justitiæ , & charitatis Præceptum effutirent . Eodem igitur die
 „ vocatus comparuit in cubiculo coram eodem , & me Actuario infra scripto Pr.
 „ vel Fr. NN. cui delato juramento de veritate dicenda , prout juravit , fuit
 „ interrogatus : An in illo Monasterio Divinum officium , oratio mentalis . &
 „ alia pietatis exercitia debite celebrentur ? Respondit &c. Interrogatus an Re-
 „ gulæ & Constitutiones , observentur ? Respondit &c. An vigeant transgressi-
 „ ones Votorum , & an aliquod scandalum commissum sit in , vel extra Mo-
 „ nasterium ? Respondit &c. Et sic deinceps interroget generatim ; diligenter
 „ autem caveat , ne inquirat de aliquo in peculiari . Quodsi visitatus ex se de-
 „ poneret aliquod scandalum commissum fuisse , delinquentem vero non indica-
 „ ret , debet Judex Visitator inquirere , a quo fuerit scandalum commissum ,
 „ quo loco , quo tempore , qua occasione , coram quibus , quomodo hoc
 „ sciat ? An de tali scandalo sit publica , vel privata notitia ? An Superior
 „ localis delinquentem punierit , vel correxerit ? & an delinquens se deinceps
 „ emendarit ? Atque hac ratione interrogandi sunt alii Monachi juxta ordi-
 „ nem , debentque eorum dicta , per extensum describi verbis deponentium
 „ propriis , quoad fieri poterit . Examen autem terminandum erit hoc modo -
 Et sibi prælecta per me Actuarium sua depositione , cum nolisset eidem aliquid
 addere , vel demere . subscripsit , & dimissus est : Ego Pt. NN. affirmo , ut
 supra . Ego NN. Provincialis . Ego NN. Actuarius .

6. Cum proceditur via inquisitionis specialis quoad personas , & Gene-
 ralis quoad delicta , sic Processus institui poterit . „ In Nomine Domini .
 „ Anno , Mense , Die = Cum ad aures Religiosissimi Patris Nostri Provincialis
 „ pervenisset non semel , sed sæpius a probis , & honestis viris , quod in
 „ Monasterio N. PP. NN. nequiter vivant , & quædam patrent scelera , adiit
 „ istud Monasterium , assumpto me Secretario Provinciæ in Actuarius , ut
 „ videret , an res se ita haberet , ac ut scandalo pro virili parte obviam
 „ iret . Inquirere itaque volens in infamatorum consuetudinem , ac vitæ ratio-
 „ nem , illos , qui sunt prædictis familiares examinavit , & in testes adhi-
 „ buit : Et primo acciri jussit Fr. NN. Laicum , cui detulit juramentum de
 „ dicenda veritate , quo præstito interrogatus fuit 1. An quomodo , & ex quo
 „ tempore cognoscat Patres NN. 2. Cujus opinionis ac famæ , tam apud
 „ se , quam apud alios ipsi sint ? 3. Cur ejusmodi infamia laborent ? 4. A
 „ quo tempore hæc de iis opinio circumferatur , & quomodo id sciat ? 5.
 „ An de aliquibus delictis in particulari sint diffamati , & unde hoc sciat ? „

NNN

Atque

Atque hac ratione examinari poterunt alii : qui depositionibus suis una cum Provinciali, & Actuarius subscribent.

7. Quando proceditur via inquisitionis specialis quoad delictum, Generalis vero quoad Personas, potest sic Processus formari. „ In Nomine Domini: „ Anno, Die, Mense: Cum ad aures Religiosissimi Patris Provincialis pervenisset P. vel F. NN. fuisse in Monasterio N. vulneratum, assumpto me Secretario Provinciae in Actuarium, ad praedictum Monasterium, ibique ad Cellam Patris NN. se contulit, eumque in lecto decumbentem reperit gravi vulnere in dextra maxilla affectum. Quo vulnere per eundem Religiosissimum Provinciale inspecto, ac examinato, patuit gladio illud inflictum, & oblongum ad duos circiter digitos fuisse. Et delato per eundem Religiosissimum Provinciale juramento de veritate dicenda Pri. NN. vulnerato, pront tacto pectore juravit, illum interrogavit. 1. Quonam pacto, & a quo tempore sic vulneratus esset? Respondit: Dum e.g. nocte illa, vel illa pergens ad matutinum, meae Cellae januam clauderem, tale vulnus accepi. Interrogatus. 2. Quis eum vulnerasset? Respondit: nescio, carebam enim lumine, is autem statim fugit. Interrogatus. 3. Quem credat, seu suspicetur fuisse, qui eum sic vulneravit? Respondit Pm: N. fuisse puto, eo quod pridie rixati essemus, & ille mihi minatus sit: Interrogatus. 4. An aliquis adfuerit, quando contentionem cum Patre N. habuit? Respondit adfuisse PP. N. & N. Interrogatus: 5. An animo calumniandi, aut odio P. N. nominaverit? Respondit: propterea se eum nominasse, quia credebatur eum id fecisse, non tamen ex odio, aut studio calumniandi. Quibus acceptis responsionibus idem P. Provincialis eundem P. N. vulneratum ad patientiam ferendam veniamque percussori tribuendam est adhortatus. Acta sunt haec in praefato loco Monasterii Anno, Die, Mense, & per me Actuarium supra dictum descripta. Pr: NN. Provincialis. Pr: NN. Secretarius Provinciae, & Actuarius, Pr: NN. puta vulneratus.

Postea Religiosissimus Pr: Provincialis in Cellam suae solitae residentiae se recepit, ubi matura de patrato delicto deliberatione instituta, cum vidisset illud adeo esse grave, ut sine maxima Dei & proximi injuria nequeat tollerari, pro indicando delinquente, testes examinari statuit, & quidem eodem loco, & die vocandum ad se curavit A. R. Pm. NN. ejusdem Monasterii Superiorem, eique de veritate dicenda, oblato juramento, quod & praestitit, interrogavit illum. 1. An & quomodo cognoscat Pm: NN. (ponatur hic nomen vulnerati) 2. An illum sciat fuisse vulneratum? 3. Quo pacto id sciat? 4. An audiverit dici? 5. A quo, ubi, qua occasione

„ fione , quibus præsentibus ? 6. An eum cum aliquo contendisse sciat : cum
 „ quo , qua occasione , quibus præsentibus ? 7. Quomodo sciat ? 8. An
 „ illum a Patre NN. (ponatur hic Nomen , quem vulneratus nominavit tan-
 „ quam Auctorem criminis) existimans fuisse vulneratum &c. Et sic ordine
 „ examinandi sunt alii : qui suis depositionibus una cum Provinciali , & A-
 „ ctuario subscribent . „

8. Quodsi Provincialis ita sit impeditus , ut per se corpus delicti inspi-
 cere , & examinare non possit , ac proinde id alteri committat , poterit ita
 inchoari processus . „ In Nomine Domini. De mandato Religiosissimi Parris
 „ Nostri Provincialis in præsentia Reverendorum Patrum NN. testium , 20
 „ Notarii NN. ad hoc assumptorum , Visitatus est a me in Monasterio N. in
 „ loco N. Pr: NN. in lecto decumbens unico vulnere in dextra maxilla &c. „
 Ut superiore Nro 7. dictum est . (Formam autem incipiendi Processum) in
 inquisitione Generali , quoad Personas tantum , si delictum sit facti transeun-
 tis , ex dictis hic . Cap: 2. se ipso quisque concipere poterit .

9. Quando proceditur per viam inquisitionis specialis , tam quoad Per-
 sonas , quam quoad delicta , hæc vel similis forma adhiberi poterit . „ In
 „ Nomine Domini . Cum Religiosissimus Pr: NN. Provincialis fama deferente ,
 „ clamorosaque insinuatione prosequente , non semel , sed sæpius , non a
 „ malevolis , verum a probis , & honestis viris accepisset quod Pr. NN. in Mo-
 „ nasterio N. Nomen Domini impie blasphemare cum audientium non parvo
 „ scandalo audeat ; habito maturo consilio , & assumpto me NN. Secretario
 „ Provinciæ in Actuarium , decrevit ad hoc scandalum tollendum contra Pm:
 „ NN. super eo inquirere , ac omni meliori modo , juxta juris nostri præ-
 „ scriptum , & Constitutiones procedere . „

Quodsi famam probari , adeoque in eam prius inquire oporteat , subjunga-
 tur . „ Itaque videre volens , an res ita se haberet , de infamati consuetudine ,
 „ ac vitæ ratione , nonnullos ejusdem Monasterii Monachos examinavit , ac in
 „ testes adhibuit . Et primo vocari jussit Pm: NN. &c. conformiter ad ea ,
 „ quæ hoc capite Nro 6. dicta sunt .

Postmodum scire volens an famæ tam perversæ veritas ipsa respondeat ,
 „ testes super ipso facto examinavit . Et primo vocatus est Pr: NN. cui de-
 „ lato juramento super dicenda veritate , quod & præstitit , interrogatus est .
 „ An sciat causam suæ vocationis ? 2. An cognoscat Pm: NN. & a quo tem-
 „ pore ? 3. An illum unquam blasphemantem audiverit ; quas blasphemias
 „ protulerit , quo loco , quo tempore , quibus præsentibus , quoties ? &c. 4. An illum
 „ reprehenderit , & quid ille dixerit ? „ Debent singuli suo examini sibi præ-

lecto

lecto subscribere . Solet etiam , dum testes examinati dimittuntur , praeceptum illis imponi , ne de his alicui loquantur .

10 . Ad hunc modum proceditur etiam cum Provincialis cognito ex visita-
tione & inquisitione Generali aliquo delicto notorio , atque infamato , quod nec
Paterna , nec judiciali correctione fuerit emandatum , commutandum judicabit
forum Paternum Judiciario , ac inquirere volet specialiter tam in personam ,
quam in delictum .

§ II .

De Examine Testium .

11 . Si Processus instituitur per viam inquisitionis specialis , vel mixtae ,
formulas jam habet descriptas Paragr: precedente , ut & ea tradita Cap: Supe-
riori , quae sunt necessaria ad hujusmodi inquisitionum notitiam . Si vero proce-
datur per modum denuntiationis juridicae , haec forma adhiberi poterit . - „ In
„ Nomine Domini : Anno . Die , Mense : Ut officii sui partes postulant , pro-
„ videre de justitia volens , juridicas super dicto N. (exprimatur) informa-
„ tiones capiendas decrevit , propterea ad testium examen censuit deveniendum .
„ Quamobrem acciri jussit . Pm: NN. Testem super isto delicto a denuntia-
„ tore productum aetatis Annorum 30. Religionis vero 10. Cui obtulit de veri-
„ tate dicenda juramentum , prout & juravit : Et primo quidem interrogatus
„ est , An sciat causam suae vocationis ? An cognoscit Patrem NN. Cujus
„ famae sit Pater iste apud ipsum & alios ? An scit ipsum habere commer-
„ cium cum famina . NN. Quomodo id sciat &c. An viderit e. g. quo loco ,
„ & tempore viderit ? An alii essent praesentes , & qui ? An amore , odio ,
„ vel alia animi motus passione talia deposuerit ? Tum Religiosissimus Pr: Proa-
„ vincialis mandavit dicto Patri NN. ut proprio examini subscriberet , prout le-
„ gitis eidem prius dictis depositionibus propria manu subscripsit . Qua subscri-
„ ptione habita , eum dimisit , praecipiens ei , ne cui de his loqueretur . Actum
„ Die , Mense , Anno quibus supra . Pr. NN. Testis . Pr: NN. Provincialis .
„ Pr: NN. Actuarius .

12 . Quodsi procedatur per viam accusationis , simili modo formari poterit
formula mutando ly a denuntiatore , in ly ab accusatore .

13 . Testibus ab accusatore productis , eo quo dictum est modo examina-
tis , debet Judex eorum depositiones considerare , ut sciat , quid agendum sit .
Nam si eos aut singulares , aut discordes , aut varios , aut vacillantes , aut
alias nihil concludentes invenerit , accusatum vocare , aut reum constituere ,
vel interrogare non debet , sed accusatore vocato , illum poterit admonere , ut
vel ab accusatione desistat . vel alios testes producat . Quodsi desisterit , &
humiliter se gesserit , poterit mitius Provincialis cum illo agere , levem aliquam
ei poenam

Ei poenam irrogando, aut etiam impunitum, sed graviter admonitum dimittendo pro sua prudentia, quia tunc accusatus non est gravatus.

14. Quodsi accusator in sua persistens malitia testes proferret alios, qui tamen etiam nihil examinati concluderent, poena talionis, aut alia gravi extraordinaria plectendum eum statuet, cum illius suo jure id poscat malitia.

15. Quodsi testes contestes fuerint, id est tales, qui de eodem facto, loco, tempore, persona, aliisque circumstantis ad facti substantiam pertinentibus, & necessariis deponerent, aut eorum alter omni exceptione major, ita deposuerit, ut factum ipsum concluderet: aut ex testium dictis indicia aliqua gravia, ac ita sufficientia adfuerint, ut iis motus Judex judicaret reum de jure esse constituendum, illum citare, ac vocare debet formatisque ex testium depositionibus, Capitulis illum examinare, ac interrogare debet, modo qui sequitur.

§ III.

De citatione & examine Rei.

16. Captis informationibus per superius expressos modos procedendi, si contra aliquem sint indicia gravia, vel semiplenae probationes, ante omnia citandus est reus priusquam aliud contra ipsum intentetur.

17. Si absens fuerit, poterit citari per Epistolam a Provinciali per aliquem fidelem ei consignandam, ut ad Provinciale veniat tractaturum cum ipso de re quadam peculiari, tacita vel intimata causa speciali contenta in Processu. Si vero fuerit praesens in Monasterio, per quemlibet Monachum poterit vocari, ut veniat ad Provinciale.

18. Si reus citatus compareat, Judex ante interrogationem aperiat ipsi statum causae suae sub universalibus terminis nullo expresso non solum nomine, sed neque etiam dicto testium, nulloque detecto particularium certo indicio, sed tantum in genere dicat, ipsum apud se esse diffamatum, haberique contra eum semiplenas probationes, ut cogitet, quid respondere teneatur, cum talis status causae id requirat.

19. Si reus sponte, & humiliter sine ulla jussione Provincialis confiteatur delictum, non est ulterius procedendum ad alias probationes, sed statim ex sui oris confessione per sententiam definitivam condemnari potest, mitius tamen: Quae sententia in scriptis concipi & praelegi debet.

20. Si nihil ipse de delicto suo dicat, ad interrogationem procedendum est. Et quamquam ipsi juramentum de dicenda veritate circa interrogationes imponi possit, ordinarie tamen imponendum non est, propter vitandum periculum perjurii, nisi pertinaciter crimen negaret, & veritas aliter elici non posset.

21. Forma examinandi, & interrogandi reum hujusmodi esse potest: - „ In
 „ Nomine Domini Amen. R. P. NN. Hieromonachus sive Laicus ætatis suæ
 „ 40. Anno, Religionis vero Vicesimo, denuntiatus, vel accusatus, de
 „ furto e. gr: vocatus, ac personaliter constitutus coram Religiosissimo Patre
 „ NN. Provinciali, monitus, quod contra eum essent indicia sufficientia, &
 „ testes fere convincentes, ac delato eidem juramento de veritate ad interro-
 „ gationes dicenda, prout tacto pectore, vel (si sit Laicus) tacta S. Cruce
 „ juravit (si tamen juramentum necesse sit adhibere, ut superius dictum est)
 „ ad opportunas interrogationes, respondit, ut sequitur. 1. Interrogatus:
 „ An sciat, vel conjiciat suæ vocationis causam? 2. A quo tempore in Mo-
 „ nasterio hoc commoretur? 3. An audiverit in isto Monasterio furtum esse
 „ commissum? 4. An in Cella Patris NN. viderit talem rem? 5. An sciat
 „ quis eam abstulerit? 6. An ipse non surripuerit? &c. Quodsi crimen
 „ fateatur, ponatur in fine. - „ Quibus habitis, Religiosissimus Pater NN.
 „ Provincialis jussit eidem Patri, ut proprio examini subscriberet, prout le-
 „ gis prius sibi dictis ejus depositionibus subscripsit. P. NN. examinatus. P.
 „ NN. Provincialis. P. NN. Actuarius, - „ Qua subscriptione habita Reli-
 „ giosissimus Pater Provincialis mandavit, ut recta se ad suam conferret cellam,
 „ nec cum aliquo loqueretur, sub pœna monotopii.

22. Quodsi reus esset, de fuga suspectus, posset statim ad monotopium
 mitti. Quodsi factum neget, adnotetur in Actis: Provincialis autem serio eum
 moneat, ut veritatem fateatur. Quodsi negare pergeret, poterit Provincialis
 eum cogere sub censuris, ut veritatem fateatur, vel sub subtractione cibi, vel
 potus, aut triusque simul ad certum tempus, hoc est ad secundum examen,
 dando illi spatium sufficiens ad deliberandum de confessione facienda.

23. Antequam vero sententia condemnatoria ferri debeat, reus edocendus
 est de statu causæ suæ, de indiciis, de probationibus per depositiones testium
 (quorum tamen Nomina nunquam prodî debent) ut tempus habeat cogitandi,
 quomodo se defendat.

24. Si tamen reus aliunde in notitiam testium venisset, fas ipsi erit in
 progressu examinis detegere eorum occultos defectus veros ad reddendum in-
 validum eorum testimonium, dummodo id sit necessarium ad causæ justam
 defensionem, & evitandum malum, quod alias pateretur.

25. Debet dari reo etiam advocatus, ex Monachis tamen, si reus ipse
 postulaverit; Ipso vero non poscente, & criminalium judiciorum imperito,
 debet ipsi proponi aliquis idoneus ad ipsum defendendum, quia id jure naturali
 cavetur, ut si reus se solo non possit, defendat se omni meliori modo.

26. Hæc

26. Hæc autem reorum defensio ita a Viris doctis esse necessaria perhibetur, ut nec supremus Ordinis moderator eam denegare possit, nec ipse reus, quando agitur de graviori, & gravissima corporis poena, aut infamia, possit eidem renuntiare, nisi forte, termino ad defendendum se a Judice statuto, reus sponte sua illi renuntiaret.

27. Cum autem vel Judices imponant reis, ut se Canonice purgent, vel rei ipsi juridice postulant, ut se Canonice purgare possint, agendum paucis censemus, etiam de purgatione Canonica.

§ IV.

De purgatione Canonica.

28. Cum purgatio Canonica indicitur ab ipsomet Judice, hoc fieri debet modo. Primum scilicet constare debet reum inquisitum laborare criminis infamia, vel accusatum ita defectu plenæ probationis remanere suspectum de crimine, ut immunis aliter ab eo nequeat judicari, nisi adhibita Canonica purgatione. Tandem dies ipsi præstituentus est in scriptis a Judice, quo coram judice comparandum sit ipsi cum quinque, vel sex compurgatoribus a se nominandis, qui sint probatæ vitæ, & morum inculpatorum, qui jurare possint, se credere dictum infamatum verum jurasse, vel crimen illud non admisisse. Tum debet Judex, reo purgatione acceptata comparente cum suis compurgatoribus coram se, suoque Notario, vel aliis testibus ad id assumptis, instruere compurgatores de causa, & crimine, de quo fuit reus diffamatus, hoc est, debet reddere ipsis perspectam originem, & fundamenta, ex quibus talis infamia contra ipsum exorta est, & cur ipsi purgatio Canonica indicta sit, quæ in eo consistit, ut ipse purgandus juret se tale crimen, de quo laborat infamia, non commisisse, & compurgatores etiam juramento adfirment, se credere, eum verum jurasse, vel crimen non perpetrasse.

29. Compurgatoribus paratis ad id præstandum, Judex præsentibus ad hoc assumptis testibus, & ipsis compurgatoribus exigit a purgando juramentum de dicenda veritate ad interrogationes: Quo præstito, interrogat: An tale furtum v. g. cujus fuit insimulatus, perpetravit? Respondet, non: Deinde interrogat: An non mandavit, aut consuluit, ut committeretur? Purgandus respondet, non: Judex; An non faverit saltem furi, aut suo nomine factum, num ratum non habuerit? Purgandus, non: Judex: juret ergo super his: Purgandus: „ Ego NN. Juro per Deum, & per Quatuor Sancta Evangelia, me tale furtum non commisisse, nec mandasse, nec consuluisse, nec favisse, nec meo nomine factum, ratum habuisse. „ Si autem crimen fuerit Personale, ut est, blasphemia, lapsus carnis &c, sufficit dicere: „

„ Juro

„ Juro me tale crimen non commisisse . „ -

30. Quare sponsione accepta , Judex purgandum dimittit , ac post ejus discessum interrogat compurgatores , an bene omnia intellexerint , quæ purgandus juravit : Qui respondent : optimè intelleximus . Tum Judex omnes compurgatores dimittit , excepto uno , cui & juramentum defert de dicenda veritate super interrogandis , quo præstito : Interrogat . 1. An istum purgandum bene noscat , & quomodo , seu unde ? Respondet optime novi , quia diu cum ipso habitavi , & observavi semper in pretio , & amore ipsi fuisse vitæ probitatem . 2. Interrogat : An amore inordinato , vel aliqua passione , aut promissione moveatur ad illum purgandum ? Respondet : nihil me movet , nisi amor veritatis , & charitas ad tuendam innocentiam infamati . 3. Interrogat : An credat illum verum jurasse ? Respondet : Credo : Quia ipsum semper habui in numero honestorum Virorum . Demittit tandem Judex ipsum , & vocat alium compurgatorem , quem pariter examinat , ut & reliquos alios .

31. Si purgatio Canonica fiat ad instantiam infamati , eodem fere modo peragitur , nisi quod compurgatorum minor esse possit numerus , imo quod sufficiant solum duo . Semper tamen purgatio debet esse publica , si publica fuit infamia delicti . Ità autem purgatus liber per sententiam Judicis debet declarari ab illa infamia , & infamatores puniri .

32. Forma sententiæ absolutoriæ pro Canonice purgato potest esse talis : „ In Nomine Domini Amen . Nos NN. Provincialis &c. ut supra : Visis , ac diligenter discussis omnibus , & singulis in causa coram Nobis actitata contra Patrem NN. signanter quod &c. (ponatur series delicti) cum nihil contra dictum Patrem NN. quod ejusmodi crimen sufficienter , multo minus efficaciter probaret , allatum esset , nisi gravis de ipso infamia , Canonicam ei purgationem indiximus ; Qua cum rite secundum sanctiones Canonicas coram nobis purgatus esset , Deum habentes præ oculis , cui soli internorum patent arcana , prævia hac purgatione Canonica Rei , eundem innocentem declaramus , ac præfenti sententia ab omni culpa , & pœna absolvimus , absolutumque pronuntiamus , nec de jure ultra punibilem censemus , & pro absoluto , ac penitus libero omni loco , & tempore haberi volumus , ac mandamus , & causæ huic perpetuum silentium imponimus &c. Lata , lecta , & publicata fuit ista sententia in Monasterio Nostro N. Anno , Die , Mense , N. Patre N. & Patre N. Te. sibus ad hoc vocatis , & rogatis . Ita pronuntiavi Ego Pr: NN. Provincialis : Pr. NN. Secretarius .

§ v. De Sententia a Judice ferenda .

33. Sententia judicialis duplex est, alia interlocutoria, alia definitiva: Prior est, quæ profertur non super de causa principali, sed super aliquo incidenti, puta de repellendo accusatore, vel teste aliquo inhabili: Definitiva autem est, per quam definitur principalis quæstio & causa. Hæc etiam est duplex Condemnatoria, & absolutoria. Condemnatoria vocatur, qua reus legitime convictus ad justam pœnam condemnatur ob delictum ab ipso admissum. Absolutoria vero, qua reus accusatus, denunciatus, aut inquisitus in judicio declaratur innocens, sive immunis a delicto.

34. Ad ferendam sententiam Condemnatoriam in criminalibus non sufficiunt quævis indicia, etiam violenta, & indubitata, sed requiritur, ut reus vel sit convictus, per testes, testes omni exceptione majores, vel ipse suum crimen sit libere confessus in judicio.

35. Imo licet sit convictus, vel confessus, non debet Judex statim ferre in reum sententiam, sed primum eum debet vocare, ut, si quid pro sui defensione habeat, possit adducere. Debet autem benigne audiri, dum aliquid vel in sui defensionem, vel ad sui excusationem adducit. Quodsi nihil adduceret, procedatur ad sententiam.

36. In ferenda sententia Condemnatoria attendendum est ad pœnas Legibus, & Constitutionibus Congregationis præscriptas. His vero deficientibus, procedendum, ut superius dictum est Cap: 2. Num: 10.

37. Potest Judex Regularis pœnas Constitutionibus æstimatas justa de causa moderari, præsertim si reus accusatus statim sponte confessus fuit crimen, & humiliter se subjecit correctioni: Item, si ex diminutione pœnæ certior speretur delinquentis emendatio. Denique minuendi pœnam causa justa est quævis circumstantia, ex qua delictum reddatur levius.

38. Ad audiendam sententiam citandus est semper reus, prælegi autem ipsa potest vel ab ipso Judice de jure communi, vel per Notarium de consuetudine. Non refert autem, an sententia a Judice Regulari feratur de die, vel de nocte, An die juridico, seu non feriato, an vero feriato: Item an sententia constet certis formulis y. g. in principio: In Nomine Domini: & in fine: : Lecta publicata. - Nam hæc omnia sunt de apicibus juris, adeoque non stringunt Judices regulares. Debet autem Judex, & Conjudices Consultores, uti & judiciorum Notarius subscribere sententiam, non quidem ad ejus substantiam, quia etiam sine tali subscriptione valeret, sed ad faciliorem probationem, cujus causa etiam, sigillum Judicis solet apponi.

39. Formula sententiæ Condemnatoriæ poterit esse hujusmodi. „ Nos NN. „ Provinciæ N. Provincialis una cum suo Consultorio Judex Ordinarius. Vi-
P P P „ si

sis a Nobis , ac diligenter discussis omnibus & singulis in Causa, vel Causis ,
 „ coram Nobis actitatis contra NN. signanter de & super NN. (ponatur
 „ crimen , super quo factus fuit Processus) de quo præfatus NN. fuit accu-
 „ satus , vel denuntiatus , vel inquisitus , & mature consideratis testium de-
 „ positionibus contra prædictum NN. super memorato crimine , ipsoque ci-
 „ tato , interrogato , & sufficienter audito in omnibus suis defensionibus ,
 „ solum Deum præ oculis habentes per hanc nostram definitivam sententiam ,
 „ quam in scriptis ferimus Christi Nomine invocato , sententiamus , declara-
 „ mus , pronuntiamus , & definimus prædictum NN. fuisse plene per testes in-
 „ tegros , atque incorruptos de crimine N. convictum : Ac proinde , ne deli-
 „ ctum maneat impunitum , ipsum juxta Constitutiones Congregationis Nostræ ad
 „ poenam N. condemnandum esse judicavimus , prout de facto condemnamus .
 „ Atque sic dicimus , & sententiamus non solum hoc , sed alio meliori modo ,
 „ via , & forma , quibus de jure possumus . & valemus . Datt. N. Anno ,
 „ Mense , Die . Nos qui supra NN. Provincialis . Tandem Consultores
 Conjudices subscribant similiter . „ Lecta & publicata per me infra scriptum
 „ Provinciæ N. Secretarium , in Monasterio N. Anno , Mense , Die ut supra Pr.
 „ NN. Secretarius , & Actuarius . „

40 . Si reus delictum sponte sua confessus est , ponatur ut supra . . „ Di-
 „ cimus , pronuntiamus Pm. NN. commisisse crimen N. prout ipse ore pro-
 „ prio , & sponte sua confessus est . „ Si vero circumstantia mereatur
 diminutionem , scribatur : „ Quia vero sponte confessus est , & remisit se
 „ pietati Patris Provincialis , & Conjudicum , & suis defensionibus renunti-
 „ avit , ideo remittendum de rigore poenæ in illum judicavimus , prout de
 „ facto judicamus . Ac proinde condemnamus illum solum in poenam N. re-
 „ servantes Nobis Provinciali jus , & arbitrium talis poenæ diuturnitatem mo-
 „ derandi , prout judicaverimus pro tempore salubriter expedire . Sic dicimus
 „ & sententiamus , ut supra .

41 . Si sententia Condemnatoria sit condenda in casu notorii : „ In Jo-
 „ mine Domini Amen : &c. - Dicimus pronuntiamus , & declaramus notorium
 „ esse , quod NN. sit reperiendus de jure puniendus , & condemnandus , pro-
 „ pterea , quod notorie perpetravit &c. Idcirco condemnamus eum ad poenam
 N. &c. Si vero in casu reperi in flagranti , data rei confessione , sive non :
 „ Dicimus , pronuntiamus , & declaramus NN. reum reperiendum fuisse in fla-
 „ granti delicto (describatur cum suis circumstantiis) proinde esse puniendum
 „ ad præscriptum Epitimiorum , & statutorum Nostrorum &c. „ Quapropter
 condemnamus ipsum ad poenam N. &c.

42. Harum & aliarum sententiarum formas dabunt scriptores Regulares praxium huic foro usitatarum. Quæ tamen possunt, quibuscunque verbis fieri, dummodo substantialia, de quibus egimus, in iis exprimantur, puta in sententiis condemnatoriis. - Delictum, Condemnatio, & Poena: - In absolutoriis - Delictum, & absolutio. Causa autem, seu motivum absolvendi, aut condemnandi utiliter quidem exprimitur, non tamen necessario, cum tacite insit, nec ullo jure præcipiatur exprimi, præsertim in judicio summario.

§ IV. De Appellatione.

43. Non possunt nostri a sententia definitiva Superiorum appellare, si hæc contineat pœnam in numero Epitimiorum positam, ac per Constitutiones nostras æstimatam. Nam appellatio adinventæ est ad tollendum illatum gravamen, quod non infertur Monacho, dum corrigitur, & punitur secundum Regulam, & Constitutionem, Quia ex vi Voti Obedientiæ, & Professionis ad ea se sponte obligavit.

44. Possunt tamen appellare, cum per definitivam pœna infligitur gravissima, hoc est, dum vel gravior imponitur, quam per Constitutiones taxata sit; vel tali subeunda decernitur modo, qui novam reo irrogat infamiam; vel denique dum infligitur non diminuta, si sunt in reo quædam circumstantiæ quæ delictum insigniter imminuunt.

45. Possunt etiam appellare a sententia Interloquutoria, dum per hanc pœna irrogatur irreparabilis, hoc est, quæ per sententiam Definitivam, ut vult Trident: reparari nequit: Ut si per talem sententiam vel testis adductus a reo in sui defensionem sine causa repelleretur, vel advocatus a Judice petitus denegaretur, vel reus carceri mancipari, aut torqueri juberetur &c.

46. Non possunt tamen appellare ab Epitimiis medicinalibus, & correctivis, cujusmodi sunt, quæ pro levibus, mediis, & gravibus culpis sunt præscripta, nisi Superior in iis assignandis excederet modum: Ut si pro pœna unius jejunii, infligeret pœnam duorum, vel trium jejuniorum: Sed & in hoc casu nonnisi iis adimpletis appellandum erit, ut volunt Decreti: Sæ. Congr:

47. Licet, de jure communi, reus intra decem dies a die latæ sententiæ appellare debeat, quia tamen per Clement: 2dam. D. V. S. Appellationes dilatoriæ non sunt observandæ in judicio summario, poterit Index spatium istud restringere ad duos, vel tres dies: Hi enim sufficiunt Viro Religioso ad deliberandum, num appellare velit, nisi causa gravissima aliud exigeret.

48. Appellaturus appellationis suæ causam adferre debet, si ab interloquutoria, vel a correctione in devolutivo appellatur, non vero si a definitiva;

Quia

Quia Judex pronuntiata definitiva, functus est officio suo, & nihil jam reli-
quum sibi habet, nisi exequendam curare sententiam, puta quoties appellatio
talis non est, ut executionem suspendat sententiæ.

49. Appellatio ut valeat, gradatim facienda est, ita, ut semper ad
immediatum Superiorem Judicis, a quo, appellatur, puta a Superiore ad Pro-
vincialem, a Provinciali ad Proto-Archimandritam, a Proto-Archimandrita,
ad Metropolitanum, salva tamen semper Apostolicæ Nuntiataræ, & Ejusdem
Sedis auctoritate.

50. Appellatione facta debet reus, vel eodem contextu, quo appellat, vel
alio die, modo id fiat intra Triginta dies a die, quo habuit potestatem appel-
landi, petere a Judice, a quo, Litteras dimissorias accedendi Judicem, ad
quem; Nam alias haberetur pro non appellante, & factæ appellationi renun-
tiasse præsumetur.

51. Porro Litteræ dimissoriæ, sive apostoli, ut in jure vocantur, alii
sunt refutatorii - quibus Judex a quo significat se appellationi non detulisse:
alii reverentiales - in quibus Judex ob solam reverentiam Superioris deferat
appellationi, alias deferre non deberet: Alii simpliciter - Dimissorii. - quibus
Judex deferat simpliciter appellationi, & appellantem ad Judicem Superiorem
dimittit.

52. Judex, a quo, & si reum perperam appellare secum in animo re-
putaret (nisi appellatio notorie esset frivola) si reus tamen in appellatione,
& petitione apostolorum persistat, eosque etiam, atque etiam instanter, in-
stantius, instantissime petat, debet appellationem admittere, & apostolos sal-
tem refutatorios dare.

53. Formulas appellationum, ut & apostolorum videsis in praxibus, nos
eas missas facimus, ut ordini judiciario finem imponamus, quo utinam nun-
quam nostra opus habeat Congregatio.

CAPUT QUARTUM.

De Epitimiis, sive de Poenis infligendis in Ordine Nostro.

§ I. De culpis, & Epitimiis Levibus.

I. Leves culpæ sunt quotidianæ noxæ, quæ passim ex negligentia, passim
ex levitate, & inconsiderantia admittuntur: ut intempestiva colloquia serere:
ad Chorum, Refectionem, scholam, aliaque communia officia dato signo tar-
dius accedere: In Ecclesia, Refectorio, & aliis locis publicis vagis oculis,
aut motu irreligioso delinquere; Vestimentorum rationem non habere: Cellam
alternis

alternis saltem diebus verri non curare, in eadem confuse, incomposite, & sine ordine reculas collocare: aliorum Cellas sine petita, ac obtenta benedictione ingredi, & alia hujusmodi.

2. Pro supra dictis culpis, & similibus, juxta qualitatem culpæ Epitimiæ imponantur, servato, quam maxime fieri poterit, præscripto Regulæ Fus: 15. Possunt imponi quoque metaneæ communes, ita tamen, ut non excedant numerum 50. Precationes aliquæ in medio Refectorii, ut - Miserere mei Deus: - Parva mensa, & similia.

3. Quodsi quis in hujusmodi culpas sæpius relaberetur, nec se emendare curaret, poterunt pœnæ præscriptæ augeri, aut illæ, quæ ad mediarum classis pertinent, adhiberi.

§ II.

De Culpis & Epitimiis mediis.

4. Culpæ mediæ censentur: ab oratione mentali, aut aliqua notabili chori parte abesse: Egredi ante finem communis functionis sine Superioris licentia, & levi ex causa: Confessionem, aut Communionem designatis ad id diebus omittere: Ad præscriptum Tabulæ sacrificandi non statim dato signo, ad Ecclesiam se conferre. Rem Communem Monasterii, vel Ecclesiæ negligenter tractare, frangere, aut lacerare: In libris ad usum ex Bibliotheca acceptis paginas complicare, notas suas scribere: Altari præsertim majori debitam reverentiam non exhibere: contra victum communem leviter intra Monachos obmurmurare: Munuscula in esculentis, poculentis, aliisque minoris momenti rebus, inscio Superiore, admittere: habita egrediendi facultate; ultra tempus constitutum moras trahere, ad Monasterium redeundo Superiori, aut ipso impedito, Vicario non se sistere: Res aliquas ex communibus officinis, sine scitu Superioris, utendas accipere: Per easdem officinas divagari: Famulos, ex officio ad se non pertinentes, reprehendere, aut increpare: In Xysto sive pèrgula Monasterii clamores facere, aut cachinnari, pensum injuncti operis, sive cujuspiam manualis laboris, non persolvere, aut negligenter illud reddere: Sodales Monachos leviter convitiari, aut per risum, sive jocum leviolem, ludificari: Noctis silentium per colloquia violare, aut eodem tempore cellas aliorum sine urgenti causa ingredi: Prævertere tempus refectiois sine licentia, & necessitate, aut privatim, extra mensam communem comedere cibum, aut potum ab externis procurare &c. &c.

5. His & similibus culpis curandum est, ut Superioris arbitrio singulis peculiaribus remedia applicentur. e. g. ob somnum a meditatione & matutino absuit? prostratus humi in Refectorio sub centone cubet aliquamdiu - Fratrem convitio, vel joco imprudenter læsit? Eum placare osculo pedum studeat. Præter tempus

cibos

cibos sumpsit ? Postridie suo tempore jejuset . Procurare extra Monasterium cibum aut potum deprehensus est ? Obsonio certo per hebdomadam in mensa communi careat , & tamdiu etiam potu ejusdem speciei abstineat . Manuscula privatim admittit ? Ea communi usui addicat . Vagari observatus est ? Conclusus in circulo stet per tempus refectionis . Rem communem fregit ? Nixus genibus rei fractæ frustra elata manu spectanda exhibeat omnibus . Cachinnos edebat , vociferabatur , futiliter garriebat ? Cum pessulo ori obdito in Refectorio genuflectat aliquamdiu . Accepta facultate , non quo debuit , sed quo libuit , ivit ? Egrediendi e Monasterio per Mensem unum careat benedictione . Egressus , ad tempus constitutum non rediit , nec moræ suæ justam causam adtulit ? tot horis vel diebus , quot ultra tempus constitutum extra Monasterium moratus est , in Monotopio se contineat sine anachoresi tamen & obseratione , vel exercitiis vacet spiritualibus . Et sic alia commetienda erunt culpis Epitimia .

6 . Potest etiam pro his , & similibus imponi publica sui in Refectorio accusatio , & veniæ ab omnibus petitio . Item fieri potest aliqua prudens publica in Refectorio ad confusionem , & erubescientiam injiciendam culpæ reprehensio , præmissa captiosa ex iis , qui dormitant in spiritualibus requisitione , quem fructum ex meditatione e. g. capissent , aut Communionem , si eam omiserint : Pariter injungi potest publica in Refectorio operis manualis ab aliquo inobedienter neglecti concinnatio , vel ejusdem dormitanter concinnati nova de integro confectio . Possunt item juberi delinquentes , humi in Refectorio prostrati preces aliquas recitare ; In parva mensa manducare ; ultimum locum tenere : ad mensam præter ordinem ministrare , aut legere , & similia .

7 . Quod quis etiam atque etiam in easdem culpas recidere non vereretur , easdem etiam , atque etiam quadam proportionem adauctas pœnas luat , quibus adungi poterit pœna disciplinæ in Refectorio ad arbitrium Superioris , vel certus numerus metanearum ordinariorum initio cujusvis functionis communis a delincente persolvendus .

§ III .

De Culpis , & Epitimiis Gravibus .

8 . Gravis culpa est , quodlibet ex se lethale peccatum : ut rei Divinæ die festo non interesse : notabiliter sine causa , & cum scandalo missam omittere celebrare : jejunium , vel abstinentiam ex Ritu præceptam non servare : obscœna verba proferre cum scandalo : Divinæ scripturæ verbis abuti inter nugas : scandalose cum aliquo , & maxime cum Sæcularibus ad deducus Religionis contendere , & rixari : alicui ex Sæcularibus , vel nostris opprobrium , vel nomenclaturam , quæ in deridiculum cedat , dicere , aut scribere aliquid sine vera necessitate

fitate, juramento affirmare, aut negare: Alicui præteritam culpam, pro qua jam satisfecerit, exprobare: Gravi famam alicujus detrimento inter Fratres afficere, aut melevolos de eo sermones habere: Se de suis Natalibus insolenter jactare, ac ob id alios superbe despicere, aculeis vellicare, in contemptionem adducere: Monasterio in quantitate, quæ ad mortale sufficiens est, damnum malitiose causare, vel cum prævidetur, Superiorem, aut alium Officialem, ad quem pertinet, de eo non præmonere: Observantiam regularem frequenter, & quasi ex usu cum scandalo aliorum negligere: monentibus se fraterne, aut Paterne proterve obistere, aut contumelias, probra, & convitia in eos effundere: Clam ad januam, vel fenestram, & in fraudem sublegere sermonem aliorum, præsertim vero Superioris. Litteras a quocunque, cuicunque scriptas malitiose intercipere, & legere: Immoderato potu mentem etiam absque scandalo obruere: Æs alienum ad scutum unum, & amplius contrahere: Arma, aut tela aliqua, præsertim baculis recondita sine licentia Superioris in Cella asservare: Inter sacrificandum a præscripto Rubricarum Ritus nostri discedere, aut aliquid præter illas de suo addere vel omittere &c. &c.

9. Pro hujusmodi & similibus culpis fiat acris, sapiens tamen, publica delicti reprehensio cum irrogatione pœnæ alicujus majoris subeundæ: puta: Per subtractionem cibi usque ad panem, & aquam: Per flagellationem publicam, vel privatam sua manu: Per segregationem a Fratribus ad aliquot horas, sive dies: Per ciborum in terra manducationem: Per suspensionem ad aliquod tempus a Divinis, vel a ferendo in Communitate suffragio: Per metaneas cruciformes: Per exercitationes spirituales, triduanas, vel octiduanas: Per impositionem officiorum abjectiorum: Per condemnationem ad induendam vestem viliores, aut de osculandos pedes totius Communitatis: Per injunctionem petitionis veniæ delicti a læso cum genuflexionē, & publica eidem violatæ famæ restitutione: Præterea æs alienum contrahentibus detrahatur de vestiario usque ad plenam debiti satisfactionem: Arma asservantibus, eadem auferantur &c.

10. Quodsi quis etiam, atque etiam in easdem culpas relaberetur, easdem etiam atque etiam cum prudenti auctario pœnas luat.

11. Etiam ad gravem culpam reducitur, si quis transeundo per locum, in quo nostri Ordinis exstat Monasterium, extra illud noctaverit, aut diu ibidem nulla de se data Superiori hujus loci notitia moratus fuerit, atque Superiori sui loci denunciandus erit, ut ab eo jubeatur segregatus a reliquis triduum impendere spiritualibus exercitiis.

§ IV.

De Culpis & Epitimiis Gravioribus.

12. Gravior culpa est, si quis enorme probrum, convitium, aut contumeliam alicui dixerit: Si Fratris bonum nomen apud externos sive Sæculares, sive Regulares obsecraverit, aut eum infamem reddiderit: Si falsum testimonium in judicio dixerit. Si quem Monachum graviter manibus, baculo, vel alio quopiam instrumento citra ferrum percusserit: Si quis Præcepto soli sibi, vel omnibus a Superiore imposito contumaciter contraiverit: Si quis furtum grave ex bonis Monasterii, vel aliis cum scandalo, aut iterato commiserit: Si quis contra sobrietatem publice pessimo exemplo peccaverit: Si quis, quæ secreta Religionis, aut Monasterii esse oportebat, extraneis sive Sæcularibus, sive Regularibus prodiderit, atque ea ratione detrimentum grave attulerit, vel dedecus aliquod Religionis, aut privatis inusserit: Si quis aliquod ex Votis solemnibus etiam sine scandalo violaverit. Superiorum litteras ad inferiores, & vicissim, inferiorum ad Superiores scriptas interceperit, legerit, aut malitiose impederit, seu tardaverit, atque ita etiam cum Litteris Superioris loci, cui subditur, se gesserit: Si quis cum Superiore irreverenter contenderit, proterve ei contradixerit, verbis, aut signis quibuscunque ignominiosis ipsum despexerit, aut quamcunque impiam contra ipsum seditionem, sive motum moliri ausus fuerit: Si quis famosum libellum scripserit in aliquem, & graviter Nomini ejus offecerit: Vel denique, quodcunque notorium peccatum mortale commiserit.

13. Hujusmodi autem fontes, prima die in publico refectorio post flagellationem ope alienæ manus ministratam pane, & aqua affligantur. Deinde statim in Monotopium ablegentur, ubi per Mensem, vel per Menses pro qualitate delicti maneant, & sextis quibuscunque feriis panem sumant tantum, & aquam. Et si Sacerdotes fuerint, suspendantur pro eo tempore a Divinis; Si autem non Sacerdotes, a Sacra Sinaxi arceantur. Fratrum denique Communioni restituti, ultimum ubique locum teneant per Annum, & tam activi, quam passivi suffragii jure careant. Præterea falsi testes, ac de falso crimine accusantes etiam poenam talionis subeant.

§ V.

De Culpis, & Epitimiis Gravissimis.

14. Gravissima culpa est quodvis crimen, quod per leges publicas poenam mortis, aut triremium meretur. Præterea etiam ejusmodi culpa censetur, sigillum confessionis Sacramentalis violare: blasphemare: ferro aggredi aliquem, & vulnerare aut occidere: subscriptiones, Sigilla, Litteras, aut testimonia Episcoporum, Proto-Archimandritæ, sive Provincialium confingere: Post lapsum gravem, & factam poenitentiam, iterum labi: De culpa graviore convictum poenam a Superiore impositam subire proterve recusare: Superiorem suum manibus,

aut

aut baculo percutere : Peccatum contra naturam admittere : Mulieres ad malum finem in Monasterium intromittere .

15 . Hujusmodi delicta pœna monotopii ultra Annum , aut etiam perpetua , juxta meritum delicti vindicetur . Quo tempore ter singulis hebdomadis in pane & aqua quisque jejunabit , & disciplina semel per Psalmum Miserere , qualibet sexta feria ministerio manus alienæ , cædetur . Præterea hujusmodi delinquentes carebunt in perpetuum voce activa & passiva , & inhabiles ad omnia officia habebuntur .

16 . Postremo Superiores nostros , cujuscumque gradus , & auctoritatis sint , perpetuo monitos esse volumus , ut in corrigendis peccatis , cum Officialibus , & Ex-Officialibus tum Ordinis , tum Provinciarum , cum Superioribus & Ex-Superioribus , Emeritis , & Benemeritis , tum denique cum Gravioribus , Discretioribus , & Senioribus Patribus aliter procedant , & aliter cum reliquis ; Quandoquidem pœnæ , quæ pro reliquis medicinales sunt , pro Discretioribus graviores æstimari , iisque infamiam irrogare possunt : Unde si medicinaliter proceditur & cum Gravioribus agitur , a publice inferendis poenitentiis abstinere debent : nisi id ratio scandali , aut delicti gravitas postulet .

§ VI.

De Epitimio Monotopii .

17 . Monotopium & locus ille , in quo Monachum a Fratribus segregatum vult seorsum agere S. Pater Noster .

18 . Monotopium nulla ratione sit locus subterraneus , squalidus , sordidus , tenebricosus , ac talis , qui merum carcerem referat , sanitatique officiat ; sed sit Cella Monastica , decens , lucida , ac commodis omnibus ad orandum , sedendum , & legendum , & scribendum instructa .

19 . Monotopio , ob duplicem finem Monachus adduci potest : scilicet : vel ad custodiam , vel ad pœnam ; ad custodiam tunc adducitur , cum in eo obseratur ita , ut exire non possit . Quod fieri non debet , nisi vel cum processu contra reum inchoato , periculum est fugæ , vel cum prudens suadet necessitas , ut Superior reum in flagrante repertum crimine , interim habeat in custodia , donec Provincialis certior de eo factus fuerit .

20 . Periculi fugæ prudens suspicio ex duobus capi potest capitibus : 1mo . Ex conditione Personæ , ut si reus sit juvenis , levis , indevotus , dissolutus &c. Maxime autem , si extra judicialiter dixerit , se velle fugere , aut visus sit reculas suas componere , quasi iter meditans , & similia , quæ sunt indicia fugæ quæsita , vel etiam , si jam alias in fugam se dederit . 2do . Ex qualitate delicti , cum scilicet crimen grave est , & enorme , ob quod quis segregatus a Fratribus , merito ad Legum nostrarum præscriptum , diu solitarius in Monotopio degere deberet : Tunc enim

R R R

dubitari

dubitari nequit. quin recta ratio suspicionem fugæ faciat.

21. Quare Superiores, ne suorum subditorum famam proterant, neve Deum offendant, caute omnia circumspiciant, aliterque judicent de sene, aliter de juvene: aliter de Patre gravi, qui nihil, nisi, quod honestum sit, expetit: Aliter de levi, qui parum abhorret sinistram de se famam: Aliter, cum delictum est minus, aliter cum gravius, & gravissimum.

22. Monotopium ad pœnam tunc adhibetur, cum quis per sententiam a Judice Legitimo latam a Fratribus segregari jubetur. Hinc in Monotopium nemo mitti potest, nisi probato delicto gravi, aut gravissimo; Cum segregatio in Basiliano Instituto specialis pœna sit, quæ non substat potestati Paternæ, quæ privata est, sed publicæ jurisdictionali, quam Prælatus exercet in suos subditos.

23. Istud tamen intelligendum est de segregatione Monotopica cum Anachorese, & obferatione, cum scilicet Physica adimitur potestas ex Monotopio exundi, & commercium habendi cum Fratribus: Nam cum non aufertur talis libertas, sed tantum restringitur moralis potestas, ne licite exire, & com socialibus sociare se possit, potest injungi talis segregatio etiam ex potestate privata, sive Paterna a Superiore loci, cum id culpa aliqua exigit media, aut gravis:

24. Juste segregatus tenetur in conscientia Monotopium incolere, nec fugere, cum justo Superioris Præcepto obedire teneatur. Præfectus autem, sive custos Monotopii peccat graviter, cum vel segregatum dimittit, vel defert ei alios cibos, aut potum iis diebus, quibus jejunare tenetur v. g. in pane, & aqua: Quia violat Præceptum in re gravi.

25. Verum quia solitarium vivere, carereque Communitatis fraternæ solatio, gravis pœna est, hinc dent operam Superiores, ut sic segregatos humaniter, & filiorum in morem tractent, ne afflictis afflictionem addere videantur.

26. Unde, nisi ob certas causas Visitatio prohibenda sit, ut inchoato Processu ad subordinationem testium devitandam, potest Superior aliquos Monachos designare, qui segregatos statis visitent temporibus, eosque in Domino consolentur, ac ad tolerantiam S. Pœnitentiæ eos inducant.

27. Caveant autem Superiores, ne segregatis cum Anachorese Monachis Sacramentum Pœnitentiæ postulantibus unquam denegent; sciant enim se secus agendo peccare graviter, cum nimis crudele sit, hoc subdito suo afflicto solatium, & antidotum ad meritorie patiendum, denegare. Confessarius vero ad id munus designatus, det operam, ut summa charitate eorum confessiones excipiat, amaritudinem animæ quantum in Domino poterit, leniat, & ad solidam vitæ emendationem disponat.

28. Eucharistiæ quoque Sacramentum, quamvis segregatis per leges nostras
denegetur

denegetur, Festo tamen Paschatis iis petentibus non debet denegari, non solum ratione Præcepti Ecclesiastici tunc obligantis, sed etiam ratione Festi omnium in orbe Christiano celeberrimi.

§ VII.

De Epitimio Ejectionis ex Religione.

29. Nullus Monachus Professus ejici potest, nisi ob solam causam incorrigibilitatis, quæ juxta jus Canonicum habetur tunc, cum quis ter convictus, ac judicialiter de tribus criminibus gravibus admonitus, & correctus, ad bonam frugem non se recipit.

30. Crimina gravia, & atrocia sunt illa, ob quæ ordo conturbatur, quæque gravem populo pariunt offensionem, sive scandalum, ut est furtum notabile, homicidium, scandalosus lapsus carnis, contumax inobedientia, apostasia, & alia id genus.

31. Parum autem refert, an tria illa crimina sint ejusdem aut diversæ speciei: - *Arg: C. 35. de sentt: Excond: - Ibi - ad similia, vel pejora.* Cum non minus ordo turbatur, nec minus scandalum præbetur, dum quis plura diversæ speciei committit delicta, quam dum ejusdem. Imo nequior merito censetur ille, qui pluribus magnis sceleribus se adstringit, quam qui in idem peccatum recidere solet.

32. Porro post tria peccata punita, nullum aliud requiritur delictum novum ad hoc, ut quis in Monotopium mitti possit ad experimentum incorrigibilitatis capiendum; Cum sic quatuor nimirum committi deberet peccata, quod Leges non requirunt.

33. Non potest tamen tertio commisso crimine statim procedi ad probationem incorrigibilitatis, sed præmitti prius debet etiam hujus tertii peccati punitio, cum ex juris communis dispositione, ad hoc, ut Religiosus ejici possit, constare debeat ipsum ter deliquisse, & ter correctum, ac monitum fuisse. Hinc non nisi persoluta pro tertio crimine pœnitentia, processus de incorrigibilitate inchoandus est.

34. Imo tria delicta, propter quæ punitus est, ac incorrigibilis censendus venit, debent quandam inter se moralem continuationem habere. Hinc, qui cum juvenis esset, apostatavit, peracta vero pro hoc crimine pœnitentia, per triennium, aut sexennium probe vixit, tandem rursus grave aliquod scelus admisit, & denuo punitus, rursus per triennium, laudabiliter se gessit, si tertio postea in peccatum labitur, & tertio pœnitentiam admittit, ac humiliter adimplet, non potest propter tria ista delicta in Monotopium ad probandam incorrigibilitatem mitti, quia singulas culpas probis moribus correxit, ita ut non ex obfirmatione in
malis

malo , sed ex fragilitate , (propter quam nemo incorrigibilis potest judicari) & sine morali continuatione , cecidisse dicendus sit ; Nam licet illius voluntas mala fuerit , cum delinqueret , interrupta tamen fuit per actus poenitentiae , & emendationis , cui locum dedit .

35 . Quare ne interdum errent Superiores , temporis spatium , intra quod delicta illa committuntur , & alia adjuncta observent . Et quamvis non possit determinari tempus pro morali continuatione delictorum , sed id ipsorum relinquatur arbitrio , spectatis circumstantiis , puta moribus vitae , & conversationis delinquentis : Tamen qui post delictum commissum per triennium probe vivit , censetur violatam vindicasse famam , & correctus esse ita , ut ipsius delicta dici nequeant moraliter continuata ad effectum probandae incorrigibilitatis .

36 . Aliud est , si quis postquam scelus admisit , & punitus fuit , irreligiose viveret , chorum negligeret , crapulae deditus esset , murmuraret , otio diffunderet , inobediens foret , & post paucos menses novum delictum committeret , ac post punitionem eandem vitae rationem teneret , exinde autem modico rursus interposito tempore , in tertium scelus laberetur : Tunc enim delicta illa dici possunt conjuncta inter se , & continuata in continuatione pravae ipsius voluntatis , quae se dat cognoscendam per malos delinquentis mores , & vitae irreligiosae genus .

37 . Porro processum , sive judicium de incorrigibilitate instituere pertinet ad Provinciale , & sex alios Judices a Capitulo Provinciali electos & a Proto-Archimandrita confirmatos .

38 . Judices incorrigibilium , ut vult Constitutio Innocentiana , debent esse Patres graves , hoc est : ut notant Doctores , non omnino in Religione Seniores , sed qui praestant scientia Canonica , & juridica circa processus criminales , cum causa ejjectionis sit gravissima , & quae magnam postulat cautionem , ne ullus defectus in Processu committatur .

39 . Etsi a Capitulo Provinciali eligi debeant , possunt tamen eligi viva voce , cum haec electio non sit talis , ut omnino per secreta suffragia fieri debeat .

40 . Quia vero aliquo horum Patrum mortuo , nec Proto-Archimandrita , nec Provincialis potest in locum ejus alium substituere , idcirco Capitulum Provinciale dabit operam , ut electis sex istis Judicibus , duos insuper semper eligat Patres , qui , si quos e numero illo senario mori contigisset , vices Defunctorum supplere possent .

41 . Judices dicti habent in judicio votum decisivum . Non est tamen necesse ad ejjectionem , ut in eam omnia suffragia illorum conveniant , sed sufficit , si illam major pars ipsorum definiat .

42 . Nequeunt tamen sua Vota dare per Litteras , cum , ut per se ipsos simul

simul congregatos id faciant, ipsa gravitas causæ postulet.

43. Praxis hujus judicii, consistit in sequentibus: Conflare primum debet Religiosum ter graviter deliquisse, & ter monitum, ac correctum fuisse. 2. Re hac probata, reoquæ audito, Judicium pronuntiat sententiam interlocutoriam, quod reus sit collocandus in Monotopio ad effectum probandæ per sex menses incorrigibilitatis. 3. Eodem Decreto designat jejunia, atque pœnitentias, quibus reus in Monotopio constitutus probari debeat. Nam cum Pontifices generaliter dicant tales affligi debere jejuniis & pœnitentiis, Judicium est determinare, tam jejunia, quot in hebdomada, & qualia esse debeant, quam pœnitentias, ut disciplinas, cilicia, humicubationes &c. 4. Reo in Monotopium introducto custos Monotopii diligenter observet, an jejunia, & pœnitentias a Judicibus irrogatas obedienter adimpleat: Imo expedit, ut Superior quandoque ad segregatum mittat graves Viros, qui explorent intimos animi ejus sensus. Et quidem, si segregatus ægreferat jejunia, & pœnitentias, vel propter illas in blasphemias, imprecationes, & minas prorumpat, & multo magis, si finito segregationis tempore ipse confiteatur se corrigi non posse, tunc ex his vel propria confessione, habendus est incorrigibilis. Si vero patienter Monotopii molestias cum pœnis sustineat, interim præsumatur emendatus: Quæ præsumptio cessat, si Fratribus restitutus rursus in grave delictum cadat, quia tunc apparet emendationem fuisse simulatam, non seriam, ac proinde, sine iterata Monotopii probatione habendus est pro incorrigibili. 5. Imminente segregationis fine, Provincialis mittet graves Patres, qui segregatum interrogabunt, utrum velit in viam redire, qui ab illis, si fuerit repertus incorrectus, convocabit iterum sex suos Conjudices, & Processum plene perficiet cum declaratione incorrigibilitatis, & infligendæ ejectionis. 6. Citatur tandem reus, ut si quam justam causam habeat, ob quam non sit decarandus incorrigibilis, indicet. 7. Demum nulla justa causa allegata fertur sententia definitiva ejectionis, & ad Proto-Archimandritam cum toto Processu mittitur. 8. Proto-Archimandrita habita sententia ejectionis, sciat liberum sibi esse; vel executioni eam mandari jubere, vel reum ulterius in Monotopio asservandum decernere. Nam cum Decreta Pontificia dicant, expleto probationis tempore, incorrigibilem *- ejci posse -* Notant potestatem, non autem obligationem expellendi.

44. Quia vero, cum ad ejectionem incorrigibilium proceditur, maxime circa eorum benevolam a locorum ordinariis receptionem oriri solent difficultates, votum totius Congregationis Nostræ est, ut qui per sententiam Judicium incorrigibiles judicati sunt, in Monotopio perpetuo habitare a Proto-Archimandrita jubeantur: Tum ut evitentur hæ difficultates, tum ut melius consulatur sa-

Iuti Fratrum miserorum, qui aliunde in Monotopio seorsum a reliquis constituti, nemini malo exemplo esse possunt, imo sunt inhabiles ad scandala, quae ejecti in saeculo dare possent; Tum quia aliis ita major incutitur metus, ne suo desint officio: Alias quippe contingere posset, ut Monachi Regularem pertasi observantiam, studio se redderent incorrigibiles, quo ejici possent.

§ VIII.

De Epitimio Apostatarum, & Fugitivorum.

45. Apostata ille vere censetur, qui sine facultate Superiorum deserit Religionem animo nunquam redeundi, sive retineat, sive deponat Monasticum habitum. Fugitivus vero, qui quidem sine licentia recedit a Monasterio, sed animo iterum redeundi, sive id faciat habitu retento, sive dimisso.

46. Ex Praescripto Concilii Tridentini: hodie in numerum fugitivorum referuntur etiam illi, qui sine licentia excedunt e Monasterio, ideo ut mediatos seu majores adeant Superiores, sive demum Sacram ipsam Sedem Apostolicam.

47. Quia vero in Constitutione Sixti V. Incipit: Cum de omnibus - & alia Incipit: - ad Romanum spectat: - mentio fit gravaminum a Superiore illatorum, non autem injuste inferendorum, Communis Doctorum habet, Monachum non haberi pro fugitivo, qui ad majorem Superiorem abit, ut declinet gravamen notorie injustum, primo inferendum, & non reparabile. Hoc tamen casu est expediens, ut volens abire, hanc causam abeundi coram duobus Patribus gravibus exprimât.

48. Apostatae & fugitivi ipso facto incurrunt excommunicationem, non tamen prius, quam habitum deposuerint. Si tamen retineant, & quamdiu illum retinent, nullam poenam, de jure communi, incurrunt, ut est Communis Canonistarum contra aliquos, qui, *Constitutio 2. ut periculosa, ne Clerici, vel Monachi in VI.* - extendunt ad fugitivos habitum retinentes; nam in dicta Constitutione, excommunicatio fertur tantum, qui fugiunt dimisso habitu, aut accedunt foris ad studia Litterarum sine licentia Superiorum. Quae Constitutio, cum sit poenalis, non est extendenda ad casum non expressum.

49. Quod adtinet vero ad nostrum in tales Epitimum, statuimus, ut, si aliquis ex nostris, quod Deus avertat, sine sui Superioris licentia ab aliquo discesserit, vel fugerit Monasterio, ille vi e fuga retractus, pro prima vice, praesertim, si ~~venitum~~ non dimiserit, per tres Menses, pro secunda per Quatuor in Monotopio conservetur, ac toto hoc tempore, bis in hebdomadam poena jejunii in pane tantum, & aqua mulctetur: Pro tertia vero, volumus, ut servatis de jure servandis, cum eo, tanquam incorrigibili procedatur.

50. Cum sponte redeuntibus mitius agi volumus, ac pro prima vice volumus

Iunus solum , ut spiritualibus decem dierum exercitiis excolantur , si tamen accidisset , ut quis iterum , ac tertio iret , & sponte rediret , poenas in eum , quas infugitivos , & apostatas primi generis constituimus , extendi volumus .

51. Præterea volumus , ut sponte redeuntes , ad aliquod tempus Superioribus visum , vi autem reducti priventur loco Professionis , sive vocationis per triennium , & nisi per dictum temporis intervallum religiose vixerint , ut inhabiles ad officia honorifica habeantur .

52. Fugitivi recurrentes ad Superiores mediatos sine licentia Immediati , si iustam causam non reddiderint , arbitrio ejusdem Superioris , ad quem recurrunt , puniantur , & pro poenis exsolvendis ad Monasterium e quo affugerant , vel ad aliud remittantur . Si autem aliquo diverterint , nec recta ad Superiorem profecti fuerint , poenas apostatarum luant .

53. Si quis e Monasterio de nocte clam , & furtive egressus fuerit , habitumque dimiserit , præter excommunicationem Monotopio demandetur per dies Octo , si statim redierit , si vero vagaretur diutius , prout cum fugitivis cum illo procedendum .

54. Sciant autem Superiores se sub mortali ad id teneri , ut suos apostatas , & fugitivos requirant solcite annuatim , eosque ad Monasteria revocare studeant , cum id graviter præcipiant Gregorius IX . Urbanus VIII . & Innocentius XII . Vide Geraldum Pag: 395 .

C
Comple
De Vo
De Vo
De Vo
De Vo
De Ren
De Stu
De Cha
De Imi
De Ab
De Dile
De Cha
De Man
De Pati
De Hu
Compen
de
De Ora
De Le
De Exa
De Pani
De Com
De Coro
De Exho
De Mort
De Cell
De Div
De Cul
De Or
De Cla
De Vid
De Vef
De Op
De Rec
De Rati
se
De Mut
De Egr
M
De Hof
De Ref
De Cur
de
Continen
la
Regula
De iis

INDEX CODICIS CONSTITUTIONUM.

PARS PRIMA.

Complectens Constitutiones Communes.	
De Voto Obedientiæ.	Fol: 7.
De Voto Paupertatis.	12.
De Voto Castitatis.	16.
De Voto non Ambieni Dignitates.	19.
De Renovatione Votorum.	21.
De Studio Perfectionis.	Ibidem.
De Charitate erga Deum.	23.
De Imitatione Christi.	27.
De Abnegatione sui.	Ibidem.
De Dilectione Proximi.	29.
De Charitate Fraterna.	30.
De Mansuetudine.	32.
De Patientia.	Ibidem.
De Humilitate.	33.
Compendiaria S. Patris de Ascesi doctrina.	34.
De Oratione Mentali.	36.
De Lectione Spirituali.	38.
De Examine Conscientiæ.	Ibidem.
De Pœnitentia Sacramentali.	39.
De Communionem Sacramentali.	41.
De Cordis Revelatione.	43.
De Exhortationibus Domesticis.	Ibidem.
De Mortificatione & temperantia.	44.
De Cellæ Custodia & silentio.	48.
De Divino Officio.	50.
De Cultu SS. Altaris Myfteriorum.	54.
De Ordine Diurno.	55.
De Clausura.	56.
De Victu.	57.
De Vestitu.	59.
De Operibus Manualibus.	61.
De Recreatione.	64.
De Ratione in Collocationibus servanda.	65.
De Mutua Observantia.	67.
De Egressu & Missionem extra Monasterium.	68.
De Hospitalitate.	71.
De Respectu Benemeritorum.	72.
De Cura Infirmorum & Moribun- dorum.	

PARS SECUNDA.

Continens Constitutiones particu- lares.	
Regulæ Proto-Archimandritæ.	83.
De iis, quæ ad reclamationem totius Con-	

gregationis administrationem con- ferunt.	84.
De Litterarum Studiis.	88.
De Visitatione & appellationibus Monachorum.	89.
De Residentiali Monasterio, & aliis.	90.
De Officiis erga Metropolitanum, & Pastores Nostros.	91.
Regulæ Consultorum Generalium.	92.
Regulæ Procuratoris Generalis in Urbe.	94.
Regulæ Visitatoris Provincialis.	95.
De Superioribus & Ministris Mona- steriorum.	97.
De Novitiis Professuris, & recens Professis.	99.
De Promovendis ad Ordines & in Confessarios.	100.
De Rebus Monasteriorum.	101.
De Visitatione.	105.
Regulæ Consultorum Provincia- lium.	106.
Regulæ Secretarii Provinciæ.	108.
Regulæ Historiographi Provinciæ.	109.
Regulæ Chartophylacis Provinciæ.	110.
Regulæ Superioris Localis.	111.
De cura Monachorum Spirituali.	113.
De Cura Temporalium.	116.
De iis quæ respiciunt Superiores Abbates.	119.
Regulæ Vicarii.	120.
Regulæ Consultorum Localium.	122.
Regulæ Confessarii Monachorum Ordinarii.	Ibidem.
Regulæ Sacerdotum.	123.
Regulæ Concionatorum.	125.
Regulæ Missionariorum.	127.
Regulæ Ecclesiarchæ.	128.
Regulæ Œconomi.	131.
Regulæ Cellarii.	135.
Regulæ Præfectorum Chori.	138.
Regulæ Curatoris Coquinæ.	Ibidem.
Regulæ Curatoris Trapezæ.	139.
Regulæ Depositarii.	140.
Regulæ Bibliothecarii.	Ibidem.
Regulæ Chartophylacis Monasterii.	141.
Regulæ Historiographi Monasterii.	142.
Regulæ Nosocomi.	Ibidem.
Regulæ Janitorum.	143.
De Ratione, & institutione Stu-	

❖ Index ❖

diorum	144 .
Regulæ Provincialis circa Studia .	147 .
De Professoribus	148 .
De Scholasticis sive Discipulis .	149 .
De Examine Professorū & Studentiū .	150 .
De intermissionibus Studiorum .	151 .
De Scholis & institutione Exter-	
norum	152 .
Regulæ Rectoris	153 .
Regulæ Præfecti Studiorum .	155 .
Regulæ Professorum	157 .
Regulæ Professoris Theologiæ	
Moralis	160 .
Regulæ Professoris Canonum .	161 .
Regulæ Correpitoris	163 .
Regulæ Professoris Matheseos .	Ibidem .
Regulæ Professoris Rhetorices .	Ibidem .
Regulæ Professoris Humanitatis .	166 .
Regulæ Professoris Grammatices .	167 .
Regulæ Discipulorum	168 .
Regulæ Examinatorum in ordine	
ad vitam Monasticam	173 .
Regulæ Magistri Novitiorum .	176 .
De Tyronum Domicilio	178 .
De Probatione admittendorum .	178 .
De Regimine Tyronum	181 .
Regulæ Socii Magistri Novitiorum .	184 .
Regulæ Instructoris recens Profes-	
sorum	186 .
Formula Capituli Generalis	187 .
Scheda Vocalium Ex. Provinciis .	192 .
De Electione Judicum Capitulariū .	199 .
De Electione Proto-Archimandritæ .	197 .
De Electione Official: General: .	199 .
Formula Capituli Provincialis .	201 .
De Electionibus	204 .
Formula Canonice Visitationis .	206 .
Formula delegatæ Visitationis .	210 .
Formula Installationis Superiorum .	212 .
Formula Renovationis Votorum .	213 .
Formula Juramenti Proto-Archi-	
mandritæ	Ibidem .
Formula Juramenti Consultorum	
Ordinis	214 .
Formula Juramenti Procuratoris	
Generalis in Urbe	Ibidem .
Formula Juramenti Provincialium .	215 .
Formula Juramenti Primi Consul-	
toris Provinciæ	Ibidem .
Formula Juramenti Consultorum	
Provinciæ	216 .

Formula Juramenti Secretarii	
Provinciæ	Ibidem .
Formula Juramenti Judicum Ca-	
pitularium	217 .
Formula Juramenti Actuarii Judi-	
ciorum Capitularium	Ibidem .
Formula Juramenti Notariorum .	Ibidem .
Formula Juramenti Scrutatorum .	Ibidem .
Formula Juramenti Fiscalium .	Ibidem .
Formula Juramenti Amanuensium .	218 .
Formula Juramenti Visitatoris	
delegati	Ibidem .
Formula Juramenti Depositarii	
Monasterii	Ibidem .
Formula Juramenti Superioris	
pro munere Depositarii	Ibidem .
Formula Juramenti Examinatoris	
admittendorum ad vitam Monasticam .	
. . . . .	Ibidem .
Formula Juramenti Examinatoris	
ad Ordines , Cathedras Scholasti-	
cas , & Studia	Ibidem .
SYNGRAMMA EPITIMICUM .	219 .
Epitimia contra delinquentes .	221 .
De Correctione Fraterna	224 .
De Correctione Judiciali	227 .
De Judice Ejusq; Officio	228 .
De modo procedendi per viam	
accusationis	229 .
De modo procedendi per viam	
Denuntiationis	230 .
De modo procedendi per inquisi-	
tionem Judicialem	232 .
De Ordine pratico Judicii cri-	
minalis	236 .
De Examine Testium	242 .
De Citatione & examine Rei .	243 .
De Purgatione Canonica	245 .
De sententia à Judice ferenda .	247 .
De appellatione	250 .
De Culpis & Epitimiis levibus .	251 .
De Culpis & Epitimiis mediis .	252 .
De Culpis & Epitimiis gravibus .	253 .
De Culpis & Epitimiis gravioribus .	254 .
De Culpis & Epitimiis gravissimis .	255 .
De Epitimic Monotopii	256 .
De Epitimio Ejectionis ex Reli-	
gione	258 .
De Epitimio Apostatarum &	
Fugitivorum	261 .

